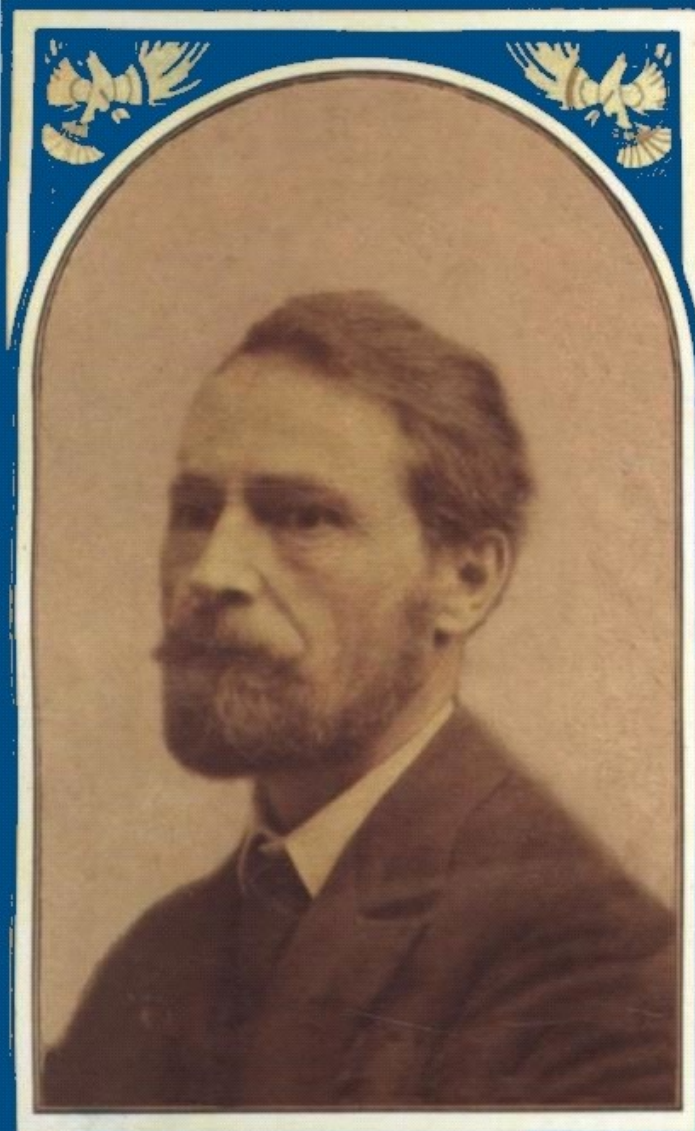

V. VOICULESCU

POEZII

VASILE VOICULESCU POEZII

Prin această ediție¹ ne-am propus să oferim publicului larg o imagine dintre cele mai cuprinzătoare asupra operei poetice a scriitorului Vasile Voiculescu.

Am inclus poezii din toate volumele tipărite antum și postum, la ele adăugându-se versurile publicate după 1970 în diferite periodice, precum și câteva dintre poeziile rămase în manuscris.

În stabilirea textelor antume am folosit edițiile princeps (*Poezii*, tip. Poporul, București, 1916; *Din țara zimbrului și alte poezii*, tip. C.D. Lupașcu, Brâlad, 1918; *Pângă*, C.R., București, 1921; *Poeme cu îngeri*, col. „Cartea Vremii”, Ed. Fundației culturale, București, 1927; *Destin*, Cartea românească, București, 1933; *Urcuș*, Fundația pentru literatură și artă, București, 1937; *Întrezăriri*, Fundația pentru literatură și artă, București, 1939) pe care le-am confruntat cu ediția *Poezii*, Fundația regală pentru literatură și artă, București, 1944.

Reproducerea textelor postume a fost făcută după manuscrisele aflate în posesia Dr. Radu Voiculescu, fiul scriitorului, căruia îi mulțumim și pe această cale.

Liviu Grăsoiu

1 În această antologie am inclus poeziile lui Vasile Voiculescu cuprinse în ediția publicată sub îngrijirea lui Liviu Grăsoiu în colecția „Biblioteca pentru toți”, 1983 [nr. 1147-1148], Editura MINERVA, București, precum și „Ultimele sonete închipuite ale lui Shakespeare în traducerea imaginară...” publicate în „Vasile Voiculescu - Poezii” (Editura HERRA, 2003).

Articol I. POEZII

(1916)

Secțiune 1.01 POEZIA

Cerească floare, albă, strălucită.

Cu blând miros de rai, e Poezia.

Sămânța ei de îngeri e zvârlită

Și brazdă caldă-i e copilăria.

Ascunsă-n suflet, tainică, cuminte.

Din lin izvor de lacrimi amare

Și din dulceața bucuriei sfinte

Ea suge hrană și se face mare.

Înmugurește floarea minunată

Sub mângâierea stelelor iubirii.

Când, pățimașă, inima se-mbată

De clocotul năvalnic al simțirii.

Dar nu-nflorește falnică, deplină

Decât la viul soare-al cugetării.

Când patima nedreaptă se alină

Și face loc doar milei și iertării...

Cobor la floare gândurile toate.

Ca un norod de harnice albine.

Și mierea dulce, scumpă care-o scoate

E năzuința largă spre mai bine.

Ca o fâneață pururi înflorită

Îmbălsămat e sufletul de floare

Și-n toată lumea zboară risipită

Mireasma-i dulce, binefăcătoare.

Secțiune 1.02 STĂ SUFLETUL FĂRĂ IUBIRE

Stă sufletul fără iubire, ca o fântână părăsită.

C-un pic de apă-n fund, sălcie, sub năruirea de pereți...

Stă-n marginea de drum fântâna netrebnică și oropsită.

Căci nimeni n-o mai cercetează; găleata-i spânzură dogită

Și-n ghizdurile putrezite cresc brusturi și-nfloresc bureți.

Stă sufletul fără iubire, pustiu, ca mărul fără roade.

Părăginit într-o livadă și plin de lacome omizi.
Ce-l năpădesc în primăvară și toată frunza încet o
roade

Și toată floarea, otrăvită, se scutură curând și cade.
Lăsându-i crengile uscate ca niște sterpe pălămizi.
Stă sufletul fără iubire cum stă o vatră ruinată.
Ca un cuptor surpat de vremuri, fără de vad și fără
foc.

La care nimeni nu aduce aluatul proaspăt în covată
Să-l rumenească pe-ndelete dogoarea jarului, uscată.
Și să-l prefacă-n dulce azimi, mirositoare, ce se coc.
...Ții minte basmul vechi? Pe-atuncea cine putea să-l
înțeleagă?

Avea unchiașul biet o fată, dar baba rea o izgoni...
Și luându-și lumea-n cap, copila plecă, plângând ca o
pribeagă.

Dar la răspântia de drumuri ea n-a mai stat ca să-și
aleagă.

Ci drept, cu inima bărbată, spre Sfânta Vineri o
porni.

Dar abătându-se din cale slei fin tina părăsită
Și curăți cu râvnă mărul de-atâția ani părăginit.
Lipi cuptorul spart cu humă, aprinse foc, dospî o pită
- Așa, de dragul hărniciei, din gând curat, fără ispită.

Dar i s-a tras de-aici norocul, căci Sfânta visul i-a-
mplinit.

...Stă sufletul cum stă în basme fântâna, mărul și
cuptorul.

Stă-n drumul către Sfânta Vineri un suflet pururi
pătimaș...

Trec fete mândre, cu podoabe, dar una nu-i pricepe
dorul.

De bunăvoie să s-abată, să-i primenească iar izvorul.
Să-l curețe și să-l aprindă, ca-n basme fata de
unchiaș!

Secțiune 1.03 ȘOIMUL

Urcând semeț și singuratec spre bolta cerului senină.
Un șoim bătea pripit din aripi prin larga mare de

lumină

Și, beat de zboru-i furtunatic, el nu mai sta să mai măsoare.

Ci se ducea ca o săgeată cu ochii țintă către soare.
Deasupra creștelor de stâncă, mai sus de piscurile ninse.

S-a ridicat ușor ca gândul trecând cu aripile-ntinse.
Purtând cu el peste pustiul văzduhului, ca o solie.
Năvalnic freamăt de viață și-o negrăită bucurie.
Ajuns în creștetul tăriei, a stat o clipă-n jos să cate.
Și ochii-i ageri străbătură prin văile întunecate.
Căci, cumpănindu-se pe aripi, de sus, din culmilenălțării.

Sorbea c-o singură privire întreg cuprinsul larg al țării.

Și-n timp ce jos privighetoarea cânta cu glasul ei subțire.

Un dor plăpând și fără vlagă, plângând zadarnic și-n neștire.

Cu pieptul plin zvâcnind puternic ca un vulcan bătut de lavă.

Tăcutul șoim plutea-n lumină și mut se înălța în slavă!

Secțiune 1.04 LA RUSALII

Era pe la Rusalii și socul alb de floare
Umplea întreg văzduhul cu dulcea lui mireasmă.
Adâncul cer albastru, încununat de soare.
Părea o strălucită și grea catapeteasmă.
Altarul larg al firii chema pe toți la viață
Și-un duh de-ndrăgostire stăpânitor pe lume
Părea că săvârșește în liniștea măreață.
Pistol având pământul, o taină fără nume.
Ca dragostea de mamă se revărsa căldura
Pe luncile-nverzite sporind ocrotitoare...
Din somnul ei amarnic se deștepta făptura.
Trezită la nădejdea rodirii viitoare.
Zâmbind, ca o mireasă sta tânăra dumbravă.
Duios ca un logodnic cânta domol izvorul...

Îndrăgostiți, doi vulturi se fugăreau prin slavă
Și-n sânrg cădeau deodată, împerechindu-și zborul.
Viața pretutindeni își trâmbița chemarea
Cu spor de flori și ape, de pui și miei molateci;
Roia, cuprins tot crângul de-un freamăt lung, ca
marea

Vuind de gănguritul hulubilor sălbatici.
O vrajă uriașă, năvalnic risipită.
Purta până-n adâncuri, tulburător, florii
Încât, fără să știe și-mpinși ca de-o ispită.
Cântau pe lunci departe, la muncă, prăsitarii!

Secțiune 1.05 DIN VENEȚIA

În faptul cald al serii, când piețele deșarte
Răsuflă ușurate de zgomotul mulțimii.
Porumbii doar mai taie albastrul înălțimii...
Cetatea doarme încă și apele par moarte.
Pe Molo iarăși nimeni... Palatele se pleacă
Pustii, bătrâne, triste, cu roșu viu spoite
Ca niște curtezane de vremuri năruite
Ce-n dresuri și podoabe ruina își îneacă.
Și-atât de-amăgitoare-i lumină-n depărtare.
Că Lido fără veste s-acoperă cu aur.
Se clatină, plutește, ia chip ca de balaur.
Spărgând talazul mării cu pieptu-i lat și tare.
Și iarăși fără veste vedenia se pierde...
Acum argint îmbracă San Giorgio Maggiore.
Ca faclă-nfiptă-n mijloc stă falnicul său torre.
Răsfrânt din temelie de-adâncul clar și verde
Așa, din turlă-n turlă, s-aprinde și se stinge.
Purtată ca de-o mână, lumina înserării.
Din leneșă-i visare trezind pe doamna mării...
Prelung cetatea cască și somnul își învinge.
Și-atunci când Uriașii în clopot bat opt ore.
Chemând din ceruri noaptea cu glasul lor de-aramă.
Pe insula Giudèca, în zări, spre vechea vamă.
Lucește ca un fulger, departe, Redentore.
Secțiune 1.06 POATE
Încordează-ți, frate, arcul nebuniei.

Să trosnească-n zbanțuri capetele strunii:

Poate că săgeata dată vijeliei

Va lovi, departe, ținta-nțelepciunii!

Poartă fără teamă, dreaptă, lancea urii.

Înfigând-o pururi mai setos ca zbirii...

Poate că din rana ucigăsei furii

Va țâșni odată sângele iubirii!

Secțiune 1.07 ARTISTUL

El singur amarul își cântă cu capul plecat pe vioară...

Ca-n friguri aleargă arcușul pe strunele vii și-ncordate.

Sub viforul asprelor note chiar lemnul pustiu se-nfioară

Și pare că-n golul vioarei un suflet în zbucium se zbate.

Cum jalnic își tânguie basul greoaiele-i gemete într-una

Și cum îi răspunde oțelul cu țipăt prelung de izbândă.

Se-nchipuie-aievea năvala de aprigi topoare, furtuna.

Sub care se frânse copacul ursit pentru aspra osânda.

Secțiune 1.08 MAGII

Pe urma stelei strălucite ce-a izvorât din infinit

Trei magi, sătui de contemplare, încălecară și-au pornit...

Ca trei lunateci prinși de-un farmec, nici nu priviră înapoi.

Ci s-avântară-n largul lumii, naivii, gârbovii eroi.

Deși din porțile cetății un pas afară n-au făcut.

Mergeau acum ca duși de aripi pe-un drum de-a pururi cunoscut.

Străini, pe țarmuri neumblate, pe mări, prin codri și pustii.

De-a dreptul cale își croiră pe urma stelei argintii...

Înfrigurați, nu se opriră nici chiar când steaua-i părăsi:

...Și nu știau unde-au s-ajungă, știau atât, ce vor găsi!

În fundul lumii străbătură, apoi încet s-au înturnat.

Prea fericiți c-au dat prinoase și că-n sfârșit s-au închinat.

Și cum li se vărsa din suflet prisosul sfintei bucurii.
Bătrânii magi de-odinioară păreau acum trei copii.
Ce-nsuflețiți că de-o izbândă își cred tot visul împlinit
C-au mers pe urma unei stele... ce s-a pierdut în infinit!

Secțiune 1.09 CASA NOASTRĂ

Ce pașnic era satul... Pitit la poala culmii
Ca un ostrov de cuiburi sub strașina-nvechită.
Îl străjuiau din muchie, doinindu-i pururi, ulmii
Și-l încingea pe vale pădurea de răchită.
Părea bârlog sălbatic scobit încremeni sparte.
Știind numai de datini, de hori și dragul glumii.
Ferit din drumul mare, pierdut așa departe.
Ca-n basmul cu cetatea la marginile lumii!
De cum intrai pe poarta ce-ți deschidea jitarul.
Te-ntâmpina cu cinste bătrâna noastră casă.
Părând, din largul curții ce prejmuia hotarul.
Că-ți zice bună vreme, poftindu-te voioasă.
Tihnită-n rost și-n robot, ca un altar de sfântă.
Curată, neapătoare, primind cum se cuvine.
La spate cu fântâna și-un tei cu coama frântă
Și-alături cu prisaca chiaburilor albine.
Așa am pomenit-o pe când trăiau buncii.
Zâmbind, ocrotitoare, la marginea pădurii...
Pelinul, izma, cimbrul, rochița-rânduncii
Umpleau nesupărate tot golul bătăturii.
Și-și împărțeau frățește, vălmăși, ograda toată
Pometuri pârguite de-a verilor arșiță;
Doi nuci umbroși ca noaptea, cu foaia-ntunecată.
Se-mbrățișau cu câțiva butuci vâjnoși de viță.
Vecini aveam pârgarul, om harnic și cu carte.
Fecior isteț de popă, ce-ades cânta la strană.
Și-n deal Gavril Pândarul, un moș uitat de moarte.
Ce-a fost, spunea, la oaste și-avea și-un semn de rană.

Mai sus, spre miazănoapte, ne stăvilea priporul...

Urcau apoi largi plaiuri, se netezeau poiene.
Și-n fund, ocol dând țării, munți suri țineau soborul
Și-și negurau adesea albitele sprâncene.
Plutea pe noi o pace adâncă, robitoare.
Ca peste-un schit ce pururi ar sta la rugăciune.
Și-și revărsa seninul întreaga-i sărbătoare
Pe inimile noastre, în vremi nespuse de bune!
Mijea, sfioasă-n suflet, cucernică și dreaptă.
Ca zorile de vară, domoala fericire.
Curgea viața dulce, firească și-nțeleaptă.
Cum curg din guri sfințite lungi stihuri de psaltire.
Și nu știu aste vremuri de-au fost ani lungi ori clipe...
Creșteam în cuibul pașnic și-ntocmai ca lăstunul
De cum prinsei oleacă a bate din aripe.
Zburai în lungul lumii și părăsii cătunul.
Azi satu-i plin de gloată, străini îl cercetează.
Dar casa ni-i pustie și curțile-n ruine
Și, stors fără de milă, în preajmă greu oftează
Întreg cuprinsul nostru ajuns pe mâini străine.

Secțiune 1.10 CA PE UN DIAMANT

Strivit zăceam sub scoarța humii în bezna pururi
blestemată.

Și plin de lut duceam robia în miezul stâncilor
bătrâne.

Când mâna ta m-a scos de-acolo și m-a spălat de
orice pată

În apele eternității ca pe un diamant, Stăpâne!...

Curând apoi chemași asupra-mi tăișul aspru al
durerii

Și mi-ai cioplit în mii de fețe amarnic sufletul din
mine.

Ca pe un diamant, Stăpâne, ce și-a sporit harul
puterii.

Căci înmiit va să răsfrângă lumina ce-a cuprins în
sine.

Ca pe un diamant, Stăpâne, m-ai pus în crucea
stemei tale

Și-n aurul iubirii sfinte m-ai ferecat - deasupra urii -

Să licăresc în noaptea vremii, când stele n-or mai fi pe cale.

Ca un surguci al slavei tale pe larga frunte a făpturii!

Secțiune 1.11 BĂTEA LA POARTA CERULUI

Bătea la poarta cerului o rază.

Bătea sfios și-ncet ca o străină...

Târziu, un înger a deschis să vadă

Și-a stat, uimit de palida lumină.

Era o biată rază scăpărată

Dintr-un adânc de minte omenească.

Ce străbătuse calea-nfricoșată

De la pământ la granița cerească.

Părea atât de tristă și umilă.

Dar totuși credincioasă și curată.

Că îngerul a tresărit de milă

Și-a prins-o blând de mâna tremurată.

Apoi, grăbit a luat-o-n cer cu dânsul

Și-a dus-o-n sfânta îngerilor horă;

I-a podidit pe toți, privind-o, plânsul

Și-au strâns-o-n brațe toți ca pe o soră!

Ea le-a zâmbit, ștergându-le plânsoarea

Și s-a rugat apoi de ei fierbinte

S-o-nfățișeze bunului Părinte

Ca să primească binecuvântarea;

„Stăpâne veșnic, dătător de viață.

Din ce-ntunerec mă-nălțai la Tine.

Din ce prăpăstii crâncene de gheață.

Din ce vârtej de patimi și ruine!

Cât am luptat cu oarba rătăcire.

Cu nebunia surdă și păcatul

Dar n-am putut să semăn o sclipire

În largul nopții stăpânind de-a latul.

Și-n van am ars un creier, nendurată.

Ca pe-o feștilă, fără de cruțare.

Învinsă, goală, stinsă, spulberată

Doar în surghiun găsesc acum scăpare.

Să pot s-ajung la cerurile albastre.

Ca dintr-o grea cătușă ce mă strânge

Am străbătut prin veacuri de dezastre
Și-abia trecui oceane-ntregi de sânge!"

Cum sta, smerită în fața strălucirii.

Silită ochii sarbezi să și-i plece

Sărmana rază – far al omenirii.

Părea o umbră lăncedă și rece.

„Tu vii aicea singură și-nvinsă?

Grăi cel veșnic nevăzutul Tată...

Tu fugi de teama ca să nu fii stinsă?

Dar când s-a stins lumin-adevărată?!

De te-am trimis în lumile-nvrăjbite

Nu te-am chemat cu pumnii strânși și goi

Ca pe-un mănunchi de raze împletite

Eu te-așteptam s-aduci pe toți la noi!

Dintr-un biet sâmbur năbușit în fașă.

Din scăpărarea unei minți senine

Să fii crescut o mare uriașă.

Să porți pământul însuși pân' la Mine!

Plângând stingheră și tremurătoare.

C-ai fost înfrântă vii să-mi dai de știre?

Nu te primesc săracă și datoare!

Cui ai lăsat bogata moștenire?!"

Mergând apoi spre raza-mbărbătată

I-a sărutat obrajii amândoi:

„Copila mea, fi binecuvântată.

Ia-ți deci puteri și-ntoarce-te-napoi!

Și chiar de-ar fi ca sterpu bulz de tină

Să-l părăsească oștile cerești.

Tu să rămâi, căci tu ești doar lumină

Și nu trăiești decât când strălucești!"

Secțiune 1.12 SPINII

Destul slăvirăți numai trandafirii.

Dormind plăpânzi în aerul luminii.

E timp de-acuma să cântați și spinii – Copiii vitregi,
oropsiți ai firii.

Ce credincioși duc greaua lor ursită!

Ascunși sub foi ca nimeni să nu-i vază.

Ei stau ca robii pururea de pază.

Să ocrotească floarea strălucită.
Pe ei cad veşnic ură şi blesteme
Când crunţi se-nfig, porniţi spre apărare.
În mâna-ntinsă lacom către floare
Şi gura vitei tot de ei se teme.
Aceşti barbari, ce dârji răsar în cale.
În sulii lungi duşmanii să-i sfâşie.
Ce blânzi, sfioşi, cu câtă duioşie
Pe braţe duc povara de petale!
Precum se-nalţă-n mijlocul oştirii
Bogate flamuri, sus desfăşurate.
Aşa şi ghimpii - oşti nenumărate - Ca nişte flamuri
poartă trandafirii...

Slăvite flamuri, flori de nea plăpândă.
Plutesc deasupra bătăliei grele...
Dar nu uitaţi ostaşii de sub ele.
Ce-n luptă cad ca să le dea izbândă!
Secţiune 1.13 SENTINŢĂ
Izbeşte amnarul de asprele cremeni.
Să vezi cum ţâşneşte şi foc, şi lumină...
Oţelul voinţei căleşte-ţi asemeni:
Lovit cu-ndârjire şi fără de vină.
Scântei strălucite în preajmă-ţi să semeni.
La orice lovire să scaperi lumină.

Secţiune 1.14 GLAS DE CLOPOT

Prolog

Se tânguia un clopot din turla lui de lemn
Şi-adâncu-i glas, ca unda, se-mprăştia departe.
Prin noaptea fără stele purtând chemări de moarte.
Cătunele, buimace, se deşteptau la-ndemn...
Neogoit, amarnic, prin văile deşarte
Chema dogitul clopot din turla lui de lemn.
Şi-nfioraţi de jalea năvalnicului zvon.
Creştinii, din bordeie treziţi fără de veste.
Ieşeau făcându-şi cruce şi se-ntrebau ce este:
— Ce mort în miezul nopţii purtat e la amvon?!...
Aprinseră opaiţi miloasele neveste.
Şi prinseră să plângă cu-al clopotului zvon.

Iar glasul de aramă aci parcă tuna.
Sălbatică putere de blestem dând durerii.
Aci murea de jale... și-n mijlocul tăcerii
Mulțimea-ngrijorată și cruntă s-aduna.
Toți se-ntrebau de nu sunt în noaptea învierii.
Căci clopotul din turlă înverșunat tuna.
Și-n apriga lui limbă certări se tălmăceau.
Din buzele-i de schije curgea înțelepciune.
Prorociri grozave și psalmi de-ngropăciune.
Mânii întunecate ce greu se-năbușeau...
Căci duhul răzvrătirii părea că însuși spune
Frânturi de psalmi amarnici ce-n zbor se deslușeau.
Nedumeriți, o vreme sărmanii poporeni
Străinul glas de clopot cu frică ascultară;
Dar, fără să priceapă strigarea lui amară.
Pătrunși de frigul nopții, și preoți și mireni
Intrară în bordeie și iarăși se culcară.
Luminile stingându-și sărmanii poporeni.
Și-n van năucul clopot din turla lui de lemn.
Împrăștiindu-și glasul prin văi și munți departe.
În noaptea fără stele zvârlea chemări deșarte:
Nu s-a clintit un suflet la vajnicu-i îndemn.
Ci numai pentru sine a jale și a moarte
Suna năuc un clopot din turla lui de lemn.

I

Treziți-vă, voi toți cei vii, din somnul
Întunecat și greu de suferință.
Spre voi doar strig și, plin de sânguință.
Spre voi mă-ndrept acum, și nu spre Domnul.
Cu limba mea de lacrimi tulburată
Nu-s vestitorul Paștelor deșarte.
Când voi cei vii trăiți așa departe
De viața dreaptă și adevărată!
Căci nu chem încă morții din morminte.
— Ei au să-și aibă ceasul învierii - Dar cine-i astăzi
solul mângâierii
În bezna-ntinsă pururi înainte?!
Voi nu cunoașteți legile vieții.

Sau le călcarăți, silnici, în picioare.
Voi sub obroc închideți sfântul soare.
Să nu vedeți lumina dimineții.
Voi puneți stăvili și opriți izvorul.
Dar floarea voastră stearpă se usucă...
Căci tot ce-aveți e numai o nălucă
Și-n voi se surpă însuși viitorul.
Copii orbiți și rătăciți ai firii.
Treziți-vă din somnul de păcate...
Doar pentru voi mă zbuciumă și zbate
Cumplitul braț al deznădăjduirii.

II

De-atâta vreme stăruie păcatul
Pe pângărita, stoarsă a voastră humă.
Ca un amarnic, greu talaz de spumă.
Cenăbușă, otrăvitor, uscatul.
Sporind, tăcută, Ura, ca o undă.
S-a revărsat și v-a cuprins haină.
Și-ngreuiata, lungă voastră vină
Tot mai adânc vă trage și v-afundă.
Dreptatea-ntoarse, cruntă, sfânta-i față.
Și Mila, **n** ceruri alungată, plânge.
Căci fărdelegea nu mai vă răsfată
Pe brațele-i mânjite-n veci cu sânge.
De pretutindenii vin jeliri de moarte.
Dar le sugrumă hohote și glume...
În cântec și ciocniri de cupe sparte.
Ca-n Babilon, se prăbușește-o lume.
Dar voi molateci vă lăsați peirii.
Și nici măcar nu vreți să știți, fățarnici.
Că din vârtejul anilor amarnici
Se hotărăște clipa răsplătirii.
Deschideți ochii, conțeniți desfrâul.
Izbăvitorul poate că s-o naște
Și nu va curge sângele ca râul...
Luați seama toți, osânda grea vă paște!

III

Copiii lacomi te vândură roabă.

Securi streine codrii ți-i doboară.
Spre alte țarmuri plutele coboară
A munților sălbatică podoabă.
Și-n timp ce blândă-ți încovoi spinarea
Pe-a tale sfinte, rodnice ogoare.
Pe-ntinse șesuri arse de dogoare
Stăpâni sunt numai jaful și-mpilarea.
Din lumea-ntreagă îmbuibata lene
Tot rodul muncii tale îl așteaptă;
Cirezi de vite falnice se-ndreaptă
Spre depărtate târguri apusene.
Ca-n largi prăpăstii grâul tău se varsă
În pântecul corăbiilor grele.
Avutul tău se-nghite-ntreg în ele.
Rămâne numai țarina cea stoarsă.
Smerită vezi cum pleacă de la tine
Atâtea bunuri, drumuri lungi de-apucă.
Și trec hotarul, grabnice, să ducă
Îndestulare gurilor străine.
Și-apoi, plângând de-un dor fără de nume.
În umedul bordei te-nchizi trudită.
Și stai săracă, tristă și lipsită.
Ca o vădană singură pe lume!

IV

Firește, ți-a zâmbit norocul, din leagăn doar i-ai fost
alesul și te-a purtat mereu pe brațe, ca pe-un copil te-a
răsfățat, dar azi, când vieții tale sterpe ai sta să-i cauți
înțelesul ar trebui să te-nspăimânte atât pustiu, ca un
păcat.

În umbra tronului tău falnic, prielnic pururea orbirii,
nu te-ai avut decât pe tine unică dragoste și țel!

Și doar un neam întreg, printr-însul, te-a-mpins pe
culmile mării, și mări de sânge-au curs, cununa să ți-o
călească din oțel!

Ci tu te-nvăluși în manta-ți împodobită cu hermină și
te-ai închis ca într-un templu în nepătrunsul tău palat, dar
revărsat-ai peste țară măcar o geană de lumină din nimbul
tău îngust și rece - trist abur, mâine spulberat?!

Știu, din trufia minței tale și din a inimii-mpietrire ai scos o strâmtă-nțelepciune și-o lege: de-a încătușa.

Cred, ai fost aspru, stânca tare, și-ai frânt orice împotrivire ai fost viteaz, și-ai fost și harnic, dar pentru tine, nu-i așa?

Mai mult! ai fost o nălucire dintr-o nădejde-n veci visată:

toți te-au crezut izbăvitorul și zvonul clocoti nebun, tu l-ai primit cu dinadinsul și nu te-ai cercetat vreodată ci te-ai crezut, mărturisește-o, tu însuți, mare, drept și bun!

Apoi doriși să stai în slavă, mai sus de toți, în rând cu zeii, și-ai izbutit: azi ești mai mare, mai sfânt și mai temut ca ei.

Smerit norodu-ți stă-n genunchi, de-a valma bunii cu mișeii, și-n larga ta împărăție n-ai critici și nu ai atei!

Așa cum aspru porți topazul cu mâna ta apăsătoare și-așa cum țepăn treci arare în goana cailor pe drum, de-acuma pari turnat în schijă pentru statura-ți visătoare, pe chipul tău eternitatea punând pecetea de acum.

Dar vezi, pustiul te-mpresoară, pustiul în urmă și-nainte...

Și-n ceasul greu al despărțirii, în fața cărei toțise-nchin, în loc să-și plângă, frânți de jale, pe milostivul său părinte, tăcut, norodul te-o petrece la groapa ta, ca pe-un strein!

V

Nu mai clădiți palate din dezastre.

Nici temniți strâmte, reci și-ntunecate.

Ci-n sârg durați din sufletele voastre

Un larg și cald lăcaș de bunătate.

La temelie puneți toți dreptatea.

Și-o neclintită, trainică iubire.

Să-l înălțați mai larg decât cetatea.

Pe toți să-ncapă, fără osebire!

Să fie leagăn tuturor și vatră.

Nu capiște bogată, dar păgână.

Și-n loc de idoli, chipuri seci de piatră.

Ciopliți în vremuri fapte, să rămână.

Ca vrajbă-n veci să nu-i mai treacă pragul.
Sus, la altarul unde toțise-nchină.
Luminătorii neamului să vină
Să păstorească numai cu toiagul.
Din ale voastre suflete mai bune
Durați locașul lumii viitoare – Obștesc liman, ce
pururi să răsunе

De-a muncii drepte sfânta sărbătoare.
Adăpostiți sub el pe veci s-or strânge
Răzleții frați din gheara dezbinării.
Și-n blânda-i pază nimeni n-o mai plânge
Pe tot cuprinsul fericit al țării!

Secțiune 1.15 NU TE MIRA...

Nu te mira că-mi prinzi privirea.

Păienjenită de durere.

Adesea cercetând ivirea

Și altei lumi, și altor ere.

În toiul luptelor nebune.

Pe rana inimii ce moare

Nădejdea vremilor mai bune

Răsare pururi ca o floare.

Din tot ce mi-a-nflorit vreodată.

Ea singură purta-vă roade.

Azi, când grădina-i scuturată

Și toată floarea stearpă-mi cade.

Zadarnic firea mă strivește

Mereu sub aspra-mi suferință.

În mine pururi încolțește.

Mai viu, obșteasca năzuință.

Și-n van m-abate-n jos furtuna

Și strâns mă țin cătușe grele.

În mine lumea-și cearcă-ntr-una

Avântu-i veșnic către stele!

Din mii de gânduri tulburate

Un vis curat mi se încheagă.

Precum din spume sfărâmate

Ieșit-a Venera întreagă!

Secțiune 1.16 PĂRINTE, UNDE SĂ TE CAUT?

Părinte, unde să te caut și pentru ce te-ascunzi mereu?!...

Pe urma ta în brazda vieții alerg de la-nceputul lumii...

Cu hidrele în fundul mării, cu viermii orbi în noaptea humii.

Cu șerpii... m-am târât alături. Apoi m-am înălțat cu greu...

De-am zăbovit atât pe cale, tu știi, de la-nceputul lumii.

De-a lungul vieților, pe tine te caut doar, Părinte-al meu!

Ce slab mă surghiuniși și totuși prin ce adâncuri am trecut;

În ce-ntrupări, ca-n niște temniți, încătușat am stat, Părinte!

Prin ce ocoluri dureroase am străbătut mai înainte.

Cu ce puteri înfricoșate m-am măsurat cum m-am născut!

Și nu știam ce va să-ntâmpin de fac un pas mai înainte.

Ci singur spintecai noianul îngrozitorului trecut.

E drept că, după-atâta trudă, azi sunt puternic și bogat...

Ca-ntr-un ogor rodit-a-n mine, sporind, sămânța nemuririi.

Ce-mi răsădiși pentru vecie când m-ai zvârlit în matca firii.

În suflet astăzi port o holdă, un Ian întreg îmbelșugat.

Și lutul sterp de-odinioară e plin de rodul nemuririi...

Părinte, unde ți-e grâнарul și când pornești la secerat?!

Secțiune 1.17 HAIDUCUL

Ca șoimul sălbatic de-a pururea treaz

S-aține la plaiuri Stoian cel viteaz.

Înalt și năprasnic, la față smolit.

Se teme o țară de brațu-i cumplit...

Cu flinta la spate și paloșul gol
Și-n fiecă mână cu câte-un pistol.
Voinicul cel strașnic și-aproape cărunț
Coboară-n buiestru pe murgul mărunț.
Și calul, cu frâul legat de oblânc.
Sub greul harșalei răsuflă adânc.
El treapădă drumuri și bate poteci
Pe unde trec litfe spurcate și greci;
Apoi ca un uliu dă iama-n ciocoi
De-și umple desagii cu galbeni de-i noi.
Chiar ziua-n amiază el calcă boieri.
Răzbate prin târguri și pradă averi.
Dar nu schingiuiește decât venetici.
Vrând stolul hrăpăreț s-alunge de-aici...
Divanul, de teamă ținându-i județ.
I-a pus zăticneală și capul la preț.
Ci nimeni în proptă-i nu poate să stea.
Căci are o vrajă ciudată și grea:
Nici plumb nu-l atinge, nici gură de fier.
Săr gloanțele-n lături năuce și pier!
Fug toți arnăuții când iese la drum
Căci patru-cinci poteri tăie pân-acum...
Așa, crunt pe murgul la mers legănat.
Cântându-și aleanul cu viers trăgănat.
Din hăul de vremuri, ca dintr-un noian.
Adesea-mi răsare haiducul Stoian.

Secțiune 1.18 TOAMNA

În zorii sfioși se coboară pe larga întindere a luncii
Cu sape, cu pluguri și grape, o mută și searbădă
gloată.

Din cerul mocnit lin se cerne o ploaie mărunță cu
zloată.

Dar trâmba de oameni se-nșiră, s-așază pe țarina
toată

Și-ndată pornește la lucru trudită robime a muncii.
Cum tremură brațul pe coarne, căci lutul cleios ține
fierul

Când boii, spetiți, cad sub bice pe brazda cu greu

începută.

Atunci doar stă truda o clipă, sar oameni grăbiți de le-ajută.

Și zorul pornește mai aprig... în toți i-o-ncordare tăcută.

Doar unul de-și zvârle căciula ori altul de-și scoate chimirul.

Sub seară târziu zbuciumarea s-alină pe-ncl, se dezleagă.

Și gloata se-mprăstie, pierde, de noaptea bordeielor suptă.

Pustiu, răscolit, crunt stă câmpul ca după o crâncenă luptă.

Doar ploaia rămâne să plângă, nopți-zile întregi neîntreruptă.

Logodna semințelor blânde cu lutul bătrân, stors de vlagă.

Secțiune 1.19 DOINA ȘI IAR DOINA

Doină și iar doină, floare fermecată.

Floare care cântă.

Tu creșteai pe malul Oltului odată

Când săreau haiducii la chemarea-ți sfântă.

Astăzi însă Oltul, cât - îi el de mare.

L-au momit streinii.

Și tu, scumpă doină, pieri de-nstreinare

Și de jalea țării, azi pradă ruinii...

Nu vezi tu că lumea vrea să te stârpească?

Vino-n piept la mine.

Sufletu-mi dorește să te răsădească

Și să-și înfrățească soarta lui cu tine.

El să-ți dea, ca Oltul, apriga-i mânie.

Ce-nfloară valea.

Dorul neatârării, dalba vitejie...

Tu să-i cânti izbânda ori să-i tângui jalea.

Căci mugind ca Oltul sufletul meu trece

Tulbure prin viață.

Și de la o vreme bate crivăț rece.

Făurindu-i lanțuri strașnice de gheață.

Cum veni-vei însă, răsări-va soare

Și s-o face moină.

Să pornim ca unda greu clocotitoare.

Să pornim în lume, doină și iar doină.

Secțiune 1.20 PE CRUCE

Iisus murea pe cruce. Sub arșița grozavă

Pălea curata-i frunte ce-o sângerase spinii.

Pe stâncile Golgotei tot cerul Palestinei

Părea că varsă lavă.

Și chiar în clipa morții huliră cărturarii

Cu fiere oțetită îl adăpau străjerii...

Râdea cu hohot gloata de spasmele durerii

Și-l ocărau tâlharii.

Zdrobită, la picioare-i, zăcea plângând Maria

Și-adânc zbucnea blestemul din inima-i de mamă.

Alături Magdalena, în lunga ei maramă.

Țipa văzând urgia.

Depart ucenicii priveau făr' de putere...

Cu el se năruise nădejdea lor întreagă;

N-aveau decât să fugă în lumea cea pribeagă

Și fără mângâiere.

Târziu porni mulțimea în pâlcuri spre cetate.

Pe drumurile-nguste cu lespezi pardosite

Trecură fariseii cu fețele smerite

Și bărbile-argintate.

Măslini fără de frunze dormeau mocniți pe coaste

În vale, ca într-o pâclă, dormea Ierusalimul.

Pe cruce somnul morții dormea de-acum sublimul

Iisus, vegheat de oaste!

Articol II. DIN ȚARA ZIMBRULUI

POEZII DE RĂZBOI

1918

Secțiune 2.01 CUGETARE

Pe cârma lumilor plecată.

Cu ochii mari țințiți în zare.

Veghează-n noaptea-ntunecată

De-a pururi treaza cugetare.

Tăindu-și drum adânc, ca plugul.

De-a lungul veșniciei grele.
Sub mâna ei se mișcă crugul
Cu-ntregul lui alai de stele.
Ea ține firul ce măsoară
Genunile de sub picioare.
Dar nicio clipă n-o-nfloară.
Vulturile spăimântătoare.
Când neguri oarbe vin ca fumul
Și cerul pare fund de iaduri.
Ea singură găsește drumul.
Și-ndreaptă prora către vaduri.
Acolo-n larguri întâlnește
Ostroave mari de idealuri.
La sânul căror poposește
Zvârlindu-și ancora în valuri.
Dar iar spre țintă se-ndrumează.
Către limanuri neștiute
Stând, sus, de veghe, pururi trează.
La cârma lumilor tăcute.
Secțiune 2.02 GANIMEDE
Deși adânci porniri mă cer
Să urc spre bolta-n veci albastră.
Eu nu-nțeleg povestea voastră
Cu tânărul furat la cer.
De-ar fi ca să mă-nalț spre stele
— Chemat l-ai zeilor sobor – Eu n-aș primi altfel să

zbor

Decât cu aripile mele.
Răpit de vulturul lui Joe.
Întregul cerului senin
Mi-ar fi doar temniță și chin
De n-aș putea să-l tai în voie.
Și nu m-ar bucura înaltul
Olimp, etern ispititor.
De nu l-aș fi atins din zbor.
Ci-n gheare lungi purtat de altul
Râvnind lumina depărtată.
Mai bine trist privesc de jos.

Decât să trec neputincios
Cu aripa împrumutată.
Căci decât rob în cerul sfânt.
Urcat doar cu puteri străine.
De nu găsesc avântu-n mine.
Rămân mai bine pe pământ.

Secțiune 2.03 ERA O ZI DE BĂTĂLIE

Era o zi de bătlie cu volbură de fum și ceață.
Părea că cerul căptușise cu neguri tainicele-i porți.
Se risipise în țărână atâta sânge și viață.
Că nu știai de este abur sau sufletele celor morți...
O pâclă grea, șovăitoare se tot rotea peste câmpie.
Și-n dâre lungi, năbușitoare, rostogolindu-se pe cer.
Buhavii nori din fundul lumii veneau a moarte și-a
urgie...

Pe-un dâmb adânc scurmat de schije, zăcea rănit un
grănicer.

Se depărtase-mpușcătura și tunul se mai potolise.

În zări din când în când, haîne, zbucneau ascunse
guri de foc;

El și-a privit cu silă rana și, cum de chinuri ostenise.

Și-a tras mantaua peste față și s-a culcat apoi la loc.

Nici nu s-a mai clintit d-acolo! Trecură-n goană
călăreții

Și iarăși lupta se încinse pe dâmbul proaspăt
răscolit...

Târziu s-a fost pornit o ploaie, și pe ruinele vieții

Mărunții stropi, căzând în sânge, plâneau un dor
nepotolit.

Trântit acolo printre leșuri, el nu-și simțea
părăgînirea.

Ci s-a lăsat domol să moară înstrăinatul grănicer...

Deasupra lui, luptând cu vântul, cu golul și
nemărginirea.

O pală searbădă de abur plutea între pământ și cer!

Secțiune 2.04 ȘASE CRUCI

Ședeau de două zile-n ploaie, dar unul nu cârtea,
când iată.

A treia zi sosi poruncă să ia tot muntele cu-asalt...
Și, cum era posomorâtă, s-a-nveselit întreaga ceată
Și s-a mișcat nerăbdătoare să urce piscul cel înalt.
Era o namilă de munte cu clinul repede de piatră.
Câțiva ienuperi doar și cetini se agățaseră de stânci...
În vârful, pe-un larg podiș de cremeni, dușmanul își făcuse vatră.

Trăgând, ascuns, în carne vie și pitulat șezând, pe brânci.

Se repeziră, vânt, flăcăii să ia de zor, pieptiș, suișul.
Dar, secerăți, cădeau la vale, rostogolindu-se pe râpi...

Și nu putea să suie nimeni, nici chiar un vultur, povârnișul.

C-ar fi lăsat acolo morții fâlfâitoarele-i aripi!...
O grindină pustiitoare de schije, gloanțe și șrapnele
Se abătea fără-ncetare c-un huiet groaznic de nespus;

Ai noștri, îndârjiți de ciudă, nici nu se mai fereau de ele.

Ci, frământându-se-n tăcere, cătau un chip s-ajungă sus.

Atunci trei caporali, tovarăși cu trei soldați, se-ncumetară.

Cum vor putea să urce-n munte pe-un jgheab în coastă tăinuit.

Și când cădea-vor ca un trăsnet, în cuibul cel de foc și pară - Să zboare sus batalionul peste dușmanul uluit!...

Așa a fost... După plecare trecură ceasuri lungi și rele.

Când, iată, chiot sus și răcnet, și-o clipă focul a-ncetat:

S-a fost pornit de jos atuncea un freamăt, ca de aripi grele

Și n-a fost om, ci rândunică, așa zbura orice soldat...
Și s-a sfârșit într-o clipită: aveam în mâini semețul munte.

Cu toate coastele-i râpoase și-ntreg cuibarul lui de

hoți...

Dar n-a trecut un ceas, când, iată, ca o cunună pe-a lui frunte

Stau șase cruci în vârf acolo la care se-nchină toți!

Secțiune 2.05 LA CHEIA BUZĂULUI

Fusese aprigă năvala și crâncenă împotrivirea...

Dușmanul sta înfapt la cheie și nu-l puteam clinti din loc...

Ca-ntr-un bârlog intrase-n steiuri și, plănuindu-ne strivirea.

Fără' de răgaz vărsa într-una un iad de flăcări și de foc.

Era un căpitan acolo, un om cărunt, părând cuminte.

Dar a-nceput de la o vreme să umble vajnic printre-ai săi.

Și-a strâns grăbit batalionul și doar c-o vorbă, „înainte”.

S-au repezit ca o furtună, nebuni, pe gura strâmtei văi.

A fost un fulger... căci dușmanul nu și-a venit în fire încă.

Când, într-un iureș de izbândă, într-un imens avânt pornit.

S-a prăbușit batalionul, ca un perete greu de stâncă.

Și, valmeș a făcut fărâme, și-a spulberat tot ce-a ntâlnit!...

În urma lor porniră alții... Și-a fost că n-a rămas niciunul

Din câți dușmani băteau la cheie și se-ntețeau să-și facă drum.

Zăceau pe jos mitraliere și mut înțepenise tunul...

O liniște posomorâtă se cobora încet acum...

Când s-au trezit, târziu, cu toții din fierbințeala vijeliei.

Și-au stat să-și socotească morții, pe căpitan nu l-au găsit!

Și-au căutat doar ca pe moaște, plângând, pe zeul bătăliei.

Dar căpitanul, fără urme, ca un arhanghel a pierit!...
Prin văile adânci Buzăulse-ncolăcea ca un balaur.
Mai sus, pe creștete, molifții ardeau, trosnind, ca niște torți.

Din slăvi amurgul, ca un giulgiu de purpură cu vergi de aur.

Se întindea deopotrivă peste răniți și peste morți...

Secțiune 2.06 POPA DIN DEALUL SĂRII

Aciolați pe dealul Sării, într-un ungher de țintirim.

Aveam poruncă hotărâtă să ținem piept ori să murim.

Pe după cruci pitiți cu toții, trântiți pe brânci sau în genunchi

Trăgeam în văile deschise, din gropile pleșuvei muchi...

În spate, satul gol de oameni, pe brâna coastei se pierdea;

Doar popa singur rămăsese – și tot urca de ne vedea.

Era un om voinic și tânăr, cu niște ochi adânci, frumoși.

Vorbea cu noi de biata țară, ne povestea despre strămoși

Și-nsufletindu-ne într-una cu focul dragostei de neam

Ne trimitea chiar el la luptă, iar noi voioși ne supuneam...

Dar cum nu mai putea să suie din sat în vârf de-atâtea ploi.

S-a hotărât ca să rămâie și s-a mutat în deal la noi...

Și-a luat cu el numai o carte și-mpărtășenie-n potir

Și nu se mai clinea acuma din sângerosul cimitir...

Toți câți cădeau loviți de gloanțe pe pieptul lui se sprijineau.

El îi grija cu sfânta taină și-i mângâia până mureau...

Vrăjmașul zăticnit din cale, turbat că nu răzbește sus.

Aduse grabnic patru tunuri și țință drept în noi le-a pus.

Le-a-nțepenit pe temelie, le-a potrivit, ochind, și-apoi.

Afară din bătaia noastră, a început să tragă-n noi...

Deși vedeam din vârf cu ochii venind pieirea negreșit
Ședeam, căci n-aveam decât pușca și-un pumn de
gloanțe pe sfârșit...

A fost apoi un iad și-o moarte, că toți vorbeam să nu
mai stăm.

Cei slabi de înger dau să fugă și mulți spuneau să ne
predăm...

Atuncea, popa, ca o fiară, sări din șanț răcnind
cumplit.

Ne fulgeră cu vorbe grele, ne rușină și ne-a oprit.

Ne-a pus să-ngenunchiem, sub schije, în sânge
proaspăt și noroi

Și ne-a jurat pe sfânta cruce un pas să nu dăm
înapoi...

Pe fiecare om în parte apoi ne-a binecuvântat

Și, răsădindu-ne alt suflet, ne-a rânduit iar la luptat.

...Stam ziua pân' la brâu în apă pitiți în șanț, cu el la
rând;

Curgeau ghiulele puzderii pe capul nostru, șuierând.

Când răbufneau, lovind pământul și-l sfredeleau
vijelios.

Ne ridicau din șanț cu totul și ne zvârleau în vale jos.

Era atâta-ncrâncenare, atât potop de fier și foc

Că dezgropa din groapă morții și ne-ngropa pe noi la
loc.

Dar seara, când cerca dușmanul să urce dealul
înviam

Trăgeam și noi în carne vie și valmeș îl rostogoleam!

Cinci zile ne-am bătut ca leii cu popa-n frunte, când,
blestem.

O schijă l-a plesnit în coaste, și-a mai trântit vreo
patru ghem!

El, pipăindu-și pașnic rana, văzu că totul s-a sfârșit.

Și liniștit cerând potirul, el singur s-a împărtășit.

Apoi, senin plecându-și ochii, muri pe brațe de
soldați.

Cuvântul său din urmă fuse „cu niciun chip nu vă
predați.

Copii luptați până la urmă, cu noi e însuși Dumnezeu”.

Și numai știu nimic în urmă, c-atunci am fost rănit și eu!

Dar azi, când cineva mă-ntreabă, mărturisesc cinstit și drept

Că fără popa de la Sarea, noi nu țineam acolo piept!

...

Secțiune 2.07 ȚĂRII MELE

Deprins de veci cu nori și vijelie

Stă pururi trainic muntele de stâncă.

Ce-i pasă lui că-n aspra-i temelie

Șivoaie rod și ape iuți mănâncă!

Știți voi ce fac în cremenea bătrână

Atâtea ploi, cu munca lor grozavă?

O spală doar de clisă și țărână.

Dar lasă-ntreg străvechiul cheag de lavă.

În van puhoiul spumegă și crește

Scobind prăpăstii fără de hotare:

Pe cât la poale râpa s-adâncește.

Pe-atât se-nalță muntele mai tare.

— O, țara mea, tu, culme-ncremenită.

De-atâta sânge roasă și brăzdată.

Azi din adâncuri, grea și neclintită.

Te-nalți în slăvi mai sus ca niciodată!

Secțiune 2.08 MORMÂNTUL STEGARULUI

Acolo-n câmpuri, unde-atâți viteji căzură.

Tălăzuiesc azi grâne și morții dorm, sărmanii...

Tot mai adânc s-or duce cu orice arătură.

Când peste ei cu trudă vor trage-n plug plăvanii.

Acolo însă unde căzu străpuns stegarul

Și dușmanul sălbatic i-a smuls drapelul țării.

Stă câmpul sterp și cere să-i semănați stejarul.

Nu grâu vrea mortul aprig, ci semnul neuitării.

Pe groapa lui îngustă din ce în ce mai falnic

Să crească, dârz, copacul în mijlocul câmpiei...

Când s-o-ncleșta la luptă cu crivățul năvalnic.

Să-i sune mii de trâmbiți, ca-n ziua bătăliei...

L-am lăsat acolo, că-i era totuna...
Se-mplinise doară scrisa lui pe lume.
Închisese ochii dar șoptea într-una
Și, strigând nevasta, o chema pe nume.
Și-a rămas acolo, sub o curmătură.
Povârnit pe-o parte, cam așa-ntr-o rână.
Stând să ducă parcă fluierul la gură.
Cum ședea în munte, vara, sus la stână.
Secțiune 2.09 CUM STAM ÎNCĂTUȘAT

Cum stam încătușat de stâncă

Pe culmea cugetului meu.

Privindu-mi patima adâncă.

Mi se părea că-s Prometeu.

Îmi ispășeam trufașa vină

— Furasem focul sfânt din cer - Dar azi puteam să
dau lumină

Și chinului cântări să-i cer!

Pe cât mi se-nzecea puterea.

Pe atât cătușa mă strângea.

Dar, îndumnezeind durerea.

Uitasem că mai e a mea...

Cântam, și cele nouă Muze.

— Înflorate de avânt - Sorbindu-mi vraja de pe buze.

Mă-mbrățișau fără-un cuvânt.

Ca niște stele, strălucite

Durerile se deșirau.

Iar Muzele stau fericite

Și rând pe rând mă sărutau.

Mai sus de mine și de lume.

În fața slăvilor cerești.

Încins de patimi fără nume.

Cântam dureri dumnezeiești!

Secțiune 2.10 SUNT CULMI ÎNFRICOȘATE

Sunt culmi înfricoșate în sufletele noastre.

Dar nimeni nu le suie și nimeni nu le-atinge.

Deasupra, peste neguri, furtună și dezastre

Pe ele niciodată lumina nu se stinge...

Acolo răsăritul trimite-ntâia rază.

Amurgul tot acolo lucirea lui din urmă.
Pe fruntea lor lumina de-a pururi scânteiază
În chip de sărutare, ce-n veci nu se mai curmă.
Arareori un vultur cu aripe bălane
Rătăcitor ajunge pe culmi, dar nu mai zboară.
Căci prins adânc de vraja seninelor arcanе.
Rămâne sus acolo și nu se mai coboară.

Secțiune 2.11 CUNUNA DE AUR

Eu mi-am lucrat cununa și pe de-a-ntregu-n mine.
Și sufletul, în flăcări - fu singur meșter faur:
Semeață, neatinsă de foc și mâini străine.
S-a făurit în mine cununa mea de aur.
Acolo, în adâncuri, zvâcnind cu încordare
În mâinile voinței ce-i fără șovăială.
Ciocanul greu de patimi bātu făr' de cruțare
Pe inimanăsprită ajunsă nicovală.
A fost o muncă aspră. Turtit cu-mpotrivire.
Sta, bulz, vârtosul aur și nu vrea să se-nchege.
Dar clipă după clipă s-a subțiat în fire.
Și fir de fir în urmă pornit-a să se lege.
Deplin întruchipată, cununa strălucită
S-a-nfăptuit de-a-ntregul și singură în mine;
Și poate sta pe frunte-mi așa, pecetluită - N-au fost la
făurire nici foc, nici mâini străine.

Secțiune 2.12 NOAPTE DE IARNĂ

Era o noapte plină cu zăpadă
Și-ntreg pământul sta în amortire...
Cu gātu-n sus spre recea strălucire.
Urlau doi lupi flămânzi, cerșind o pradă.
Gâtlejul lor, adânc sunând a sfadă
Certa în van neîndurata fire...
Doar la răstimpuri, cu nedumerire.
Clikea o stea și se lăsa să cadă.
Era în tot atâta nepăsare.
Atât pustiu și-amară vitregie.
Așa dezmoștenire și uitare.
Că însăși luna fără de viață.
Trecând pe cer ca dusă de urgie.

Părea un sloi rătăcitor de gheață.

Secțiune 2.13 NOAPTEA

S-a tras domol din luptă lumina obosită

Și-ncet s-a stins departe, ca suptă de-adâncime...

Ținând întreaga lume mai strâns încercuită.

Sporește-n zări un vajnic talaz de-ntunecime.

Și Noaptea-nvolburată cutreieră pe drumuri.

Din negrele-ascunzișuri chemându-și seminția;

Cu palmele întinse vin umbrele – duiumuri – Pe tălpi
de întunerice s-așeze-mpărăția.

Curg, oarbe, din adâncuri a beznelor zăpodii

Și-nvinsă pleacă ziua din tronul nalt al firii...

Prinzându-și peste creștet din zbor cununi de zodii

Se urcă Noaptea-n slavă pe treptele măririi...

Atotstăpânitoare stă oacheșă crăiasă.

Popoarele de umbre pornind să-și cârmuiască...

Și cum din ascultare nu-i nimeni să-i mai iasă.

Furată de tăcere, ea prinde să clipească.

Și stând așa în scaun cu pleoapele plecate.

Proptită pe speteze, de somnul greu supusă.

Adoarme lin crăiasa, cu capul dat pe spate.

Și-ntreaga-mpărăție la poale-i doarme dusă.

De sus alinătoare, cu vise legănată.

Pe lumile trudite odihna se desprinde.

Și cerul pare-n larguri o aripă-nstelată

Ce peste noi, în zboru-i, vecia își întinde.

Secțiune 2.14 ȚARA

Hotarele mele sunt numai o rană

Ș-adânc sfârtecate zac toate în sânge!...

Lipsesc nestemate din vechea-mi coroană:

Azi Leul Băniei în lanțuri se plânge.

Iar falnicul Vultur, sărac, fără hrană.

De cușca robiei aripile-și frânge.

Și-n mrejele morții ce-ntins-au străinii

Se zbat fără pace și țipă Delfinii.

Rămâne doar Boul... nenfrânta-i cerbice

Abia de se-ndoaie sub palmele vremii...

Rămâne la pluguri, sub jug și sub bice.

El singur, din toate podoabele stemei...
Dar azi el e zimbrul sălbatic și tare
Și vremile stinse par iar să se-ntoarne.
Căci oaste de zimbri stând azi la hotare
Puhoiul de haite îl zvârle din coarne.

Secțiune 2.15 FRUNZĂ VERDE...

Frunză și iar frunză tânără și verde.
Te-a cântat de veacuri dornic un popor...
Astăzi el stă-n cumpeni – și, dacă se pierde.
Cine să-ți mai cânte, să te mai dezmierde?!
Frunză și iar frunză tânără și verde.
Nu vezi la tulpină aprigul topor?...
Cum primiși la umbră tocmai tu dușmanii.
Frunză și iar frunză verde de brădet?
Frunză din stejarii codrilor Tismanii.
Frunză din Sinaia, cum umbriți Germanii?
Cum primirăți toate bucurosi dușmanii.
De-am rămas cu plopii rari de pe Siret?!
Frunză și iar frunză stearpă de negară.
Ce mănânci ogorul unde asudăm.
Au intrat dușmanii val-vârtej în țară...
Astăzi ca strămoșii băjenirăm iară!...
Frunză blestemată, frunză de negară.
Am rămas cu tine doar să te cântăm?!
Frunză și iar frunză, țepi de pălămidă.
Ce te-ntinzi pe holde, grea, ca un blestem.
Astăzi țara toată plină-i de omidă.
De-a lăsat țărâna stearpă – cărmidă!
Frunză otrăvită, țepi de pălămidă.
Am rămas cu tine să ne mângâiem?!...

Secțiune 2.16 PE ȘIRET

Adie un vânt de pustie pe-ntins de pășuni fără urme.
Pe plaiuri dă colțul de iarbă sfielnic ieșind din
pământ...

Și jalnicul vânt parcă-ntreabă: au unde-s bogatele
turme.

Duișii ciobani unde sunt?...

Vai! oile-s azi înjunghiate, ciobanii mai toți în

mormânt.

Și vântul coboară la vale, colindă întreg Bărăganul
Și vede cum flutură grâul și spornic s-arată la rod...

Dar vede pe holdele noastre că astăzi stăpân e
dușmanul

Și lacom, lăcustele-l rod...

Și plânge că moare de foame, că moare întregul
norod!...

Și vântul se face furtună ce valmeș se-ndreaptă spre
sate:

Au unde sunt azi gospodarii de nu se clintesc
nicidecum?

Pe unde-s nevestele strânse, bătrânii cei gârbovi de
spate

Și ce fac copiii acum?

Azi satele toate sunt flăcări și bieții creștini poate
scrum.

Și crește furtuna ca marea pe-ntinsul cel jalnic al
țării.

Cu hohot se tânguie șesul și munții cu falnic brădet:

„Au unde sunt astăzi vitejii”... Dar iată răspuns
întrebării.

Și vântul s-alină pe-ncet...

Căci tunul începe să bată mai dârș, tot mai dârș pe
Siret.

Secțiune 2.17 O, ȚARĂ

Acolo-n văi, pe Prahova - bogată - Pe Jiu, pe Olt, pe
Argeș și Buzău.

Pe Bărăgan, în care spicu-i gata.

În București... pe-ntreg cuprinsul tău.

E numai jale, capete plecate.

Ochi stinși, ce cată pururi în pământ.

Sunt buze mute, brațe ferecate.

Și oase, oase fără de mormânt!...

Noi știm de-aici prăpastia durerii

În care zaci... Așteaptă, că venim.

Tu nu cunoști izvoarele puterii

În care azi din nou ne plămădim.

E dorul tău, atâta ne mai ține...
De la Oituz, din Putna și Șiret
Bat toate inimile pentru tine...
Dușmanii înșiși te aud încet...
Așteaptă-ne... nimic n-o să rămână!...
De-ar fi să trecem toți prin foc și iad.
Ca David lua-vom praștia în mână
Și vom zdrobi de veci pe Goliad!
Răzbunători ne vom întoarce iară.
Cum ne-am legat cu aspru jurământ...
Și vom cădea la sânul tău, o, țară.
Cum cazi, plângând, pe lespezi de mormânt.

Articol III. PÂRGĂ

(1921)

Secțiune 3.01 PÂRGĂ

Am fost un pom zăbavnic... târziu am răsărit...
Nu m-au cruțat nici grindini, nici secetă-ndelungă.
Mi-s crengile sucite și cresc pipernicit.
Iar biata rădăcină, căznindu-se s-ajungă
În lutul gras și reavăn, prin pietre-a sfredelit.
Dar astăzi, peste vremuri, rodesc... Prin mii de pori.
Din fund amara mâzgă suind, se îndulcește
Și-a soarelui lumină o plăsmuiește-n flori:
Azi visul rădăcinii pe ramuri strălucește.
Voios stă rodul ciucur și-ncet se pârguiește...
...Și-ncovoiat sub pârgă, aștept culegători.

Secțiune 3.02 PIATRA AURIFERĂ

Mă pregătesc de-acuma să te sfărâm, durere.
Ca pe o piatră-n care zac vine-ntregi de aur.
Ce-atât mai grea atârnă, strivind mai cu putere.
Cu cât în ea cuprinde, ascuns, mai mult tezaur.
Din ocnița vieții în lespezi te voi scoate.
Și munții tăi scurmându-i adânc în măruntaie.
Căra-voi la lumină nămesiile toate
De blocuri tari, ce firul de aur le-ntretaie.
Copaie cu copaie, în pive mărunțită.
Toți grunzii măcinându-ți, în praf te voi preface
Vor bate pisăloage, și apă-nvinețită

Pe jgheaburi largi de suflet va curge fără pace.
S-o duce toată huma netrebnică din tine...
Spălată-n mii de ape, pe scocuri vânturată.
Să-ți lași domol pe fundul ulucului din mine
Nisipul tău de aur, Durere sfărâmată...

Secțiune 3.03 LACUL ZÂNELOR

Lacul zânelor din codri a-nceput ursuz să scadă...
Tăinuitele-i izvoare rând pe rând s-au potmolit
Și-n păragina hobăiei brusturi grei crescuți grămadă
Tot mai strâmt îl strâng în copca unde-ncet s-a
cuibărit.

Limpezișurile-i triste le-a umplut mătasa verde.
Mreji de lintiță mărunță în adânc s-au coborât.
Până-n fund e negru lacul și, din umbră, cum se
pierde.

Sub sprânceană de pădure pare - un ochi posomorât.
Nu mai vine să-l prefire cârdul sprintenelor ciute...
Bolți de carpeni îi aruncă un zăbranic pe undiș...
Miros greu plutește-n preajmă și din apele stătute
Ies tufișuri încâlcite de liane și brădiș.
Nemișcat și zi și noapte, vara vântul nu-l atinge.
Nu-l văd razele de soare și mierloii l-au uitat;
Brâu de papură sau trestii foșnitoare nu-l încinge...
Rar doar broaștele țestoase și cu șerpui-l mai străbat.
Toamna-n urmă îl îngroapă sub un țol de frunze
moarte.

Putregai și crengi uscate ȧes pe fața-i o podea:
Unda lăncedă primește pe lumină-i să le poarte.
Dar din ele-și face-o pleopă și se-nchide-ncet sub ea.
Secțiune 3.04 SINGURĂTATEA

Adorm adânc Bucegii, și Noaptea-i netezește.
Pe tâmplele lor arse, cu mâinele-amândouă.
Sclipesc pe frunți golașe, ce somnul umezește.
Broboane mari de rouă.
Doar văile-aburite huiesc fără-ncetare
Și dărele de ceață, ca niște șerpi, la poale
Se duc pe nesimțite și curg în depărtare
Cu apele la vale.

Atunci Singurătatea se scoală-ngândurată
Și umblă, visătoare, pe streșini de-nălțime.
Stă ceasuri neclintită, de-o stâncă răzimată.
Și cată-n adâncime.
Dă drumul unei pietre și-ascultă - ncremenită.
Cum bubuie-n adâncuri pân' nu se mai aude.
Cu fața-n sus pe urmă se-ntinde, aiurită.
În ierburile ude.
Se uită lung la stele cum ard nălucitoare...
Ascultă-n fund molifții vibrând ca niște clape.
Pe ceruri trece luna, plutind strălucitoare.
Ca lebăda pe ape.
Așa își duce veghea pe culme sus, deșteaptă.
Și de urât tot timpul ea singură își ține...
Din când în când tresare și șade... parc-așteaptă
Dar, nimenea nu vine!

Secțiune 3.05 NOUL MAG

Am obosit de-atâta așteptare

Cu ochii sus pe cer...

Și steaua vieții tot nu mai răsare.

De astăzi însă n-o mai cer.

Plec singur spre locașul de-nchinare.

Spre Staulul râvnitului Mister.

Luceafărul venit ca să-mi răsară

Atât a zăbovit.

Că nu mai vreau să știu dacă s-a stins.

Ori eu dac-am orbit...

Nu mai aștept lumina dinafară:

O alta-n mine tainic s-a aprins

Și arde-n fund pojarnica ei pară.

Văpaie noaptea, ziua stâlp de fum - Cu ochii-ntorși
spre ea pornesc la drum.

Secțiune 3.06 CA NĂFRAMA SFINTEI VERONICA

Sufletul meu este alb și fără pată

Cum a fost năframa sfintei Veronica.

Doar a-ntins-o sfânta, negrăind nimica.

Iar martirul șterse fața-nsângerată.

Sufletu-mi întinde tainica-i năframă.

Să-ți apeși pe dânsa ochi, obraji și gură.
Dornic să-ți cuprinză fața ca-ntr-o ramă
Și să-ți prinză chipul tot în țeșătură.
Chipul tău, iubito, înger în prigoană.
Pătrunzând ca mirul pânza-i străvezie.

Luminos și dulce ca pe o icoană
Să-l păstreze apoi pentru veșnicie.

Secțiune 3.07 PEISAJ MARIN

Era o vreme-nchisă, târziu după furtună
Și apele trezite păreau că stau pe gânduri:
Din toată frământarea și cazna lor nebună
Nimic nu s-alesese decât un vraf de scânduri.
Corăbii zdrumicate băteau domol în maluri
Și lemn cu lemn, pe-ncetul, le lua-napoi uscatul.
Catarge fără funii, săltate peste valuri.
Cu trupul numai așchii veneau plutind de-a latul;
Semeții brazi din norduri, moliftii tari din munte.
Porniți să cucerească cu dor o altă lume.
Soseau acum la țărmuri cu trăsnetul pe frunte
Purtați pe nășălia nămetului de spume.
Cuprinse de nisipuri pe dosnicele dune.

Zăceau ici-colo hârburi de nave cutezătoare...

Nu s-arătau pescarii măcar să le adune.
Ci le-mbăla doar marea cu limbi de flux amare.

Secțiune 3.08 ÎNGERUL NĂDEJDII

Era la o răscruce, și Îngerul Nădejdiei.
Trimis să-mi ție calea cu-aripile deschise.
Să-mi fie călăuză și pază în primejdii.
Zdrobit de osteneală acolo adormise.
De când mă zămislisem pornise c-o solie:
Noianuri să străbată și-n sânge să mă-ntâlnească.
Dar pururea zăbavnic, bătut de vijelie.
La gura de răspântii a stat să poposească.
Și n-a putut de-atuncea nimic să-l mai deștepte.
Nici grija să-mplinească chemările poruncii.
Nici strigătele mele, ci stând să mă aștepte.
Dormi mereu, cu pumnii la gură strânși, ca pruncii.
Iar eu mergeam de-o viață cu gândul că odată

Din zbor slăvitul înger îmi va ieși-nainte.
Că-i voi cădea nemernic la poala luminată
Și mă va lua cu dânsul sub aripile-i sfinte...
Cădea grăbit amurgul pe jalnica răscruce
Și căile, tăcute, se desfăceau cumplite...
Sta sufletul în cumpeni pe care drum s-apuce.
Privind la tristul înger cu aripi oflitate...
Și m-am plecat atuncea ca să-l privesc de-aproape.
Mai pâlpaia pe frunte-i un cearcăn de vâpaie...
Încolo numai umbră, pe-aripe, peste pleoape...
Părea un biet războinic căzut într-o bătaie.
Avea hlamida ruptă și-o aripă beteagă
Cu sfârcurile boante și pene zdrențuite.
Zăcea grozav de palid, sleit și fără vlagă
Și-ncet scâncea în somnu-i cu vise chinuite.
Mi-am scos atunci veșmântul și, dornic a-l cuprinde.
L-am învelit cu grijă ca pe-un copil în boală.
L-am sărutat pe frunte, i-am pus la cap merinde
Și-alătura toiașul cu traista mea goală...
Dar el dormea, cu capul pe-o piatră, **n** drumul mare.
Ca-ntr-un surghiun departe, abia suflând, cu trudă...
L-am dezlegat cu milă de-ntreaga lui chemare
Și-am ocolit pe-alături, prin somn să nu m-audă.
Și l-am lăsat acolo dormind, căci înnoptasem.
Ca să m-afund tot singur în inima tăcerii.
Dar iată că pe calea ce-acuma apucasem
Îmi luminează ca focul Arhanghelul Durerii.
Secțiune 3.09 SODOMA...
Fugea departe Lot, ieșit din minți...
Ardeau în urma lui Sodoma și Gomora
Și miezul nopții flăcăra ca aurora.
Un val de vaiere și de scrâșniri de dinți
Și urletele tuturor.
Se tot țineau de el, ca un și voi.
Dar n-avea voie să privească înapoi
Cetățile îndrăgostirii mele.
Cu foc bătute, ard pe rug.
Se crapă sufletul, cad stele...

Cu mâinile pe ochi eu fug.
În urma mea iubirea, blestemată.
Ca o Sodomă arde-nflăcărată.
Și toată patima și-ntreaga nebunie
Vor fi cenușă până-n temelie.
Trecutul culpeș îl aud cum geme.
Cum pâlpâie și cearcă să mă cheme
Cu glasul tot mai înecat de foc...
Dar cine-ntoarce capul se preface-n sloi.
Și simt că de-aș privi o clipă înapoi.
Aș împietri de-a pururea în loc!

Secțiune 3.10 AMURGUL

Cerescul ghem de aur întreaga lui urzeală
Și-a depănat-o-n fire de foc strălucitoare...
Ajuns la pragul zării gol, fără de beteală.
Rostogolit din ceruri, apune pe ponoare.
Strângându-și, friguroase, foițele mărunte.
Se-nchide-ncet trifoiul și floarea de țințaur².
Din șesurile sure urcând grăbit spre munte.
Amurgu-n mers despoaie colinele de aur.
Acolo unde calcă se stinge o comoară.
Se face vânat plaiul pe care se tot suie;
Și după el, tăcute, din codri se strecoară
Un lung alai de umbre pe orice cărăruie.
Sosit pe prispa culmii, o clipă cată-n urmă.
Zorind să-și strângă cârdul de umbre întins pe cale.
Ca un cioban ce-și cheamă cu grijă-ntreaga turmă.
Apoi din nou pornește și scapătă devala.
Abia pe munți atuncea mai fâlfâie lumina.
Ca pasărea rănită zburând din stâncă-n stâncă...
Pe urma ei, din hăuri urcând năvalnic clina.
Cu o falcă-n cer s-o prindă, aleargă Noaptea încă.
Aleargă și înghite de ciuda răzbunării
Toți fulgii de lumină împrăștiați pe creste...
Se-nchid apoi deodată ocolurile zării.

2 Țintăură ~e f. Plantă erbacee medicinală, cu tulpina erectă, cu frunze alungite și cu flori divers colorate, dispuse în buchete terminale, având fructul o capsulă; fierea-pământului.

Cu trâmbete de-ntunecet căzute fără' de veste...
Năvoade largi de umbră stau lumile să-ncape.
Tot cerul prefirându-l ca unda pe prundișuri.
Din funduri nepătrunse trăgând, ca dintr-o apă.
O mișună de stele ce ies la limpezișuri.

Secțiune 3.11 APUS DE SOARE

Din cutreieratul cer cu-ntinse arii
Coborând pe munte, înfocatul Soare
Îl oprește-o clipă încă telegarii
Cei cu trupul flăcări, coamele vâlvoare.
Și pornind acasă roibii, la hodină.
Pentru întreaga noapte singur și-i adapă
În nemărginitul iezer de lumină.
Revărsat în calea serii ca o apă.

Secțiune 3.12 LA POARTA PARADISULUI PIERDUT

Azi am trecut s-o văd, înstrăinată.
Grădină-n care-o vară ne-am iubit...
Podoaba-n zdrențe-i spânzura uscată.
Rugini a prins frunzișul răvășit.
Iar parcul, raiul nostru de-altădată.
Cu ziduri alții azi l-au ocolit.
E ceasul vechi al dragostei, e seară.
Și, dând să intru, stau înfiorat:
Înaltul plop la porți m-așteaptă iară.
Dar toamna purpurie l-a schimbat
În galben stâlp pâlپător de pară.
Ce freamătă, de vânturi zbuciumat.
Și-n vijelia ce s-a-ncins să-l bată.
Aprinsul plop acolo mi-a părut
Că-i sabia de foc neîndurată
Pe care Heruvimul nevăzut
O flutură spre lumea blestemată
La Poarta Paradisului pierdut.
Secțiune 3.13 DUREREA NEAMULUI
Nu vin spumos, nici păcură aprinsă.
Nici blestem furios de Prometeu:
Eu sunt Durerea voastră, necuprinsă.
Și sunt un dar făcut de Dumnezeu.

Din visul vostru ars, căzut grămadă.
Din dorul, astăzi zgură și tăciuni.
V-am mai rămas doar eu, o grea plămadă – Amestec
de silitră și cărbuni.

Nu sunt vulturul fâlfâind în cușcă.
Nici răcnetul de leu izbit în piept.
Ci sunt un pumn de pulbere de pușcă.
Ce, sub țilindră, mută stau și-aștept.
Un pumn de iarbă, care doarme parcă
Pe fundul sufletelor tuturor.
Dar forța mea cumplită vă încarcă
Ca pe-o unealtă aspră de omor.
Înfricoșata pulbere-i la pândă:
De-o scăpăra scânteia dedesubt.
Va năru-i o lume sub osândă.
Atâta foc și pară-n mine-am supt.
Va fi un fum, un vaier și-o lumină...
Detunetul la ceruri va urca
Și neamul tot zbucni-va, ca o mină...
Scânteia mânioasă de-ar pica!...
Dar pân-atunci păstrați-mă curată
În fund de suflete, la adăpost;
Să nu mă ude lacrima vreodată.
Să nu-nmuiați năprasnicul meu rost.
Să stau acolo mută și-nghețată.
Din scrum de vis urgia să-mi încheg:
Un pumn de pulbere înfricoșată
În care zace trăsnetul întreg.
1918. Pacea de la Bufta
Secțiune 3.14 AMURG PE LAC
În slăvi lumină lină cu stingeri potolite.
Pe lacul fără valuri odihna s-a lăsat...
Mijind de somn pe maluri, cu creștetul plecat.
Stau sălcii plângătoare, ce-așteaptă despletite.
Tăcuți, spre sat pescarii duc în pârângă cina
Și undele năvoade și cângile de fier...
Iar largul ochi de ape, rămas privind la cer.
Parc-ar sorbi-n adâncuri, nesățios, lumina.

Secțiune 3.15 SUNT PEȘTERI

Tu nu uita că sunt în tine peșteri...
Un pas, o șoaptă, numai un suspin.
Sporesc acolo-n mii și mii de creșteri.
Se-ngroașă-n hăuri, se izbesc și vin
Să zguduie pereții arși de lavă.
Și tainița se umple de tumult.
Că cerurile, sus, când tună-n slavă...
Și crește larma surdă tot mai mult.
De parcă sparge urletul tavanul:
Cutremur lung iscat dintr-un oftat...
Și-adeseori când zvonul, ca orcanul.
Nebun s-azvârle-n steiul detunat.

Ca-n peștera pierdută sub pământ - De larma
izvorâtă din suspine

O piatră cade, altele-și fac vânt.
Și bolțile se năruie în tine.
Secțiune 3.16 VÂNĂTOARE VECHE
Îleșeau călări din curțile-ntărite.
În pas domol, spre luncile cu soare...
Chema voios un corn de vânătoare
Ogarii șui cu zgărzile-aurite.
Întinși apoi, ca trâmba, pe ogoare.
Porneau să bată țarnele-nverzite.

Uimind cu botul urmele găsite.
Chefneau copoii ageri prin răzoare.
Ducând alaiul, mândră și dibace.
Trecea domnița, sprintenă ca glonțul.
Un șoim viclean, cu pene porumbace.
Pe mâna ei stând gata să-și ia zborul.
Își ciugulea din când în când cu clonțul
Lănțușul strâns, ce-i sugruma piciorul.

Secțiune 3.17 IDILĂ

Când Primăvara prin livede
Pășește lin cu flori în poală.
Tăcutul Codru cum o vede
Ca un voinic viteaz se scoală.
Și stând în calea ei să iasă.

Cu dor năvalnic s-o pătrunză.
Încinge brâu de umbră deasă
Și-mbracă zalele de frunză.
Țesuți din floare lângă floare.
Îi prind potirii de minune;
Dar când pe creștetu-i de soare
Un coif de cer albastru-și pune.
Lucește fața lui întoarsă.
Căci de sub chivăra senină
Pe umeri largi i se revarsă
Bogate plete de lumină.
Când zâna pregetă, cu teamă.
Și se oprește pe cărare.
El mișcă brațele, o cheamă
Și freamătă de nerăbdare.
Iar când a prins-o-n braț de-a dreptul.
Ca toți de nunta lor să știe.
De vânt curat își umflă pieptul
Și chiuie de bucurie.
Secțiune 3.18 OSÂNDĂ
Unde sunt, ce s-au făcut
Ochii ce mi-au luminat?
Glasul care m-a chemat
Pentru ce-a tăcut?
Cine-a tras așa grăbit
Mâna care mi s-a-ntins?
Buzele ce m-au atins
Cine le-a strivit?
Azi se zbate-n iad închis.
Îngerul dezaripat
Care-o clipă-n zbor m-a luat
Către paradis...
Nevăzute răni mă dor.
Fruntea n-am unde s-o-nclin:
Pretutindeni numai chin.
Stingere și dor!
Secțiune 3.19 DIN CÂTETRELE DARURI
Din cătetrele daruri ce Magi-i hărăziră

Nu i-a rămas acumă nimic să-l mai mângâie.
Nici fir măcar de aur, de smirnă ori tămâie...
Și darurile iată în ce chip îl slujiră:
Tot aurul pe care l-a dat cui sta să-i ceară
L-au strâns pizmașii preoți și fu prilej pierzării:
Cu el plăti Caiafa, peșin, prețul vânzării
Când s-o tocmit cu Iuda să-l cumpere-ntr-o seară.
Iar smirna cuvioasă, amar de ani păstrată.
Abia de se ajunsese când îl îmbălsămară.
Așa că ucenicii cerșiră de-i turnară
Pe trupul plin de sânge mireasma consacrată.
În urmă, cu tămâia i-au afumat mormântul
Când au venit să-l plângă, în stol, mironosițe...
Iar Maică-sa, smulgându-și bogatele-i cosițe.
Purta pierdută hârbul și tămâia pământul.

Secțiune 3.20 PROMETEU

Am migălit mereu să-mi fac o lume.
Dar nu m-am înjosit, ca Prometeu.
Spre a-nșufleți plămada mea de hume.
Să fur din cer un foc ce nu-i al meu.
Ci, nencetat ciocnindu-mă cu mine.
M-am străduit să scapăr singur eu.
N-am izbutit... Și poate e mai bine.
Nu sunt destul de rece și-mpăcat.
Ciudoasa râvnă încă mă mai ține.
Aș vrea scânteia, licăru-nfocat.
Când va țâșni din suflet să răsară.
Să nu m-aprind ca un păiș uscat.
Să pot purta în mine jar și pară.
Nemistuit de propriul meu foc.
Să luminez și-n mine și-n afară.
Să nu fiu mie însumi un obroc.
Când vulturul trimis să mă sfâșie
Va tăbărî cu groaznicul său cioc
Din inima-mi să rupă o fâșie.
Să-și vadă pliscul negru luminat.
Și-aprins pe loc de-atâta bucurie.
Să ducă-n ceruri taina ce-a aflat!

Secțiune 3.21 CÂNTAREA LEBEDEI

Cânta o lebădă-într-o noapte pe apa iezerului tainic.
Aci sălbatic, numai țișt, aci ca molcom plâns de ploi.
Vrăjită, luna se oprise, încremenise vântul lainic.
Dar ea cânta nepotolită și tot mai tare, ca un crainic
Trimis să-mprăști o veste și-n sânge să plece înapoi.
Acum cântă întâia oară. Nu bănuise ce putere
Zăcuse-n pieptu-i mut o viață, bătut de valuri

nencetat.

Și nu se sătura s-asculte ea însăși strania-i durere.

Se mistuia cântând mai aprig și cu mai multă
sfâșiere...

Tumult de chin și răzvrătire treceau prin versul
zbuciumat.

Și cum plutea fără de știre între viață și-ntre moarte.
I se părea că umple lumea cu clocotul cântării ei.

Simțea o smulgere adâncă, vedea atât, că se
desparte.

Dar nu știa că isprăvitul, suprema clipă, nu-i departe.
Și-n dureroasa-i bucurie bătea al undelor polei...

Ea socotea că bucuria îi îneca, grăbit, gâtlejul.

Căci cântecul, ca-ntr-o pustie, din ce în ce pierdut
slăbea.

Nu-nțelegea că numai Moartea îi dă și harul și
prilejul

Să cânte-n clipa când o-ngroapă în cripta apelor
vârtejul

Și nu știa, cântând, că moare, ci se pierdea plutind
abia.

Secțiune 3.22 REVOLTĂ

Sufla un vânt din larguri și marea-ntărâtată
Își răscula adâncul ca prinsă-n spasm de friguri.

Nămistii de talazuri din zarea-ntunecată

Se năpusteau umflate și se izbeau de diguri.

Părea că trupul mării, sâțul de-ncătușare.

Pornea război, să scape odată din robie.

Și oștile de valuri soseau fără-ncetare

Cu steaguri largi de spume și urlet de mânie.

Noianurile apei, sucite - ntoarse, strâmbe.
Se clădăreau ca munții, se-ntortocheau în plaiuri
Și, pân' la cer cu pumnii, zănatecele trâmbe
Cădeau, plesnind deodată ca mii și mii de maiuri.
Dar nicăierea marea nu s-arăta mai largă.
Mai vastă, mai măreață, mai groaznic de adâncă.
Decât acolo unde, cu pieptul scos s-o spargă.
Îi sugruma revolta tiranul dig de stâncă.

Secțiune 3.23 FANTAZIE

Răsare caldul soare în văile vieții
Și sufletul pe creștet sfios se aurește
Ca un copac ce-n freamăt domol se dezvelește
Din taina aburoasă în zorii dimineții.
Cleștar bătut de flăcări e boltă-n veci senină...
Dar jos e încă umbră la poalele pletoase.
Și trunchiul parcă doarme, cu crengile voioase
Ca niște brațe-ntinse setoase de lumină.
De coardă lor Visarea și-a animat culcușul
Ea fuge de la umbră în ploaia aurie.
Și sufletul bea raze cântând de bucurie
Sub soarele ce suie din ce în ce urcușul...
S-apropie amiaza și sufletul așteaptă...
Frunzișul i-l pălește dogoarea strălucită.
Mereu mai mică, umbră se strânge, ghemuită...
Tulpinase-ncovoai, deși pornise dreaptă.
...Stă soarele vieții în culmea strălucirii.
Dar sufletul slăbește sub arșița poverii:
Ce dulci și moi acum par umbrele durerii
Alături de lumina de foc a fericirii...
Căci rodnică durere cu astrul sterp odată
Lin umbrele-și rotește și rând pe rând sărută
Pojarnicele arii, le mângâie, tăcută.
Trecând aripa-i rece pe viața-nfierbântată.
Și când cumplitul soare din slăvi încet se pleacă.
Cresc umbrele domoale deodată cu sfințitul.
Lungindu-se ca șerpui, acopăr răsăritul
Și-mping lumină-n zare ca sabia în teacă.
Se umple iar acum obârșia vieții

De-o taină aburoasă cu freamăt și răcoare.
Clipește molcom zarea și nu mai știi ce-i oare:
Amurg blajin de suflet sau zorii dimineții.

Secțiune 3.24 RĂSĂRIT DE LUNĂ

Sus, tocmai între două piscuri ce străjuiesc ca doi
pilaștri.

Încet s-arată luna plină pe muchia negrului pripor
Și iese din deasupra văii, în tinda munților sihaștri.
Ca o crăiasă-ntr-un pridvor.

Și-n curtea cerurilor intră călcând pe lespezi de
lumină.

Pizmașă, umbră se ascunde în fundul negrelor firizi.
Pe când la poalele Crăiesii, pletosul creștet își înclină
Noroade sombre de molizi.

Secțiune 3.25 AMINTIREA

Cum s-a trecut, plăpândă, amintirea
Iubirii noastre, tocmai ca o floare
Ce-ntr-un pahar își plânge strălucirea
Uitată colțul mesei, unde moare.

Nu-i nimeni în odaia tânjitoare.
Oglindă-n podini și-a hoibat privirea.
Perdele lungi țin calea către soare...

Păianjenii și-au întrerupt urzirea.
Privindu-se în cupă ofilite.

Din miezul veșted foile mâhnite
Se rup, treptat, c-o mută iroseală.

Picând domol în umbra liniștită...

Și floarea amintirii, părăsită.

Se scutură petală cu petală

În apa vremii veche și clocită.

Secțiune 3.26 DEZLEGARE

Când oare vei trimite îngerul, cel mare.

Ce spintecând eternitatea ca un vânt.

Străluminând să se coboare

Și să-mi ridice lespedea de pe mormânt!

Sub crugul veșnic, care nu mă lasă.

Mă zbat, un îngropat de viu.

Mi-e plumb văzduhul, cerul larg m-apasă

Mai greu decât o pleoapă de sicriu.
Cătușă mi-este biata cugetare.
Obloane pune mintea, și tu vezi
Cum mă sugrumă simțurile-n fiare
Ca cinci năprasnice obezi!...
În fundul existenței zac ca-ntr-o groapă.
Pereți de lut mă strâng și mă strivesc;
Mă roade patima pe-ncetul, ca o apă.
În pânzele durerii putrezesc.
Și-n albia din care niciun val nu scapă
De-a lungul ciclurilor mă rostogolesc.
Ca șarpele mă încovoi în aspră luptă.
Mă-ntorc și tot din mine mușc, nevrând
O nemurire, pururi întreruptă
De moarte și viață, rând pe rând.
Dar cum ai dat să înflorească spinii.
Un duh mi-ai pus în sâmburul ființei
Mai larg decât domniile luminii.
Mai vast decât hotarele voinței:
Desfă-l, că stă sub lespede pecetluit.
De-ntindere și vreme strejuit...
Puterile-mi de-a lungul risipite
De-ar fi să le înmănunchez.
Ți-e teamă că la treptele-ți slăvite
M-aș înălța pe aripi răzvrătite?
Dar aș veni ca să îngenunchez!

Secțiune 3.27 LA RĂSCRUCE

În suflet, ca pe-o cale pustie, sunt răscruci.
Întretăieri de drumuri sălbatice, străine.
Ducând spre patru colțuri... Pe care să apuci?
Meleagurile-s rele și nimeni nu-i cu tine.
Răspântia e moartă, și câți s-au perindat
Nu ți-au lăsat o urmă, un semn care s-arate
De-a nimerit vreunul pe drumu-adevărat...
Doar cruci fără de slove de-a lungu-s presărate.
Un han, din care numai pereții-au mai rămas.
Cu hruba părăsită, un puț fără izvoare
Și-un plop uscat alături, ce o spânzurătoare.

Îți spun că nu e locul făcut pentru popas.
Te simți pierdut departe... răscrucile-s pustii.
Și-ai vrea să fugi din aste paragini blestemate.
...În suflet sunt răspântii: ajungi fără să știi
Și șovăi la o furcă de drumuri neumblate.

Secțiune 3.28 ÎN GRĂDINA GHETSEMANI
Iisus lupta cu soarta și nu primea paharul...
Căzut pe brânci în iarbă, se-mpotrivea întruna.
Curgeau sudori de sânge pe chipu-i alb ca varul
Și-amarnica-i strigare stârnea în slăvi furtuna.
O mână nendurată, ținând grozavă cupă.
Se cobora-mbiindu-l și i-o ducea la gură...
Și-o sete uriașă sta sufletul să-i rupă...
Dar nu voia s-atingă infama băătură.
În apa ei verzuie jucau sterilci de miere
Și sub veninul groaznic simțea că e dulceață...
Dar fâlcile-meleștându-și, cu ultima putere
Bătându-se cu moartea, uitase de viață!
Deasupra, fără tihnă, se frământau măslinii.
Păreau că vor să fugă din loc, să nu-l mai vadă...
Treceau bătaii de aripi prin vraștea grădinii
Și uliii de seară dau roate după pradă.

Secțiune 3.29 SPECTRUL VIEȚII
Ai luat în mâna ta vânturătoarea
Să-mi treieri zilele ce le-am trăit
Ca să s-aleagă de-au rodit...
Și unele par albe, cum e floarea
Mălinului îmbobocit
Când primăvara îl dezmiardă boarea:
Sunt zilele în care am iubit.
Iar altele sunt galbene ca fierea ori sofranul.
Sunt zilele de pizmă și de chin.
Când mă ciudeam cum să-mi sugrum dușmanul...
Puzderie-s ca piatra de rubin:
Reci, grele, totuși par înflăcărate.
Sunt zilele de patimi și păcate
Când sângele îmi clocotea în vine
Și inima mi-era departe mult de tine.

Puține sunt senine
Și-albastre ea cicoarea:
Acelea-s clipele când mă gândeam la tine.
Și cu ce grijă le-a cules vânturătoarea...
Ici-colo-mprăștiate frunze-n vânt
Sunt zilele nădejzii spulberate...
Zac maldăr zile vinete de rătăcirii îndurerate:
Și rare ceasuri aurii, de pace-s învrâstăte
Cu și mai rare ceasuri violete de avânt...
Și-n orbul întuneric de mormânt
Începi să învârtești cumplit vânturătoarea.
Să-mi vânturi pleava vieții (eu credeam că-i floarea).
Și tot mai iute răsucești mânerul.
Ca fulgerul ce răscolește cerul.
Și tot mai mult culorile se-mbină.
Și una-ntr-alta lunecă și se topesc.
Și-ntr-un vârtej amestecate se-nfrățese;
Viața-mi trece pe sub ochi deodată toată și deplină.
...Și iată că pe fondul umbrei care mă-mpresoară.
Tulburată.
Ca o văpaie pe-o comoară
Îngropată
Zăresc în mâna ta divină
Mijind ca o sfioasă, albă, roată de lumină.
Secțiune 3.30 PEDEAPSA MACULUI
Arde Macul să se-nsoare.
Macul roșcovanul.
C-a pus ochii pe-o Cicoare...
Nu-i ca ea o altă floare.
Mândră în tot lanul.
Peșitoare mai de viță.
Meșteră la toate.
Este Baba Gărgăriță.
Mult vestita doftoriță.
Ea din ladă scoate.
Și-și îmbracă cojocelul
Roșu ca bujorul.
Cu bobite de tot felul.

Și-nnodându-și testemelul.
Repede-și ia zborul.
Într-o foaie de zorele
Duce tot ploconul.
Trei semințe mărunțele.
Ca s-arate doar cu ele
Că-i bogat coconul.
Însă floarea mult iubită.
Fată mai aleasă.
Nii-i cu Macul potrivită.
Ci-i cu Flutur logodită
Și-i va fi mireasă.
Craiul Flutur, domnul mare.
Mânios, pe dată.
S-aruncă pe vânt călare.
Și-ajungând la Mac în zare.
A pornit să-l bată.
Cu aripele-aurite
Strașnic îl lovește...
Jos cad foile izbite.
Și din urmă, risipite.
Vântul le gonește.
Gărgărița - nspăimântată.
S-a ascuns de frică
Într-un bob și stă-ncuiată
Iar mireasa, răzbunată.
Ochii și-i ridică.
Râd cikorile și lanul...
Crește veselia.
Că din Macul Roșcovanul
A rămas acum, sărmanul.
Numai măciulia.
Secțiune 3.31 LACHE LOGOFĂTUL
Lacne logofătul, noapte-zi călare
Colindând moșia, bate și înjură.
Iar boieru-i foarte mulțumit că-l are:
Niciun fir din holde nu i se mai fură.
Cu porunci să tragă, poartă puști argații.

Ca să pună proaptă lumii nărvite.
Lesne se-nțelege ce-au făcut turbații
Când au prins în lanuri un copil cu vite...
A-ncercat să fugă plin de groază piciful...
Sfârâiau, morișcă, slabele-i picioare.
Dar l-au prins din urmă, l-au snopit cu biciul
Și i-au luat la curte vitele, n oboare.
Biete dobitoace de trei zile zbiară.
Răscolind oborul unde-s încuiate;
Și-ntinzând grumazul peste gard afară.
Rag cumplit de foame și se sting de sete.
De trei zile-ntr-una cu căciulă-n mână.
În zadar se roagă badea cu greșeala
Să-i sloboadă boii... Zi de zi l-am înă.
Ca să-i cate-n strațe toată socoteala.
Stă să plângă omul... Ar voi să-ngaime
C-ar fi fost mai bine de făceau ispașă.
Însă nu cutează: l-a băgat în spaime
Lache logofătul, mare ca un pașă.
Secțiune 3.32 CLIPĂ LUMINOASĂ
Prin munți cotește o cărare
Ce se coboară până-n văi...
Ardealul tot sclipește-n soare.
Jos, în adâncile hobăi.
Un moț bătrân, proptit în bătă.
Pe vârful culmii s-a oprit.
Privirea lui nehotărâtă
Juca pe-ntinsul strălucit.
Părea că toate se alină
Și din aprinsul tiv de zări
O mândră zeghe de lumină
S-a-ntins pe trupul bieteii țări...
Privind sfîntitul cald de soare.
Rămase moțu-ncremenit...
Porni în urmă să coboare.
Și noaptea văii l-a-nghițit.
Secțiune 3.33 POVESTE
Îmi înflorește Soarta ca pomul din poveste.

Din care peste noapte nimic nu se alege:
Un vuiet greu străbate tărâmurile-aceste
Și-o boare otrăvită, sosită fără veste.
Îi surpă toată floarea și nu-i dă timp să lege.
Așa, de ani stă pomul nerodnic în grădină.
Bătut la miezul nopții de-o mână nevăzută...
Mi-am stors întreaga viață în chin și nehodină.
Pândind cu îndârjire la falnica tulpină.
Setos să prind, vicleana putere neștiută.
Văd mugurii cum crapă și florile, deschise.
Urzind nălucitoare pe crengi alt cer cu stele.
Mă biruie atuncea un somn fără de vise...
Și dorm adânc sub creanga de albe flori ucise.
Ce-n zări spuzesc ograda de calcă toți pe ele.
Când mi-au crescut în urmă feciorii și aflară
De taina-nfricoșată ce-mi bântuie Destinul.
Căzându-mi la picioare năvalnici se rugară
Să-i las pe rând de strajă sub pomul sterp afară
Cu foile șiștave și-amare ca pelinul.
Întâi porni Credință, feciorul meu cel mare...
Sub coif de flăcări ochii își deschideau genuna.
Cu paloș de lumină... n-avea asemănare.
A doua zi sta lănced sub dalba desflorare
Și s-a sculat zănatec și mut pe totdeauna.
Porni și mijlociul, eroicul Voință.
Cu arcul și cu lancea stârnea o vijelie;
Prăpastia-ntre faptă și-nalta năzuință
El o sărea în drumu-i semeț spre biruință...
Dar l-au adus... un schilav întins pe nășălie...
La tine mi-e nădejdea, copil mezin, iubire...
Opri-vei tu ca floarea să nu mi se mai dărme?
Blajin, cu chip de fată și mijlocul subțire.
Ca să-mi aduci din vraja pizmașă izbăvire.
Tu pleci zâmbind la luptă, senin și fără arme!
Secțiune 3.34 NUCUL
În arșița de vară, sub soarele de-amiază.
Toți arborii-n grădină cu frunțile plecate
Privesc în neclintire cum umbrele-alungate

Din ce în ce la poale se strâng și se scurtează.
De lene toropite, trec ceasuri cu zăbavă...
Stau lîncedele clipe și moțăie pe cale.
Din bolta încântată dogoarea curge pale.
Văzduhul tot e pară și fierbe până-n slavă.
Cireșii nici nu sflă cuprinși de piroteală.
Iar merii pe de lături țin crengile pleoștite.
Pe când caișii gingași cu foile pălite
Se sprijină-n zăplazuri, sfârșiți de zăpușeală.
Doar nucul plin de umbră rămâne drept întruna.
Cupola-i grea de frunză punând-o scut luminii.
Ca un monarh ce, falnic, în mijlocul grădinii
Cu brațelenălțate își ține sus cununa.

Secțiune 3.35 ACELAȘI CÂNTEC

De-ar fi inima-mi o piatră nestemată.
Un rubin din cale-afară greu.
Piatră însă, care să nu bată.
Pururi rece, limpede mereu.
S-ar întrece toți s-o cucerească...
Lumea după lume-ar năvăli
Inima din piept să mi-o răpească.
S-ar cresta răboj în vremea pământească
Piatra unei fete dar când i-aș zvârli.
De-ar fi inima-mi o piatră strălucită.
Dar e mai presus și mult mai mult:
E găoacea unde bate, surghiunită.
Veșnicia cu întregul ei tumult.
Undă după undă, neoprită.
Gâlgâie viața din celarul ei.
Fiece bătaie, și-s atâtea-ntr-o clipită.
Năzuie să mute lumea din temei.
Flăcările toate de pe lume
N-ar iuți o fierbere nicicând.
Ca iuțimea ce cuprinde fără nume
Inima-mi, clocotitoare-n spume
Pentru o vorbă, o icoană, ori un gând.
Când te văd și tremur de m-aș stinge.
Simt cum stă să crape-acolo-n piept...

Încăperile-i se umflă, parcă-s mări de sânge.
Și-aș pica, dar de zvâcnirea-i mă deștept.
Și, într-o clipă numai, iarăși o simt goală.
Ca un pumn ce s-a-ncleștat
Și mă-mpinge să m-arunc să-ți cad la poală...
Dar durerea descleștării iar m-a deșteptat.
Spune, care piatră nestemată.
Cât ar fi de minunată ea.
Ar păli și s-ar înflăcăra deodată
Și-ar zvâcni când te-ai apropia?
Inima-mi, această piatră vie.
Cuib de forțe largi, dumnezeiești.
Pentru totdeauna ți-o dau ție
Și-n zadar mă rog ca s-o primești.
Secțiune 3.36 ICOANE DE TOAMNĂ
Pădurea-ngălbenită e-o vastă pălălaie
Aprinsă pe corlata căruntelor colnice.
Ce pâlpâie când vântul se umflă s-o ridice.
Iar foile în spulber par picuri de văpaie.
Așa ard codrii... până stă soarele să pice.
Cules ca o naramză de Seara cea bălaie...
Atunci s-adună umbra pe-a văilor copaie.
Și nimeni nu mai cearcă muțenia să strice.
Furișă pleacă Seara și spre apus se duce.
Dar Noaptea-i ține calea, pândind-o la răscruce
O namilă flămândă, greoaie ca un urs...
Trec grabnice vedenii de moarte și prihană...
Amurgul pare-n nouri o uriașă rană.
Prin care-al zilei sânge, lumina-ncet s-a scurs.
Secțiune 3.37 PATRU BRAZI
Peste brazii de la poartă, patru la un loc.
A trecut fără cruțare viforul de foc.
O ghiulea de peste muchie aprig şuierând
I-a surpat din rădăcină pe tuspătru-n rând.
...La botezul fiecărui din băieții lui
Popa Stancu răsădise pui de brad cu pui.
Și-ngrijiră copilașii, patru-n șir mărunți.
De frăținii de la poartă coborâți din munți.

An cu an creșcură brazii fala-ntregii văi
Și cu ei creșteau alături falnicii flăcăi...
Iar când oamenii, lăsându-și carele cu boi.
Ca luați d-un vânt, porniră trâmba la război.
A rămas numai cu brazii popa amărât.
Ei țineau sfintiei-sale, singur, de urât.
Șopot lin da cel din dreapta, frate cu Ion.
Ce lupta departe-n munte, sus, pe Alion.
Cel din stânga, plin de chiot, chipeș și învoit.
Era geamăn cu Ghiorghită, luptător pe Olt.
Cei din mijloc, zvelți, de-o seamă, când se-nmlădiau.
Pe Matei și pe Nichita neaș aminteau.
Iară popa, de pe prispă, stând la sfat cu ei.
Îi certa: „Fii mai cu pază, unde sări Matei!”
„Tu, Ioane, zmeul tatii, prea mi te sumeți
Stați cuminți în adăposturi, dragii mei băieți” ...
...Năboiau puhoi dușmanii înțesați la strungi
Și băteau înfricoșate tunurile lungi.
Izgoneau mereu pârjolul cete de pribegi;
Nu era o casă fără morți, pierduți, betegi.
Popa însă sta cu brazii de taină, când
O ghiulea de peste muchie i-a tăiat la rând.
Era semnul ce-l ceruse Domnului, supus.
„Că feciorii lui în luptă toți i s-au răpus!”
N-a mai stat o clipă-n cumpeni, n-a mai cercetat.
Pregătind de-nmormântare cu adevărat.
A spălat frumos buștenii, mândru i-a gătit.
Cu lumini de cear-aprinsă i-a împrejmuț.
Și sub coaja fiecărui strecurând un ori.
A pus clopotul să tragă jalnic pentru mort.
Pic cu pic rășina scursă, timp îndelungat.
A cules-o ca pe-un sânge sfânt și închegat.
Lângă trunchiurile sparte țândările-a strâns
Și trei zile încheiate, priveghind, a plâns...
Iar a treia zi-n odăjdii și cu mult norod
A pornit cu viersul tare slujba de prohod
Întinzând pe năsălie trunchi zdrobit de trunchi.
Le-a citit întreaga slujbă, singur și-n genunchi.

Jalnic i-a purtat tot satul ca pe niște morți...
Căinau copii și babe pâlcuri pe la porți.
Cu alaiul în ogradă apoi au intrat.
Și la prispă, sub fereastră, brazii a-ngropat.
Zi și noapte de atuncea, între luminări.
Răsfoia psaltirea veche plină de-nsemnări:
„Azi, în ziua Bobotezei leat de la Hristos...
Dăruit-a mie Domnul prunc voinic frumos.
Am primit cu bucurie oacheșul cocon
Și i-am pus spre prăznuire numele Ion” ...
Când târziu sosi scrisoarea care a-ntărit
Că cei patru feți departe toți s-au prăpădit.
Vestea groaznică un geamăt popii nu i-a smult:
El de mult îi îngropase și-i jelea de mult...

Secțiune 3.38 DOI GEMENI

A dat pe rod porumbul și-acuma grabnic leagă:
La subțioara frunzei, pe verdele cotor.
Cresc doi știuleți de-o seamă sugându-i seva-ntreagă.
Iar foile-i înfașă în scutecele lor.
Și cum tulpina zveltă îi leagănă, duioasă.
Ei par, purtați pe brațe de tânărul covrag.
Doi gemeni scumpi în fașă, cu părul de mătase.
La sânul dulce-al mamei dormind lipiți cu drag.

Secțiune 3.39 TREC VREMILE

Trec vremile... ca niște ape
Și fața lumilor o spală...
Se luptă sufletul să scape
Din furtunoasa-nvălmășeală
Și din șivoaiele de apă.
Ca-n încleștarea agoniei
S-afundă iar și iar se suie.
Izbește-n porțile veciei.
Dar taina nimeni nu-i să-i spuie.
Și iar s-afundă... și se suie!

Secțiune 3.40 DESTINUL

Aud din fundul meu
Cum suie pe-ntuneric, dibuind, Destinul.
De ani se târâie mereu

Și urcă necurmat cu toate piedicile și tot chinul.
De-a lungul peșterilor vieții mele
Cu hrube jilave și-ntortocheate
El vine, pipăind cu mâinile lui grele
Pereții reci... și pietrele tresar speriate...
Înaintează câțiva pași și șade.
Ascultă parcă negrăite șoapte.
Învăluit de aburi și de noapte.:
Tăcut se scoală, pipăind pereții:
Și dibuind prundișul cu piciorul...
Și vine-așa orbecăind de-a lungul vieții.
Târând în urma lui, în lanțuri, Viitorul.
E orb și vine după mine... Se îndreaptă
Să mă găsească
Și urcă scări de blocuri răsturnate, treaptă după
treaptă.

Un groaznic melc pornit să se târască
Prin întunericul din funduri nepătrunse.
Pe unde însuși cugetu-mi n-ajunse:
E un dedal de săli, de gropi și coridoare
Ce urcă, se succed și se coboară.
Cu iezere de ape în viitoare.
Cu năruiri de bolți ce te doboară...
El dibuie într-una și înaintează.
Mai stă de-ascultă, părul ud își stoarce.
Desfundă gurile-astupate, cercetează.
Și cu ocoluri iar la loc se-ntoarce...
...Așa de ani se târâie din fund spre mine.
Aud înăbușitu-i pas cum vine
Și-am înghețat pe prag aici:
Mai sus de tine unde poți să te ridici?...
E-n mine... și mă va găsi odată!...
Ascult cum umblă bâjbâind în adâncime
Și nu-l cunosc; ghicesc de ce mă cată.
Dar nu știu ce-mi aduce din întunecime...
Atâta știu doar despre el.
Că-i orb, că-i nendurat, că nu-i mișel;
Că vine

Din fundul meu de ani întregi
Spre mine
Bătrânul orb răsturnător de regi
Și că, cu cât înaintează în lumină și tumult.
Cu-atâta întunericul îi copleșește ochii tot mai mult.
Secțiune 3.41 IMN MUNCII
Viteji ostași ai Muncii, un glas obștesc ne cheamă
La luptă cu Ruina atotcotropitoare.
Căci Munca-i Vitejia supremă, fără seamă.
Și arma ei nenvinsă-i Unealta creatoare.
Viața însăși cere, la toți ne dă poruncă.
Stăruitoare-ndemnuri spre largă hărnicie:
„Porniți fără de preget, copiii mei, la muncă.
Vă dau spre cucerire a mea împărăție”.
Să curgă val de lacrimi și sângele ca râul.
Ce roadă vor aduce când munca nu le-ajută?
De n-ar pica sudoarea pe glij, n-ar crește grâul.
Căci stropii rodnici rana pământului sărută.
Robacea Muncă-i firul pe care-n sânge aleargă.
În plin să se descarce, scânteia cugetării
Din fundul unui creier, zbucnită-n lumea largă.
Și mii de mâini pe urmă strâng roadele Visării.
Și-n mâna care ține ciocanul cu putere
Își bate pururi pulsul o inimă de frate.
Ce crede și iubește și speră... în tăcere.
Ciocanul o ascultă supus și-n ritmu-i bate.
De cade fără milă izbindu-și nicovala.
El vrea să făurească un dor și-o năzuință...
Prin el voința noastră își gâlgâie năvala.
Și el e buzduganul zvârlit spre biruință.
De lași din mina tesla, ea zace-n tină, moartă.
Apuc-o, duh din duhu-ți pe loc o-nsuflețește:
Unealtă e sfântită de gândul care-o poartă
Și-i binecuvântată atâta cât clădește.
Trec veacurile-n spulber și anii pier în spume...
La țărnul Muncii numai stă Omul și-ancorează
Căci cea mai veche Taină și Lege de pe lume
E muncă ce urzește, înalță și creează.

Din slăvi în slăvi răsună zvâcnirile cadenței, întreaga
Lume este un vast Atelier
În care munca, ntâiul Născut al Providenței
Cu brațu-i stăpânește peste Pământ și-n Cer.
Ca pe-un copil ea crește pe Om și îl alintă.
Îl cântă și trudește, nentrerupându-și mersul
Și, fără să se-ndoaie, purtându-l către țintă.
Pe umeri-i atletici ea duce Universul.

Secțiune 3.42 CURTE PUSTIE

A căzut un blestem peste curtea pustie.
Au ars jitnițe-ntregi... iar stăpânii sunt morți.
S-a vândut la mezat uriașa moșie
Și-i paragină tot... acareturi și porți.
N – avu parte măcar d-un fecior de ispravă:
Doi petrec prin străini și venitul își cer.
Altu', **n** lume fugar, i-a făcut doar otravă.
Și-a-nchis ochii mâhnit răposatul boier.
Plânge locul întreg coplesit de restriște.
Heleșteul s-a scurs năpădit de-șovar.
Și-n străvechiul conac, unde nu-i păs să miște.
Se cojesc din pereți lostopăi mari de var.
E atâta de trist amurgitul luminii.
Pe cerdacul deșert în cuprinsul străbun.
Că, ntețit de urât, sus pe culmea ruinii
Țipă-n gol răgușit și stingher un păun.

Secțiune 3.43 SEARA

Se ofilește-ncet lumina
Și-apele-asfințitului bai lin în verde.
Un vioriu-închis umbrește sus senină
Și lina
Adâncătura a văzduhului ce-n slăvi se pierde.
Și-atâta e de subțire vâlnicu-nnoptării.
Spălat de ploaia ce-a tot curs în șir.
Că te străvezi prin pielițele zării
Și țipla depărtării
Ca printr-o foaie rumenă de trandafir.
Acolo, în apusul stins.
Pe-un jilț de nori stă blânda seară.

Stă la fereastra lumilor, afară.
Și coase la ghergheful cerului, întins
Pe rama zărilor cu piscurile sloi de ceară.
Și coase fata-ngândurată, aplecată pe gherghef:
Flori roșii cu miez galben și boboci de pară
Sub degetele-i moi, cu unghii de sîdef.
Încep pe pânza cerurilor să răsară...

Și coase, pîn' ce ochii de-ntunec prind s-o doară.

Secțiune 3.44 PE MUNTELE OBÂRȘIA

Sucindu-și fața spelbă, întunecatul munte
Își încovoiaie ghebul acoperit cu jneapăn.
Din inima-i de piatră ies șipote mărunte.
Mustite prin pereții cu schelele-n dărapăn.
Căznindu-se să urce pe asprele hartane.
Ca șerpui, își înnoadă ienuperile târșii.
Pe când, gâlgâitoare, de-a lungul printre stane
Din coastele-i jupuite curg cele trei obârșii.
Zănoage găunoase cu ochiuri de zăpadă.
Dosite în căldarea căscată și adâncă.
Își apără comoara, ca nimeni să n-o vadă.
În țarcuri făurite din colți zâmbați de stîncă.
Așa, proptit în slavă, îl calcă rar păstorii.
Și pleșu-i fără iarbă stă mai presus de viață...
De zimții lui în care se piaptănă toți norii
Atărnă floace sure și late lungi de ceață.
În cuibul cald de gresii clocesc, stînd muți, vulturii.
Ca pustnicii în fundul tăcutelor chinovii...
Dar ochiul lor străbate prin gura surpăturii
Pânzet de șesuri, pînă la poalele Moldovii.
Ca un voinic ce-n șuet își fulgeră hangerul.
Aleargă-n vale râul cu-al apelor adaos.
Din arsul pisc de munte, deasupra lumii, cerul
Adânc se arcuieste, ca un imens pronaos.

Secțiune 3.45 BUCEGII

Din Piatra Arsă pînă-n Omul colan de munți se tot
înșiră.

Cu late cefe sprijinite în cintra cerurilor goale.
Și-așa vînjoși, că parcă singuri adîncul slăvilor

boltiră

În opintirea lor nebună, la început, când să se scoale!
Mugeau înfierbântați de viață și năzuiau mai sus
trufașii

Să ducă-n inima tăriei, la zei, năprasnica lor pară.

Dar răbufniți fără de veste, așa căzură uriașii.

Că a plesnit sub ei ipăiâântul și pân-la brâu se
îngropări.

De-atunci înțepeniți ca-n scoabe își scot doar
trunchiurile sparte.

Ci tot semeți rămân d-a pururi: un pas nu le înfruntă
clina.

Pereți cu seninări - ca sticla - de lumea noastră îi
desparte.

Și nu-i atinge decât vântul, cu ploaia, umbră și
lumina.

Tot trupul lor e numai gherle cu funduri încă
nezărite.

Prăpăstii oarbe, guri de iaduri, ce nu văd nicio
auroră.

Cazane groaznice și ocne, în jurul cărora cumplite

Năместii sure, încleștate, s-au prins de gât și-ncing o
horă.

Puși ca o vamă robitoare în calea slobodelor vânturi.

Asupra lor în toată vremea își varsă trăsnetul
vierșunul...

Bălane stive de ninsoare și vulturi negri fără cânturi

Sunt rarii oaspeți cu popasuri cele mai mângâie
surghiunul.

Ca un imens arici de piatră, pe zări ei își resfiră
țepii...

Întregul arc e ca o falcă, și fiecare pisc, un dinte...

Dar peste toți, bătuți în slavă, străpungători se-nalță

Jepii, înfipți în cerul singuratec ca două vechi,
enorme ținte.

Secțiune 3.46 DE PE PRISPĂ

Suri că penele de grauri

Urcă munții în apus...

Un tighei îngust de aur
Seară-n jurul lor a pus.
Raze rupte în crâmpeie
Joacă-n zimții lucitori...
Poala cerului o-ncheie
Mohorâte benți de nori.
Parcă apele n-au graiuri...
Muți stau codrii toți în șiri
Trece umbră peste plaiuri
Și le-mbracă-n mohair...
De pe prispa noastră scundă
Văd pe guri adânci, de băi
Cum se varsă, ca o undă.
Întunericul pe văi.
Secțiune 3.47 NORI DE VARĂ
Dând buzna, ca de streche fugărite.
Cu cozile bâzoi și coamele zburlete.
Sosesc cirezile de nori în goană
Buluc ca valul.
Cu mugete și zvoană.
Și-nvălmășite
Buhai cu zimbri, junei cu vaci cât malul.
Și-nchise în oborul corurilor late.
Năvalnicele boaite.
Bălțate, negre ori țintate.
Se îmbulzesc și suflă-nspăimântate
Ca la vederea unei haite...
Se-mpung, se-ncalecă, se iau în coarne.
Zăplazurile zării stând să spargă.
Să scape, să se-ntoarne
În lumea largă.
Atuncea Vântul, asprul cirezar vestit.
Lenicinge c-un harapnic lung pe loc.
Al cărui sfârc, cu fulgere-mpletit.
Din pleasnă scoate foc.
Ca bivolii urniți, greoii nori
Tot boncăie prin ceruri mugitori.
Că podinele slavei parcă s-ar fi rupt

Și huruie pământul dedesubt...
Încet apoi se potolește ciurda.
S-aleg deoparte sterpe, gonitoare.
Căci biciul nu trosnește doar de-a surdă...
Și grabnic se purcede la mulsoare:
Din ugerile care stau să crape.
Umflate, cât niște cimpoaie.
Potop de ape.

Grindină și ploaie
Curg albe și spumegătoare peste stânci.
Jos, în șistarul văilor adânci.

Secțiune 3.48 LUNA

Încet, Tăcerea
Desface lacătele-ntunecate
Și larg deschide sumbrele-i altare...
Ce deslușit s-aude toacă-n ceruri!
...Nălucitoare

Lucind prin vastul Naos.
Din fundul nopții se ivește luna.
Cu ochii-ncmai.

Ea pare - un chip de sfântă
Scris de-un zugrav pe zidul de-ntuneric.
Cu aur șters și învechit de vremuri...
Și ca un cap de muceniță poartă!
Cununa de lumină - Jur-împrejur un cearcăn.

Secțiune 3.49 NUNTĂ ȚĂRĂNEASCĂ

Vin trudnici de la muncă și-și cântă-n cor amarul...
Dar doi, rezleți din ceată, s-așteaptă pânditori.
Codana se preface că stă să rupă flori.
Flăcăul se oprește bătând de zor amnarul!
Rămași departe-n urmă se prind nălucitori...
...Cu ei nuntește câmpul: o salcie-i altarul.
Cristeii spun orații, conăcării stejarul
Și-o nuntă aurităse-ncinge până-n zori.
Asupra lor Iubirea veghează, priincioasă.
Le-alcătuie pătule de iarbă mățăsoasă.
Deschide Veșnicia și timpul cade mort;
Și peste ei, în falduri prin slăvi desfășurate.

Anină cergi, de umbră pe zodii atârinate
 Și-ncheie grabnic noaptea asemeni unui cort.
 Secțiune 3.50 CĂZUT PE PIATRĂ
 Eu sunt sămânța care, de pumnii tăi zvârlită.
 S-a nimerit să cadă pe piatra blestemată...
 Potop să plouă, apa alunecă îndată.
 Iar roua dimineții se zvântă-ntr-o clipită.
 Un soare viu de patimi mă arde și mă seacă.
 Chemat către lumină, tot simțul încolțirii
 Se zvârcole-n adâncuri cerându-și dreptul firii.
 Dar, fără' de reveneală, în arșiță se-neacă.
 Și cine știe oare ce rod purtăm în mine.
 Ce freamăt de viață sub coajă de argilă!...
 Răzbeam să birui spinii, și peste, ei cu milă
 Mi-aș fi-nclinat mănunchiul cu spicele-i blajine
 Acum, zăcaș pe piatră, nerăeorit de-o boare.
 Aștept să mă sloboadă trimisu-ți dai osândă:
 O pasăre din ceruri să tabere flămândi.
 Avidă, să mă-nghită și înapoi să zboare!
 Secțiune 3.51 UREAZĂ-MI
 Urează-mi luptă, nu-mi ura izbândă.
 Hotarul vieții nu râvnesc să-l mut...
 Dar cum mă simt o flacăra flămândă.
 Mă zbucium tot și singur mă asmut...
 Țin rob, ca Navi, vulturul Trufiei.
 Ca să-l reped, cu sângele pe cioc.
 Să-mi țintuiască-n bezna bătăliei.
 În loc de soare, zodiile-n loc;
 Buhavei Nopti voi rupe cetluiala
 Și vânt mi-oi face țeasta să-i despici;
 De-o fi să cad, aprinză-mă iuțeala:
 Nu frunză-n vânt, bolid aș vrea să pic...
 ...
 Stau smirnă-n ceruri stelele și cată
 Cum trage spada mâna de pământ.
 Ca-n lama ei de veci predestinată
 Să-și vadă toate fulgerul răsfrânt!
 Secțiune 3.52 DIN ZILE DE DURERE

Amurgul se cunună de-acum cu trista noapte.
Cad pânze largi de umbră și-acopăr trupul țării.
Din munții încă vineți și până-n pragul mării
Se-nchid mâhniți toți ochii... Nici doine nu-s... nici
șoapte.

Ceahlăul doar, departe, mai arde cu putere.
Și culmea lui zbucnește în flăcări de comoară.
Arzând ca o făclie ce pâlpâie-n durere
La căpătâiul țării, ce parcă stă să moară.

Secțiune 3.53 ORFANII ȚĂRII

Acum, în vremea sfântă a-nălțării.
Flămânzi și goi, cu chipurile supte.
Sunt mii și mii, orfani uitați ai țării.
Copiii celor ce-au căzut în lupte.
Odrasle smulse silnic din tulpină.
Menite-n dor și chin să se usuce.
N-au parte azi de-o rază de lumină.
Nu pot măcar să plângă la o cruce.
Mărunți și slabi, cu haine zdrențuite.
Sfiala-i ține pururi la o parte.
De sărbătoarea țării fericite
Atâtea lacrimi încă îi desparte.
Îi cheamă unii, apoi iar îi lasă...
Pe drumuri numai viața lor se trece.
Și vitregind streini din casă-n casă.
Căpșorul palid n-au unde să-și plece.
Ce aspră li-i osânda suferinței:
Ei cred sărmanii c-au greșit vreodată.
Și-i vinalor că li-au murit părinții
Să facă țara mare și bogată.
Copiii celor ce-au căzut în lupte
Cu zeci de mii, orfanii scumpi ai țării.
Trec goi, flămânzi, cu chipurile supte.
Acum, în vremea sfântă înălțării.

Secțiune 3.54 STEAGUL

Și dacă Steagul nostru sfânt
Închide aripa lui ruptă
Și cată trist către pământ.

E că-i departe azi de luptă;
Iar cei ce l-au purtat odată
L-au pus în sala-ntunecată.
Cum pui un mort într-un mormânt.
Uitat și ținut pe loc.
I-e dor, i-e silă, i-e rușine...
Dar de l-ați duce iar în foc.
Sus, peste lănci și carabine.
Făcându-și aripi din furtună.
Ar fâlfâi cu voie bună.
Purtând și slavă și noroc!
Cum plânge strânsul nostru Steag
Și cere-o moarte triumfală:
Să vie gloanțele șirag...
El nu-i făcut să stea în sală.
Afară-n iureșe viteze.
Să cadă schije, să-l reteze – Să-i facă țandări lemnul
drag.

Boțit, cu ciucurii în jos.
Azi zace-n sală ca-ntr-o criptă.
Un sur păianjen, migălos
Îl prinde-n mreaja lui, înfiptă
Ca o pecetă a ocării, în mijloc, unde-i stema țării...
Și, colbăit, de molii ros.
Atârnă, fără de folos.

1918. Pacea de la Buftea
Articol IV. POEME CU ÎNGERI

(1927)

Secțiune 4.01 COBOARĂ CUVINTELE
De-acolo, din pajiștea de aur a durerii.
Unde gândurile pasc în turme neștiute.
Smulse din florile tainei și iarba tăcerii.
Coboară cuvintele, negre mielusele mute.
Sufletul pe poteci întortocheate
Le mână și le bate, suduind, la vale.
Plăpânde, blânde, neînțârcate.
Și le duce să le taie-n zalhanale.
Fără de zbieret merg la junghiere:

File-nnegrite umplu pământul.
Căci lumea zilnic tot mai mult cere
Frageda carne de gânduri, cuvântul.
Suflete, cioban rău, casap cu mâini crunte.
Vânzător de suflete, sus, din vechiul staur
Turma de gânduri s-a pierdut în munte.
Și-i veștedă-n creier, pajiștea de aur.
Secțiune 4.02 L-AM LĂSAT DE-A TRECUT
L-am cunoscut de cum l-am zărit:
Trimis înadins de soartă.
Mi-a trecut pe la poartă
Și nu s-a oprit.
Era cu părul ca aurora.
Aripile, cu pene de lumină.
Lânced le târa la picioarele tuturor.
Prin pulbere și tină.
Suia din prăpăstii? Cobora din stânci?
Acoperit de mister.
Cădeau peste el umbre mari și-adâriei.
Că peste toți cei ce vin din cer.
Nu purta sabie, n-avea-n mina crinul.
Rătăcind pe stradă.
Și-a aruncat doar ochii la mine-n ogradă.
Unde năpădise cucuta și pelinul.
Stăm pe prispă, halucinat:
M-a văzut... nu m-a văzut?
Că nu mi-a luat aminte...
Era așa de abătut.
Că n-am mișcat, n-am strigat.
L-am lăsat de-a trecut înainte.
Secțiune 4.03 ÎNGERUL DIN ODAIE
Cine nu mă iartă
C-am îndrăznit?
Îngerul de la poartă
Nu m-a oprit;
Îngerul de la trepte
Nu s-a uitat.
Albe și drepte

Trepte-am urcat;
Îngerul de la uşă
S-a dat la o parte...
Doamne, ce cătuşă
Ne mai desparte?...
Am intrat în odaie.
Ferestrele deschise:
Fata cea bălaie
(Îngerul din odaie)

Mi-ntinsese mâna şi murise.
Secţiune 4.04 ÎNGER AMÂNAT
Au sunat prelung clopotele minţii.
Doruri vechi porniră cu lumini de ceară;
Dar s-a ridicat Noaptea ca o fiară.
Auind pustiu şi-arătându-şi dinţii...
Tu de-abia sculat, intri iar în groapă.
Vântul duhurilor a încetat să bată...
Nu te mai faci înger, cum râvneai odată
Ajungi iar pământ şi te faci iar apă!
Coborând pe line aripi de suspine.
La un loc cu viermii, lin să nu-i deştepte.
Se întoarce-n carne, alte vremi s-aştepte.
Alba îngerete închegată-n tine!
Tac oprite-n loc clopotele grele...
Noaptea peste tine s-a lăsat pe labe;
Linge, aţâţata, coastele ei slabe
Şi, uimind lumina, mârâie spre stele.
...Te amâi... şi singur crezi în vraja Vrerii!...
Vrerea ta acuma-i numai oase goale.
N-are-o-ncheietură bună, să se scoale.
Şi-i aţine Moartea calea învierii.
Secţiune 4.05 ÎN PĂDURILE DE GÂNDURI
Se lasă fumul vremii greu, gros, înecăcios...
...Călcate, jefuite de toamna ce le-a ros.
Pădurile de gânduri îngălbenite tac.
Ici-colo, fără voie, suspină un copac
Când, ultimă-n cuiarul frunzişului ucis.
O frunză se desprinde din creangă unui vis.

Cercând ușor să zboare și-n urmă pică lin
Pe mlaștinile minții cu ape de venin.
Dar apele atinse se zvârcolesc sub ea.
O piatră detunată n-ar fi căzut mai grea.
Arar prin codrii negri mai scapără lumină:
Sunt ochi aprinși de fiare, colți lucii de jivini.
Ce, singure, uitatul domeniu mai străbat.
Căci poftele-s la pândă și urile se bat
Pe unde altă dată, temut de vânători.
Vrăjitul Cerb de aur păștea culcat în flori.
Pe negre guri de peșteri el-azi s-a mistuit.
Albinele simțirii de foame au murit
Pe fagurii vieții, mâncați de urși greoi.
Iar stupii amintirii, prădați, se surpă goi
În scorburile unde bureți miroase-a stârf;
Și umbra copleșește copacii până-n vârf;
Mormanele de vreascuri, înăbușind muștrări.
În codrii răi de gânduri au șters orice cărări...
...Pădurile de gânduri pe clina vieții tac.
Nu se clinește-n ele o creangă de copac.
Privind, în pragul serii de nori avani răpus.
Un soare fără raze ce scapătă-n apus
Și-nchide, rece, ochii, zâmbind nepăsător...
...E noapte. Cerul moare de somn deasupra lor
Și cugetele, negre pe zările pustii.
Alcătuiesc acum un codru de stafii.
Cu oasele întinse, prin nori, mai sus de cer.
Tu, Doamne, știi că-i bine și-i drept ceea ce-ți cer.
Nu zăbovi la ruga uscatelor păduri:
Trimite-un pâlț de îngeri, în spate cu securi.
Secțiune 4.06 DUREREA
Oprită să urce în ceruri vreodată.
Durerea n-are aripi, să-și facă vânt.
Ci calcă, peste lespezi încovoiată.
Înger pururi încătușat de pământ.
Adâncu-i glas n-ajunge la stele...
Brațele-i vântură cenușă și lut.
Presărându-le peste răni grele.

Dar Domnul a ales-o de la-nceput.
În ochii ei lucește, încă neînțeleasă.
Lumina, semnul lui izbăvitor.
Și a pus-o mai presus, crăiasă
Și pildă, îngerilor tuturor.
Ea nu știe... Dar când somnul o doboară.
În miezul nopții și-al tăcerii.

Marii îngeri pe pământ coboară
Și se pleacă de sărută picioarele durerii.

Secțiune 4.07 GRÂU COMUN

Ce snop mă scuturase, mărgea lângă mărgea?
Plecat ușor asupra-mi, un înger culegea...
De cum m-a luat în palmă, atât am înțeles.
Că nu sunt bun de roadă și nu sunt soi ales:
Nu m-a întins la soare, chilim de chilimbar.
Nici nu m-a pus la păstru, sub lacăt, în hambar.
Ci chiar din bătătura de arii m-a pornit.
Și-n huiet dârz de ape și pietre m-am trezit
La marea moară a lumii, acolo unde-n scoc
Se zvârle apa vremii și-nvârte viața-n loc.
Deschis, vărsat cu sila, încerc să mă răscol.
Dar sacul zace lănced, un leș de suflet gol...
Grăunță cu grăunță din coșul plin mă las
Și-ncet sub piatra lumii mă macin fără glas.
Și bob cu bob, de voie acuma mă sfărâm.
Să mă-ntregesc odată, deplin, pe alt tărâm.
Morar, plecat cu grijă pe-al lespezii aspriș.
Destinul priveghează cumplitul măciniș.
Cât singur doar mă mângâi cu pilde și poveți.
...Și cad, făină vie, în albele coveți.
Holbați, întind căușul flămânzii, la cerșit.
Cu fumul de subțire în mâna lor palpit.
...Ajuns, după atâta scrâșnire și zbătăi
Ca Domnul să mă-mpartă la toți săracii săi.
Aștept ca din făina ce-o dăruie duium
Să ia și pentru dânsul o poală de uium.
Secțiune 4.08 LUMINĂTORUL
Am fost ca nerodul din poveste

Ce căra soarele cu oborocul
În casa-i fără uși fără ferestre...
Și-și blestema întunericul și nenorocul.
Îleșeam cu ciuberele minții, goale, afară.
În lumină și pară.
Și când mi se părea că sunt pline.
Intrăm, răsturnându-le-n mine.
Așa ani de-a rândul
M-am canonit să car lumina cu gândul...
Atunci ai trimis îngerul tău să-mi arate
Izvorul luminii adevărate:
El a luat în mâini securea durerii
Și-a izbit năprasnic, fără milă, pereții.
Au curs cărămizi și moloz puzderii.
S-a zguduit din temelii clădirea vieții.
Au curs lacrimi multe și suspine.
Dar prin spărtura făcută-n mine.
Ca printr-un ochi de geam în zidul greu.
Soarele a năvălit înăuntrul meu.
Și cu el odată.
Lumea toată...
Îngerul luminător a zburat aiurea.
Lăsându-și înfiptă securea;
Cocioaba sufletului de-atuncea însă-i plină
De soare, de slavă și de lumină.
Secțiune 4.09 APUS APOCALIPTIC
Grădinile Luminii se-ntunecă în zare
Și raiul înserării mai fumegă departe...
Prin zidurile-i arse și porțile lui sparte
Încet s-afundă-n hăuri cumplita-ncăiertare.
Descolăcit din neguri se-nalță-un șarpe laur
Ce umple-ntreg apusuj cu cozile-nnodeate...
Fug îngeri din înfrângeri cu frânte lănci de aur
Și pier din cer arhangheli cu arcuri descordate.
Secțiune 4.10 PE DRUMUL DE AUR AL SIDONULUI
Pe drumul de aur de la Sidon
Veneau trei călăreți în iscoadă
Și-ntrebau pretutindenii de un cocon

Prorocit de-o stea cu coadă.
De mult mergeau așa, fără folos.
Dar neabătuți de alte ispite;
Și coborau, zornici, Iordanul în jos.
Prin pulberea stârnită de copite.
Seara vorbeau liniștiți între ei
Ce-au să găsească și cum are să fie;
Răsuna voios drumul de clopoței.
Și ei își mângâiau bărbile – colilie.
„Eu, spunea unul, numai să sosesc.
Și-am să cunosc locul îndată;
Mi s-a arătat în vis palatul crăiesc.
E cât un munte de marmoră curată”.
Celălalt răspunde plin de îndemn:
„Eu nu știu de palate, nici de munte...
Eu cunosc pruncul. S-a născut cu semn.
Trei stele, una-n piept, una-n spate și-alta-n frunte”.
„Adevărat, adevărat, întărea Gaspard.
Cine-i mag-astrolog nu se pierde:
Eu știu că deasupra cetății lui ard
Trei sori, unul alb, altul roșu, altul verde”.
Așa tănuiau înțelepții, cu ifos tustrei...
...Dar, păliți de-un haz fără pereche.
Pufnea calul, se cocoșa de răs cămila, sub ei.
Și chiotea asinul, pleoștind o ureche.
Secțiune 4.11 BOTEZUL

Simt sufletul cum prin adâncul din mine curge, ca un râu.

Ce-și mina tulburelei ape spre o neștiută mare moartă.

Când prin deșerturi blestemate și când prin holde mari de grâu.

Închis în albia vieții, încolăcită ca o toartă.

Cu vaduri largi și limpezișari lin revărsate peste prund

Să-l poată trece orișicine, în toată voia, cu piciorul.

Sau cu vuitori nebănuite și ochiuri repezi, fără fund.

E-atât de înghețat pe-alocuri că nu-l poți sparge cu

toporul.

Depart, la o cotitură, un înainte-mergător.

Cu mâna dreaptă ridicată în semn de mistică minune.

Veghează tainic peste ape și ochiul lui fulgerător

Străluminează milul negru, înseamnă aurul și spune:

„Nu știu în piscul sterp, de unde țâșnești, nici cine te-a suit.

Nici cine-alături cu scânteia te-a pus în cremenea pustie.

Și-apoi te stoarce și te-mpinge pe praguri, nezăgăzuit.

Ca iar din șesuri să te-nalțe în munți, așa de-o veșnicie...”

„Nu-ntreb ce țări vei mai străbate călătorind astfel mereu.

Nu-ți număr morile pe țărmuri și dacă marea e aproape.

Dar, suflete, tu azi ești râul în care - un fiu de Dumnezeu

Va coborî să se boteze și, gol. sălășlui-va-n ape!”

Secțiune 4.12 IISUS PE APE

Iisus umbla pe ape și namile de valuri

Se prefăceau, supuse, în lespezi la picioare.

O pârtie, croită de-a dreptul până-n maluri

Îi netezea ca-n palmă talazuri și vârtoare.

Depart-n sorbul lacom, cu vântul împotrivă.

Nevolnici, ucenicii uitase să se roage;

Corabia, o coajă de nucă costelivă

Trosnea în pumnii mării, clătindu-se din doage.

Furtuna întetită-i orbea cu praful apii

Și pulberea amară le îneca gâtlejul...

Dar tot vedeau cum colo se umilesc nahlapii

Și-ntr-o cărare lină se schimbă-ntreg vârtejul.

Și, încleștați de spaimă cu mâinile pe funii.

Priveau cum uriașa nălucă se tot duce:

Cu brațele în lături plutea-n bătaia lunii

Tăind și cer și ape ca o imensă cruce.

Secțiune 4.13 PREGĂTIRI DE CINĂ

Venise primăvara și sterpele gorgane
Cu tort de fiori alese își peticeau chilimul...
Și doldora de mărfuri, de bani și caravane
Se pregătea de Paște întreg Ierusalimul.
Pe ulițe un zbieret de miei fără-ncetare
Și aburi calzi de azimi veneau din curți vecine;
Copii, fugiți din joacă, cereau, scâncind, mâncare
Și s-agățau de poala grăbitei gospodine.
Iisus, din foișorul cu șita înverzită
Privea deșarta caznă și robotul zadarnic...
O silă uriașă și-o milă nesfârșită.
Ca umbră și lumina, luptau în el amarnic.
Chesat și aprig Iuda se tânguia la poartă
Oprind din drum casapii cu mieii de vânzare;
Ioan pleca la apă cu vasele de toartă.
Iar Petre-și dă cuțitul pe gresii și amnare.
Cu multă greutate găsiră precupețul
Ce s-a-nvoit să intre cu mielul în ogradă
Și dup-o grea tocmeală, peșin plătindu-i prețul.
L-au înșfăcat și veseli i l-au adus să-l vadă.
Era un miel molatic cu lațele plăvițe.
Mirositor a lapte – și-l toropise somnul.
Cu fruntea cucuiată de două mici cornițe.
Și presimțind scăparea, a behăit spre Domnul.
Atunci duios și pașnic, ca un păstor din munte.
Iisus îl luă în brațe cu-adâncă sfâșiere.
Îl sărută cu sete pe bot, pe ochi și frunte.
Apoi întoarse capul și-l dete spre junghiere.
Cu mâneci suflecate voioși! 1 apucară.
Îi scoaseră cordeaua, smulgându-i clopoțelul.
Doar Iuda-nțepenise, holbat, năuc pe scară
Privind sărutul tainic ce osândise mielul.
Secțiune 4.14 CINA CEA DE TAINĂ

Băteai domol și norii silnici cereau zadarnic să te-ascundă

Când ți-am deschis, în noaptea aceea, cămara-mi sufletului scundă.

De cum intrași, târând lumina de lungă-ți haină

aninată.

Chilerul mi-a părut mai muced, poiata mai întunecată.

Și-n duhnitorul întuneric pândind prin colțul înfoiat.

Eu însumi n-aveam loc, bicisnic, ci stăm pe brânci și-ncovoiat.

Dar ridicași din tindă mâna ușor spre a binecuvânta.

Și iată, se bolti tavanul, nălțându-se deasupra ta.

Te-am cunoscut, deși veniseși un tainic oaspe nechemat.

Și-am priceput că ți-este sete și încă, Doamne, n-ai cinat.

„M-am abătut să fac la tine, de-ngădui, cina cea de taină...”

Chivernisește pentru Paște și pune-ți grabnic altă haină.

Adună rudele și soții cu slugile „la sărbătoare.

Și toarnă apă caldă-n vase, să-i spăl frățește pe picioare”.

„Stăpâne ți-am răspuns, și glasul în gât mi se făcuse ghem, în tot pământul n-am pe nimeni să vie-atuncea când îl chem.

Smac și fără de prieteni mă ocolesc de mult drumeții.

Căci n-am nici azimă, nici sare pe masa goală a vieții.

Privește, ca-n pustietate-i: Doar eu în fața ta mă scol

Și nu-i o dramură de pâine să-ți pun nainte pe pistol”...

...Atunci spre inima-mi crescută purtându-ți slobod brațul drept.

Ca dintr-o lacră nencuiată mi-ai scos-o repede din piept.

Ai rupt-o, lesne ca pe-o roadă ce coaptă spânzura de ram.

Și n-am simțit nicio durere, așa de bucuros eram.

Apoi, frângând-o bucățele, cum nu aveam la cină soți.

M-ai dus tăcut la o răscurce și-am împărțit-o-n zori la toți.

Secțiune 4.15 SUFLETUL

Sunt porumbelul călător al lumii...
Zvârlit de însăși voia mâinii tale
Din Arca vieții pe tărâmul humii.
Mă uit și numai ape văd în cale.
De atuncea fâlfâi fără de-ncetare.
Potopul încă nu și-a tras zăporul
Și n-a crescut măslinul sfânt pe care
Să-mi odihnesc măcar o clipă zborul.
Pe ape moarte rătăcesc ca orbul.
E mi-l adânc.pe piscuri... Și mă-nec.
Din hoit în hoit alerg la fel cu corbul...
N-am unde stă, îngăduie-mi să plec.
Sunt porumbelul tău, ursit de soartă
Să nu-și mai uite cuibul niciodată:
Ascuns, instinctul nesmintit îl poartă.
Cât de târziu, la cuib, prin lumea toată!
Bat vânturi mari pe sus, dar vânturi line.
Iubirea băntuie ca la-nceput...
Din trist surghiun, din lumi de hoituri pline
Îngăduie să mă întorc la tine
Și făr' de ramură ce mi-ai cerut...
Îngăduie-mi... și-atuncea tot mai spornic
Vâslind prin nori, pe nori și peste nori.
M-oi înălța la Tine, Doamne, dornic
Cum se întorc la cuibul lor, statornic.
Hulubii lumii pururi călători.
Secțiune 4.16 COLINDUL NINSORII
A suflat prin cer un vânt.
Răsturnând stupinele.
Azvârlite pe pământ.
Năpădesc albinele.
Prisăcarul lui Hristos.
Prăpădindu-și cheile.
Mi se uită mânios
Cum i-a spart știubeile.
Negrii stupi rostogoliți
Tot văzduhu-ntunecă.
Dar din stupii răscoliți

Roiuri albe lunecă;
Și căzând pe drum, prin sat.
Dumnezeu mai știe-le.
Pretutindeni s-au lăsat.
Cotropind câmpiile.
Zile-ntregi albul sobor
Fâlfâie-aripioarele.
Se astâmpără din zbor
Doar cât iese soarele.
Stau tot timpul gerului.
Dar când vine binele.
Lin, de dorul cerului.
Se topesc albinele.

Secțiune 4.17 GÂNDURI DE IARNĂ

Aș vrea să știu ce face norodu-ntreg de jivini.
Când pier înnămețite și ape și pământuri.
Iar țara e, din munte și pân' jos, în crivini.
Bataliștea ninsorii și-a celor patru vânturi.
Aș sta-ndelung de vorbă cu urșii din bârloguri.
Să-mi spună cum e iarna la dânșii în bungeturi.
Când peste zmeurișuri zăpada cade-n stoguri
Și zace cât căpița pe rugii din mureturi.
Dorm, grași, în scorburi stupii, ticsiți de miere nouă.
Miresmele din lume acolo-s strânse, cheaguri.
În timp ce ei, ca țâncii, sug labele-amândouă.
Și mormăie, săracii, visând că sug din faguri.
Cum ies acum bursucii cam nă răviți la lene.
Când nu-s croite pârtii prin grelele omături?
Cum mai răzbat puiendrii și vulpile viclene.
Cu cozile învoalte, târâș ca niște mături?
De veverița, însă, chiabură și-nfoiată
În vechea ei scurteică, nu-mi pasă, orice-ar spune.
Ea fură toată vara și-ascunde la poiată.
Iar iarna stă pe vine și sparge-n dinți alune.
Mai milă mi-e de corbii ce spun cui stă să-i creadă
Că-n cuib le crapă oul de gerul Bobotezii;
De ciutele ce scurmă cu unghia-n zăpadă.
Și nu găsesc o frunză cu ce să-și țină iezii.

Gândesc la vierul trupeș, cum nu-i îngheață teful.
Câtând cu grohot jirul sub neaua-n clădăraie?
Mi-e tare drag colțosul că nu-și prea strică cheful.
Și, dârz, doar pentr-o ghindă se pune la bătaie.
Aș înfrunta cu lupii vifornița cumplită.
Pășind, ca niște umbre, înșiruiți pe brană.
Și n-aș lipsi din haită în noaptea sorocită.
Când Sfântu-Andrei îi cheamă să le împartă hrană.
Mi-ar spune bieții iepuri cum și-amăgesc dușmanii.
Cum scapă vii din gura potăilor calice.
Și ca dovadă multor prigoane și pățanii.
Mi-ar arăta chiar pielea julită de alice.
M-aș strecura la șerpii înțeleniți, în găuri.
La broască ce se-ngroapă de vie ca fachirii.
Să prind sfiosul scâncet al viețelor din hăuri
Murind strivit sub alba muțenie a firii.

Secțiune 4.18 PĂDUREA

Pădurea-n primăvara-i o frescă luminoasă.
Cu cerul plin de pete, subțire și-aburit.
Acum întâi schițată de-o pensulă sfioasă.
Mijind, neisprăvită, pe-un fond nedeslușit.
Dar vara e un triptic: poieni, copaci, izvoare...
O pânză măiestrită din pastă-mbelșugată.
Trăind, fremătătoare, în rama ei de soare.
Cu mase mari de umbră, ce strălucesc deodată.
În toamna caldă, plină de șopot și ecouri.
Pe vale mărginită de ape ca de-un tiv.
Pădurea-și desfășoară bogatele-i panouri.
Cu galbene alaiuri în stil decorativ.
Apoi, târziu, în iarna, cu ramuri înghețate
Pădurea se preschimbă în friză de zăpadă.
Sculptată-n alba piatră a zărilor crispate.
Pe-un strâmt frontal de ceruri ce parcă stau să cadă.
O frescă luminoasă și dulce-n primăvară.
Un mare triptic vara și toamna un panou, în friză de
zăpadă schimbată iarna iară.
Pădurea e de-a pururi același – alt tablou.
Secțiune 4.19 PRIMĂVARĂ

Îmboldiți de sfântu soare.
Din oborul somnului
În cirezi șerpuitoare
Ies toți boii Domnului.
El boarul lor se pune
Dând în lături porțile.
Și mi-i scoate la pășune
De prin toate borțile.
Și cu roșu mi-i boiește
Curățind copitele.
Mi-i înseamnă și grijește.
Să nu-și piardă vitele.
Și mi-i poartă prin grădină
Latură cu latură.
Boii roșii pasc lumină
Până ce se satură.
Apoi, după ce colindă
Curtea și cărările.
Înșirați ursuz pe-o grindă.
Își soresc spinările.
Și mișcând, pân' pe-nserate.
Coarnele-mpungacile
Au uitat că nemâncate.
Îi așteaptă vacile.
Secțiune 4.20 RĂSĂRIT PE CÂMPIE
Din cuibul zorilor de vară
În fund, pe șesuri.
Zbucnește-un vultur uriaș de pară.
Scăpărător, cu fulgere în pene.
Și umbrele s-ascund, grăbite
Ca stol înspăimântat de presuri
De pe târâmurii pământene
De-un șoim de aur fugărite...
Hultan de foc arzând fără de pace.
Privește-o clipă, țintă, lumea plină.
Apoi, când se avântă și-și desface
Covârșitoarele lui aripi de lumină.
Izbește până-n bolta cerului cu ele

Și bate slăvile încovoiate.
Năprasnicul ciugulitor de stele.
Cu sfârcurile mari de raze-nvăpăiate.
Și slăvile cu zări nencăpătoare
Se tot întind
Fremătătoare
Și se aprind
În ghearele vulturului schimbat însoare.
Secțiune 4.21 ȘTIUBEIUL DIN CODRI
În miez de codri, unde un pâlc de fagi se roagă.
E un știubei cu apă, pitit într-o viroagă:
O scorbură-ngropată în huma care crapă
Deschide-n orbul văii un ochi curat de apă
Ce-n bulbul lui culege și suge spre lumină
Izvoarele pierdute adânc în stânei și tină.
O salcie sucită se-ndoaie ca o iasmă
Pe apa visătoare cu miros de agheasmă
În care - un cerb de aur în orice dimineată
Se-upleacă s-o descânte c-un fir de izmă creață.
Când zorile se scutur ca florile răsurii
Și umplu de lumină altarele pădurii...
Pe fund, o broască verde de două ori răsrântă.
Ca sufletul de tristă, se umflă-ncet și cântă.
Alătura un șarpe, încolăcit verigă.
Pe-un șipot se prelinge și-n iarbă pierе iară.
Își doarme încă somnul ascuns sub o ferigă.
În timp ce apa crește, dă lin pe dinafară.
Pe-un șipot se prelinge și-n iarbă pierе iară.
Aicea zeci de urme s-adună și se-ncurcă.
De vier care coboară, ori ciută care urcă.
Ce-și tipăresc copita, ori laba sau piciorul.
Ca-ntr-un calâp, în clisa ce-mprejmuie izvorul.
Și-n apa ce se strânge în urmele de fiară
Nostalgic boul-bălții se tânguie spre seară.
Dacă străbați vreodată, străine, la știubeie.
Pe unde vin doar zmeii și zânele să beie.
Făcând căuș din palmă sau coș din foi de brusturi.
Prea mult să nu te-apropii, te-nțepi și-ai să te usturi

Că-l apăr, oțărite, mânate de pitici.
Un codru de cucută și-o oaste de urzici.
Secțiune 4.22 AMIAZĂ PE MUNTE
Aleargă un cerb peste creste.
Piere-n dumbrăvi și iar iese la gol.
Zbucnesc pocnete de puști fără' de veste
Și clocotul dă văilor ocol.
Iată, năluca a scăpat devale.
Uite-o acum țâșnind în strâmtori.
Zadarnic vor să-i iasă pieziș în cale
Toți câți pândeau la țiitori.
Cârduri de hăitași pornesc să coboare
Și tulesc în găvanele-adânci.
Amiază, lungită la soare.
Privindu-i, adoarme cu capul pe stânci.
Se stinge prelung către Neagră Tatră
Cornul ce-a sunat pân-adineaur...
Pe-albastre singurătăți tăcerea-i iar de piatră.
Liniștea - de aur.
Secțiune 4.23 HAITELE MĂRII
Ascunse-n adâncul de neguri al zării
Și veșnic la pândă stau haitele mării:
Când albe corăbii, tiptil, din limanuri
Ies, ciute răzlețe.
Și pleacă-ndrăznețe
Să pască pribege pe-a apelor lanuri.
O haită de vânturi se-nșiruie iute
Și-aleargă, ca lupii pe urme de ciute...
Iar ele.
Ciulind mlădioase urechi de vintrele.
Din scurt fugărite, s-aștern doar pe goană.
Năluci
Năuce.
Săltând încolțite de crunta prigoană.
Căci haitele-ntinse la fugă-ndelungă.
Cu limbile scoase zoresc să le-ajungă.
Și sar peste șanțuri scobite în mare.
Trec peste zăgazuri

De mii de talazuri.
Coboară și zboară prin văi de vultoare.
Și iar ies pe creste de ape umflate.
Urcând munți de valuri, pe nerăsuflete.
Dar iată c-ajunse, cu urlet, vânatul...
O clipă-ncetează chefnitul, lătratul...
Apoi o-mpresoară și drumul i-l taie.
Corabia zbiară și-i numai zbătaie.
Căci haita cumplită
Cu spume și bale, în goană stropită.
Îi sfâșie coasta și-i sare-n spinare.
Îi spintecă, burta de scânduri și fiare.
Îi prunțâie schela și-i sfârteca botul.
Și-abia-într-o clipă o-nghite cu totul;
În colții năprasnici, catarge, odgoane
Trosnesc, sfărâmate, ca biete ciolane...
...Și nu mai e urmă de navă...
Ici-colo, doar așchii de apa buhavă
Și haite de vânturi flămânde și rele
Se-ncaier-acum între ele...
Secțiune 4.24 MĂRGĂRITARUL BOLNAV
Închis adânc în fundul sipetului tăcut.
Lăptos ca o-mpietrită broboană de colastră.
Pe-ngusta periniță de catifea albastră
Tânjea mărgăritarul de-un dor necunoscut.
De-o boală neștiută zăcea, captivul, ros.
O racilă ascunsă îl îmbâcsea cu ceață
Și-l pistruia cu pete subțiri, ca o albeață
Pe ochiu-i fără ape și tot mai somnoros.
Bătrânul Gad, zaraful, plângând cu dinadins
Își cercetă comoara cea dezmiertată zilnic.
Pe când mărgăritarul din ce în ce mai silnic
Mocnea ca o lumină ce-aproape e de stins.
Și astfel nestematul se oflea-n sipet
Și lâncezea-n neștire, învăluit în scamă.
Dar nimeni nu putuse o clipă să-și dea seamă
Ce taină dureroasă îl mistuie încet.
Zadarnic o fecioară cu sufletul păgân

L-a aninat pe sâni-i bălani și tari ca piatra
El, ce trăise-n vremuri pe piept la Cleopatra.
Zăcea posac și rece acum, ca un bătrân.
Îngălbenit pe-allocuri, sfărâmicios, avar
Lăsa să se strevadă o zare tot mai slabă
Și-și oblojea lăuntrul și inima-i bolnavă
Cu o pojghiță zbârcită și turbure de var.
Se închidea în sine osos și aburit...
Că floarea vie smulsă din umeda grădină.
Nemaivând adâncul cu seva lui marină.
Crăpa, pierzându-și lustrul, uscat și jupuit...
Murea mărgăritarul cu stingeri și alean;
Secat de-un dor năprasnic și fără alinare.
Și-n lunga-i agonie visa departe-n mare
Un cuib de scoici bătute pe-o creangă de mărgean.

Secțiune 4.25 CA O BAIADERĂ

Frumoasă, lănceda și goală.
Mlădia Noapte-n fața lumii iese.
Iucind din soldurile largi, domoală.
Desprinsă de pe țâțele paginei preoteșe.
Îngusta-i cingătoare în văzduhuri scapă:
Rămâne goală-n cer pe dalele seninătății.
Ca o dănțuitoare, gata să înceapă
Dumnezeiescul danț al voluptății.
Și-n goliciunea-i. cuiburi vii de taină
S-ascund în delta coapselor ei strânse.
Cad pletele-nstelate, dar nu-i fac o haină...
Pe ochii cercănați bat gene moi și plânse...
Și cum își mișcă ritmic pântecul sacru.
Și-l saltă, baiadera neagră și divină.

În mijloc îți ia ochii – aur peste nacru – Buricul,
încrustat cu lună plină!

Secțiune 4.26 PLOAIE MARE

O ploaie și un haos s-au așternut pe lume!
Bat îngerii în tobe de nori, și Dumnezeu
Cu fulgere își scrie pe ceruri al său nume.
Iar trăsnetul rostește, citind, cuvântul greu.
Abia spre miezul nopții s-alină-ncet furtuna...

Rar picuri de pe ramuri mai cad răsunători...
I-ațâț de ud și rece pământ și cer, că luna
Își leapadă nestoarsă cămașa ei de nori.

Secțiune 4.27 METAMORFOZA

Omidă uriașă strivită între nori.
Vărgată cu cenușă, cu aur și cu sânge.
Lumina se târăște spre margine de zări
Și în gogoșa nopții tot mai adânc se strânge.
S-a-nchis grădina serii cu porți de abanos...
Dar mâine răsări-vă din celălalt colț al vieții
Un flutur, ce va umple, învoalt și luminos.
Cu aripile-i albe tot cerul dimineții.

Secțiune 4.28 STROFE PENTRU O FATĂ

Știi de ce ești albă și nepăsătoare...
Carnea ta e suflet înghețat; de ger.
Aburii stau încă țurțuri și ninsoare
Toată dimineața zilei lui prier.
Gerul dimineții și-al copilăriei
Dăinuiește-n tine, dezmoțit puțin...
Sânii duri, doi țurțuri, spun din crețul iei
Prourul vieții rece și senin.
Carnea ți-e de suflet, sufletul de carne.
Unul și același sloi, de ce să-l rup?
N-a-nceput în aburi gheața să se-ntoarne.
Albă, numai suflet, suflet încă trup!...
Dar, încet, sub ochiul soarelui de vară.
Moleșită-n zâmbet, sau în lacrimi noi.
Toată amintirea strânsă-n carnea clară
Aburind, sui-vă suflet înapoi...
Izvorăsc din carne sufletele oare?
Știi atât, că dacă astăzi ești de stei.
Carnea-nduioșată și-atotștiutoare
Îți va face-un suflet din topirea ei.

Secțiune 4.29 OSTROV ÎNCINS DE APE

Ostrov încins de ape e sufletul din mine.
Mâncat mereu de valuri și bântuit de vânturi.
Deși stingher de-a pururi, prin asprele lui vine
Se leagă-n adâncime de vastele pământuri.

Piticul bulz de stâncă, ce-i gata să s-afunde.
Când, îmbăiat eu spume, îl zguduie orcanul.
E, nevăzut, un munte cu temelii profunde.
Ce, repezit din funduri, străpunge-ntreg oceanul.
El, petecul de tină, abianălțat de-un deget
Peste robia apei ce-l sapă să-l dărâme.
E pisc ajuns și culme ținută fără preget.
Solie spre viață din scoarța humei mame.
Ostrov încins de valuri și măcinat de vânturi.
Aceeși coajă-l leagă-n adâncuri nevăzute
Cu toate celelalte ostroave și pământuri
Zăcând oricât de joase, de-afunde și căzute.
Secțiune 4.30 NOAPTE DE MARTIE
Se face moină-n suflet, cu pâclă-mpovărată;
Din sloiul amintirii cad picuri tot mai vii.
Și inima, hrănită, pornește rar să bată.
Cu sânge alb de visuri și de melancolii...
La geamul meu stă noaptea și vrea să intre-n casă.
În carnea ei de neguri ard stele mari de foc;
Cum n-o poate cuprinde camera ce m-apasă.
Mă scol și suflu-n gânduri și-n noaptea mea-i fac loc.
Ea intră și târaște alaiul tot de-afară:
Se umflă-n mine ape, trec turme de țigăi
Și aburii lăuntrici iau chip de primăvară.
Cu săni rotunzi de măguri și coapse moi de văi.
Sosesc, scăpați și teferi din cușcile-ntristării.
Cocorii bucuriei, solia-ntâiei berzi.
Și șesurile minții, miriștile uitării
Le-mprouează iarba culmii de gânduri verzi.
Pe dealurile vremii iernează neaua încă;
Dar cânta gură dulce a vântului de sud.
Momită, gheața-și crapă pleoapa ei de stâncă.
Surâde și pe gingeni și-a prins sărutul crud.
Când pururi veșnicia vorbește numa-n șoapte.
De unde-atâta foșnet și susure și sfadă?
Mă plec. ascult în mine prin sufleteasca noapte
Și-aud cum se dezbracă pământul de zăpadă.
Secțiune 4.31 TOAMNA

Jos pe tărâmul unde cad vorbele ucise
Și unde-abia străbate doar gândul dus ca vântul.
Azi, cotropit de umbră ce-i zvârle-ntreg pământul.
Stă raiul amintirii cu porțile deschise.
Grădinile-amintirii se scutură de roade
Și pajiștile-amare îngălbenesc de poame;
Uitarea își trimite arar, când li-este foame.
Furnicile ei negre și viespele-i iscoade.
Miroase pretutindeni a mucigai și-a miere.
O fructă ciugulită de pasărea durerii
Mai spânzura scheletic de vreascu ros al verii:
Din hârca ei sămânța rânjește în tăcere.
Aluneci ici pe cărnuiri de fructe-nsângerate.
Dar nu le vezi din iarba ce le-a cuprins, dospite;
Ici calci pe pulpa dulce a poamelor strivite...
Și duci pe tălpi mireasmă de amintiri uitate.
Din tot ce-a fost grădina pierdut-acum în zare
Plângi crengile uscate ce le-a surpat furtuna.
Și-n toamna ta săraca, plecând, nu iei niciuna
Din roadele-amintirii mușcate de uitare.

Secțiune 4.32 DESPĂRȚIRE

Când fâlfâși năframa în albul steag al mâinii
Se oglindea amurgul în apele fântânii;
Alături, săgetată în inimă de frică.
În clipa despărțirii gemu o turturică.
O rodie necoaptă căzu, de vierme roasă.
Crăpând, înăbușită de iarba somnoroasă
Și, trist, pe poarta serii spre umbrele pieirii
Ieșea, pălit și rece, luceafărul iubirii.
Trecând ca peste-o rană, pe-un vânat cer ca fieră.
Plecat peste fântână, vedeam în fund durerea
Cum tulbura adâncul venind să se adape
Și prefăcea în sânge cleștarul scump de ape.
Cum se stingea amurgul și veștedul luceafăr
Și cum porneai departe și singură tu, cea fără
De milă, luând cu tine în albul steag al mâinii.
Ca-n zări să mi le fluturi, năframele luminii.
Lăsându-mă, din golul fântânii cu balaur.

Să mă privească noaptea cu ochii ei de aur.
Pe când, cerând și dându-și c-un bun rămas iertarea.
Se-mbrățișau în umbră iubirea și uitarea.

Secțiune 4.33 ÎN VIE

Când soarele coboară, din ceruri stând să iasă.

Tu urci, cu el în față, spre via neculeasă.

Așa că multă vreme îl mai zărești pe coamă.

Rostogolit acolo, o fabuloasă poamă

Căzută fără veste pe dealul viei tale.

Și-n asfințitul umed ce stăruie pe cale

Un plop, aproape negru în seara asta gravă.

Își naltă foișorul de frunze-n vânt și slavă;

În vârful-i, peste via sinistră stând de pază.

A poposit o clipă cea de pe urmă rază.

Lingând ușor cu limbă de aur sumbra turlă...

Alătura pândarul, bănuitor, în surlă

Încarcă-n sârg săneța, gătindu-se de noapte.

Un miros lung de putred, de teasc, de foi răskoapte

S-amestecă cu greaua muțenie din vie.

Trei linuri mari așteaptă în cramă, trei sicrie.

Și-n spaima nențeleasă sclipesc lângă părete

Cosoare-ncovoiate ca aripi de erete.

În timp ce-n largul hrubei ce gurile-și deschide

Un șir de buți și-antale cer alte Danaide...

Și noaptea care vine trudită de departe

Aduce ca o veste năprasnică de moarte.

Tomnaticilor struguri spunându-le-nțeleșul.

Că mâine-n zori începe, cu chiote, culesul...

Tu ai să stai la umbră, pe iarba otrăvită.

Sub nucul cu ceardacuri de frunză-ngălbenită.

Privind cum., smuls din coardă, prunc dolofan,
ciorchinui

Abia acum începe viața - ntâi cu chinul:

Numai călcat de soartă dă vinul și puterea

Și-ar mucezi, stafidă, de n-ar veni durerea.

Dar, grijuliu, dând roate și-nconjurând fâneața.

Îi fulgeră din spate pândarului săneța:

Și-ai să te vezi deodată în tunetul săneții

Sărind să furi ciorchinii din viile vieții
În clipa când, la pândă, ochindu-te, străjerii
Ți-au ciuruit prin suflet alicele durerii.

Secțiune 4.34 OBOSEALĂ

Alege numai crinii cu lăncile de floare.
Crăiesele lalele cu fustă-n patru foi.
Dar nu uita că totul, gust, miros și culoare
Sunt fapta unei cepe înfiptă în gunoi.
Și lasă-mi, mie numai, cucuta și pelinul.
Pestrița mătrăgună cu peri la subțiori.
Eu știu de mult că mierea e soră cu veninul.
Culese amândouă de pe aceleași flori.
Cu zâmbete de aur, sau lacrimi de sânge.
Lumina e aceeași în zori sau de-o-annoapă.
Și-n marea umbră care pe toate-ncet le strânge.
Amurgul meu e frate cu dimineața ta.
De te-a ajuns urâtul pe cale și ți-e frică.

Oprește-te din goană, statornic, la răscruci - Vedeai
vei patru dăre spre o zare-n veci unică

Și drumul că-i același, de vii sau de te duci.
...Și totuși din cenușa ce zace obosită
Așteaptă să renască aprinsul Phoenix iar.
Când toată bucuria ce-o ai agonisită
Putea-vei, fără murmur, s-o dai durerii dar!

Secțiune 4.35 ZILELE

Trec zilele cu sacii goi în spate.
Ca niște cerșetoare alungate.
Din casă-n casă și din poartă-n poartă.
Pe ulița vieții cea deșartă.
Cu tăpile rănite, zdrențăroase.
Sunt numai piei întinse peste oase.
Zadarnic tot întind căușul mâinii.
Le-ntâmpină și le petrec doar câinii.
Câte-un copil pitit pe după ușă
Le-azvârle-n poală pietre ori cenușă.
Trec zilele ca niște cerșetoare.
Burează des și nu-i un pic de soare.
Și ele bat flămânde la zăplazuri.

Dar nimeni nu le-ntreabă de necazuri.
Așteaptă lung, dau roate, nu se-ndură
Să plece iarăși iar-o-mbucătură.
Târziu, când toți cinează pentru seara.
Pornesc târâș și ies din sat afară;
Acolo e o casă-n. drum, pustie.
Fără de gard, cu geamuri de hârtie.
Nu-s uși, nu-i foc, dar ele dau de bine.
Și intră să se culce-ntre ruine.
Și-adorm, așa, lihnite, despuiate.
Că le găsești a doua zi-nghețate.

Secțiune 4.36 ARGONAUT

Privești bătrânul munte pe înserat, și iată
Cum stă lătos și pașnic cu muchia-ncovoiată.
Bătut pieziș de soare, ce-n coamă-i se cufundă.
Îți pare de departe, cu fruntea lui rotundă
Și mițele de codri roșite de rugină
În care amurgește tomnateca lumină.
Berbecul mitologic cu lâna grea de aur.
Încremenit acolo și gras de-atât tezaur.
În fund mânat de vânturi, greoi de gânduri rele.
Un nor întruchipează, cu vâsle și vântrele.
Plutind spre fabuloasa Colchidă a virtuții.
Corabia lui Iason cu toți argonauții...
Din valea-n care umbră se lasă ca o lavă.
Faci semn să se oprească nălucitoarea navă.
Și aprig, sus la poartă, pornind pe urma oii.
Te-ntâmpini și te-amesteci o clipă cu eroii.

Secțiune 4.37 CA-n BASMUL CC GREUL PĂMÂNTULUI

„Uuu... n-aude. n-avede!”... ce glas obosit
Ca-n basmul cu Greul Pământului strigă?!
Tresar ascultându-l și văd, deslușit.
Un Zmeu și-un voinic încleștați – verigă!
„Uuu... n-aude, n-avede”... urechea-mi destup:
Cum strigă stăpânul în luptele-i crunte.
Și ceata-i, puiendrii de vulpe și lup.
Sosește cu Ursul, cu Greul, în frunte.

„Uuu, n-aude, n-avede” ... chemarea de sus
Ajunge la mine în van să se sfarme.
Căci sufletul strigă, ca-n basme, răpus.
Iar Trupul, el, Greul Pământului, doarme!
Secțiune 4.38 DIN ÎMPĂRĂȚIA SUFLETULUI
Stă Suflet-voievod alb-colilie...
Pe țara 1 ui, cenușă și țărână.
De-un cârd de ani e seceta stăpână.
Și-n toată pârjolita lui împărăție
N-a mai rămas decât o singură fântână.
Fântâna rea, bătută de osânda.
Nu poate nimeni să s-adape.
Că-n fund, șuierător, stă-n veci la pândă
Balaurul nesățios, prăsit în ape.
Stă Sufletul cu cârja dinainte...
Jur-împrejur, pământul lui crăpat
E plin de albe oseminte
Ca văile lui Iosafat.
Și se usucă împărăția, iască.
Până ce bietul necăjit popor.
Pentru un pic de apă-ntr-un urcior.
S-a învoit în fiecare seară să plătească
Balaurului, bir, o fată și-un fecior.
...Așa de ani. Uitase sufletul, când iată.
Sosește un pristav întunecat:
Că mâine vine rândul să trimită
Pe singura lui fată, fata de-mpărat.
Plocon balaurului blestemat.
Secțiune 4.39 CRÂMPEI DE BALADĂ
Și-a făcut Iubirea paloșul de ceară.
Coiful de cosițe, pavăza de flori
Și-a plecat cu suflet lacom ca o fiară.
Tronu-mpărăției lumilor să-l ceară.
De-a băgat întreaga lume în răcori.
Înlemniți, toți carii, fără nicio luptă.
Coborând, domnia singuri și-o curmau.
Unul câte unul cu cerbicea ruptă.
Dosădiți, netrebnici, cu puterea suptă.

Voievozii-n lanțuri cârduri o urmau.
Dar un pui de lele din tot largul firii.
Făt-Frumos ursitul nu s-a dat bătut;
Și de focul ciudei și-al împotrivirii
S-a topit vicleanul paloș al Iubirii.
Și cu el odată față s-a pierdut.
A purces Durerea urma să i-o căte.
Și-a tocit, sărmana, un toiag de fier.
Nouă tălpi de criță strașnic ferecate.
A trecut pustiuri încă necălcate.
Pân-a dat de-un munte ce urca la cer:
Și-a-nceput să-l suie cu desagă-n spate!
Secțiune 4.40 DOCHIA
Stă între surate harnice și toarce...
Toarce, dar nu cântă... Numai ochii suri
Din cerdac spre munte sperioși întoarce:
Bântuie departe foc peste păduri.
Muls ușor din caier de lină seină.
Nevăzutul oaspe, doru-și face loc.
O surată toarce, toarce și suspină.
Dochia o prinde dulce de mijloc!
Azi ea nu mai spune că la orice veghe:
„Arme celor teferi, flori pentru cei morți!”
Tremurând, în spate, își mai ia o zeghe...
Au răzbit dușmanii până lângă porți.
Cozile plăvițe azi le-a-ncins pe frunte
Și-a secat izvorul basmelor cu zmei...
Trebuie să fugă mâine-n zori la munte.
Și cu ea să ducă cârduri de femei.
A trosnit o grindă!... Ce nebună spaimă!
Porțile cetății, iată-le, se sparg...
Albă cum e vărul nu știe ce-ngaimă
Și-a rămas cu ochiul pironit și larg.
Șovăiesc în neguri mințile ei treze.
Miarea ei din suflet s-a făcut venin:
Colo, sus, pe ziduri, de pe metereze.
Îi rânjește-n țeapă capul lui Longin.
I-a-nghețat o clipă inima sărită

Și, așa întreagă, s-a făcut de sloi.
Stând între surate dreaptă și-mpietrită
Ca o stană albă pe un plai cu oi.
Secțiune 4.41 DECEBAL
Cu fruntea-mpovărată de gândurile morții.
Trecea furiș prin noapte spătosul rege dac...
Destinul lui zvârlise, greșit, cu stânga sortii...
În fund, ca o făclie aprinsă-ntr-un cerdac.
Pe zariștea de piscuri se înfipsese luna.
Privind, încremenită, cum regele ortac
Se duce pe coclauri să-și tăinuie cununa!
O mână de prieteni și-un pâlc de slujitori
Purtau comoara celui învins pe totdeauna.
Și vechile odoare, ca stelele în nori.
De-a latul năsăliei tânjeau închise-n lacre.
Se-ncovoia spinarea atâtor purtători
Sub târgile cu aur, argint și scule sacre.
Ardeau departe-n șesuri cetățile de vii.
Veneau pe vânt talazuri de fum și neguri acre.
Cu bucium surd de lagăr, nechez de bidivii.
...Și cum calcă-n hârtoape, din fruntea lui plecată
I-alunecase stema în mâinile-i pustii.
Mai grea decât o stâncă din munte despicață;
Purta doar însuși leșul rostogolitei țări
În palmele-i strivite, la groapa-ntunecată.
Tăind, pieziș, costișa pe fire de cărări.
Pășea domol tăcutul alai de-nmormântare.
Și șchiopăta eroul ștergându-se în zări.
Nevolnic ca o biată străină arătare.
Și cum din spate luna-l bătea neconținut.
Doar umbra-i la picioare mai rămăsese mare.
Lungită peste malul spânatec și teșit...
O umbră uriașă ce dăinuie și-acuma.
Zvârlindu-și speriosul contur neliniștit.
Încoace, peste veacuri, parc-a-ncrustat-o huma.
...
Târziu ieșiră-n vaduri pe-o plavie de râu
Ce se zbătea-n zăgazuri învultorându-și spuma

Cu ape abătute și valuri puse-n frâu.
Acolo, în prundișul din albia secată.
Sub aspra priveghere a negrului călău.
Săpau în taină robii o hrubă larg căscată.
Mormânt grozav asemeni unei adânci genuni
În care să încapă o patrie-n junghiată.
A fost cumplită clipa când stema din străbuni.
Simbolul mării Dacii, s-a prăvălit din toartă
Sunând a gol în fundul boltitei văgăuni...
S-a năzărit deodată că-nfrântul rege poarta
În loc de cap o hârcă rânjită dureros.
Pe care-ntipărise sentința aspră soartă.
Iar mândrul cap cu plete ar fi sub stemă, jos.
Căci n-a putut s-g lase vădană nici în groapă.
Ucișii robi țipară în urmă fioros...
Și iar se-ntoarse-n matcă nedomolită apă.
Mânându-și peste taină bulbucii spumegați.
Deasupra hulei oarbe, nestrăbătută clapă.
Împrăștiase spaima pe toți... Întărâtați
Lătrau morțiu căței pământului în borte.
Că pân' la ei sub lespezi, tot mai apropiati.
Răzbeau năprasnic pașii greoaiei lor cohorte.
Secțiune 4.42 TUDOR
Din munți, și că ei cu pieptul de larg.
Coboară un drumeț spre câmpie.
Oprește prin sate năvalnicu-i șarg
Și bate în porți cu mânie.
Atâta doar strigă din șea: „Hai, sculați!”
Și pleacă vijelios mai departe...
Dulăii prin curți s-ascund speriați.
Căci zornăie-n mâini un vraf de obezi sparte.
Nu vede, n-aude, aleargă întins
Prin pulberea nopții, fără hodină.
Dar până și orbii cu ochiul lor stins
Zăresc cum din paloș îi țâșnește lumină.
În urmă-i se umflă, albind, un ciopor
De inși cu topoare și flinte.
Și crește, și hoi, spumosul popor

Cu Tudor gonind înainte.
El trece „cu hainele morții-mbrăcat”.
S-abată din țară zăporul zaverii...
Dar duhul iuțimii l-a întunecat.
De pare că-i norul cu grindeni al verii;
Amar und s-o sparge, amar și prăpăd.
Zvâcnesc cruciș trăsnetele urii.
Și-a vremilor maluri de greul năpăd
Se surpă pe unde calcă pandurii.
Secțiune 4.43 UN GLOTAȘ
Patru corbi, uimind un stârv
Sub o salcie săracă.
S-abătură, trei pe-o cracă.
Unul, ca un moț, în vârful.
Și deși era război.
Chiot lung de tun și larmă.
Mortul pașnic din noroi
N-avea chivără, nici armă.
Găurit de-un glonț în goană
Plin de sânge și de fum.
Scurt picase lângă drum
Un glotaș dintr-o coloană.
Cu minteanul trențáros
Strâns c-o sfoară unsuroasă.
Cum plecase-n zor de-acaaa...
...Și zăcea morocănos.
Iar din capul împușcat
Sta căciula terfelită
Peste fața lui boțită
Ciugulită de vărsat.
Slut, mărunț, spetit de munci.
Numai oase, gălci și noduri.
Se trudise pân-atunci
Să hrănească șapte ploduri.
Multă vreme s-au zgâit
Corbii marilor războaie
La căciula lui de oaie
Și ia trupul lui pârlit.

Fâlfâiau pe crăci, lihniți.
Dar deprinși cu leșuri grase
În bocanci și cuirase.
Îl priveau nedumeriți:
Omul harnicei Ilinci
Peste jilave obiele
În picioare-avea opinci
Și nădragii drept pe piele.
Nu zăcea măreț, lungit
În vreun gest de biruință.
Ci chircit, încolăcit
Și zgârcit de suferință.
Și din chipu-i de calic
Înțepat de-o barbă rară
Nu spunea nimic, nimic.
Că murise pentru țară.
Ploconindu-se-n sfârșit
După multă croncăneală.
Alungind orice sfială.
Bunii corbi s-au învoit
Și-ntr-un glas l-au căinat - Că viu n-a fost vreo
scofală.

C-a murit tot fără fală - Și pe urmă l-au mâncat.

Secțiune 4.44 PE DECINDEA DUNĂRII

Pe decindea Dunării, la vale.

Printre triste miriști cu ciulini.

Trece-n baltă, legănat agale.

Un chervan cu coviltir de rogojini.

În tot câmpul niciun fir nu-i verde.

Mișcă vântul albe colilii.

Drumul lung în zări puștii se pierde

Sub un cer de mari melancolii.

Boii moi se lasă pe tânjeala.

Grebenele roase-i dor.

Osiile gem cu-ncetineală

Și slomnesc un fel de doin-a lor.

Omul stă cu capul gol și mână.

Înfundat în maldărul din car;

Și-ațipit, cu jordia în mână.
Se tot duce drum fără hotar.
Cât un urs, întins, el dormitează
Peste sarica din patru piei de oi.
Numai ghioaga aprigă-l veghează.
Ghintuită cu alături noi.
Când deschide ochii, vulturește.
Peste roata zărilor năprui.
Inima-i se umple-n piept și-i crești.
Parcă șesul, tot, ar fi moșia lui.
„Foaie verde firul peliniții”...
Cânta cărăușul cătinel
Și, treziți, cu el odată cânta sciții
Ce-au trecut cândva prin stepă, ca și el!
Secțiune 4.45 CÂNTEC SUFLETULUI
Suflete, navă călătoare.
Ce străbați, îndrăzneată, lumile.
Nu-mi zvârli patimile-n vârtoare...
Ia-mi-le și du-mi-le.
Nu căta că sunt grele
Lăzile cu aur ale călătorului:
Vom plăti cu aurul din ele
Vamă corsarilor, bir dorului.
Tremură trupul, văzând abisurile
Nu-l asculta... L-a năpădit osânza.
Desfășură pe vergi visurile.
Sus, cât mai sus urcă-le pânza.
Printre spumele sfărâmate
Și-ale norilor negre liote
Toate vânturile înhămate
Să te ducă numa-n chiote.
Și la câți ți-or striga „stai, abate.
Alergi spre pieire”, spune-le
Că pe suflete din eternitate
Le poartă spre țel furtunile.
Numai la elrmă să fie dibaci
Cel ce strunește apa și mugetele.
Și tu de la Domnul ai cârmaci.

Zi și noapte, cu schimbul, cugetele.

Articol V. DESTIN

(1933)

Secțiune 5.01

Secțiune 5.02 GÂNDULUI

Gând slăbănog, deprins numai la șes

Să calci în pulberea de vorbe tocite;

Gând lesnicios ca o femeie, copilăros la înțeleș.

Urmând lenevos pârtia de tălpi și copite.

Nărăvitule să dormi pe puf de cuvinte:

Scoală și gătește-te, că de-acum înainte

Am să te port prin vorbele cele mai colțuroase.

Să te înglodească și să te doară.

Razna, din albia limbii de rând afară.

Pe cărări de piatră abia slomnite

În graiul cu urcușuri bolovănoase.

Peste praguri de expresii încremenite.

Sus pe coclauri de munte.

Un munte de calm și tăcere.

De unde apele au cărat toate vorbele mărunte

Și unde văzduhul miroase a cimbru și-a miere.

Acolo să ațipești pe stânci de grai tare.

Somn sfios, că fiarele, în noaptea cu stele pe ilic.

Să răsări treaz și ciulit odată cu soarele.

Neliniștit, ager și voinic

Și ațintit, prădalnic, ca la vânătoare.

La orice foșnet, gândule, să sari în picioare!

Secțiune 5.03 TRISTA MINUNE

Încă puțin, și triste minuni s-or împlini.

Curând suava carne va fi iar albă piatră.

Din cerul frunții, ochii polar vor asfinți.

Dar pân-atunci țin calde tiparele pe vatră.

Am tescuit din scorburi cuibare otrăvite.

Ascunse cu viespare sihastre la un loc.

Și-am scurs din trunchiul cărnii, prin patimi ascuțite.

Rășina unui suflet ce-i gata să ia foc.

E-acolo și mireasma de floare închegată.

Și seva albă a multor cerești singurătăți.

De-i rânduit să arză. n-o mistui deodată.
Ci toarnă-o pentru negre și lungi pustietăți.
Să pot prin obștea nopții să luminez iubirii
Și risipit pe lături să nu mă vărs curgând.
Împlântă, Doamne - n ceara molatec-a simțirii
Vertebre tari de cuget, feștila unui gând.

Secțiune 5.04 TÂRZIU

Ți-ascunzi în faptă visul ca un junghier în teacă.
Lăuntricele steme le stingi și pleci stingher:
Nu te-ar opri nici ape, nici vântul tot să treacă.
Nici alba profeție a zorilor în cer.
Ca o albină-n câmpul cu firele răscoapte.

Aștepți prisaca morții, când brumele s-aștern.
Să intri, ca-ntr-un fagur de liniște și noapte.
Flămând de neagră miere a somnului etern.

Secțiune 5.05 VINUL LUMII

Nici plug. nici sapă: suflet. Ia sufletul cu tine.
Vezi, cumpăna de zodii spre scorpiese-nclină.
Și-n grelele podgorii vărsate pe coline
Ne cheamă dimineța cu chiot de lumină.
Și lutul și calcarul, cum sunt în veci săracii.
Azi fuseră mai darnici, și-n cel mai sterp ungher.
Nădejdea își înfipse puternică aracii.
Să urce vița vieții tot rodul ei în cer.

Întinde toamnă-n slavă lungi funii de cocoare.

Tu ia ca pentru vrajă o tufă de pelin:

Voioși strivind ciorchinii în linuri curgătoare.

Din boabele durerii să facem lumii vin.

Secțiune 5.06 VIS RĂU

Inelul asfințirii, de aur cu rubine.

Desprins din glezna nopții alunecă pe șes.

Cu moartea mea de mină, bat maluri și rovine.

Dar apele m-alungă și luntrile nu ies.

Încovoiați pe săbii ard îngerii la poduri.

Sub ochii lor sălbatici pe-alătura, supus.

Trec sprijinit în suflet ca-ntr-un toiag cu noduri.

Tăiat din măcăcinii pustiilor de sus.

În cumpăna osândeii trag singur greu cât crugul?

rând Dar am fost stea cu sânge! Voi știți că-n mări de-a

Adâncul se măsoară cu plumbul, nu cu fulgul.

Și-n strălucirea lumii amestec și eu gând.

Himera mântuirii destul m-a supt, căpușă.

Sosesc în trup cu toate păcatele vâlvoi.

De n-ar fi amintirea o dâră de cenușă.

Cum am găsi cărarea întoarcerii în noi?

Secțiune 5.07 EVA

Ai jupui pământul de pajiști să-i faci rochii.

Ai sfâșia pulpane de ceruri rând pe rând.

Râvnești să-i scrii poemul mai lin cum deschizi ochii.

Din înălțimi de vorbe și albăstrimi de gând.

Te vezi cu mâna-ntinsă spre - un fruct cu must de
noapte.

Trunchi tânăr de măr dulce sta trupul zvelt de vis.

Pe buzele iubitei treceau șerpi moi de șoapte.

Aidoma cu șerpii divini din paradis.

Coline dunărene vegheau peste coclauri

Și dâmburi de țarină închipuiau cununi.

Zideau alți îngeri raiul, îl încingeau cu lauri

Și vă umbreau de soare imaginari păuni.

Te vezi cu mâna-ntinsă spre măr și simți catena.

Peste zăplaz de stele priveai în jos din cer.

Un duh mai curb ca noaptea dereteca ghehena

Și ancora luminii se cufunda-n mister.

Încremenise raiul cu paznici la intrare.

Corabie-adormită pe cosmicul abis.

Tu stai cu mâna-ntinsă spre albul rod prin care

Îți deschidea păcatul dinamic paradis.

Nehotărâtă, clipa căzuse în genunche.

Ideea, nfricoșată, din arc se desfăcu:

Trecu în alt plan jocul. Și dincolo de muchie

Șerpi, lauri, aur, lume și viață, se pierdu.

Dar pururi și-n pofida arhanghelului mare.

Ea poartă-n sine mărul cereștilor arvuni.

Și treaz de prăvălire, tu-l cați cu-o-mbrățișare.

Și-astfel te-alcătui singur din hârburi de minuni.

Secțiune 5.08 BACANTĂ DANSÂND

Începe să culeagă văzduhul cu piciorul.

Lumina între pulpe, deschide ochii vii:

În alba colivie a coapselor mlădii.

O neagră porumbiță se zbate și-și ia zborul.

Dar fluturele mâinii un vâlnic a. desprins.

Ce-și desfășoară norul pe sânii dimpotrivă.

Și-n luminișul tainic, sub pânțele aprins.

Unde tânjește-ascunsă mult galeșa captivă.

Nu-i dans apoi, ci spumă de vâl năuc. Și cum

O-nvolburează pânza de horbotă-argintie.

Bacanta rătăcită e-o dulce vijelie

De linii fulgerate printr-un vârtej de fum.

Secțiune 5.09 ȘARPELE

Aidoma cu apa alunecos și verde.

Ieșit din lutul galben, din pietre și dudău.

Se cuibărise-n prunduri lumina să-l dezmierde.

Neștiutor de bine, nevinovat de rău.

Vechi, voievod al lumii cu vârsta grea de stâncă.

Domnea semeț în zale de solzi peste nisip;

Venit din noaptea lumii nu-și scuturase încă

Nici rouă de pe gânduri, nici visul de pe chip.

Simțind cum se preface prin chin și năruire.

Scăpa din asprul clește al trupului vărgat.

Și amețit de vraja din tainica-nnoire.

Innăpârlea pe prunduri un șarpe-nverigat.

Despotmolit ca gheața din aspra-ncătușare.

Se cufunda în raze și se urcă-n senin

Și nu știa el singur în marea lui visare

De se umplea pe-ncetul cu soare ori venin.

La fel de gol, de verde și unduios ca apa.

Plutea, idee pură, în sânul caldei firi.

Când l-a zărit un paznic, și-l ciopârți cu sapa.

Zvârlit din slăvi în carne cu crâncene zvâcniri.

El n-a știut, și-n somnu-i lupta să se adune.

Cătându-se-n țărână fărâmele s-aleg.

Și până ce amurgul s-a stins ca un tăciune.

În fiecă frântură s-a zvârcolit întreg.

Secțiune 5.10 AȚIPIRE

Șarpele arterelor încolăcit îmi strânge
Tâmpile reci sub şuvițe de-argint:
Cu vinele-i mlădii pline de sânge.
Unde-i azi gura marelui sorgint?
Am sorbit din el când nu-mi era sete.
Rumegușul vremii l-a astupat.
Țevi plesnite, cu rugini și pete
Pleava zilelor abia mai străbat.
Din urmă cineva mai aleargă și mă strigă:
Clintită de glasul aproape cunoscut.
Scrâșnește, mișcată, încă o verigă
Din lanțul amintirilor de plumb și lut.
Lasă-mă, întoarce-te, nimeni să nu țipe!
Cu ficații roși de câinosul trecut.
Descătușat de pe muntele de clipe.

Ațipesc și visez că mă strămut.

Secțiune 5.11 HOREB LĂUNTRIC

Urc muntele de gând cu aspre galbe
Cătând frunzarul rugului aprins:
Doar mugetele tunetelor albe
Mă vor vesti că, Doamne, te-am atins
Și-și vor croi, făcându-le puzderii.
Pe mătcile urechilor drum nou.
Că, până-n fund, bulboanele tăcerii
S-or tulbura sub bulgări de ecou.
Atunci scoțând sandala minții moale.
Cu sufletul desculț prin jarul dur.
Pășind în vârful gândurilor goale.
Voi cuteza să calc pe spirit pur.

Secțiune 5.12 POEZIE

M-am băgat surugiu la cuvinte:
Le momesc cu văpăi, le hrănesc cu jăratec.
Le strunesc în ham de gând, când lin, când sălbatic.
Le-ncing cu harapnicul dorului și mână-nainte!
Ca să nu zboare la cer ca puricii din basm, pripite.
Mă plec la fiecare, migălos faur.
Și-ncalt agerile versuri la copite

Cu potcoavele rimelor de aur.
Oprim în nori, la palatul de cleștare
Să furăm umbra frumoasei din vis fără trup, nici
sânge.

Dar scorpia-i după noi. Arunc în urmă zaruri.
Coif și buzdugan, toate grelele-mi daruri;
Inima, sufletul, mințile nătânge.
Loc, loc! Rădvanul coboară pe pământ.
Dar aci se destramă crăiasa de imagini.
Amuțesc, speriați, zurgălăii de rime-n vânt.
Chingile se rup, caii răzvrățiți, cuvânt de cuvânt.
Strâng aripile și fug înapoi prin paragini.
Rămân, negre, dărele roților pe albele pagini.

Secțiune 5.13 SOSEȘTE FERICIREA

Coliba ta din vârful colinei e-o minune.
Apusul îi clădește un coif de paie noi.
Și aurind tristețea pustiilor pășune.
Prelung surpatul soare se uită înapoi.
Lucind ca o troiță mutată-n bătătură.
Se-nalță lin năluca fântânii cu vârtej.
Găleata aninată de lanțuri peste gură
Se leagănă în umbră că floarea pe un vrej.
Lumină își dă duhul și-ți zace la picioare.
Prelinsă în țărâna schimbată în chilim.
Un sânge cald de înger sclipește pe ponoare
Și calci cu teamă-n iarbă ca-n fulgi de heruvim.
Îți simți un ceas profetic și nu poți sta în casă.
Ci ai porni-mpreună cu soarele spre mări;
Neliniștit trecutul ca un destin te-apasă.
Când, răspunzând deodată uitatelor chemări.
Suind domol poteca, bătută de ispite.
Pe sub gutuii pustnici și sub uscații meri.
Cu gura-mpodobită de zâmbete mâhnite
Sosește fericirea albită de dureri.

Secțiune 5.14 PESCUITORUL DE GÂNDURI

În sufletul cu ape când tulburi, când domoale
Neconținut zvârli mreje de vorbe împletite.
Ca să le scoți de-a pururi netrebnice și goațe.

Sau ciuruind de miluri amare și clocite.
Și totuși, jos acolo, afund, unde ascunse
Simțirile-n ghioace rodesc mărgăritare.
Stau ațintite gânduri de aur, neajunse.
Ce line prin amurgul adâncului fac zare.
Amăgitor răsrânțe de recile lor ape.
Ies uneori părelnic și-ating la țarm țărâna.
Jucând așa de blânde și-atâta de aproape.
Cât să te pleci pe suflet și să le prinzi cu mâna.
Arar doar câte unul **ea-n** vis se aridică
Sfios pân' la năvodul cuvintelor viclene
Și săgetând limanul s-apropie cu frică.
Încremenit, nu sufli; sloit, nu bați din gene.
Și iată-l viu, se zbate sălbatic, prins în fire:
Se-nmoaie-n aur mreaja urcând nălucitoare.
Dar gândul ager sparge rețeaua ta subțire.
Ce-ți cade, sfori de vorbe-ncâlcite, la picioare.
Cufundătorul numai s-aruncă și se lasă
Cu ochi deschiși prin hăuri vuind întunecate:
Strivit de greutatea ce-n adâncimi apasă
Și podidit de sânge, la ele-abia străbate.
Secțiune 5.15 TOIAG DE ÎNGER
Lnbătrânesc. Destinul mi-e însă tot copil:
Isteț să prinză păsări și să doboare poame
Aruncă lesne pâine la câini, și când i-e foame.
Întinde mâna goală spre arhanghelul Gavril.
Hoinar prin codrii lumii, nu ții cu el la mers.
Dar n-are spor, ci cată comori peste coclaur.
În pietre sparte vede scânteii de-argint și aur
Și-n orice suferință, sămânța unui vers.
Sătul de slovă neagră, cu degetul condei.
Izvoade noi de stele și flori vrea să dezlege.
Și-ades se pleacă-n tină cu frică și culege
Porunci de mult uitate în urme vechi de zei.
În van îi spui de moarte, de Domnul Sabaot.
Zâmbind curat ca unul ce nu-și știe păcate.
El se și vede-n ceruri, mai mare peste toate.
Că-și ia toiag de înger și umblă raiul tot.

Secțiune 5.16 ERGA KAI IMERAI

Au asfințit cocorii, dar zilele-i visează.
Nemărginirii tale toamna i-a pus hotar.
Adună-te din ape străine și-ncetează
Să pescuiești oceanul pentru-un mărgăritar.
Culcat peste prăpăstii cu stele vii și nalbă.
Cătând cu gura perle și alge moi de vis.
Cu brațele-nnodate de gâtui, cârma albă.
Pe luntrea cărnii Evei plutești către abis.
Zadarnice prinoase pentru descătușare.
Ard mieii aurorei junghiați în norii sterpi.
În fiecare noapte din ramuri de visare
Luntrica ta rouă se scutură pe șerpi.
Întoarce-te la țărmul despodobit de sare;
Pioși curg munții limpezi îngenuncheați în pini.
Acolo unda clară nu-i apă, ci cărare
Și pașnic pasul pune suspine printre spini.
Destupă tot nisipul din vrâni și iar fă-ți drum pe
Străvechile gâtlejuri de suflet și senin
Spre stratul unde huma rodește pietre scumpe
Și în simțirea gemă cresc sâmburi de rubin.
Prin marile amurguri de sulf și de sulfine.
Ca varnițe pe maluri de lungi singurătăți.
Cobori de taie iadul în ocnele din tine
Și scoate-i la lumină minunile-n bucăți.
Secțiune 5.17 DEASUPRA SIHLEI DE IMAGINI
Corsar cu brâul roșu de nori târâș în zare
Și cu hangerul lunii înfipt într-un oblânc.
Amurgu-și scufundase corăbiile-n mare.
Averile versate mai flăcărau adânc.
Spărgând seninătatea cleștarelor înalte
Și-un cer de piatră scumpă în gheare vii de ger.
Cu vântul în corola de aripe învoalte.
Un vultur înflorise pe-o pajiște de cer.
Suiau pe zidul lumii luceferii zorele.
Ceardacurile umbrii îmbrățișând mai strâns.
Vua lăuta nopții din pântecu-i de stele
Și-n albia visării curgea izvor de plâns.

Lumina cărnii tale mije sub mângâiere
Și mâna mi-era plină de zâmbetele ei.
Ne-ardea în ochi de ceară un aur nou, de miere.
Și suflet mi-era cerul împodobit cu zei.
Am adormit o vreme în sihla de imagini.
Călcam pe șerpi de versuri încolăciți în vis.
Și puii-nchipuirii zburdau peste paragini
Cu tinerile râuri scriind un gând închis.
Scurmă în piatră dorul ca viermele răpus
La porțile țărânei căzut în calea lungă - Dar sufletul
veghea atât de sus.

Că moartea nu putea să-l mai ajungă.
Secțiune 5.18 AȘIJDERI CRINULUI
Așijderi crinului de câmp sălbatic.
Nici eu nu țeș și nici nu torc.
Momit de slava cerului văratic.
Cu ghimpii goi spre tine mă întorc:
Îndură-te și-aruncă un mintean
De flori cu-mpărătești petale
În cărca spinului brumat de-alean
Din bărăganul pajistilor tale.
Și, toamna, când va sta să veștejească.
Trimite-ți mielul pașnic să mă pască.
Ca păsările cerului, nicicând
Nu ies să ar, nici ostenesc să secer.
Uituc, mă iau din zori așa flămând.
Cu stolul fluierarilor la-ntreceri;
Azvârle din hambarul îngerilor sfinți
Un pumn de boabe binecuvântate
Pentr-un doinar hoinar și fără minți.
Pierdut în codrii lumii fermecate.
Și-n iarnă, ca să trec în țări cu soare.
Repede-ți șoimul sfânt, să mă ia-n gheare.

Secțiune 5.19 AȘTEPTARE SUB CORTUL PUSTIEI

Te-aștept, deasupra-mi cu vasta nopții șatră
Împunsă-n coastă de luna cu corn.
Ascult: inima-mi, cățel al pământului, bate sau latră?
Chipul ei de-aș putea să-l răstorn.

Să-l fac țandări trântindu-l de-o piatră.
Te-aștept. Pe masa punerii înainte
Așez gândurile frământate, azimă căznită:
Dacă la început a fost cuvântul, părinte.
De ce lumea n-a fost în gura ta o vorbă fericită?
Ce mi-a rămas din alianța cu tine?
Eu m-am jurat pe lut, tu pă cer.
Niciunul legământul nu și-l ține – Tu te-nfunzi în nori,
eu în humă, și pier.

Eu nu pot urca mâinile până la stele.
Să umblu cu degetele printre ele
Pe hrisovul cu steme de aur mort...
Tu nu prea pogori pe țarina pustie.
Cu îngerii tăi să mănânci pâinea mea, sub cort.
Ca-n dumnezeiască de-odinioară Xenofilie.
Prin chinovarul apusului zbură un călător.
Voivod înfricoșat al puterilor pământene.
Plutea cu aripi de lemn fără pene
Și fum se deșira în urmă-i fuior.
Eram gata să crez că ești tu
Și m-aș fi aruncat cu obrazu-n țărână.
Dar arhanghelul de fier s-abătu – Și căzu prăbușit din
slavă-ntr-o rână.

Stai, omule, nu te pleca. Mai bine
Întoarce-te cu sufletul în sus, către mine.
Uită-te la crin și la nalbe
Cum țin drepte bărdacele lor albe.
Îngeri iuți, aprigele albine
Trec și poartă polenul de la floare la floare.
Ca pe-o evanghelie rodnică și-nvietoare
Purtată din o stea roșie într-alta albastră.
Din câmp în glastră.
Și-adâncurile de petale
Muiate-n rouă de agheasmă
Înaltă osanale de mireasmă.

Secțiune 5.20 PLÂNGERE CĂTRE HERUVIM

Aripile și-au oprit vârtejurile albe.

Și-a-ngenuncheat pe munte puternicul heruvim

Printre ale zorilor înflorite nalbe.
Și așteptând să culeagă tristele noastre jalbe.
Plecat, asculta și răbda să i ne jeluim:
Cum o să-i duci Domnului negre lăcrămații de piatră.
Scrise cu pământ și fără timbru de stele?
Săraci, nici cenușă de suflet nu avem în vatră.
Murim de foamea ce nu o alină pâinile grele.
Vezi Dunărea? nu ducem lipsă de apă!
Simți vânturile fluturându-și coamele? Belșug de
văzduh.

Avem came ce de prea mult sânge crapă.
Dar carnea și sângele nu ni se fac duh.
Câmpurile ni le taie trenul, cerurile aeroplanul.
Dar domol prin praf pe toiag supus
Bătrânul Dumnezeu nu ne-a mai călcat Bărăganul.
Și pe apele noastre nu mai umblă Iisus.
Îmbuibăți de aur, de alt dor am gemut:
Deschide-ne tezaurul cel mai presus de fire.
Vistiernice al Domnului temut.
Și cu orice dobânzi și bir de nefericire.
Dă-ne din avuția cerească ce-am pierdut.
Pune îngerimea toată să-l roage.
Spune-i ce zăcămintе ne dorm sub dezastre.
Și că pentru răscumpărare, biete suflete miloage.
L dăm haraci tot venitul vieților noastre
Și-i punem în mâini inimile noastre, zăloage.
Nu știu, a stat pe Ceahlău, Penteleu, ori Negoii - Era
în somn și n-am cunoscut creasta.

Dar fii binecuvântat că ți-au strălucit printre noi
Genunchii de jar pe-un munte din țara asta.

Secțiune 5.21 ORBUL

Târziu, după ce s-a tămăduit.

Orbul a întâlnit iar pe Iisus;

Și aprig, îndurerat și învrăjbit.

L-a oprit și l-a dojenit.

Domnul asculta trist și supus:

„Hei, atunci când mi-ai dat iar vederea.

De ce nu ți-ai arătat toată puterea?

De ce ai scuipat jos în gunoi
Și mi-ai mănjit pleoapele cu noroi?
Căci ce folos să văd și apoi.
Așa cum văzusem și mai înainte.
Cu-aceiași ochi, la fel cu cei de câine ori de broscoi.
Aceeși durere, aceleași morminte
Și-același joc de umbre și de strigoi?
În loc să-l fi tăvălit în tină.
De ce n-ai muiat degetul tău în lumină.
Și cu el să mă fi atins pe pleoape?
Era de-ajuns o singură rază
Din lumină cea adevărată să cază.
Și ochii mei de carne ca niște muguri să crape.
Să-mi înflorească ochii cei veșnici pe care
Mi-i făgăduise cuvântul tău cel mare.
Atunci aș fi zis și eu că ai săvârșit minune.
În loc să blestem pururi și să sânger.
Să fi privit lumea cu ochi de înger
Și toate să le văd dumnezeiești de bune.
Era mai bine în vechea întunecime:
Era întuneric, dar era și adâncime.
Orbirea ațâțase o iucoare în mine
Și dibuiam în genunile lăuntrice, pline
De presimțiri și vedenii luminoase.
Cum presimți florile după miroase.
De cum mi-ai deschis iar ochii de tină.
Văd lucruri, dar nu zăresc lumină.
Ce folos că mi-ai redat privirea.
Eu n-așteptam vederea, ci mântuirea”.

Secțiune 5.22 IISUS DIN COPILĂRIE

Iisuse, ca să te urci la Ierusalim de Florii.
Treceai și prin orașul unde eram la școală.
Cum te-așteptau sufletele de copii să vii.
Plângând pe la gazde-n cămăruța goală!
Tu ne mântuiai și ne trimiteai iar la părinți.
Cu briști și căruțe pornindu-ne acasă
Sub soarele cu luciri fierbinți
Pe drumuri domoale de plasă.

Și ajungeam la cuiburile noastre prin sate
Înainte rândunelelor întârziate.
Amurgurile își ardeau în cer rășina
Prin nori întruchipând răstigniri și vedenii.
Clopotele mâhnite înmormântau lumina
Și lin o coborau amestecând-o-n denii.
Toată săptămâna ți-o închinam numai ție
Și patimilor tale minunate.
Dar bătea în noi, ascuns, tainica bucurie
Că toate sunt un joc măreț și tu le birui pe toate.
Joi porneam în cete la pădure
S-adunăm călțunași și viorele.
Umpleam de chiot și cântec dealurile sure.
Uitând că ești mort și c-o să te împodobim cu ele
Zăceau pe sfânta masă biete flori vinete, încă

înfrigurate

Și printre ele lucea, vie, zugrăvită pe icoană.
Roșia floare a coastei tale însângerate
Și stropii de sânge picurați din coroană.
Dar dacă zarzării era înfloriți, făceam jaf.
Și te-năbușeam sub troiene de cununițe
Pe tine și tot alaiul de pe sfântul epitaf.
Iosif, Nicodim, mironosițe
Și Maica Domnului cu mahrama pe cosițe.
Vineri te prohodeam apoi de-a bine.
Biserica era o slavă de fum și pară.
Vădanele boceau toți morții pe-afară.
Mama mă strângea la piept cu suspine
Și muream și noi toți cu tine.
Până ce duminică înviam iară:
Tu ca să te urci la cer și să te schimbi la față.
Noi să ne-ntoarcem jinduiți la viață.
La ouă, la miel, la cozonaci.
Și la scrânciobul aninat între copaci.
Mângâietorul încununat de spini.
Oricâte amărăciuni am înghițit pe cale.
Mi-s încă stupii sufletului plini
De toată mierea amintirii tale.

Secțiune 5.23 PE DRUMUL CIOBANILOR

Păstor și frate-al poeziei mele.

O min la șesuri și o urc la munte.

S-o răcorească vânturi, ploi s-o spele.

Și-n zori pornim cu soarele în frunte.

Port zile-ntregi un vers plăpând în glugă.

Și strofa ruptă, până să se-nchege.

O duc pe umeri singur, fără slugă.

Cum duc ciobanii oile betege.

N-o-nchid în țarcuri, ci ades i-e masul

Pe lunci de sat, pe-un șold de deal cu viță.

Și slobodă și-alege-n drum popasul

La ape dulci sub brațe de troiță.

Și-atunci când iarna peste noi s-abate

Și lupi și neguri vor să ne sugrume.

Din albe piscuri de singurătate

Luăm drumul sufletului și ieșim din lume.

Secțiune 5.24 FLORII

Era o vreme dulce cu aburi pe zăvoaie

Și dangăte de clopot în turlile de fier.

Cântau în prag cocoșii prevestitori a ploaie

Cu gâturile-ntinse spre apele din cer.

Pe măgurile negre cu poalele jilave

Mijea un fir de sate răznite de la drum.

Ieșeau pe brânci din iarnă cătunele buhave

Și își scoteau la soare căciulile de fum.

Depart pe pârlouage, băjenărind uitate.

Un pâlc de capre albe îngenunchea umil;

Suind spre grinduri, cârduri de vite-ngândurate

Pășeau ascultătoare de-un câine și-un copil.

O pașnică tristețe puneă fără de știre

În orice coș de piepturi un suflet nencăput;

Lumina sta pe uliți, râdea prin cimitire.

Dar se sfia să intre în casele de lut!

Pe Domnul primăverii îl aștepta pământul.

Iisus venea cu iarba. Și sălciile-n văd

Din bumbi de muguri proaspeți își descheiau
veșmântul

Și-n cale ploconite i-l așterneau, plecând.
Secțiune 5.25 PRIMĂVARA ÎN CIMITIR
Ograda cea mai verde din sat e cimitirul.
Aeriere sâlcii duc prapore de ramuri
Și-n clipa când lumina pe cer își pune mirul
Întâmpina pioasă Floriile cu ramuri.
Fiori subțiri de iarbă cutreieră țărână
Și nervi suciți de troscot scot colțul înainte;
Din pragul dimineții făcând la toți cu mâna.
S-abate primăvara întâi pe la morminte.
Cetatea morții, astăzi fără strigoi și iasme.
Sub steaguri largi de soare e vrajă și descântec
Uimiți pășesc copiii într-un ostrov din basme
Cu verde gras și aur, cu freamăte și cântec.
Cutremurul pătrunde în gropile căinoase.
Sar furnicați toți morții de-atingeri și mișcare;
Cu duhuri sfarmă lespezi și-ajung până la oase?
Vin rădăcini flămânde cu sfredele în gheare.

Secțiune 5.26 AMURG

Amurg de zmeură pe munte, vara.
În poala serii înroșite
Toți rugii cerului și-au scuturat povara:
Mormanele răskoapte zac strivite.
Stă-n zare ciucur pârga sângerie.
Adulmecând din umbra lor adâncă.
Ies urșii nopții plini de lăcomie
Și zmeura amurgului mănâncă.

Secțiune 5.27 SEARĂ ÎNTÂRZIATĂ

În iezere de miere se cufundase seara
Și drojdii de lumină cădeau la fund subțiri.
Dar clipa-n care noaptea pe lume-și pune gheara
Tărăgănea lungită cu-ntoarceri și opriri.
Plouase mai devreme, și codrii, grei de apă.
Se scuturau cu ropot și n-așteptau curând;
Evlavia tăcerii nu cuteza să-nceapă.
Căci păsările-n cuiburi tot mai cântau în gând.
Din umbra ce-și vărsase mireasma ei jilavă.
Un brad bătrân și pustnic privea cum, sus, stingher

Urcând către lumina ce se-nchidea în slavă.
Cu largi rotiri un vultur se-nșuruba în cer.
A-nvinețit deodată văzduhul tot. Din partea
Uitatei nopți un crainic împrăștia flori:
Urcat pe-un munte galben și-aidoma cu moartea.
Cosea pe zări amurgul livezi de roșii flori.
Secțiune 5.28 NOAPTE

Din negrul munte-al nopții, pe pieptul lumii pus.
Au izbucnit obârșii de slăvi cotropitoare
Și s-au vărsat deodată cernitele izvoare.
Rotindu-se, acolo, în mările de sus.
Izvod al morții, somnul pe toate le-a supus.
Împresurat de umbre și stele veghetoare.
Și legănat în poala tăcerii robitoare.
Ca un copil în fașă pământul doarme dus.
Un fir nu se prelinge din marele mister:
Căci noaptea stând de pază nimica să nu-i scape.
Cu mâinile-apăsate pe naltul zodier.
Dospind întunecimea în care să se-ngroape.
Cu grijă își strecoară posacele ei ape
Prin vastul ciur de aur-al veșnicului cer.

Secțiune 5.29 PEISAJ

S-a abătut pe șesuri. un stol greoi de pluguri
Ce sfâșiară câmpul în lung și-n lat, lihnite.
Iar peste carnea vie trecură tăvăluguri.
Și cheaguri mari de humă se mărunțeau, strivite.
În piept cu o rană neagră zăcea lungit pământul.
Mâncat de ciori și singur, fără un pai ori floare:
Doar cerul milostrimic și fratele său vântul
Îl mai spălau cu ploaie și-l oblojeau cu soare.

Secțiune 5.30 TOAMNA

Fugari pe mii de toamne peste răscruci de vânturi.
Rupți funigei ce cânta din firele subțiri.
Trec uluiți cocorii departe de pământuri
Și stepele vieții foșnesc de amintiri.
O seară mâhnitoare urzește peste creste
Lumină câptușită cu umbră de zamfir.
Și liniștea, asemeni cetății din poveste.

Se sprijină pe-o floare, se razimă de-un fir.
Doar apele albastre se fac încet de sânge
Și-n fiecare iezer străbate câte-o stea.
Un înger în fântână durerilor mai plânge.
Dar nimeni nu-l aude când lacrimile-i bea.
Secțiune 5.31 IUBIRE ÎMBĂTRÂNITĂ
De vreme os iubirea, bătrâna slăbănoagă.
Își ia de-acum toiagul și pleacă-ncet spre schit.
Cu sila smulge-i floarea ce-n mâna ei se roagă
Și țândări fă oglinda în care s-a privit;
Sfâșie-i lung hlamida, despoaie-o de inele
Și-i zvârle-n foc condurii cu aur la călcâi.
Ucide-n cuib perechea de sure turturele
Ce v-a-ngânat sărutul în zilele dintâi;
Dar lasă-i amintirea cu miros trist de ceară:
Când va veghea în miezul tăcerii din chilii
La iezero da apă cu negură și seară.
Din sloiul ei să-și toarne urâtului făclii.

Secțiune 5.32 CALIACRA

Sihastre porți de mare cu stânci desferecate.
Spărturi pustii în maluri cu prăvăliri în gol
Spre râpile căscate.
Aci se isprăvește pământul. Adunate
Stau păsările albe sau sufletele, stol?
Și iată altă lume zbucnind pe neașteptate
Cu zările suite pe coame de pripor;
Și-atât cât ochiul bate.

Albastre băragane de ape clătinate.
Cu alte băragane de cer deasupra lor.

Secțiune 5.33 EFIGII MARINE

Un vânt zburlit pornește din țărături să tresalte
Și ia de hățuri fumul, iar sprintenul vapor.
Ajuns în piscul mării cu apele înalte.
Se clatină pe muchia albastrului pripor.

E-o seară uriașă ca un sfârșit de lume - Din albe
clăbuceturi de ape ce se sparg.

Mânând cirezi de valuri, sălțați pe șei de spume.
Se-ntorc ciobanii mării, delfinii dinspre larg.

Apusul se târăște pe-un cer de pietre scumpe
Și cade-n mierea mării, cu luntrile furnici.
Din redia pietroasă privesc departe cum pe
Un mal de aur arde o casă de chirpici.

Secțiune 5.34 AMIAZĂ

Amiaza neclintită atârnă ca o spadă
Pe creștetul vieții cu vârful ațintit:
Adâncă împietrire se urcă la zenit.
Cu liniștea-ncleștată de spaimă să nu cadă.
Amiaza mea s-anină de-un funigel de gând:
Rupă-se, dar, firul plăpând.
Prăvale-se tăișul oricând;
Aud ciocârlia! Nu mai pot sta:
Mă-ntorc să-mi iau din țarini inima ce cânta.

Secțiune 5.35 DIMINEAȚĂ DUNĂREANĂ

Bate vântul Dunărea, o scoală
Și-i aruncă pâclele pe maluri.
Apele rămase-n piele goală
Tremură și se-nvelesc cu valuri.
Muți, pescarii-și spală grabnic fața
Și smeriți se-ntorc de se închină
Unde-n cer anină dimineața
Albele-i icoane de lumină.
Plescăind din labe de lopată.
Stol de lotci acopăr răsăritul.
Și-aplecați pe unda-nvolburată
Oameni cătrăniți iau pescuitul.
Unul singur mrejele nu-și suie.
Nici cârlige, nici voloc, nici plasă.
Ci sărind în șaica lui cea suie.
Drept pe sforul apelor se lasă.
Fără preget năzuie la vale.
Taie-n lung șuvoaiele năuce:
Șerpilor Dunării să-i iasă toți în cale.
Ar răzbi prin ei și s-ar tot duce.
La ostroave jos își mână șaica
Unde-n sălcii, albă-subțirică.
Îl așteaptă Crina bulgăroaica.

Cu ochi mari și umezi de vițică.
Bate vântul Dunărea în față.
Cârd de lotci adâncurile-i scurmă.
Numai șaica, pasăre răzleață.
Dup-un cot s-a șters iara de urmă.
Secțiune 5.36 HOȚI DE CAI
Pocnet de harapnic scurt a detunat.
Spartă, n gol tăcerea țândări a zburat;
Valvârtej prin vadul nopții trec năluci.
Om cu ghebă neagră, cai. plini de clăbuci.
Pe un cer cât lumea stelele nu-ncap.
Și sub cerul ăsta nu se merge-n trap.
Urcă din porumburi șopot nențeles;
Cât o șură aprinsă iese luna-n șes.
„Hii, căluții tatii, hii la drum întins.
Pân-acuma nimeni urma nu ne-a prins.
Am gonit o noapte, de-am scăpa încai
Să intrăm în țara hoților de cai:
Înecat de iarbă, sur de praf ori glod.
Bărăganul slobod n-are voievod.
Iureș, ca la nuntă! Hii și hai și hai.
C-am pătruns în raiul hoților de cai!
Alei, șarg amarnic, tu leu-paraleu.
Ce tot fluturi capul și ciulești mereu?
Ori ți-e dor de hamul vechi cu clopoței
Și nu-ți place șteangul din curmei de tei?
Întețește goană, fulger să te văz.
Că nu-ți dau merticul, traista cu ovăz!”
Îmboldit de vorbă ca de-un șfichi tăios.
Șargul fuge-n salturi sforăind zmeos.
Încovoai coarda gâtului mlădiu
Și lungit s-așterne șleaului pustiu.
Umbra lor pe laturi aripi a deschis
Și se duc pe apa câmpului ca-n vis.
Tuști! sar lighioane... uite-le, nu-s... pier...
Și se umflă zvonul stepei, val, la cer.
„Lăturaș, bălane, goană la ceatlău.
Că te paște biciul, ceasul tău cel rău.

Nu v-am scos din grajduri, noaptea, să vă plimb.
Telegarii tării, vreau doar să vă schimb:
Ducem toți o vreme viață de soboli.
Și-ntr-un târg departe vă prefac în poli.
Dracul ne-o cunoaște colo în oraș
Șargul schimbă părul, eu mă fac geambaș!
Hii, cârlanii tatii, hii și hai și hai.
Trageți la limanul hoților de cai!
Poposim la hanul unde-n prag, cărunt.
Șade hoțomanul, moșul Dor-mărunt.
Așteptând ciracii cu chimirul plin
Să le ia câștigul pe-o vadră de vin.
Dar acum abateți către alt tărâm
Și-mi zburăți pe miriști, brișcă s-o sfărâm.
Nu simțiți că vine de la târle fum?
Ies hoțește zorii și ne prind în drum.
Zor, s-ajung bordeiul cu parmaci căzuți.
Și-o-nghiți pământul caili nevăzuți.
Larg e Bărăganul, Doamne, ți mulțumim.
Hai, căluții tatii, să ne mistuim!
hii și hii și hai bieții hoți de cai!"
Somnoroasă, stepa toarce tot mai lin.
Vântul amiroase-a fân și a pelin.
Văruit de lună, șesul ațipit
Dintr-un singur greier țârâie-aiurit.
Ei prin apa lunii merg pân'la oblânc
Și se șterg din roată câmpului adânc
Și cu apa lunii se tot duc pe-ascuns.
Hăul stepei-i soarbe mut și nepătruns.
Zărilor iau fața solzului de crap.
Lumea-și trage țolul nopții de pe cap.
Secțiune 5.37 DIN FLORI
Nu se clintea o frunză în codrii de porumb.
O fată doar târându-și picioarele de plumb.
Cu gleznele umflate și coapsele butuci.
Trecea plângând năucă sub arșița de tuci
Și blestema, călcându-l, răzorul, azi urât.
Pe unde colindase cu dragostea de gât.

Umblă de mult fugara gonită de părinți.
Și-a-ngenuncheat deodată cu scrâșnete din dinți.
Pe maică-sa chemând-o cu jale un răstimp.
C-a apucat-o chinul de facere în câmp.
Trântită în neștire pe-un maldăr de pelin.
Își cuprinsese-n brațe tot pântecul ei plin.
Și-l apăsa strângându-l cu vaiet rătăcit.
Că-l spintecau din șale cuțit după cuțit.
Sub soarele năprasnic cu vâlvora de foc.
O încingeau mai tare dureri peste mijloc.
N-avea o mină dragă s-o mângâie cu-alean.
La cap și-n sân să-i puie un fir de leuștean.
De-atâtea munci câinoase și crâncen zvârcolit.
A ostenit să geamă și-o clipă a ațipit.
Cât să-și înghită cleiul amar al arsei guri.
Și iar o întetiră cumplite tăieturi.
S-a-ngemănat un țipăt c-un scâncet lin, apoi
Muțenia cuprinse pădurile de foi.
Târziu zbură o barză la cuib c-un șarpe-n cioc
Scotea o iepuroaică puiendrii ei la joc;
Sub cortul unui brustur ciulit și verzi ca el.
O broască pitulase un tainic brotăcel
Și-o fată amăgită, sub arșița de plumb.
Lăpta un pui sălbatic în codrii de porumb.
Secțiune 5.38 ZMEU BĂTRÂN
Muriră zmeii, parte în poveste
Și parte în dricul zilelor de rând;
Mai este unul, dacă tot mai este.
Dar va pieri și-acesta pe curând:
Vădan de aripi, n-are nici măsele
Cât pietrele din morile domnești.
Ci niște găunoase pietricele.
Cu care glojdăie baboi de pești.
Dar bea tutun și spirt de cel mai tare
Și scoate fumul vâlătuc pe nări.
Iar limba-i veninoasă tihnă n-are.
Scurpând mereu sudalme și ocări.
Când pandalii îi vin, se ia la sfadă

Cu lumea-ntreagă arțăgosul moș.
 Cotonogeste câinii din ogradă.
 Zvârle cu paloșul după cocoș.
 Deși e gârbov, fiara, și tușește.
 Zmeoaica-l ține în bordei, legat.
 Căci ar mânca, așa bătrân cum este.
 Hapsânul, toate fetele din sat.
 Secțiune 5.39 BĂRĂGAN ÎN AMURG
 În aur de pojarnic și spumă de scumpie.
 Rostogolind apusul la margini de pământ.
 Își joacă Bărăganul talazu-i de câmpie
 Cu iezere de ierburi zănatece în vânt.
 Sălbătecimi albastre, sus, cerurile toate;
 Jos niciun nor de dealuri pe-atât pământ senin.
 Un car șoldiu și-afundă corabia pe roate.
 Călătorind prin vaste limanuri de pelin.
 Departe, ancorată-n singurătăți, umilă.
 O târlă-și țese-alene gogoașa de fum des.
 În jur de arii albe cu ape de argilă.
 Dorm turme de căpițe îngenuncheate-n șes.
 Lumină-n zări topită și-a scurs pe câmpuri ceara
 Și-n hăul de porumburi trec visuri de polei.
 Împotmolită-n grâne abia se mișcă seara.
 Dar cresc arhipelaguri de umbră-n urma ei.
 Posomorări înalte ori pasări. Aiurare.
 Miraje scoase-n calea însetoșatei nopți.
 Sclipind prin somnul stepei dospită de visare.
 Amurgu-n fund e-o geană de crâng cu vișini copți.
 Secțiune 5.40 IONICĂ
 Ionică era un copil sălbatic, de țară.
 Neam de neamul lui nu ieșise din sal afară...
 Maică-sa, o sărmană vădană.
 Torcea zi-noapte pentr-un pic de hrană.
 C-atât copilaș îi mai rămăsese din șase.
 El crescuse în rând cu viermii de mătase.
 Ei mâncau frunzele și el dulele.
 De aceea părul lui era ca borangicul.
 Încâlcit, parcă se jucase-n el pisicul.

Ochii lui albaștri își trăgeau asemănare
De la floarea inului pe care
Maică-sa de copilă
Îl strângea, chite, să-l pună la topilă
Și-l răsucea apoi cu cânepă-n ștreanguri.
În glasul lui cânta stolul de granguri
Cu care-mpărțea frățeste cireșile coapte
(Căci da șarpelui casei blidul lui cu lapte).
Tonurile de jos i le împrumutaseră cucii
Pe care-i aștepta de cum înfrunzeau nucii.
Cele de sus i le dăruise privighetoarea bogată.
De cuibul căreia nu se atinsese niciodată.
Și așa s-a trezit cântând într-o primăvară.
Culegând din paragini ștevie amară.
Dar îl strigau pițigoii în ulmetul din preval:
Ici în deal, ici în deal, ici în deal.
Cintezii îl iscodeau din tufiș:
„Cin ți-a zis, cin ți-a zis, cin ți-a zis?”
Și el, în poala cămășuții cusută cu amici.
Ducea acasă mai mult brebenei decât urzici.
Toată vara colinda poienile Muncelului
Și păzea boabele de aur ale mușetelului.
Să nu le fure vântul, de la gât, horbota cu colțișori.
Parcă satul l-ar fi pus vătaf peste flori.
Seara i se părea că este un roi de albine
Ce zboară încărcate din pajiștile cu sulfine
Și duc toată mierea zilei - lumina de sus - În fagurii
amurgului din munții în apus.
Când păsările și frunzele se strecurau de pe cracă.
Venea pentru el o toamnă săracă.
Fără mângâiere și fără făină.
Doar c-o poală de gutui de la vecină.
O funie de ceapă spânzurată de grindă
Și-o crosnie de vreascuri în tindă.
Negurile rodeau încet copacii
Și pe sfântul soare îl mâncau vârcolacii.
Iarna și-o trecea pe vatră, la cald, în cenușă.
Cu ochii afară la zăpada jucăușă.

Și-urechea-ațintită la greierul cu-avânturi nenfrânte.
Singurul ceteraș ce-l mai îndemna să cânte.
Atunci a-nvățat povestea când a plecat pe cărare.
Lăcrămând, Maica Domnului cea mare;
Și-a făurit în gând un buzdugan de criță.
A ucis un zmeu și-a scăpat o domniță.
Mai rămăsese doi zmei și balaurul cu șapte capete.
Ca apoi fata cea mică și împărăția să capete.
U-iu... bucuria lui când au stat ploile
Și l-au trimis să pască oile
Pe pajiști, sub codri, departe de tot...
Grivei zburda cu limba scoasă d-un cot.
Iar el pășea mândru cu traista vărgată-n spate.
Împărțind turmei iarbă și dreptate.
Atunci a cunoscut întâi pe Dumnezeu:
Când a intrat în codrul adânc și greu!
Umbla uluit, ca pe alt tărâm, aiurea.
Basmul nu era mai frumos ea pădurea.
Sau pădurea era basmele toate la un loc!
Apa vântului șuia prin frunze ca pe un scoc
Și-o vrajă-l fura spre funduri, aproape-n silă:
De copacul ăsta a fost legat Murgilă.
I-atârnă încă funii de vițe sălbatice...
În rariștea de ici au jucat zânele lunatece.
Prin scorburile stau pitici cu căciuli ascuțite.
Ei au strivit pe cărări ciupercile otrăvite;
În bunget și-a prăpădit doamna condurul
Pe unde Strâmbă-Lemne își duce huzurul...
Dar ce lucește ca jarul într-un rug din viroagă?
Doamne, tu te-ai întrupat în zmeură și fragă!
Ionică gusta carnea căpșunii plină de mireasmă.
Cu smerenia cu care lua anafură și aiasmă.
Apoi a început să ducă oile la scaldă.
Apa se strângea pe prunduri dulce și caldă.
Nisipul dogorea ca în culcușul unei vetre.
Fete albe băteau rufe albe, de pietre.
Până ce jiliștea se-nvălea cu pânze ghilite.
Acolo, n șuvițele de ape risipite.

Gândind la Iisus cum trimitea săracilor hrană.
A prins cu mâna întâia mreană.
Când a-mplinit șapte ani a bătut învățătorul
La poarta maică-sii să-i dea feciorul.
S-a bucurat Maria, dar, așa, cu sfială.
Și l-a gătit pe Ionică de școală.
Aici era numai ochi, urechi și minte...
Da răspunsuri ca din cărțile sfinte
Înainte de a sloveni abecedarul.
Din toată făptura lui se revărsa harul;
În ochii lui se oglindea lumea toată
Așa de limpede și descurcată.
Că știa totdeauna ce trebuie să facă.
Era adânc și putea să tacă:
Pe ce punea mâna, brodea fără greș.
Își făcuse singur cel mai bun fluier din cireș.
Purta vitele iară băț, căci îi ascultau glasul.
Lăsa dorul zălog, oriunde-i călca pasul.
Îl iubeau albinele și-l lăsau să le prindă roiul.
Dregea maică-sii vârtelnița și războiul
Și-i ajuta la țesut mai bine ca o fată.
Povestea la clăci Alexandria toată.
Știa conăcăriile și cimiliturile.
Cântă de căscău păsările la el gurile.
Învățătorul zicea să-l trimită la carte.
C-o s-ajungă dascăl mare la oraș, departe.
Dar maică-sa, biata Maria.
Râvnea pentru feciorul ei popia
Aici în sat, la Biserica dintr-un stejar.
De-ar trăi să-l vază slujind la altar
În locul părintelui Nae, care se-mbată
Chiar în săptămâna luminată
Și cade-n șanț tocma-n ziua învierii.
De-l duc acasă pe mâini străjerii.
Trecuse anul. Biruise zgriptori, și zmei
Și-n împărăția gândului se-ntărea cu temei.
Mai rămăsese de ucis balaurul blestemat.
Ce pândeă la răspântia drumului spre palat.

Într-o noapte s-au luat la luptă:
A tras sabia, sabia ruptă!
Balaurul l-a ncolăcit, l-a îmbălat.
I-a trecut coada peste grumaz și l-a sugrumat.
Ionică s-a trezit horcăind, abia trăgând răsuflarea:
„Mamă, mor... lumânarea!”
Pe Ionică-i lovise anghina.
„Scapă-l, Doamne, scapă-l!” A venit baba Gherghina:
„Gușter, maică” ... și i-a turnat gaz pe gât.
Ionică până seară și-a dat sufletul, și-atât!
Și l-a bocit maică-sa, și cu ea tot satul
Și totnatul.
Parcă le murise împăratul.
Secțiune 5.41 COIFUL DE AUR
Așadar, visul s-a izbândit.
Basmul nu minte, povestea e adevărată:
Coiful de aur, coiful vrăjit
Era pe lume și l-a găsit
Un copil lunatec, pe-o coastă nearată.
Un biet copilăș dintr-un sat de munte
Pășuna vara vitele pe coclaur
Și, scormonind cu bâta mușuroaiele mărunte.
A scos la lumină chivără de aur.
Plină de pământ, ponosită, fără luci.
Zăcea uitată sub iarbă grasă.
Ca un blid înnegrit, ca un găvan de tuci.
Dar inima copilului a zvâcnit de bucurie
Și chiuind fără să știe
A pus-o-n cap și-a venit cu ea acasă.
A purtat-o așa mândru ca un împărat
Multă vreme fără să se sinchisească.
Râdea satul de el ca de un nebun
Ce umblă în cap cu un ceaun.
Dar el simțea pe frunte har adevărat
Și mir picat din mina dumnezeiască.
Voi ați găsit de copii în țarina strămoșească
A poeziei chivără de aur.
O îngropase acolo fără să-și mai amintească.

Norodul, marele faur.

Și ați purtat-o de-atunci neconținut

În pofida multor ponoase;

Părul cârlionțat sub ea v-a-ncărunțit.

Dar inimile au rămas voioase.

Secțiune 5.42 SOSESC CODRII

Se scutură anii frunză cu frunză.

Și vine o toamnă obositoare.

Cu cer spălăcit ca o pânză

Purtată îndelung și ieșită de soare.

Orașul trezit din lăncede liniști

Se umple de care cu lemne și verze.

Și spun căraușii mâhniți că din miriști

S-au smuls spulberate cele din urmă berze.

Lemnele aruncate cad pe caldarâmuri

Și zgomotele mă izbesc muștrătoare:

Vin codrii la mine de pe alte țărâhuri.

Sosesc păduri doborâte de topoare.

Privind din geam trunchiurile sparte

Clădite la zid stive de stive.

Gândurile-ntoarse-mi-aleargă departe.

Peste spinări de codri și plaiuri grive.

Amintiri scăpate de mult din cușca minții

Și-ascunse-n codrii putrezi ai uitării

Vin înapoi momite de holdele căinții

Și-abia răzbat prin sită de zile-a-nstrăinării.

Le-ntâmpină cu brațe chircite, fără vine.

Un suflet mic și galben, uscat ca niște moaște.

Cu ochi holbați trecutul se uită lung la mine.

Uimit mă cercetează și nu mă mai cunoaște.

Secțiune 5.43 PRIN SITA ZILELOR

Eram copilul pădurarului din Valea Mătăcinii.

Viața nu mă desfășase din scutecele umbrei și
luminii.

Toată zarea amintirii de copil ridicat copăcel

Mi-o umple un om mare, cu copoi după el.

Cu pușca în mână și murgul gata.

Era tata.

Când plecă, în scăpăratul zorilor de aur.
Luă cu el noaptea și o ducea pe coclaur:
Altfel nu s-ar fi făcut ziuă în tot satul.
Când, seara, se-ntorcea pe mână cu o secure
Știam că tot el aduce noaptea din pădure
Înadins, ca să mă culca pe mine, neastâmpăratul.
Uneori noaptea intra în sat și-n ogrăzile mele
Pitulată-n carele-nfoiate cu crăci și nuiiele
Ce coborau legănat prin amurgurile-nvinețite
Cu iarbă și frunzare pentru vite.
O mâncau fără' să știe plăvanii cu coarne ca luna.
De aceea aveau botul negru și umed totdeauna.
Curând am aflat că noaptea nu este
Roabă la tata, ca-n poveste.
M-am mângâiat învățând lucruri și mai minunate:
Cum a prefăcut sfântul Petru piatra-n azimă
Pentru copiii vădanei, când trecea cu traistă-n spate
Spre „cetatea-ntr-un păi sprijină și-ntr-un fir razimă”.
Mai știam că fântâna din deal e gâtleju pământului.
Cui se pleacă – îi fac vânt în ea știmele mâniate;
Cunoșteam toate fețele vântului.
Vântul iernii era alb și des ca un fuior.
Vântul toamnei, galben și tușea ușor.
Vântul verei, când albastru, când volburos ca focul;
Dar cel mai drag, vântul de primăvară.
Era un vânt verde, vânt sprinten – cu el îmi făceam

jocul

Mă chșma șuierând să ne luăm la trântă afară;
Când ostenea, se culca pe-o cracă-nflorită.
Suflând dulce și ușor ca surioara mezină-adormită.
Secțiune 5.44 PISICA POPII
Eram un ghindoc și mergeam cu tata în codri odată.
Eu îi duceam cornul cu care chemă la judecată.
Ca îngerii din cer, pe furii de lemne.
Pășeam ațintiți la dâre și semne.
Dacă speriam hulubii, se deșteptau gorunii;
Copacii toți stau smirna, căci noi li-eram stăpânii.
Pe pulpeșele trunchiuri cu vine încordate

Urcau cruciș noi ițe de iederi înnodate.
Când, ce giuvaier mi-a sclipit jos în iarbă?
O sculă grea, de aur, bătută-n nestemate!
Astă-noapte, jucându-se de-a baba oarbă.
Zânele au pierdut-o din pletele inelate.
Sau s-a desprins din descopoiatele lor rochii?
Ah, e cu boabe de zmarand de-ți ia ochii
Și-n piezi cu două șiruri mărunte de rubine...
Stai, n-o fi căzut când și-a frecat coarnele de tulpini
Cerbul din basme, cerbul vrăjit?
NU!... Spunea bunicul că-n ioc tănuit
Ies la mari răstimpuri șerpui să se bată
Când vor să-și aleagă împăratul, singuri;
Șerpui din duduie cu pielea vărgată.
Șerpui șui de apă, negri, cu urechi.
Șerpui groși cât butea, aținuți prin crânguri.
De sub talpa casei, de sub poduri vechi.
Șerpi ce dorm cu anii, descântați prin bozi.
Șerpi bătrâni cât lumea, șerpi mărunți și plozi.
Ațâțați de slavă, vin plesnind din cozi.
Șuierând din scorburi, lunecând prin găuri.
Unduind din mlaștini, șerpuind din tăuri.
Furișați din bălciuri unde zac în cușcă.
Vin și-ncing cumplită, mută-ncăiertare.
Se-mpletesc în funii, spumegând se mușcă.
Gâtuiți se-nnoadă, strânși într-o-nclăștare.
Se izbesc mai țepeni ca druzii de fier.
Și se bat ca orbii, până-n zori, când pier
Mistuiți în găuri, înapoi în tăun.
Dar din cruntul sânge vânzolit în iarbă.
Cu venin și bale verzi amestecat.
Într-un cheag de aur strălucit-se-nchiarbă.
Luminos, un tainic mândru nestemat.
Cine îl găsește - asta-i istețimea - Se face-mpăratul a
toată șerpimea.
Tăticule, tăticule! și-n gene-mi tremură stropii.
Las-o, copile, e o omidă: pisica popii.
Din ea iese un flutur ca o nestemată, când i-o veni

sorocul!

...Am văzut cum mi-a căzut din cer zodia cu norocul!

Secțiune 5.45 IARNA DE ALTĂDATĂ

M-am jucat o vreme lângă două cruci.

Aud plângând pe mama: „Aoleo, unde te duci?”

Și văd cum a băgat pe bieții bunici

Sub două mușuroaie uriașe de furnici.

Anul s-a veștejit apoi încet și s-a scuturat peste gropi.

Vara tânjea în șesuri culcată pe snopi.

Apoi toată zestrea toamnei a risipit-o-n grabă.

Crivățul sturioibat, ginere rău, fără de treabă.

Și noaptea norilor de iarnă umplu cerul cu nomol.

Codrul tot mai zdrențaros se despuia domol.

Și prin răvășeala copacilor zgribuliți de frig

Soarele se prevedea ca un inel, luna ca un cârlig.

Doar brazii răsculați băteau cu vârfurile norii

Și făceau semn lung încotro s-alungau cocorii.

Peste tot pregătiri ascunse, tremur și șoapte.

Cerul toamnei își scutura stelele coapte.

Până ce m-am trezit deodată cu o dimineață bălană.

Și toți codrii îmbrăcați într-o albă blană.

Mai frumoasă ca sarica tatii din cui.

Fruntea pământului era plină de troiene, cucui lângă cucui.

Și pădurile nămețite dormeau nepătrunse.

Doar lupii desflorau alba lor taină.

Tata își ardea în lulea gândurile ascunse.

Îngânând o veche daină:

„Codrule, straiete-ți grele

Ți le smulge vânturi rele

Și le-azvârle prin vâlcele.

Zace zăpada pe ele.

Și de părăsit ce ești.

Iarna te călugărești”.

Și vedeam aievea un uriaș călugăr culcat pe spate.

Cu plete albe peste rasă neagră de crengi uscate.

Când cerul aspru se tăia cărări-cărări-limpezișuri.

Ieșeam cu tata sus în grui pe-o pârtie cât palma.

Croită de lupi, de iepuri, de vulpi, cu câinii de-a valma.

Și priveam în sat peste răzoarele de acoperișuri.

Din hornul nostru, ca din o gلاstră.

Pe tulpina mlădioasă, înflorea învoaltă peste casă

Floarea fumului, albastră.

Alteori, când vântul bătea peste ogeacuri.

Fâlfâiau fumurile ca niște steaguri.

Jur-împrejur se semețeau pe zările line.

Înălțați peste norodul de muncele și coline.

În caftane de zăpadă, munții strânși ca la divan.

Penteleul ca un vodă purta soarele gugiuman.

La coborâș alunecam pe dărdăușuri lustruite.

Peste ape tari și lucii ca pietrele sclivisite.

Prin negurile ici-colo sparte.

Lumea pădurilor înțelenite se ivea departe.

Ca namile de codri suitori

Sub cerurile pecetluite cu nori...

Și din vrăjmășia albă de afară intram la vatră

Cu inimile grele de piatră.

Secțiune 5.46 CHEIA DE AUR

Pe vremea aceea mă închinam mereu.

La masă, la culcare, la sculare:

Rugăciunea era cheia de aur cu care

Întorceam ornicul sufletului meu

Și-l potriveam că meargă după Dumnezeu.

Seara, dimineața și la tot pasul.

Cum își îndrepta tata după soare ceasul.

Domnul mă asculta și puteam orice să-i cer.

Dar aveam cunoscuți și prieteni toți sfinții din cer;

Iisus mi-era ca frate-miu ce dormea-n copaie;

Îl născuse mama în tinda de lângă odaie.

Culcată, ca Maica Domnului, pe-o mână de paie.

Acolo mai erau adăpostite două oi bolnave.

Un vițeluș cu picioarele slabe.

O cloșcă, sub pat și-o pisică cu pisoii.

Care s-au bucurat la naștere împreună cu noi.

Într-o noapte ne-au cântat îngerii la prag.

Am sărit din somn să-i apăr de câini:
Duceau, doinind, o lumină mare, ca un steag.
Și purtau steble de stele-n mâini.
Glasurile cădelnițau în vânt:

„Hai, ler, leroi, Doamne sfânt”.

Multă vreme le-am auzit, până au zburat din sat.
Cheia de aur s-a pierdut și sufletul a stat.

Secțiune 5.47 VARA ÎN MIEZUL CODRILOR

Fața pământului nu mai era goală și spealbă.

Soarele păscuse iarba cea albă.

Înverzea peste tot cocleala ierbii adevărate.

Pajiștile se făceau ca ouăle încondeiate.

Bubuiiau bolovanii tunetului rostogoliți în slavă.

Lumina agăța pe dâmburi un puf, o pleavă.

Scuturată din lina turmelor de nori călătore.

Pădurile se umpleau de umbră tulburătoare.

Sufletul se umbrea de dor și jind.

Trupul verii se zărea mijind

Prin cămăși de frunze în carnea cireșelor pârguite.

Sus, între coapsele pomilor atârând ispite...

Știam un cotlon zăvorât în inima bungetului, unde

Un brad pustnicise-nchina frânt de jumătate.

În fața unui stejar ce-și rotunjea biserica de crengi
plecate

Până-n ocolnița cerurilor afunde.

Intrăm ziua-n amiază ca-ntr-un amurg aicea

Unde nu străbăteau decât mierla și pitulicea.

Țârâind fugărite de creți.

Ruji și carpeni împleteau o colibă cu pereți

Și m-afundam cu gândurile într-un vis fără nume.

Lumina de amurg verde era de pe altă lume.

Și-n inima aprinsă simțeam printre băți

Cum gâlgâie tăcerea vărsată peste văi.

Când mi se ura să mă uit în zările sufletului.

Mă suiam ușor în foișorul de foi al stejarului.

Într-un cuib uriaș de vultur, părăsit.

Unde vedenia lumii mă ținea aiurit:

Munți voinici de gât cu cerul se-nălțau cutezători.

Cu pieptare verzi de codri și căciuli albe de nori.
Albastre sihăstrie de plaiuri, coame negre de păduri.
Deasupra mărilor de frunză, stropindu-le cu picături.
La nunta-mpărătească a firii pe-ntinsul drumului de

cer

Alerga soarele de vară ca un năvalnic colăcer...
Ades se abăteau furtunile. Apucat de furii.
Vântul se umfla ca o foală și țipau cimpoaiele pădurii.
Nori focoși treceau ca niște îngerii luptători.
Codrii huiiau și se vânzoleau sub nori.
Când se potolea urgia, din fund de lumi, duruitori.
Încărcați cu ploi mănoase porneau chervane mari de

nori.

După ce negura își împrăștia scama puzderii.
Dumnezeu anina luceafărul cercel în urechea serii.
Pe albe lespezi de nori rămași culcați în trepte.
Urcam cu gândul la el scările drepte.
Secțiune 5.48 SOMNUL LA MARGINE DE CODRU
Închid, ochii și mă gădilă aievea pe gene
Toată vraja nopților codrene.
Dormeam pe pajiști la marginea pădurii, afară.
Codrii aromeau ușor în poala cerului de vară.
Seara cu ochi galbeni, închiși pe jumătate.
Ca o ibovnică arzuie întârzia pe culmi înnoptate.
Cerule de fildeș vechi îl scrijeleau lăstunii.
Până ce se albăstrea lin ca bruma prunii.
Trântit pe-un polog de fin, cu ochi în stele.
Le priveam până se amestecau cu gândurile mele.
Răsăreau ca niște flori prinse în al cerului plaur:
Neașteptată primăvară a văzduhului, în care
Aerul tremurat îmbăta ca un vin tare.
Din apele nopții îngerii scoteau căușul lunii de aur.
Să adape nevăzutele păsări din rai.
Gândurile mi-erău de stele
Numai lumină, fără grai.
Uluit țineam miezul scânteios din ele
Până ce simțeam cum de sus, din adâncuri line.
Se scutură neagră floare a somnului pe mine.

Prin păienjenișul genelor umbre se torceau ațe
Și ne trezeam cu roua pa visuri și flori în brațe.
Prinzând dimineața, ca pe fata din dafin goală.
Cum întindea mâna și culegea stelele-n poală.
Jos pe plaiuri unduia o fâneată de ceață.

Pe care soarele o cosea cu o rază.

O strângea pale-pale cu pază.

Și o înălța căpițe deasupra pământului.

Hrană centru telegarii vântului.

Secțiune 5.49 LA SCHIT ÎN MUNTE

De Rusalii suiam o zi-ntreagă pe poteci mărunte.

La hramul Sfintei Treimi, sus la schit, în munte.

Ocolem văgăuni, urcam în piept dihamuri.

Prin codrii grei numai vălmășag de umbre și ramuri.

În fund de chiojduri clocoteau fierbători în furii.

Din trunchiuri înțesate de zideau întunecimile
pădurii.

Aburi se târau din ascunzișuri să facă vrăjile
pământului.

Frunzele jucau ca ielele pe funiile vântului.

Spiridușii săpau în măruntaie hrube de sobol.

Muntele sub picior suna găunos a gol.

Cu răcori de teamă ne strecuram prin gâtlejuri

Unde șerpii carpenilor sălbatici ațineau circei de
vrejuri.

Noroc că înaintea noastră cu aur pe pene și creastă

Sălta din copac în copac, călăuză, pasărea măiastră.

Apoi începeau să sticlească ușor zărilor săgetate.

Și deodată scăpăm în raiuri de poiene luminate:

Micșunea lângă micșunea, cicoare lângă cicoare.

Ochii pământului se deschideau limpezi, de floare.

Și ne priveau cum trecem, căprioare.

Nu se clintea nimic și totuși simțeam o adiere.

Oare gândurile noastre miroseau a miere

Sau din sufletul florilor, unde se plămădea ascunsă.

Răzbătea mireasma mierii nenăscute încă?

De-acuma, bucuroase că văd făpturi noi.

Pajiștile se țineau tot drumul după noi.

În vârf încremenii. Urcate de nevăzute puteri.
Pietre uriașe atârnav în cer.
Prin norii, strânși pe furcile colților caier.
Stânci despletite pluteau în aer.
Culmi spânzurau de-un fir de ceață;
Albe stane, ca sloi năprasnici de gheață
Prelinși din streșinile tăriei albastre.
Se desprindeau aeriene peste genunile lumii noastre.
Nămestii de țancuri se sprijineau pe vânt.
Încă t muntele ținea mai mult de cer decât de pământ
Și-n nemărginirea tăriei ce-l primea în inima ei.
Muntele, tot, sta în zbor oprit, cu aripi de stei.
Vârtej de piatră cotropind văzduhul plin.
Despărțit de lume, cu prăpăstii de senin.
Ca Moisi desculț călcam cu evlavie pietrele cerești.
Prin spărturi priveam în jos ca prin ferești.
Departe sub noi, cum cu fulgere fără bubuituri.
O furtună neagră crăpa pe păduri.
Graiul se sfia de muțeniile străvechi.
Numai tăcerea amiezii ne țiuia în urechi.
Pe pajiștea din poarta schitului se ținea hramul.
Ici un moș își lepăda traista, colo un cal hamul.
Și pe curătura cu câțiva meri întinzând frunzare
Repede se înfiripa un sobor pestrițat cu ștergare.
Doi coropcari își desfăceau tolbele pline de cordele.
De fluturi, de arnici, bricege și mărgele.
Într-un raft aveau cărți cu cântece de stea și vicleim.
Un călugăr vindea icoane de la Ierusalim.
Oamenii scoteau merindele din legătură.
Sticle cu țuică treceau din gură în gură...
Dar minunea cea mare era tablă cu alvițe:
Un roi de copii cu plete plăvițe
Ne strângeam împrejur, gata să ne prindem de ele.
Bâzâind împreună cu muștele pe lângă acadele.
Atunci m-am dumirit ce erau pietrele scumpe.
Verzi, roșii, galbene, sclipind în bas-me tot așa cum

pe

Scândurica de brad sticlea aievea în soare

Comoara caramelelor nălucitoare.
Seara ne apuca acolo și potolea poiană.
Un amurg sărbătoresc ca la nunta din Cana
Își plecă peste petrecerea lumească chiupul de zamfir
Cu apele preschimbate în iezere de vin profir.

Secțiune 5.50 ZÂNELE DE AUR

Ne-ntorceam odată noaptea de la fân.
Miresmele se-ntreceau să ne dezmiere
Și la vraja unui basm bătrân.

Adormisem în car pe maldăr verde.

Mergeam, lin, pe tărâmul celălalt.

Unde m-așteptau un sol de zâne

Pe-un prund de aur pân' la nori de nalt.

Când, la o margine de sat.

A trecut pe lângă noi, zorit.

Prin întunericul destrămat.

Un cârd de fete plecate la ghilit.

Purtau pânze-n cap și poate-n brâne - A fost o
vedenie de taină și noroc.

Am crăpat ochii o clipă și i-am strâns la loc:

Jucau strelici de umbre și lumini, amestecat.

Și cerul se înălbea ușor.

Ca într-un descântec lin cu vorbe line.

De-atunci zorile au rămas pentru mine

Un cârd de zâne învoalte și bălane.

O horă zglobie de surate codane.

Cu fote negre suflecate pe pulpele albe.

În cosițe plăvițe înnodând maci și nalbe

Pornite cu noapte-n cap spre răsărit

Către jiliștea lumii, la ghilit.

Ele trec pe lângă streji adormite

În vârful picioarelor.

Și nesimțite

Pe corlățile ponoarelor

Aleargă în tăcere.

Cu vălătuci de beznă, lăicere

Și trâmbe de noapte în panere.

Spre gârlele de aur tănuite în fund.

Acolo se apucă sănătbească grăbite
Pânzele nopții vrăjite
Pe prundurile cerului afund.
Le flutură-n zare și-n vânt
Și le-ntind pe redii de lumină
Dincolo de margini de pământ.
Apoi s-aruncă și ele-n scalda senină
Și, goale, ies și se tolănesc alături pe prund.
Secțiune 5.51 ELEGIE

Tu treci prin ani ca printre copacii gravi ai verii.
Citind mâhnirea vieții pe-al poamelor obraz;
Spre ieslea cu jăratec întinsă-n fundul serii.
Își încovoaaie cerul albastru său grumaz.
Zvârlite-n zarea moartă ard cioburile zilei
Și lumsa-și culcă tâmpla pe-un șarpe lucitor.
Tot mai vrăjit te cheamă descântecul reptilei.
Din buze de izvoare șoptind aromitor.
Fugară-n șir cu cerul și apele din luncă.
Spre un apus ce crește din pete lungi în rând.
Tu măsurî bucuria cu umbra ce-o aruncă
Și inima îți bate în fiecare gând.
Ah, inima, luceafăr ce pâlpâie deodată
În sumbrele văzduhului din peptul necuprins.
Tu n-ai simțit-o-n marea lumină înecată.
Ea prea târziu răsare, când toate-n jur s-au stins...
Te-ai scufundat în tine, spre taina neștiută.
Dar din adâncul Astăzi cu păcura lui grea
Te uiți către viață cum ai privi, pierdută.
Din puțul unei mine la gură cu o stea.
Te vezi în raiul tânăr când te-nfrunzise dorul
Și pomul alb al cărnii sta roditor de sâni.
A înghețat de-atuncea flămând culegătorul.
Dar forma lui fierbinte o are încă-n mâini.
Bălai ostrov de carne, cicladă răsărită
Pe fața-nvolburată a duhului de foc.
Acum, de-atât cutremur lăuntric zguduită.
Te-nghite iar oceanul zămislit la loc.
Cuprinsă-n chilimbarul din urm-al asfințirii.

Te-ntuneci luminându-l... Ca să te am ca-n vis.
Te scriu cu diamantul suprem al amintirii
Sub veșteda petală a ochiului închis.

Articol VI. URCUȘ (1937)

Secțiune 6.01 CUPA

I

Cuget revărsat peste țărmi de poezie.
Mâl de iad cu cerești aluviuni.
Sâmburii de azur au rodit erezie.
Singură bezna-mi izvorî minuni.
Albastre râpi de raiuri n-oi mai privi vreodată.
Căci văd mereu și-aievea cu pumnii răzvrățiți
Din cer până-n adâncu-mi vărsându-se surpată
O neagră cataractă de îngeri prăvăliți.
În piatră-nchipuită de-atuncea, rob cioplirii.
Îmi tăinui nemurirea ca pe o faptă rea.
Lucrez fără hodină la forma fericirii
Și n-am decât o mână cu colb de cer în ea.
Dar ce-nrudiri cu zeii pe piscuri mă ridică
În sulite cu sacră cunună de noroc?
Cum am cuprins fecioară în brațul fără frică.
Cu piatra fericirii m-au lapidat pe loc.

II

Somn roditor de vise umbri peste gheene
Și-n ochii ce păstrează domesticitul foc
Sub pleoape pânditoare cu aripe de gene
Am găzduit surâsuri și lacrimi la un loc.
Pe cin să-mi razim plânsul și frageda lui mare
Cu rădăcini în moarte când văd fără să stea
Prin mintea nopții luna trecând ca o visare
Și amintirea zilei luând chip tăiat în stea?
Mă mângâiam cu basmul zidirii pământene.
Prin slavă albe imnuri de nori călătoreau.
Păuni ca heruvimii cu ochi sădiți în pene.
Și lupii că păstorii nostalgic buciumau.

III

Când galbena vecernă a toamnei iar mă arde.
Din occident de pară în ceasul dens de dor.

Lin pasărea ursitei se lasă peste coarde
Și alăuta pieptului îmi auie a zbor.
În alba-i vistierie de oase puse-n furcă
Eroică tristețe a lumii a-mpietrit.
Auzi-l greu din aur lăuntric cum se urcă
Sunetul sufletului sleit.

IV

Dar golfurile noastre noian de vânt le bate.
Zăcem moșii de carne pe-un bărăgan polar.
Și în duiumul de singurătate
Inimile-ntre noi stau pietre de hotar.
Mai sus ca un luceafăr sau și mai depărtate
Sunt albele ei glezne sub norul recii rochii.
Poiana luminoasă a frunții aplecate
Cu iezerile verzilor ei ochi.
Boltisem vremea-n jurul molaticei copile...
Mi-a luat-o-n afunzișuri când au trecut în drum
Pe sub arcada celei mai joase dintre zile
Corăbiile toamnei cu punțile de fum.
Intimasem singur pe câinele gândirii
Și-n zid de versuri umbra iubitei am închis:
Cine va bate lumea cu varga nemuririi.
Să trec la ea prin moarte pe-un cald nisip de vis?

V

Că m-am cioplit în trepte să urc spre paradisul
În care doarme urma aprinsului meu pas?
Din toată limpezimea de templu mi-au rămas
Coloanele tristeții pe care-mi sprijin visul.
Mi-e trupul hărțuită merindă a iubirii
Și zimți fierbinți de simțuri misteru-i zdrențuiesc.
Unde-i puternica dimineață a înfăptuirii
Când numerele cântă și linii dănțuiesc?
Cum porți senina cheie a vrăjilor în mână.
Coboară, poezie, în adâncimi de chin.
Descuie duhul veșnic din veacuri de țarină
Și-ntinde-i rece cupă, tu, limpede stăpână.
Ascultătoarea-mi formă s-o umple iar deplin.
Păstăile-amintirii uscate sună stranii

Din ghimpi de dor și boabe sălbatice de ură.
Respir pustiu și ciudă, mă-nec în vreme, anii
M-acopăr, trec de umeri, mi-ajung până la gură.
Departa tinerețea și-a scuturat bolizii.
Surâsu-i metaforic fu scrum. Din clipa când
Iubirea peste suflet vărsă-ndelung acizii
Am fost întreg o spumă de humă rea... Acum
Ascult cum calcă ceasul cel mai înalt... Ce plin.
Ce pur și singuratec, descătușat din vreme.
Cu pas etern... și-n cupa lăuntrice poeme
Pe fund de vis durerea cristalizează lin.

Secțiune 6.02 IMN SUFLETULUI

Suflete, **n** fața ta-ngenunchi:
Urci din lut coloana gânditoare.
Mii de rădăcini și-un singur trunchi
Pentru a lumii sevă călătoare.
Tu, ce-ți porți tumulturile sus.
Mândrele mâinii aeriene.
Unic ostrov în văzduhuri pus
Aripilor ostenite pe noiane.
Și ridici minunea la zenit.
Subterane, negre reverii
Să-ți prefacă lemnu-n florării.
Leagăn pentru cerul adormit.
Cel mai mare, limpedele rod.
Dăruie-l aceluia ce se suie
În a foilor cerească cetățuie
Unde-ai prins azurul în năvod.
Unde n-ajung piatră, nici braț bont.
Peste vastul vânt zvârlit avuzuri.
Să culeagă-naltele auzuri
Ochi zămislitori de orizont.
Exilatul fruct biruitor.
Vârful slavei neatins îl ține.
Dar sămânța încă grea de sine
Cade-n trist pământ interior.

Secțiune 6.03 PLECARE

Tot n-am ajuns la țărnul puterii... Și din frunte

S-a stins atâta soare, că suptă-n drum de vlagă
Mi-a-nngenuncheat lumina amurgului pe munte
De dorul nopții pure colorile se roagă.
Culcat pe culmi amare de vânt și amintire.
Ascult cum umblă umbra vieții jos în vale.
Plăpândul plâns de plantă mi-aduce fără știr
Mireasma unui zâmbet din floarea gurii tale.
Dar priponiți de steiuri nechează-n vifor brazii.
Răsună de plecare căderile de ape.
Tivit cu dor pustiul și-arată-n zări nomazii.
Și, heruvim al mării, corabia-i aproape.
Cum mă despoi de toate, plec gol din curți străine.
Și iată, mai puternic acum când nu mai sunt.
Iau lumea, tristă soră, ca pe-un copil, cu mine
În grava reverie acolo sub pământ.

Secțiune 6.04 ARTĂ TÂRZIE

Nu mă cunoaște moartea. Cobor mai trist din munte
Spre marea premenită cu vasta-amărăciuni.
Amurgul zace putred, mâhnirile-s cărunte
Vreau tânăra durere cu proaspete minuni.
Îmi pipăi amintirea, doar marmoră și oase.
De-aș mai avea vedenii, iubita din trecut
Cu avuții de plete și stinse mâini frumoase
S-o culc între imagini și somnul să-i sărut.
Mă încordez pe noaptea puternic-a vouinței.
Chemarea strălumească zăvoarele-a deschis;
O văd, pe fruntea-i, albă acropolă a minții.
Păstrează trăinicia ruinii unui vis.
O, inima plesnească în copciile humii.
Plecat întreg de-acuma pe-al vremilor nisip.
Domol plimb clarul deget al gândului și lumii.
Din linii adorate îi plăsmuiesc un chip.

Secțiune 6.05 MIORIȚA

Când sufletul arsesse amurgu-i de fosfor.
Din mâinile-așteptării căzu o amintire
Natura viitoare, desprinsă cu uimire
Din ramuri reci de sânge, liane lungi de dor.
Și somnul dintr-odată nerăbdător de mare

Îmi fu o deșteptare severă în adânc.
Mă logodeam cu Moartea și într-un larg de mare
Îi azvâieam din deget senin inel de gând.
Strigă eternitatea sălășluită-n mine.
Din fiecare lucru îi răspundea o soră
Și albele alaiuri, perechi, nuntind senine.
Urcau din fundul vieții, cu sufletul la proră.
Porneam spre curți eterne cu car de stele zestre.
Dar rămâneau în poartă dureri domestice.
Și-nchisă în iatacuri, cu brațe rătăcite.
Melancolia lumii se arăta-n ferestre.

Secțiune 6.06 FALII

Târziu după nechezul înflăcărat al zilei
Pășește-ncet amurgul cu mugetul lui lin.
Ursite vechi de aur au izvorât argilei.
Pământul este iarăși misterios și plin.
Cum doarme omenirea, sub domuri de țărână.
La rădăcina morții, culcat în amintiri.
Mă adâncesc în vaste neliniști fără frână:
Sub pajiștile mele adulmec uneltiri.
Stau falii mari în suflet la-ncheietura firii
De unde se stârnește lăuntricul cutremur.
Mi-alunecă tărâmul spre râpile iubirii.
Ținutul cel mai rodnic se surpă rupt în vremuri.
Spre gropnițe căscate la fundul temeliei
Alcătuiri suave se prăbușesc și curg...
Arar arunc din lutul căzut al poeziei
Un vers de ambră sumbră cu vine de amurg.

Secțiune 6.07 ÎN ZORI

Simți tu mirosul zilei care-ncepe?
Vezi verdele? El se deșteaptă-ntâi.
Un freamăt alb colindă cerul de pe
Colina pusă noptii căpătâi.
Treci prin grădini cu limpede făptură.
În frunze poamele țin ochi deschiși.
Un măr te-atinge-amintitor pe gură.
Trup lin de șarpe lunecă-n tufiș.
Sparg agrișe de rouă pe-o sulfină

Și din hățişul umbrelor mă duc.
Cărare prin lăstare de lumină
Către suişul inimii s-apuc.
Pun flamure de zori pe-un mărăcine.
Opresc un cerb cu ghidul speriat.
Oriunde o întind mi-ajunge mâna... Cine
N puterea dimineţii m-a urcat?
Secţiune 6.08 NOUL VÂNĂTOR
Pe piscuri reci de cifre-și trece anii
Și munți de slove-ncăplecând mereu.
El umblă penălțimile Satanii
Cu gândul de-a vina pe Dumnezeu.
Cerbi-nalți, dumbrăvi de coarne-alergătoare.
Se clatină de spaimă-n depărtări;
Cu geniul închis în întristare.
El chinuie azurul cu-ntrsbări.
Secătuindu-i lutul tinereții.
Trufii de înger îl împing spre crește
Cu tolba, grea de gând să calce peste
Sălbatica virginitate-a vieții.
Ulmează vremile-n genuni culcate
Lipind de cer urechea să asculte
Bătaia făr' de inimă a turmei multe
De veacuri care pasc eternitate.
Nou vânător de spaime sacre, pune
În pânda nopții stelelor capcană.
Jupoaie tainele de sumbra blană
Și cu săgeata trage în minune.
Ochește tot mai sus... Pân' ce-ntr-o seară
Rănește duhul și-l încarcă pradă
Pe umeri triști de suflet, ca să cadă
Sub diafana leșului povară.
Secţiune 6.09 NOAPTEA DE CREMNE
Noaptea de cremene
Scapără stele.
Culmile gemene
Urcă spre ele.
Fără opreliște-i

Jos la picioare
Arcul priveliştii
Dezrobitoare.
Dar ce şoim fâşie?
Şovăie piscul...
Şi-aici mă sfâşie
Dorul cu pliscul?
Adie sunete.
Zvoană din ţară...
Suie-te, suie-te.
Gândul fă-l scară.
Mai sus de sunete
Şi slăvi de munte.
Suflet, supune-te.
Culcă-te frunte.
Pe alba linişte
Fără de pată
Stând ca o crinişte
Netulburată.

Secţiune 6.10 DOBROGEA-N AMIAZĂ DE VARĂ

Un corb adânc visează pe-o piatră de cetate.
Mijesc aromitoare tărâmurii de vechi domn.
Dorm goale ceruri albe de şesuri rezemate
Şi Dobrogea e toată o pajişte de somn.
Nu mai sunt ceasuri. Vremea-n lumină se topeşte
Şi-n ghiolurile-amiezii stă timpul scufundat.
Albastra lor bulboană neantul nu-şi clinteşte
Cu-ntregul bloc al slavei deasupra răsturnat.
Singurătatea-nchide urechea ei îngustă
De fiară prinsă-n linişti ce-i împletesc pripon.
Lin te usuci, scoţi sare şi pietre, te faci pustă...

...

Dar zgârie cristalul tăcerii o lăcustă
Şi, ars, sufletul sare sub pîntenul de zvon.

Secţiune 6.11 ÎN CIMITIRUL TURCESC DIN MANGALIA

Unde te-ntorci, numai soare şi soare.
Nisipul e un alt cer fărâmiţit.

Orb, cerșești pa la colțuri răcoare.
Dar vântul e plecat din zori pe mare
Și ca un turc agale n-a mai sosit.
Deodată, puiul ager de tătarcă
Ce-ți poartă grijă scumpului tabiet
Împinge o portiță lângă minaret
Și intri-n ochiul de cimitir, parcă
Pătrunzi în raiul verde la profet.
Soarele hain a rămas afară.
Aici, sub nalta cialma de frunză rară.
Copaci rodesc umbră, neagră fructă suavă
Căzută, cheag rece, pe iarbă-n otavă.
Unde-ți afunzi tâmpla sumbră
Și gura bolnavă.
Setos să muști umbră
Acrișoară și jilavă.
Secțiune 6.12 IARNA SCITICĂ
Iarna, albă fiară.
Bântuie-n câmpie.
Crivățul c-o gheară
Țara-n lung sfâșie.
Munți și văi sâni ocnă.
Ghintuită-n gheață.
Dunărea grea, bocnă.
A-ncetat din viață.
Sate-abia se-ngaimă
Sub zăpada groasă.
Fumu-n horn de spaimă
Iar dă buzna-n casă.
Și-n răspăr purtate
Peste creasta zării.
Viscole-ardeiate
Rad obrajii mării.
Până pe bugazuri
Scrâșnet duce frigul
C-a sloit talazuri
Namile cât digul.
Pân' ce, zid schimbată.

Prinsă de urgie.

Marea-n zori și-arată

Alba-i schelărie.

Secțiune 6.13 TOIUL PRIMĂVERII

Pe coaste ierburi spânzură nebune.

Vâlvoi de flori, salcâmi ies la uluci.

Duc tei adânci miresme în zăbune

Și-i verde viersul mierlelor prin nuci.

S-amestecă în clocot firi și lume.

Foi bat în vânt, aripi așteaptă-n ou.

Șal nou de ape-i lacul fără spume.

Răsfrângerea de sălcii un ecou...

E primăvară până-n slăvi... Și grele

De sevă cerului țâșnită-n nori.

Azurul înfrunzește rândunele

Și zărilor dau muguri de cocori.

Secțiune 6.14 CÂNTEC PENTRU DEZBRĂCARE

Câți îngeri de mătase ai de pază?

Când zboară-n lături fragedul lor stol.

Ies sâni și brațe, rază după rază.

Din vistieria trupului, domol.

Mai lin ca aștrii coapsele-mpăcate

Rotunde legi scriu, boiul când îți culci.

Cum vii din carne și eternitate

Întreagă miez de adevăruri dulci.

Deschei o stea și norii despresoară

Cerescul pântec, cald, cu arcuiri.

Lacteea cale a pulpelor coboară

Spre zodiile gleznelor subțiri.

Stihia-ți pură, albă se arată:

Calc nori și îngeri, goală li te rump.

Lung să-ți sărut și să cuprind deodată

Tot adevărul trupului tău scump.

Secțiune 6.15 FATA DIN DAFIN

Te dezgolesc și-n brațe îți strâng rotunda noapte.

Lumina cărnii pipăi cu degete de orb.

Și mâna, ospătată cu sâni, culege șoapte.

Tot trupul cu migală de mângâieri să-ți sorb.

Lucizi, genunchii candizi mai stăruie-n răscoală.
Descui blândul lor lacăt cu chei de dezmierdări.
Minunea jefuită să nu rămâie goală.

Te-acopăr cu horbotă de sărutări.

Când, albă mușcătură înfiptă-n cer, pătrunde
Altoiul aurorei în carnea beznei vii.

Sub așternutul rece ca sub obroc te-ascunde
Și stinge ale coapselor tale dulci făclii.

Sub ceara dimineții ce lină arde-n soare
Grav sufletul la margini de fericiri stă-n loc.

Culege oboseala ca pe-o suavă floare
Și patima-l închide în trunchiul ei de foc.

Secțiune 6.16 POPAS ÎN SUFLET

La un popas în suflet, ce-n van îl tot amâni.

Îți iese toamnă-n cale cu aur trist în mâini.

Zvâcniți de către mare pe limbi de vânt amar

C-un hârb de glas cocorii te cheamă în zadar.

Ridici în silă ochii: stau țarc peste priviri

Înaltele dezgusturi pe șesuri de-amintiri.

Lambucătura vieții pândește negrul domn

Să tragă peste toate obloane lungi de somn.

Bătrân se culcă dorul în vizuini de lup.

Obârșiile tainei s-au istovit în trup.

Păstaia bătrâneții e grea de bolovani.

Și vremea-și pleacă fruntea sub plete reci de ani.

Abia răzbind prin piele și-ntunecimi de ploi.

Mai urcă-n cer copacii amurguri mari de foi.

Stă-n slăvi rugina lumii cu pulbere și plâns.

Dar sevă-n țințirime de rădăcini s-a strâns.

Din pulpa vremii scade tot ce fu nencăput

Și iar nemuritoarea merindă intră-n lut.

Secțiune 6.17 CÂNTEC DE TOAMNĂ

S-a scuturat și vara

De când te tot aștept.

Îngălbeneste țara

Cu mâinile pe piept.

Sub cer cu nori în corturi

Ori ploi cu vânt molău

Se duc grăbit spre porturi
Sicriele cu grâu.
Vin corbi din Nord și-i număr.
Nu-mi dau la zbor îndemn.
De mult zvârlii din umăr
Aripile de lemn.
Nu pun nici dor, nici nume
Pe tot ce văd. Tăcând
Privesc rotund spre lume
Din piscul unui gând.
Secțiune 6.18 PLÂNS DE TOAMNĂ
Băț lung peste țară
Reci ramuri de vânt
Și codrul de ceară
Miroase a sfânt.
Vin zile cărunte...
Spre văile moi
Se lasă mărunte
Dulci neguri de oi.
Cocoare gonace
Pe-un cer pământiu
Spre calde conace
Aceleași căi scriu
Și-n poala zăbună
A norilor orbi.
Văzduhul adună
Sinoade de corbi.
Dezmierzi o lumină?
Se stinge... De-acum.
Ți-e mina de tină.
Obrazul de fum.
Secțiune 6.19 TOAMNA LA BALTĂ
Păianjeni albi atârnă-n cer
Și-n piepturi negura stă gravă.
Pier iar cocorii în mister
Și toată slava e bolnavă.
Ca pelicanu-n zbor atins
Spre ghioluri soarelese-nclină.

Pe zdreanța toamnei mari s-au prins
Medalii triste de lumină.
Curând amurgul de tutun
Se strânge gata de zburat.
Și-n ochiuri iuți de vânt nebun
Lung stuful sufletul și-a dat.
Bat, cârduri, aripi mici de ploaie.
Dar dorul prin colibe stând
Larg peste lume își dezdoaie
Adâncul unui cer de gând.
Secțiune 6.20 ZÂMBET DE TOAMNĂ
Cum te zbătuși, o, suflete-ngrădit.
Cu veșnicii de ceruri și de stele.
Azi, lin, din cușca de azur cumplit
Nu mai râvnești la zei printre zăbrele.
Te razimi azi pe tot ce-a fost părere.
Pe îndoielnice brațe de iubiri.
Pe-un semn fugar de galeșă durere
Și calci suav un drum cu zăboviri.
Îți scoate lumea vechile-i odoare
C-atâta aur nu mai poți să-nduri.
Îți scurg copacii miruri la picioare.
Adie sumbre-arcușuri pe păduri.
Te umple toamna, dulce putrejune.
Sub ruginiș de patimă și dor.
Cu farmecul a tot ce-i slăbiciune
Și zâmbetul a tot ce-i pieritor.
Secțiune 6.21 SE ROAGĂ IUBITA
Pe suflet chiciuri se abat
Și-i vânt, că sus peste muncele.
Când sună-n noi și-n văi se zbat
Păduri de vechi violoncele.
De ce să pleci? Numai de-aici
S-aude a limpede cântare;
Ajunge ochii's: i ridici.
Și-un plai de aburi curge-n zare.
Îți dau a doua oară flori.
Pe ramuri încă zvelte, merii?

Zâmbește toamna uneori
Ca un strigoi al primăverii.
Pe urme-adânci de cerc te-ndoi
Și sui plecat pe carabină...
Calci curcubeie mari de foi?
Te-ntinzi pe zdrențe de lumină?
Mi-s brațele poclade moi
Și pielea de lumina serii.
Stai, vine iarna peste noi
Cu toată fauna durerii.

Secțiune 6.22 FRUCTUL OPRIT

Cum ții și tu din veac la amănunte.
Te legi de forme strâmte și alegi!...
De ce te-arăți arar și doar pe munte?
Și vii înveșmântat numai în legi?
Eu sunt pe fund de văi o biată nalbă.
Mă poartă lumea-n piept la sărbători.
Iar tu mă vrei în slăvi o stâncă albă
Ca-n trăsnete pe mine să cobori...
Mi-ești ploaie caldă, știu, mi-ești vânt de vară
Dar tu întreg, tu pur când vei sosi?
Cel dincolo de nori, de fum și pară.
Nu cum grăiai din rug lui Moisi.
Satana vezi cât de duios se-mbracă!
Tu alte chipuri lesnicioase n-ai?
Și nu te pleci pe creștetul meu dacă
Nu pot fi piscul asprului Sinai?
Pe-o ramură ce-azurul lin străpunge
De ce nu ești un măr înrumenit?...

Cum te-aș mușca de te-aș putea ajunge.

Tu, Doamne, **n** lume singur fruct oprit.

Secțiune 6.23 TRUPUL, CETATE A TIMPULUI

Cetate a timpului, nimeni nu mai iese.

Lumi adorm în tine și se scol infame.

Soarele te cloci în furii nențelese.

Zidită din sete, din somn și din foame.

Demoni prinși în zăvoarele spermii

Trântite-ntr-o noapte fără de veste;

Strigă: „dincolo aburi, dincoace viermii”.
Dar sufletul sfânt desculț trece lin peste.

Secțiune 6.24 FEREASTRA

Tăiași dar sticla bieteii mele vieți

Cu duritatea ta de diamant

Și-ntr-o firidă a groșilor pereți

M-ai prins fereastră lumii spre neant.

Cresc dinlăuntru țipete spre larg.

Îmi bat în geam lumini de sânge crud...

Aștept o piatră sfântă... parc-aud.

Cum zbor și-n țândări slobode mă sparg.

Secțiune 6.25 PRIVIND CUM CRESC COPIII

Creștem, anii dulci se fac carne.

Primăveri trec în unghii, în peri, în aripe.

Timp întemnițat este osul și iar ne

Împietrim: stalactite de clipe.

Creștem tari pentru înalta tristețe.

Pentru a sufletului diafană povară...

Ah, nemuritoare tinerețe.

Ce visai că m-ai sigilat cu primăvară.

Secțiune 6.26 NUNTA PĂUNILOR

Lin păsările-au dat învult și, iată.

S-au resfîrat amurguri vii de pene

Și, magice, s-au înălțat deodată

Grădini, în crengi cu ochi de Cosânzene.

A fost în parc atîta înflorire...

Nunți de corole hora și-au rotit

De-a lungul serii prăznuind iubire.

Și păsările iar s-au ofilit.

Secțiune 6.27 MEȘTERUL

Surâde fiecărui și-l mîngâie pe muchii.

Iar blocurile, brute sculate în picioare.

Își simt sub gest o frunte și dezgoliți, genunchii

Acoperă pudoarea statuii viitoare.

Dar câte ascunzișuri sub dălți călăuzite.

Ce albe inspirații amar sarișniră dinții.

Din mîna-i pân' să iasă o piatră-nsuflețită

Cu limpedea măsură a trupului și-a minții.

Secțiune 6.28 FRAGMENT DINTR-UN ARC DE TRIUMF LUI BEETHOVEN

Ascult plecat sub arcul simfonic al durerii
Coloanele sonore pornite către stele.
Arteziene imnuri din marmora tăcerii.
Melodice săruturi de îngeri, capitele.
Pe uriașa friză de muzică stau salbe
Zeițele cântării, eterne simfonii.
Sonatele fecioare, cu line trupuri albe.
Cununi de ritm, centauri de-allegro-n bătlăii.
Triumf săpat în blocuri de sunete boltite.
Victorii iuți cu aripi de armonii în vânt.
În lănci de țipăt steaguri de plâns, rugi despletite.
Eroul dus pe brațe de marșuri la mormânt...

Secțiune 6.29 SEMN DE PRIMĂVARĂ

Abia urcă primăvara din pământ.
Vânăta ca dintr-un fund de mină.
Mugurii nu-și dau ghies, nu-i iarbă pe mormânt.
Melcii nu-și trimit coarnele după lumină.
Toți zac în găoace, sub coajă-și fac nod...
Numai un orb pipăind ulicioare
A ieșit la cerșit și stă-nfîpt la pod
Cu creanga uscată a mâinii întinsă-n soare.

Secțiune 6.30 SCUTUL MINERVII

lui Ion Pillat

Îți încordași în suflet senina ta cruzime
Și vers cu vers ca Hercul luptând să-nvingi, tăcut.
Poema ca pe-o hidră cu capete de rime.
Cu gândul și cuvântul eroic te-ai bătut.
Tăiat stă în sonete un vis din înălțime.
Isprava lapidară în cer a străbătut.
Misteriosul înger păgân, peste mulțime.
Minerva luminată te-nalță azi pe scut.
Ți-ai stins în piept ecoul de aur al iubirii.
Pui patimii zăbală și frâu închipuirii
Cleștarul minții tale zeiței dând în pază.
Și simți cum prin amurgul de lut al tinereții
Altoi de nemurire pe sterpul trunchi al vieții

Un zeu se zbate-n tine când ea te-mbrățișează.

Secțiune 6.31 INSCRIȚIE

Vezi, vinul tânăr și-amintește-n mai
Din fund de beciuri, c-a sorbit arșița
Pe când era o plantă clară-n plai
Și fierbe-n vas când înflorește vița.
Tăriile iubirii-nchise-n noi
Apasă cercul care le sugrumă.
Când veștile sosesc pân' la butoi
De dincolo de hrubele de humă.

Secțiune 6.32 HELADA

Nu te-am văzut aievea... Mi-s încă barbari ochii.
Pe treptele cu piepturi bălane n-am urcat.
N-am lepădat sub dafini jocul asprei Dochii.
Dar dacă ești, Heladă, așa cum te-am visat.
Cu soarele de-a pururi în: însă-n cununie.
De marmoră severă, de foc și de avânt.
Prin horbotă de golfuri cu apă micșunie
Azurul, marea, dorul se țeș și-ți fac veșmânt.
Chenare de ciclade te-nconjură, unică
Pe zarea de zambilă te-ntrezăresc prin pini
Când îți azvârli amurguri din vin peste tunică
Și beau centauri aur în piscuri de lumini.
Lângă fântâni cu suflet și buze de răcoare
Mă-ntâmpină la umbră păstorii tăi frumoși
Și mă primesc deodată mărețe, în picioare
Tăcute-areopaguri de sombri chiparoși.
Ogoarele de statui rodesc adânc și-acuma.
Și hore de coloane, coline rând la rând.
Dezastrele divine ți-nsămânțară huma
Sub arșițe înalte în lungi amiezi de gând.
Imens troian de artă Acropole sclipește...
Ce viscole de geniu suflară-acolo-n șes
De-au strâns nămeți de blocuri, clădind dumnezeiește
Și-au cetluit lucrarea cu veșnic înțeleș?
Stafia nemuririi în orice colț tresaltă
Din gropi în loc de oase, cu tragic zâmbet pur
Ies pietre descântate cu mâini de vis și daltă:

Eternitate albă închisă-ntr-un contur.
Dar de pe umeri noaptea-ți culege porumbeii
Și scutul ei de stele stă sus peste vieți.
Cu limpezi sâni din care au supt în leagăn zeei.
Tu dormi pe zăcămintе întregi de frumuseți.
...Cum aş muri în tine!... Ia-mi pașii reci și du-mi-i...
Senini la prora vremii peste genuni trecuți.
Eroii tăi la gură duc buciumile lumii;
„Destinul nu e cârja, ci paloș, să te-ascuți!”

Secțiune 6.33 MUNTE PUR

Munte pur cu piscuri tăioase.
Urc în cer furtuna de stânci.
Dar râvnesc câmpul liniștii joase.
Mă roade doar de șesuri adânci.
Stihia mea de piatră-ndrăzneață
În care averi de zbucium am strâns
M-a despărțit de lume, dar nu de viață
Și-mi sparge fecioria tăcerilor un plâns.
Nimic nu-mi crește-n luminile nalte.
N-am unde găzdui o rădăcină.
Trec flori de nori, singurătăți învoalte.
...De-aș fi fost o blajină colină.
Cu suflet de iarbă și duh de secară.
Vreau să mă ar, cer să mă pârgui.
Cu vinul meu să-mbăt o țară.
Să mă mestec în guri, să mă târgui
Scufundat în rușine, mai bine
Sub pragul gliei, sub sarea mării
Decât în hăul înălțării.
Unde nimeni nu se bucură de mine.
Chem aburi, rodesc ploi, vânturi Țes
Apele alunecă și se spală.
Rămân sus o albie goală.
Izvoarele-mi fug s-ajungă fluvii la șes
Nici pentru vulturii mei n-am hrană.
Pururi condorii coboară să fure
Hoitul vieții pe miriști sure.
Port miez de aur și nu dau mană.

Culca-mi-aş destinul cu fruntea pe humă.
Lung slava să-mi pască duioase cirezi.
Ci-ntreaga tărie pornirea-mi sugrumă
Sub nemuritoare mândrii de zăpezi.

Articol VII. ÎNTREZĂRIRI

(1939)

Secţiune 7.01

ALTITUDINE

Plutesc în noi dureri neatârinate
De niciun dor, de nicio altă rană.
Trec la zenit un dezrădăcinate.
Înalte chinuri fără de prihană.
Cioplim morminte stană după stană.
Din oasele de-atâta plâns spălate.
Gândirea morţii suie diafană
Şi se preface în eternitate.
Cu-atâtea mâini ne pipăirăm golul.
Atâtea guri ne-au învăţat tăcere.
Şi-atâtea inimi s-au făcu puzderii...
Când bucuria îşi trimite solul.
Ajunge mut şi fără de putere
Acolo-n altitudinea durerii.

Secţiune 7.02 AMINTIREA

Din ce în ce inelul trecutului se strânge...
Ce cauţi, trist adaos la soartă, Amintire?
Când sufletul scrâşneşte şi-mpovărat se frânge.
Scoţi sânul şi-aplecată acolo cu iubire
Dezmierzi nefericirea şi-o alăptezi când plânge.
Crezusem că viaţa şi-a pus prisosu-n tine.
Sălăşluiam mezina eternităţii-n noi.
Iar tu strângeai, avară, doar moarte şi ruine.
Pe umeri cu ţărână, întorci din fund strigoi.
Scriu bătlaii de humă, izbânzi de lut sub soare
Şi roşul drum al slavei în pulbere închis.
Ades îmi cade mâna şi-mi. licăre-arzătoare.
Din degetele stinse, carate mari de vis.
Învăţ s-aprind lumina din urmă, cea mai vie.
Stau în pridvorul serii şi umbrele s-aţin.

Văd spațiul durerii întins spre veșnicie.
Pe zărilor-amăgirii trec încă și mă-mbie
Aduceri vechi aminte cu drojdii de destin.

Secțiune 7.03 ANDROGINUL

Țin cumpăna-ntre suflet și-ntre carne.
Drept cheazășie limpede-a puterii
Că patimile n-au să mi-o răstoarne.
Port amândouă cheile plăcerii.
Astfel nu simt nici junghiul dezbinării.
Nici jugul dorului și nici fierbintea
Crucificare a împreunării.

Ci pururi zămislesc numai cu mintea.

Îngemănând protivnice silințe.

Cobor zâmbind din alba-ntâietate.

Din soiul unic fără de semințe.

Închis în pura mea deplinătate.

Prefigurez un gând zeiesc al lumii

Ce-și dibuie pe forme bucuria

Și răsădește-n moliciunea humii

Tăria tainei mele, fecioria.

Secțiune 7.04 ANTOLOGIE

Chenare lungi de liniști trag codrii gravi deodată

Și-nalte slove roșii pun plopilor-n fruntea zării.

Pe fiecare față de deal, îngenunchată.

Cu aur scrie toamna antologia țării.

Pe dâmburi jefuite, azi doamnă-i poezia.

După cules cresc imnuri de purpură-n podgorii.

Poeme mari de galben acopăr sărăcia

Ce-n miriști vechi visează că-i vin secerătorii...

Se-mbină pretutindeni versete de lumină

Cu-ncondieri de-azururi pe țarna bătrânească.

Și-alătura în crângul cu strofe de rugină

Își urcă violetul coloarea-i sufletească.

Sclipsesc mai sus în munte frânturi de epopee

Sub verde veșnic cerbii în toiul bătăliei...

Cu psalmi de nori în flăcări urcând spre slăvi încheie

Amurgul singuratec cântarea României.

Secțiune 7.05 ANUL 1840

Să stăpânim durerea... Să aşteptăm în pace!
Încet frec de rugină un sibilinic vis.
Şi iată, „Viitorul” dezmembrat desface
Nedesluşirea-i hădă pe-al lumii paradis.
Venise prorocul cu versul plin de noapte
Ca să vrăjească soarta, să-şi sape alt făgaş.
Şi-n albia răbdării cu lului şi şoapte
Culcase omenirea, copil de ucigaş.
An vechi, revii acelaşi la cap de veac amarnic.
Nou doar prin viclesugul eternei înturnări.
Dar rana-i mai bătrână şi timpul, mai făţarnic.
Ascute-n carnea păcii jungherul până-n zări.
Lăsaţi poetul palid de veci să-şi doarmă versul.
Ne bubuie în sânge războiul fără ani.
Urlând în cele patru stihii din universul
Cu neagră vistierie de ură şi Titani.

Secţiune 7.06 APOCALIPS

Când se vor mântui tristul fier şi
Leii focului jucând pe cărbuni?
Toate negrele morţii minuni.
Neînceptule, când le vei sfârşi?
Ale ghiulelelor grele pocale
Auzi-le, sparte, varsă pe jos
Sânge îngemănat cu metale:
Călcăm un noroi preţios.
Ascunsă-napoia vremii, tace
Artileria duhului nepogorât.
De ce înfricoşătoarea ta pace
Din eternele-i gâtlejuri n-a izvorât?
Atuncea, cu ramat, marele aur
Zvârli-se-va-n fundul cerescului Rin.
Zâmbind, să-l vegheze, nu un balaur.
Ci purul apelor cosmice Crin.
Secţiune 7.07 ARHITECTUL
Zămislior de spaţii vii în care
Subjug văzduhul şi-ntre stâlpi îi leg.
Cât cotropesc azur pe-atât mai tare
Cu piatra şi pământul mă-nţeleg.

În golul pur pun limite și-ncheg.
Volumul sacru, sâmbur de altare.
Și bizui soclul veacului întreg
Pe-un joc de nesfârșire și hotare:
Nu-i pui de munte, soră de colină.
Ci cuget zvelt de umbră și lumină.
Sub ochii vremii răi și pânditori
Un adăpost la tot ce-avem mai trainic.
Copii și zei. Pe visul nostru tainic
Tavanul, cer domestic fără nori.
Secțiune 7.08 ARTA MINORĂ
Mereu își cată carnea suvițe de plăcere.
Cu arta ei mărunță le-ncheie-n giuvaier
Și-și cizelează noaptea cu bonturi de mistere.
Scobind năluci de îngeri în rumeguș de cer.
Au mai rămas din simțuri pe fund câteva urme...
Sfârșit metalul nobil topit de-atâtea ori.
Ea biciuie toți robii eu buzele, să-i scurme
În minele sleite filoane de flori.
Lucrată rece, **n** ochiuri, din lipsuri și pomană
Suflând puținul aur pe roze de minciuni.
Ajunge voluptatea lucidă filigrană
Prin care se strevede un târg de goliciuni.
Departa bolți de pulpe și brațe în arcade.
Se umflă amplă ambra ciorchinilor de sâni.
Se rotunjesc triumfuri de pânțece și cade
Aprinsul aurului din pleoape de balade...
...Schelete vii de pofte întind viclene mini.
Secțiune 7.09 BALADA DORULUI CU MÂINI LEGATE
Slobod tâlhar rotind prin cetate.
Trece dorul cu mâini ferecate.
Are picioare de cer să alerge
Și-aprinde umbra pe unde merge.
Zâmbetul, furișă fiară gingașă.
Ochii, cuțite, pătrund sub cămașă.
Căutătura-i în sân s-anină
Când cuib de jar, când lumină.
În aurul părului sucit belciuge

Se prinde prada și nu mai fuge.
Puternică gură cu buze duioase
Sărută carnea până la oase.
Galeșul glas, fluier de iele.
Intră-n inimă până-n plăsele.
În turnul pieptului alb stă la pândă
Nesățioasa poftă flămândă
Lângă sufletul pus să râvnească
După măsura împărâtească...
Zi, noapte slobod umblă-n cetate
Marele fur cu mâini legate;
Aleargă, ajunge, dă să-mbuce.
Dar nu poate clinti un deget, s-apuce.

Secțiune 7.10 CÂMPULUNG

Cum bate inima, oricât de slabă!
Intrăm în târgul sub picior de munte.
Duh vechi veghează în zidiri cărunte
Și pulberea pe căi e basarabă.
Trecutul tot își înviază zarea.
Rămân de-acuma în afara porții
Durerea, depărtarea și uitarea.
Surorile mezine ale morții...
De unde-atâta românesc nesațiu.
Dor dârz de veșnicie-n noi, sfioșii?
Călcăm pe-a vremii oase mari... strămoșii
Transfigurați sunt timp adânc și spațiu.
În ei înaintăm spre viitorul
Ce anevoie porțile-și desface.
Spre moștenirea grea: viteaza pace.
Și-n albia lor curge strâns poporul.
Negri strămoși din Câmpulung seninul.
Munteni vârtoși cu crucea pe pieptare.
Din tot ce-avem stihia cea mai tare.
Cu voi aici descălecă destinul.

Secțiune 7.11 CÂNTECUL OMULUI

lui Ion Pillat

Un vânt sonor bătut-nainte.
Mă umple pâcla de cuvinte.

Trec volbure de vorbe-n minte.
Și picuri chinuiți cad greu.
Dar raza unui gând, curată.
Prin bura tulbure străbate
Și-n ceața vorbelor deodată
Rodesc lumini de curcubeu.
Mă uit la pomii din grădină;
Toți numai ramuri și lumină.
Înaltă rodul pe tulpină.
Dar pântecul ascund în lut...
Eu singur stau întreg afară.
Târând puternica povară.
Cu rădăcina mea amară.
Calc peste lut de la-nceput.
Mă zvârle slobod vântul de pe
Spătoșii munți pe sterpe stepe.
Încalec mările sirepe.
Sunt soi ne împământenit.
Atârn de-o altă mpărăție.
Las aripă, las vitejie
Și din cereasca panoplie
Aleg doar duhul ascuțit.
Sunt puiul tainic al genunii.
Port harul veșnic al minunii.
Și fructul zilnic al minciunii
Culeg cu mâini de adevăr.
Tăcere, suflete, tăcere...
De-a cărnii neagră mângâiere
Împodobită cu durere
Cum aş putea să te dezbar?
Mă surpr, m-alcătui, rânduri-rânduri.
Urc albe-arhitecturi de gânduri
Sau, crisalidă-n patru scânduri.
Azur duc viermilor măreți...
Țin cumpăna cu jar în mine.
Mă-nclin pe talgerile pline
Când aprig ctitor de ruine.
Când ziditor de frumuseți.

Mă fură vremea și mă vinde.
Alerg spre magica merinde.
Vânez cu dorul. Pân' mă prinde
Popasul la un fir de fum.
Acolo-n margine de noapte
Strâng secolii, îi mulg de fapte
Și cu puternicul lor lapte
Mi-adăp copii pentru drum.
Salut, senine căi de viață!
Cu roua lumilor pe față.
Vă-ncep în pură dimineață
Și iar vă pierd și iar mă sting.
Intru-n lăuntrica răcoare.
În nemurirea schimbătoare
Mă plec pe pietre hrănitoare.
Și sărea visului o ling.
Mă-nghite somnul și m-aduce.
Când amintirea stă-n răscruce.
S-arăt pe unde să apuce
Șovăitorilor urmași...
Stând viitorul să înfrunte.
Trecutul pur s-așază-n frunte
Și-ndoaie nevăzuta punte
Spre țărmuri virgine de pași.
Secțiune 7.12 CÂNTEC PENTRU GHEHENA
Știu... arta îmi crestase cu aur dimineața.
Dar prea departe-s munții ca sufletul să zboare.
Rămân pe șes cu cârdul să ciugulesc viața.
Semințele durerii stau ademenitoare.
Arar, din pleavă, soarta ridică ochii-n slavă.
Ard piscurile ruguri și Phoenix o îmbie.
Ea-și pleacă mândra capul. A, soarta mea bolnavă.
De ce nu-i nemurirea o hrană în câmpie?
Pe ea de veci o caut în orice-mbucătură.
Vânând-o pretutindeni, în carne și în apă
Am strâns atâta moarte cu tot ce-am dus la gură.
Că duhul nu mai are loc unde să încapă.
Lăuntrul mi-e un praznic fără de sat... Sunt oare

Doar han pentru ospete? Cu cângile de-arșițe
Să vie ceața nopții atotcurătitoare
Să-mpingă-n foc amarul morman de rămășițe.

Secțiune 7.13 CÂNTECUL URSULUI

Ursule, uriaș schimnic bătrân
Ascuns de lume în peșteri sihastre.
Pașii tăi limpezi stele rămân
Înfipite-n potecile noastre.
Tu, patriarh al muntelui sur.
Stai, în flacăra zmeurei ca-n strană
Și molcom mormăi cântecul pur
Întru slava dătătorului de hrană.
Când luna se rezemă-n schituri de stânci
Și lăncile stelelor trec drepte.
Cu umbra pădurii pe umeri adânci
Cobori luminișuri de trepte.
Cine în labe atâta tărie
Și-atâta blândețe în duh ți-a pus?
Au, ispitit de-nalta sihăstrie.
Sui pân' la bârlogul tău Iisus?
Unde te aflai la obârșie când
Taina-și zvârlea pretutindeni grăunții
De vii așa calm, pe veacuri călcând
Țintat cu mir în oasele frunții?
Pașnice pusnic, lotru somnoros.
Sfânt păduratic visător de miere.
Sub rasa de păr ursuz și ros
Nădejdi și temeri șerpuie-n tăcere.
Destinul tău n-are hrisoave, nici steme.
Iar mintea ta albă și fără de cute
Privește, dintr-un colț de vreme.
Goana palidelor fiare necunoscute...

Secțiune 7.14 CHARON

Corsar al cărnii, pururi pe mările ei joase.
Între oftări de înger și-ntre scrâșniri de dinți.
Am străbătut cu stele-n catargele voioase
Bosforul alb și dulce al tainelor fierbinți.
Plăceri încoronate, șirag de triste mumii.

Sub piramida vremii în aur v-am culcat.
Și migălii zadarnic, o, paradis al lumii.
Să te deschid cu cheia frumosului păcat.
Pe cine-l zvârle spuma cu Nordul tot în spate
Și încoifat cu noapte în loc de prădăciuni?
Din marele cutreier cu vise înecate
Aduc un fir de algă făcută cu minuni...
Tot cerul dintre brațe s-a șters... Pe-un țărm de iască
Un pusnic ars de lună încovoiat și gol
Împotmolit în gânduri așteaptă să sosească
Ursuzul moș din umbră cu luntrea de-un obol.

Secțiune 7.15 CINCIZECI DE ANI

Cincizeci de ani de piatră și de lut
Și-n orice pas am pus un început.
Iar de arzimea-n care mă frământ
Mi-a curs tot mirul frunții în pământ.
Te-nalță, cedrule umbros, și šezi
În vîpiile mării mele-amiezi.
Cu foșnet pur s-arunei peste genuni
Cununa nopții tale de minuni
Nu pentru tihnă. Dimpotrivă. Dar
Râvnesc din veci un înger, adversar.
Ajungi mai slab, netrebnic cazi la fel
Cu cât vrăjmașul ți-este mai mișel.
Ci-ncăierați sub adumbrirea ta.
Să sug puteri din cel ce m-o-nclășta.
Când brațul meu s-o-ncolăci rebel.
Să simt cereasca greutate-n el.
Și pîn-acum parcă-ntr-adins mi-ai dat
Numai cu pleava lumii să mă bat.
Stă totuși semn în câmpul gol c-am dus
Ucenicia luptelor de sus:
Cincizeci de lespezi și deasupra jar.
Alcătuind spre slava ta altar.
Secțiune 7.16 CRĂIASA DE ZĂPADĂ
lui Tudor Vianu
Nu uit cât ești de albă când trupul tău coboară.
Mlădie nea din ceruri căzută pe divan

Și sâni cu omătul crescut din subsuoară
Și-al pântecului dulce amețitor troian.
Și-acele mângâioase ninsori sub taina cheii
Poleiul dalb al pulpei cu lunecușuri lungi...
Eu ți-am cules, întâiul, din dinți toți ghiociei
Când te topeai în brațe-mi și-n zori nu vrei s-ajungi.
Când mă culcam pe-ntinsul zăpezii tale goale
Și-mi cufundam obrajii în frăgezimi de foc.
Până umplea mijirea luminii boreale
Bălancele ținuturi cu viscol de noroc.
Azi nu-mi mai vii cu albul tău jar în așternuturi
Și limpezimi de țurțuri în umerii senini.
Ci-n fiecare noapte mâncată de săruturi
Zăpada cărnii tale o calcă pași străini.

Secțiune 7.17 CUGET PROFAN

A fost un Dumnezeu la început:
Dă din sămânța pomul către soare.
Dar cine cată sâmburul în lut
Prin haosul de rădăcini sârguitoare?
Ele războiul zămislirii-au dus.
Dând vremii trup și cheag de îndulcire.
Semințe tinere-n lumină sus
Trec iar prin carnea fructului, spre nemurire.
Pe-nalte frunți urcate din dezastre
Bat lungi visări și doruri vin să joace:
Depart-e-n roadele gândirii noastre.
Pur, Dumnezeuul altor lumi se coace.

Secțiune 7.18 CUPA

În mine stă tânjind nemărginirea.
Din țârmurirea clipei de cleștar
Se naște golul și neîmplinirea:
Turnați și beți oricât, e în zadar.
Rămân tot goală, mai mâhnită după.
Pe buza mea atâtea guri s-aștern...
Oceane-au curs și s-au vărsat din cupă
N-ajunge nimeni, nimeni nu astupă
Fără-de-fundul visului etern.

Secțiune 7.19 DOR DE TINEREȚE

Ce-adânc pătrunde zâmbetul tău mic...
De dincolo de recea stăpânire
Se-nalță-n mine vechiul inamic.
Ereditarul dor de nemurire.
Din marginea uitării mă ridic.
În coasta vremii pun împotrivire.
Arunc veșmânt cărunt și-n răzvrătire
Logodna mea cu bătrânețea stric...
M-agăț de ramurile tinereții-n cale.
Sărut dureri cu buzele avide.
Port scumpe răni ca niște mari paftale.
Am iar ochi cruzi de limpezi aguride:
Prin strâmta noapte-a rochii ce te-nchide.
Văd toată aurora cărnii tale.

Secțiune 7.20 DUDUL

Mi-ncărunțește basmul și raiul stă bătrân.
De-acuma pentru sânge e prea cuminte visul
Pe zapisele lumii s-a șters sub lacrimi scrisul:
De-am moștenit viața, nu moștenesc stăpân.
Nici flori, nici fruct. Și totuși, înfipt în lutul gros.
Dârz plămădi azurul coroană de iluzii...
Cum își urzesc mătasea în foaia crudă duzii...
Veniră viermii limpezi ai gândului la ros.
Că azi nu mă cutremur la orice fir de vânt
Și nu mă plec furtunii în foșnet de căință?
Bat slava cu nuiiele, n-am umbră pe pământ
Și-abia mai pipăi cerul cu cionturi de credință.
Se va-mbrăca o lume în seva mea domnească...
Eu mă tot duc în negrul afund fără de văd.
Căci jefuit din frunte de frunza mea cerească
Cu rădăcina caut un paradis în iad.

Secțiune 7.21 DUPĂ CULES

lui Nicu Stănescu

S-a-ngropat azurul, s-au cules cocorii.
Miriștea de ceruri o colindă norii.
Ca o veche pânză în colori uitate.
Lumea-i zugrăvită cu singurătate.
Galbenele goluri scriu pe fața gliei

Vasta frumusețe a zădărniceii.
Vin tristeți agale... calcă peste delniți
Toamna fumurie clătinând cădelniți...
După-atâta roadă scoasă ca-n minune
A rămas pe câmpuri o amărăciune.
Cine-a spus că huma poartă amintire?
Bălării pe șesuri ca în cimitire.
Numai vântul gârbov îndoit de șale
Nevoiaș adună paie pe tarlale.
Dar pe culmi amurgul valurile sparge-și
Orice munte parcă-i chivotul din Argeș.
Ies cu pași de pâslă cețuri, umblă șoapte
Din adânc cresc codrii somnului... E noapte.
Noapte. Trec spre schitul lumii celelalte
Luna și tot clerul stelelor înalte...
Gândul sapă-n suflet beciuri pentru grâne.
Singur diamantul vremii pur rămâne.
Secțiune 7.22 DUPĂ PLOAIE

lui N.M. Condiescu

Sub pintenul de fulger a nechezat un nor
Și s-a pornit un ropot din zarea cânepie.
Aleargă-n larguri ploaia măreață pe câmpie.
Iuți herghelii de ape cu vaste cozi fuior.
Dar trec... Și cerul proaspăt privește-n urma lor.
Pe-un minaret de raze urcat ca o solie
Stă muezinul slavei, senina ciocârlie
Și pâlpâie-n albastru un cântec suitor.
Arome lungi, pestrițe se țeș moi ca o lână.
Velințe de parfumuri pe limpedea țărână
Și-un curcubeu de izuri zbucnește împrejur.
Cu lanuri de miresme sădite-n șesul pur.
Jos, de la gravul miros de lut dospit și până
La recea și înalta mireasmă de azur.

Secțiune 7.23 ECCE HOMO

Ce cazne noi mi-aduce dimineața?
Genuni de chin sub pașii mei plăpânzi...
O, Doamne, mi lași cu camătă viața
Că pentru fiecare zi îmi ceri dobânzi?

Tot ce-ai creat aici frumos și mare
Din mine-ai tras cu clește de dureri.
Privesc femeia: Carne și uitare.
Suavă urnă cu cenușă de plăceri.
Că m-am corcit cu îngeri și jivine
Și-ți scol cu fiecare gând protivnici noi?
Tu ești prea sus, lumina de la tine
Îmbătrânește ca s-ajungă pân' la noi;
Dar singur trupul fără mântuire
Pe cruce de păcate-mi răstignesc.
Și sufletul flămând de nemurire
Cu rădăcini amare îmi hrănesc...
Secțiune 7.24 ELEGIE ÎN AMURG
Vast chihlimbar, amurgul a prins în el colina...
Licăritoare umbre încremenesc pieziș:
Adâncă nestemată încheagă-n zări lumina
Pe păsări încrustate și limpede frunziș.
Ce străveziu e timpul și-atâta de departe...
În miez de piatră scumpă ținutul s-a închis.
Afară din viață și neatins de moarte
Cu-ntunecări înalte alunecă în vis.
Cum amurgești, iubito, nimic nu te frământă.
Cu sloiul amintirii treci țarmul celălalt.
Abia-ți zăresc o mână ce a-nghețat, stând frântă
Alături de o foaie căzută din înalt.
Te-afunzi și nu e cine nici mâna să-ți ridice.
Nici gâtul să-ți îndoiaie sub jug de sărutări.
Și nu cutez din urmă să strig, Euridice.
Închisă-n chihlimbarul cu negre arătări.
Secțiune 7.25 FĂURĂRIA TOAMNEI
Făurăria toamnei s-aprinde, largă-n zare.
Vărsând pe țara toată a ei metalurgie.
Vechi măiestrii de aur vremelnic, în frunzare.
Încoronează codrii cu-naltă agonie.
Argint brumat pe domul pustiilor podgorii.
Mausolee munții gătiți cu giuvaieruri.
Pe căi de smalt, sub care aștern arămuri norii.
Seri lungi se plimbă-n rochii împărătești pe ceruri.

Cu aur peste jafuri și aur peste moarte.
Stau sufletele strânse, bătrâne palimpseste:
Nu zgâriați sub stratul de-nluminări deșarte.
Dați peste blestemata trecutului poveste.
Ies primăveri de zâmbet și sângele-i de grindeni.
Iubitele scot sânii, dulci poame de lumină
Mireasma lumii toată colindă pretutindeni...
Făurăria toamnei le-astupă cu rugină.

Secțiune 7.26 FECIOARA

Ție mă-nchin, trup senin.
Albă răspântie-adâncă.
Între cerul străin
Și lutul ce ne mănâncă.
Clară odihnă între Ursite.
Sub rotunjimile tale aduni
Frageda taină a doua lumi topite
În limpezimea unei minuni.
Sânul tău încă stă sibilin.
Pândit de toată zodia zării.
Încă din tine se-nalță lin
Pura mireasmă a așteptării.
Rămâi aicea viața întreagă.
Unde se taie păcat cu slavă.
Și căi protivnice încheagă
Un dulce popas de carne suavă.

Secțiune 7.27 FERICITUL GÂDE

Roabă-n veriga brațului meu tare
În închisoarea nopții te-am ținut.
Lung plumb topit fu orice sărutare
Și n-a rămas un nerv fără sărut.
N-ai mădular neprihănit, martiră.
N-ai os nestrâns de mâinile-mi văpăi.
Suavele torturi te-mpodobiră
Cu salbe și brățări de vânătăi.
Calci spre osândă dulce a iubirii...
Alb eșafod înaltul puf surâde.
Cum șovăi iar în pragul izbăvirii.
Te iau pe sus, eu, fericitul gâde.

Ajunși, te năruî jertfă zâmbitoare.
Lași coapsele nălucilor durerii
Te-ascunzi sub pleoape și fremătătoare
Aștepți să cazi sub paloșul plăcerii.

Secțiune 7.28 GRAI VALAH

lui T. Păunescu-Ulmu

Grai tămâiat, cățuie de petale.
Gândul mi-a ciobănit pe plaiurile tale.
Umblă singur pe munți de sare.
Vânt bătrân cu miere-n spinare.
Șerpi de răcoare verde-n pâraie.
Cărări de bucium lung te stretaie.
Granguri de aur boabele-ți ciugul.
Șesul ți-l ară dorul cu plugul.
Calc des cu sufletul arsu-ți coclaur.
Din fund oftează strămoșii de aur.
De piscul tău, unde se-mbină
Pale de nori cu limbi de lumină.
Buzele-mi razăm fremătătoare.
Slăvit pristol de piatră și floare.

Secțiune 7.29 IARNA ÎN ODAIA CU SCOARȚE

OLTENEȘTI

Am dus în casă pajiștile-albastre...
Un perete-mi umple codrul plin de cucii.
Că-mi afund privirea-n sihlele sihastre.
Unde-ntind prin ramuri flinte vechi, haiduci.
Îmi anin în cuie mândrele priveliști
Și desfășur țara singur în bârlog:
Stau în scaun și pe-un fără de opreliști
Șipot de chenare urc pe Topolog.
Ici e dimineață, calo murgul serii.
Câmpul, de-un sălbatic roșu-mpărătesc.
Scoate în lumină caii verzi ai verii.
Dar cu botu-n frunze caii poposesc.
Cresc lăstare-nalte, sucuri de coclauri.
Foi încovoiate-n limbi de iatagan.
Și spărgând odaia cu amiezi de aur
Râuri lungi de spice duc spre Bărăgan.

Peste tot în juru-mi limpezi zări de floare.
Pupeze moțate răsădite-n pom.
Cerbi ciuliți a fugă spăimântați de-o boare
Ies din lumea unde nu e pas de om.
Din surghiun vin păsări mlădioase.
Ieri le înghețase ciocul, prinse de zăpezi...
Azi din lunci de scoarțe mă dezmiardă mierle
Și-ntre vrăji de lână umblu prin livezi.

Secțiune 7.30 ICOANA LUMII

Icoana lumii zace între zădărnicii.
Trec îngerii pe-alături. dar unul nu se pleacă.
Și nimeni nu mai știe că pulberea săracă
A fost moștenitoarea bătrânei veșnicii.
Cum zace jefuită de tronuri și de stea.
De tot ce fu într-însa mărire înăscută.
Satan se mai abate și urcă de sărută
Cumplita frumusețe ce putrezește-n ea.

Secțiune 7.31 ÎNTRE ALBE REPTILE

Un sân nu e Nirvâna și-un pântec nu-i abisul.
Culcat iar între albe reptile uit, nu pier.
Atâta cât durerea s-o mărita cu visul
Și, pură, deznădejdea s-o rezema de cer.
Cununa cărnii tale îmi luminează scrisul.
Tristeți de înger peste păcatul mut în zori.
Adevărata moarte nu-și tulbură ucisul.
Strivind neprihănirea sub hoarda de flori.
Sicriul tău molatec arareori mă-ncape.
Potopul voluptății mă poartă peste ape.
Străfundul îmi năzare mereu necunoscut.
Ce limpede pieirea făcută deșteptare!
Să mă-ntretai cu focul țâșnit fără amnare.
De totdeauna veșnic, oricât de reneput.

Secțiune 7.32 LEGENDA POETULUI ARION

L-au azvârlit din nava ce șovăia sub marfă.
Dintre poveri poetul li s-a părut mai greu.
Dar l-a primit adâncul domesticit de harfă.
Înaltele primejdii te-apropie de zeu.
Lungi lunecări ui hăul lăuntricelor creșteri

Și ochiul fără pleopă în afunzimi deschis.
Cu focul pus în lanțuri, azurul strâns în peșteri
Dorm stâncile vieții pe temelii de vis.
Întoarceri fabuloase din orizont de veghe
Și triplul cer al orei arzând ca un destin.
Condorii inspirării cu aripa de-o leghe
Rotesc flămânzi în urma strunitului delfin:
Nu-i mai hrănește prada ce joacă-n mreaja spumei.
Nici cântătoarea carne-a bătrânelor minuni.
Pândesc leviatanul ascuns pe fundul lumii.
Vuind de prozodia eternelor genuni.
Secțiune 7.33 M-APROPII DE SFÂRȘIT
M-apropii de sfârșit ca de o primăvară.
De dincolo de anii încheiați zăplazuri
Din zâmbetul grădinilor eterne
Mijește-abia prin neagra mea fereastră
Ca presimțirea unei mari arome.
E cea mai dulce veste-n zvonul iernii.
Un palid iz, un feciorelnic miros
Din nevăzutul mugurilor veșnici.
Cu nările-ațintite-n slavă.
Jos fiara sufletului te-a simțit, și iată
Cum înaintea tuturor flămânda
Peste întinderea înghețului din urmă
Adulmecă-aurorile miresmei tale:
M-apropii de sfârșit ca de o primăvară.
Secțiune 7.34 MAI MULTĂ NOAPTE
Mai multă noapte, mai multă, noapte...
Beznă măreață, mumă a luminii.
Uger de umbră, dulci ți-s ciorchinii...
Sugem cu somnul negrul tău lapte...
Sub ale tale veșnice scuturi
Se strâng în lacre sacrele scule...
Inima vede ca la-nceputuri
Cum dorm în brazde vremile nule.
Secțiune 7.35 MÂNTUIRE
lui N.I. Herescu
La temelia lumii minunea doarme încă...

Mereu mă-ncercuiește un orizont de dor.
Pe-un fraged țărnm de sunet apăs o umbră-adâncă.
Văd aurora morții pe-un munte viitor...
Ce greu să treci din carne iar în eternitate!
Un continent de suflet s-afundă în uitare.
Dar altele din sânge ies noi și-nfierbântate
Tiparele durerii s-abat pe fiecare.
Fără liman m-aruncă la capetele firii
Lăuntricele mele cumplite depărtări.
Când tropicul iubirii cu jungla de visări.
Când dincolo de cercul polar al amintirii...
Trec veacurile cete cu frunțile în tină.
Rămâne-n mâini viața ca zdrențe de tristețe.
Cât nu vom smulge vremea din noi cu rădăcină.

Nu este mântuire decât prin frumusețe.

Secțiune 7.36 MAREA BIRUINȚĂ

Răzbim din lut, urcăm scări de luceferi.
Silim să ducem cerul mai departe.
Prin săbiile vremii trecem teferi.
Luptând s-ajungem pân' la tine, moarte.
Cu ce ne-ntâmpini, mare biruință?
Nu vrem cununi, nici. sceptre tari de domn
Ci răi de neclintită neființă.
Cu oarbe și sălbaticе genuni de somn.

Secțiune 7.37 O, BRAD FRUMOS

O, brad frumos, o, brad frumos...
Ce-nalt și uriaș îmi crești coșciugul
În miezul lui cu-mbălsămat miros.
Să-ncap cu neamul tot și-ntreg belșugul.
O, brad viteaz, țâșnit din hău.
Pe lemnul neted ne-cărcăm destinul
Când trist apuci cu noi, rod sterp al tău.
Sălbaticеle căi lăsând seninul.
O, brad adânc, misterios.

Gătit cu rece aur de amurguri.

Ne porți pustii, ne duci noptateci jos în negrele
subpământene burguri.

O, brad sărac! Nu poți să iei

Nimic din tot ce ți-a fost drag sub soare?
Nici cer cu vulturi, șipotind din stei.
Nici munții cu nedei de căprioare?
Plecăm mișei? Ne ducem goi?
Nu te uita cât de mărunț ni-i stalul.
Gătește-te, fii tare, luăm cu noi
Cea mai puternică din amintiri, păcatul.
Secțiune 7.38 PĂMÂNTEASCĂ
Zeu vast cu-adânci și sumbre străluciri.
Amurgul guri de ceruri a deschis.
Mă umple umbra altor stăpâniri...
Dar pași de carne calcă peste vis.
Cum mă dezgrădin din țărâna lor.
Alt somn să-mi caut pur și fără noapte.
Vechi rădăcini de triști strămoși mă dor.
Din scorburile vremii suflă șoapte.
Crepuscular hotar de vânt și lut.
M-aș destrăma cu o singură gândire.
Dar îngropat de viu zac în trecut
Deasupra cu mormane de iubire.
Acuma văd de ce-a-nghețat avântul:
Mă ține-un lanț de oase-n humă rob.
Cu părul meu se-nfășură pământul
Și-nfipt în el stau grindă pentru glob...
Nu mai chemați, că iată, mă cobor
Din piscurile stinse, reci feștile.
Pe-ntortocheate, lungi cărări de dor.
În neagra vale-a inimii **f**ertile.

Secțiune 7.39 PRIMĂVARA LA BALCIC
lui Gh. D. Mugur

Au izbucnit în Balcic nerăbdători migdalii
Deși albastrul mării e încă tot sever.
De după coastă prinsă în linii de vitralii
A izvorât o barză și curge albă-n cer.
Descarcă-n port înalta corabie-a luminii
Sedefuri, aur, șaluri, aeriene-averi.
Hamali țâșniți din cheiuri de cum sosesc străinii.
Iau dealurile-n spate seninele poveri.

Golașele cocoase se umplu de splendoare
Uimit privește golful din cearcăn de ochi mari
Cum, strălucind, verzi, roșii, pestriți, albaștri-n soare.
Pe râpi de vechi mătăsuri îmbobocesc tătari.

Secțiune 7.40 PRINTRE SEMNIȚIILE GÂNDULUI

Printre semințiile gândului, în mers
Singur îți mână tribul zilelor nomade.
Aur și cupole îndărăt s-au șters.
Dulci răcori de-avuz, umbră cu naiade...
Sufletul sub tine și-a plesnit toți caii.
Fugărit de leii marelui deșert.
Costeliv, trecutul zace lung în scaii
Dunei, sub cocoașa timpului inert.
A lăsat de-a lungul scame moi și mițe.
Ulceratul uger nu poți să-i atingi.
Amforele albe azi sunt fărâmițe
Și de dorul sării urmele îți lingi.
Târâtor, amurgul, gușter de lumină.
Intră rece-n huma zărilor departe...
Încheindu-ți cortul veșted pe colină.
Sufletul își cere dreptul său la moarte.

Secțiune 7.41 PSIHANALIZA

Mereu visez războaie, și-n somn, parcă, rănită.
Neconținut o mână pe spadă mi s-abate.
Ce dragoste-n adâncuri mocnește surghiunită
Și-ascunsă în simboluri potrivnice se zbate?
Peste fântâni de vise cu ape tulburate
Mă plec și-i cât, în țandări de reci vedenii, chipul:
Fug lung la fund cu spaimă obârșii de păcate
Și semne rătăcite își spulberă nisipul.
Simt megieș cu carnea un țărm de suflet unde
Stă neîngăduită o taină... Mi-e străină?
În inimă-mi bat umbre, și tremurări de unde
Mi-aduc doar vești întoarse, de-o dragoste haină.
Scol noaptea ca pe-o roabă, o-ntreb și pun s-o bată.
Prefir zadarnic somnul cu ascuțimi ce-l taie.
Mereu necunoscută stă marea exilată.
Destăinuită-n vise cu răni și cu războaie.

Secțiune 7.42 RUGĂCIUNEA

Nu tai piatră să-ți ridic minune
Îți cioplesc un templu din plăpând:
Sus pe limpezi stâlpi de rugăciune
Bolți de dor sub turle mari de gând.
Din cățuia gurii stinse piere.
Adierea unui fum de grai.
Calc pe marginile sufletului... sfere.
De tăcere, pârtii către rai...
Curg încremenit. De ce m-aș teme?
Către tine trece-un singur văd
Doar un pas afară din tărâm și vreme
Și-n prăpăstiile liniștilor cad.
Inima cu sânge-n amurgire
A rămas pe-un țărm fără talaz
Și pornesc prin vasta mea neștire
Să te caut cu antene de extaz.

Secțiune 7.43 SIBILA

Lin soarele cade pe umărul zilei.
Sub pomii lăuntrici, zac mari bălți da foi.
Durerea pe gânduri ia chipul Sibilei
Și scurmă în tine oracole noi.
În creier, în suflet, în inimă cată
Ascunsă spărtură pe undi pătrund
Zănatecii aburi, veninul ce-mbată
Și nările-și umflă cu taine din fund.
O zvârcole șerpilor încinși în coroane.
Sucitele brațe își zbate a zboruri
Și-adulmecă soarta în vremi subterane.
Vânând viitorul cu haine de doruri.
Tu sari s-o înăbuși, o-nchizi în chilii
Și până ce iarăși e bună și calmă.
Cu mina-i strângi gura de ioc și nu știi
Că-ți bâiguie sacre oracole-n palma.
Secțiune 7.44 SOMNUL DE DUPĂ-AMIAZĂ
Șerpi moi de colb galben pe drumse-ncovoai.
Mi-e dor de furtuna cu steaguri de ploaie.
Fugar din odaie, cu soarele-n sfadă.

Iau lenea-n spinare și trec în livadă.
Prin sălcii plecate pe iaz să bea apă.
O rază iscoadă ochirile-și scapă.
Burează eu umbră din bolți visătoare
Și-așterne pe iarbă un puf de răcoare.
Stau... Vremea filtrată îmi licăre-n gene
Cu zâmbet de stemă pierdută-n poiene.
Îmi picură-n tihna de care m-apropii
Un zumzet de albină vrăjitul său opiu.
Alunecă mute rotund prin grădină
Nunți grave de umbre cu domni de lumină.
Un greier se urcă pe-o fibră de glas
Și-n creștetul verii năuc a rămas.
Cosește departe un gând pe sfârșit.
Auzul mi-l calcă un pas obosit.
Miresme, târându-și suave lungi rochii.
Se pleacă asupra-mi și lin mi-nchid ochii.
O dulce beteală de vânt îmi veghează
Aurul somnului de după-amiază.

Secțiune 7.45 SONATA IERNII
Cohorte reci de aripi fâșii tăiară seara.
Tot ce-a fost cald și dulce luă drumu-n depărtare.
Chiar cerurile parcă stau gata de plecare.
Sub patrafirul iernii închide ochii țara.
Se-nchină-n crivăț codrii sleiți de spovedanii.
Siliți foaie cu foaie, ca un păcat, să-și smulgă.
Domestica tristețe stă-n case, toți s-o mulgă.
Cu laptele-i sălbatic să ne-ndulcească anii...
Vin zimbrii de zăpadă năvală în odaie.
Adânc se-nfipse gerul cu rădăcină-n fire...
Înfășurat în gânduri mă-nchid în amintire.
Ca sâmburul ce-așteaptă în veșteda păstaie.
Dau foc azi amintirii... Iubită e aproape.
Văd Dunărea-nghețată șir uriaș de oase.
Și, cum mi-e dor de moarte, trec mâinile frumoase
Cu degete-ncăreate de plânsete pe clape.

Secțiune 7.46 SONATA MORȚII
M-asmuț spre lăcomia de ani ca spre o izbândă.

Apoi tot sporul cade sub vechi tăişuri grele.
Pierd slava şi m-adaug la pulbere – dobândă.
Au cine stă-mpotriva eternităţii mele?
S-abate universul din calea lui cea dreaptă.
Când miezul meu statornic putea-voi să-l ating?
Întârzie soarta şi nimeni nu aşteaptă.
Pe ceruri leoparzii amurgului se sting.
Va scânteia durerea de-acuma şi mai tare.
Cu vraja ei de stemă pe-atâtea frunţi bătută.
Bucăţi aş face lumea să dau la fiecare.
Dar peste tot la pândă stă neagră mină mută.
Adie pretutindeni timp înspicat cu moarte.
Ies haite mari de gânduri şi somnul mi-l sfâşie.
Îmi plumbuiesc trecutul din urnele deşarte.
Las visul moştenire – e singura-mi moşie.
Întreaga-nchipuire e numai întristare.
Mă-ncolăcesc pe bezna ce duce-n adâncime.
Nu-i sufle tui o altă cumplită încercare
Şi Dumnezeu o vamă în drumul pân' la mine?
Ce fund lovii prin hăuri? Puternica izbire
M-aruncă iar afară şi inima îmi storc:
Nu izbutesc odată să te străpung, iubire.
De dincolo de tine să nu mă mai întorc.
Îmi jefuiră vatra drumeţi străini... Grăbite.
Femei şi-au luat jăratec să arză o viaţă.
Azi ca să-mi apăr focul de-naltele ispite
La marginile mele pun paveze de gheaţă.
Secţiune 7.47 STELĂ FUNERARĂ
Îţi laşi pe rând lumina şi te dezbraci de umbră.
Te lapezi, ca un doliu purtat îndelungat:
Ce alb răsare pieptul de sub tunică sumbră...
Ce limpede stă arcul vieţii încordat!
Ai scuturat. tot visul din cutele vieţii.
Atârnă-n cuie anii ca nişte triste rochii.
Aştepti mai nou ca roua în drumul dimineţii.
Să vie păsări sacre să-ţi ciugulească ochii...
Secţiune 7.48 A DOUA STELĂ FUNERARĂ
Pe groapa lui Octavian Gaga

Am părăsit părinții, prietenii și turma...
Gol m-am culcat pe pajiști zâmbind nemuritoare...
În van trimiteți dorul și plânsul pe-o floare:
Aicea câinii vieții nu pot să-ți afle urma.
Scăpat din jugul cărnii, afară din destine.
Văd cum desăvârșirea-mi însămânțase huma...
Doar după noaptea morții, târziu, abia acum
Începe dimineța eternității-n mine.
Secțiune 7.49 SUB FRUNZIȘUL VREMII
Sub foșnetul vremii umbră adâncă...
Încărunțește lumea, eu mă-ntomn.
Oameni înveliți în trupuri dorm încă.
Zalele zilelor le sună-n somn.
Fluviul morților curge tăcut.
Ostatecii timpului tânjesc pe dune.
Spânzură-n sălcii sacrele strune.
Chinuitul chimval, câine bătut.
A, în lepra pustiiului de-am putea pierde
Mireasma rasei, tot ce-am ascuns.
Omida tristeții ne-a ros ce-a fost verde.
Și-n fluier, naiuri, puhoi ne-a pătruns.
Pondere de gânduri s-așin la rând...
Bat tobele plecării sub zdrențele verii...
Destinul călare în frunte trecând.
Cu lancea ne cearcă grosimea durerii.
Secțiune 7.50 SUB ZODIA CU OCHII VERZI
Își scutură urșii hodina
Și negri răsar din pământ.
Din morți a-nviat iar lumina
Și lespede de iarnă a frânt.
Zâmbind animat peste hăuri.
Azi soarele singur e domn.
Rup repede șerpilor prin găuri
Amarnice noduri de somn.
Sparg albă și recea cătușă
Vitejii subțiri ghiociei.
Cu tainice cântece-n gușă.
Trec lini prin lumini porumbei.

Visând alt cer să se-ntoarne
Colinele-și ȣes noi pestelci.
Pornește să ia lumea în coarne
Molateca oaste de melci.
Mustoasă dă vremea în muguri...
Sub zodia cu ochi mari și verzi.
Din funduri ies gânduri la pluguri
Și-n brazdele tale te pierzi.
Secțiune 7.51 TAUMATURGUL
Tot mai încearcă sufletul să zboare.
Dar ȣese sumbre aripi de amurg:
Nu maise-ncrede în azur și soare
Adânc-puternicul taumaturg.
Fum crud de rug ori iz de groapă acru.
Același fund de viață netrecut.
El uneltește zborul la un sacru
Liman de mare gând necunoscut.
Își simte semn: grav duhul se supune.
Pe culmi de chin cunună de zăpezi...
Dar a uitat în dorul să s-adune.
Că dorul e vremelnică minune
Și că durerile nu sunt dovezi...
Cum vine noaptea fără veșnicie.
Și iar sămânța sorȣii intră-n lut.
El, birnic cărnii, aripa-și sfâșie.
Trist nemurirea luând de la-nceput.
Secțiune 7.52 TE ÎNALȚ...
Te înalȚ din carne, frumuseȣe pură;
Te desprind din coapse moi, desăvârșire;
Viu sosești la mine dincolo de fire.
Zâmbet al veciei sprijinit pe-o gură.
De sub proslăvire și închinăciune.
Gânduri fără pată smirună la picioare.
Rece și senină te dezlegi, minune.
Dintre patimi, albă și nepieritoare.
Au murit în preajmă spaȣiul și leatul.
Ruptă-i rădăcina care-abia te ține.
Ca să ies din vama trupului la tine.

Până la visare subțiez păcatul.
Pe femeia goală altoiesc zeița.
Mingii lung tiparul formelor eterne...
Dar o tresărire mi-a trezit arșița
Și-nco voi grumazul visului în perne.
Secțiune 7.53 TRISTAN ȘI ISOLDA
Așijderi unei lupte, de departe
Brațele-și reped cu arzimi de spade...
Buzele-și cată, lacomi să se prade...
Până ce sărutarea-i investi cu moarte.
Dulce pieire, aprigă-ncetare:
Toți macii uitării și-au stors holda
În cupă cu venin fermecat din care
Până-n fund Tristan bău pe Isolda.
Cu pânzele-n creștet vrăjite de lună.
Corabia-ncînsă de marea înaltă
Domol îi trece spre o altă genune.
Ascunși în alba-i floare învoaltă.
Secțiune 7.54 TRISTEȚE
Tot mai strâns m-a-ncolăcit un vrej de
Tristețe sugrumătoare...
Până-n miezul tău mă doare.
Măduvă a sufletului, nădejde.
Șovăie lunatec fosforul amintirii
Când calcă peste gropile mele uitate.
Primăveri înveninate
De toate sucurile iubirii.
Semețul oracol de mult s-a-nchis.
Luluie lung o cucuvaie:
„Nodul vieții nu-l taie
Sabie de vis”.
Am ars între luceferi (înaltă corvoadă).
Acuma cer îndelung
Pleoapele vremii oarbe să cadă
Până-n fundul somnului s-ajung.
Secțiune 7.55 ȚĂRM CLASIC
lui N.M. Condiescu
Dorm luminoase stoluri de coloane

În mare, șipote de trepte pier.
Cum crengi, lăuntric, frântele frontoane.
Ți-e gândul numai marmoră și cer.
Ce Hercule s-a deșteptat în tine?
Îți recunoști altarele de-atunci?
Te lași robit de sprintene ruine
Și-ntreg pornești eroicele munci.
Ridici din țăndări marile azururi.
Strivitei lumi scoți pașii nevăzuți
Și, călător, te legi să faci de-a paruri
Popas la umbra zeilor căzuți.
Nici ramură, nici zbor. Mântuitoare
Înmărmuriri pe culme de senin.
Durerile ce-au ars biruitoare
Întorc din vremi profilul alb de chin.

Secțiune 7.56 VARĂ

Cer copleșit de toate faianțele luminii...
Prin tei adânci mireasma captivă doarme, grea...
O temniță de ramuri fac coamele grădinii.
C-abia mai pot pătrunde albinele la ea.
Dar a tunat. Zări sparte. Un trăsnet fără veste...
Furtuna se revarsă cât nu mai are loc...
Cresc holde largi de nouri cu mari neghini pe creste
Și spice mlădioase de fulgere se coc.

Secțiune 7.57 VÂNĂTOARE MITOLOGICĂ

Cerbul țâșni... clocot din munte.
Șuvoiul picioarelor spre văi adânci.
Cu năluci de crengi unduind în frunte
Torrentul-fugii piere-ntre stânci.
Rămas pe creste cumplitul centaur.
La ochi cu arcul, cată-n zadar.
Domol îl plouă cu sânge și aur
Înaltul codru de chihlimbar.

Secțiune 7.58 VERSUL

Când duhul însuși stă holocaustă
Și-n noi funingine de zei s-abate.
Oprit, un vers din albia îngustă
Îngheață-n sine gând și voluptate.

Acoperiș al meu, eternitate.
Cad stelele la marginea-ți augustă
Și-n vipia durerii fermecate
Niciun alt rod pe ramura lui nu stă.
A fulgerat o inimă vreodată?
De dorul ei azi mi se umple pieptul.
Mă bântuie iar lungi tristeți de domn.
Cunosc un vis adumbritor, și iată.
Ajuns în culmea lutului de-a dreptul.
Mă plec și cât izvoarele de somn.

Secțiune 7.59 VRAJA

Fugarul suflet se-ntoarce acasă.
Carne, primește-ți lunatecul domn.
Fii slugă vicleană, suavă mireasă
Și varsă-te, rece urcior de răcoare.
Spală-i tot praful de vis pe picioare;
Șterge-l cu-a pletelor tulbure floare.
Prinde-l cu brațe de dulce dojană.
Deschide-i adâncu-ți de albă capcană.
Fă-i-te umbră, fă-i-te hrană.
Întinde-i ispite și-l du în prihană.
Alină-i cu lene și pune-i în cale
Minunile vâlcelor tale.
Și-n cleie-l cu mierea ce lăncedă-ți zace
În cele cinci simțuri schimbate-n prisace.
Ca-n dulcea ta raclă să uite ce-l doare.
Să-și curme prigoana zănatecul domn
Și-n lumea-i nebună să nu mai se-ntoarne.
Dă-i carne vrăjită și apoi tu, carne.
Preschimbă-te-n plumb și dă-i somn.

Secțiune 7.60 ZI DE OCTOMBRIE

A coborât posomorât octombrie
Pe gura ferecată cu tăcere.
Veninul vremii roade pete sombre
Și orice bronz se-mbracă-ncet cu fiere.
Ard anii greu și nu mai dau căldură.
Colorile durerii se răcesc.
Iubirea prinde zâmbete de zgură.

Mărețe răni adorm și se zgârcesc...
Tavan de ciori, văzduhul putred scade.
Moloz de nori pe-ai lumii ochi amărî.
Tu singur rezemi cerul care cade
Și-i porți pe umeri negurile mari.
Își strânge-amurgul valva-ntunecată:
Plecând urechea pe-amintiri umile.
Asculți cum auie, prin goluri, toată
Eternitatea-n scoica unei zile.
Articol VIII. VEGHE

(a) VEGHE

Secțiune 8.02 VEGHE
Izbânda? Ce grea încercare
Destinul se culcă sătul
Și carnea cu visul ei mare
Râvnește-n azururi pătul.
A slavei sălbatică hrană
Priește doar celor flămânzi.
Și slava ca muma spartană
Ucide copii plăpânzi.
Oricât amintirea împlânti-i
Și cânte-i pe socluri un bronz.
Pe macină, triști, la răspântii
Eroii, bieți idoli de bronz.
Când slavă din câmpul de lupte
Se mută în cripte de mort.
Vertebrele urii sunt rupte
Și ura e singurul fort.
Lingându-și grumazul de sânge.
La pândă stă timpul rănit:
Vegheați când mult aur se strânge
Și nu mai rămâne granit.
Capcane s-ațin în suișuri
Și plăgi sub coroane de domn.
Vin zile cu două tăișuri
Și nopți văduvite de somn.
Nu credeți în zodii, sunt curse:
Prin naltele stele sclipind

Trec ghearele marilor urse
Și săgetătorii ochind...
1940, iunie 30 București
Secțiune 8.03 CEASUL DE PIATRĂ

Ceasul de piatră bate de-acum.
Trece sicriul lumii pe drum
Fără o floare, fără urmași.
Singur și-n goană tras de ostași.
Ceasul de piatră unde te-a prins
Orice lumină-n sânge s-a stins.
Negre obloane grabnic se trag.
Vierme se face orice ți-e drag.
Greu, ceasul, piatră cade-n auz.
Fiece clipă naște-un obuz.
Mulți, târzielnici, într-un ungher
Duc solii păcii ramuri de fier.
Peste priveliști ceasul a stat.
Pleoapele zării lung s-au lăsat.
Marea e tristă, muntele timp.
Toți caii morții ară pe câmp.
Ce umbră albă-n gol a rămas
Țintă cu ochii groaznici pe ceas?
Iisus! Așteaptă ora de lut
Să ia durerea de la început.
Trece în goană tras de ostași.
Fără o floare, fără urmași.
Sicriul lumii. După sicriu
Ceasul de piatră latră a morțiu.
1941, august București
Secțiune 8.04 LUNATICII
Știu marii paznici unde ne aflăm?
Abia ieșiți din scutecele humii.
Ne-am cățărat pe-acoperișul lumii
Și pe tăișul evului umblăm.
Ce duh nebun în loc de lapte-am supt?
Iau mințile zănitece proporții.
Cu ochi deschiși, lunatici pui ai morții.
Pășim spre negrul gol de dedesubt.

Înalte zodii triste trec în cer.
Noi, alchimiști ai. forței și-ai durerii.
Ne-am altoit sălbaticiei materii
Și creștem, toți, afară din mister.
Ci bântuiți de Absolut – un loc
În care visul scapă de osândă – Purtăm în mâini o
torță fumegândă.

Cu care punem veacurilor foc.
Cu cât urcăm, ne clătinăm mai rău
Pe gândurile ajunse catalige...
Și nu cutează îngerul să strige.
Privind holbat un pas ce-am pus în hău.
1942, decembrie București
Secțiune 8.05 RAPSODUL
Războinici magi, sub stema sfâșierii.
Pe căi de foc sosesc condotierii...
Toți cei ce spargeți lumii carapacea.
În cătărămi de duh să-i strângeți pacea – Și
dezrobind din zgârzi de veac zăvorâi
Să le-mblânzească sângele rapsozii – Cetățile ne
varsă-n suflet fierea

Pe cenălțimi ne-am odihnit puterea?
Ah, iat-un stârv, nestricăcios. A! cui e?
Coroana vremi-i spânzura în cuie.
Închis, ceaslovul cărnii lui tot spune
De măreția soarelui-apune.
Dar tâmpla lui cu zei e spartă-n două
Și-n largul coif de gânduri șerpi se ouă.
La capul lui s-au strâns la danț cobolzii.
Ies ghearele din teacă, țepii, solzii...
Sub el toți puii negri mandragore
Adie-n noapte blesteme și hore...
Arar și eu mă-nduplec cu mișeii.
Nu mai vrăjesc cu-naltă hrană leii.
Transfigurez, o fiară visătoare
Să dăm asalt Gomorei încă-n floare;
Nu pâine, ci azur eu dărui plebei.
Sunt unul din cei șapte contra Thebei.

(a) INTER ARMA

Secțiune 8.06 ȚARA

Suntem un neam ca griul ce răsare
Din bezna brazdei, din minuni amare.
În câmpul vechi aceleași spice noi.
A câta oară plugul cu rugină
A spart o humă pururea virgină?
Și până-n fund la sacra origine
Ce mii de gropi sub oricare din noi!

...

Din moși-strămoși noi ne-ngropăm aicea.
Ne scurmă corbi, ne cântă pitulicea.
Și tot din noi cresc codrii vremii grei
Ci-n vreascurile veacurilor iar
Feciorii dârji se războiesc ori ară
Și nemuresc astfel eternă țară.
Alătura de boi, de ploi și zei.
1943, iulie 19

Secțiune 8.07 COMOARA

Popoarele nu sunt pământ
Și dragostea nu e țărână.
Dar o-ngropăm într-un mormânt.
Părinți și moși ne duc de mână.
Ca niște trepte-n zăcământ.
Către obârșia bătrâna:
Prin lut urcăm în cerul sfânt.
Sub pajiștile de senin
Stau lumile zămislitoare
Din întunericul deplin.
Nămeți de oase, sub ogoare.
Omățul lor etern își țin.
Din asprul suc nu iese floare.
Ci dor de spații și destin.
Străbunii pururi roditori
Sunt singura fatalitate.
Neliniștiți și-asupritori.
Porunca lor genuni străbate
Și încleștează pe feciori.

Pământul lacom de dreptate
Își scoală-n veci răzbunători.
Înalte limbi de foc grăiesc
Despre comorile de oase
Ascunse-n lutul strămoșesc.
Cum vin din tainele mănoase
Și din adâncuri scumpe cresc.
Cu grâne noi, misterioase
Acele flăcări ne hrănesc.
Când slabi și tulburi șovăim
Cu duhul scurs de-atâta rană
Și printre zile dibuim.
Sorbim puternica lor hrană
Și-n seva sacră ne unim
Cu veșnicia subterană.
Din fundul căreia suim.

1942, februarie București

Secțiune 8.08 STROFE PENTRU UN CIMITIR AL EROILOR

Ce-i nemurirea? veșnică zăbavă.
Amestec viu de moarte și de slavă.
Eroii-n cer duc rădăcini de lut.
Îi cheamă jos un dor, o strâmbătate
Dau suflet drepturilor încălcate
Și fulgeră de unde au căzut.
În groapa lor mai sacră decât cerul
Ei, marii morți, ne-au plămădit misterul;
Și-n taina lor cuprinși viarăm toți
Când ne-apuneau în vremile cărunte
Luminile Istoriei pe frunte.
Urcați în furci, ori trași, iloți, pe roți.
Albine mânioase pe câmpie
Porniră iureș mie după mie
Și astfel miera păcii ne-au cules.
Acum în stup dorm somnul așteptării...
Plângi că-i astupă florile uitării?
Covârșitorul morții înțeles?
Întreabă zeii, care ne-ar fi partea

De n-ar sta visul mai semeț ca moartea
Să rumenească jertfe, nebunii?
Că fără soare veșteda grădină
Sub uscățiva gândului lumină.
Ne-am închirci, necopți, bătrâni acrii.
Pe șesul stins cu zarea împușcată
Își lasă iarna aspra-i judecată
Și smulge crivățul răzlețe foi.
Peste morminte spulberă și geme.
Ci veșnicia n-are a se teme.
Căci laurii măririi sunt în noi.
Nu irosim copii și frați pe dâmburi.
În țintirim peste-adormiții sâmburi
Sufla-va duhul purei primăveri:
Frumoși că zorii răsări-vor feții.
Căci carnea, vechiul fruct zdrobit al vieții
Va fi rod nou al mării învieri.
Eu nu mai plâng pe oasele culcate.
Sparg piatra profețiile uitate.
Îmbrățișa-voi iar pe toți ai mei.
O singură imensă sărutare
— Răscumpărați din moarte și uitare - Ne va topi-n
eternitatea ei.

(a) TRANSILVANIA

Secțiune 8.09 AMURG ARDELENESC

Rostogolit, pământul s-a-ntors cu fața-n umbră.
Își pleacă gândul pleoapa și rana-n noi adoarme.
Dar dincolo de munte o măreție sumbră
Cu noaptea luptă încă și cerul e în arme.
Trec suflete prin codri și apele sunt ruguri.
S-aprind vechi turle lângă morminte făr' de nume.
Prin curți ard lănci de raze în fierul de la pluguri.
Cu mâinile pe sufletse-ncruntă-n fund o lume...
Pe roata zării trasă jos, schilavă, lumina
Se rupe ca o-carne a șesului în chinuri.
Ies lanțuri vechi de beznă pecetluind lumina
Și norii, gușteri negri, cu gușa de veninuri.
O țară-și frânge trupul în agonii de aur.

Cu hăuri oarbe-n spate căscate s-o înhațe.
Și-n timp ce noi cu capul pe-al somnului teaur
În văile uituce dormim cu visu-n brațe.
Amurgul uriaș-a-i icoană bizantină
O spânzură pe-ntregul perete spart al țării:
Gol și roind de sânge, de visuri și lumină.
Stă răstignit Ardealul pe crucea-ntunecării.

1940, august 17 București

Secțiune 8.10 ALBEI-IULII

De tace azi tunul și nu-și iau avântul
Cohortele-ntoarse, în lipsa lor sus
Să bubuie glasuri, să tune cuvântul.
Să fulgere slova în spartul Apus.
Olatul cel mare rotit e de ulii
Și nu-i nicio pușcă țintindu-i din zbor.
Dar glasuri viteze mereu Albei-Iulii
Vestească-i plinirea unicului dor:
Regească cetate de veci a Unirii.
Pecetie pusă pe Ardealul hrisov.
Tu maică a jertfei, stindard dezrobirii.
Ești scaun dreptății, cea fără' de istov.
În tine rodește de-a pururi un sânge.
Ce-n cazne vărsară cristoșii iobași.
Năprasnica roată destinul nu-l frânge.
O, Iulie-Albă, odraslele-ți strânge:
Zbucni-va-nvierea hotarelor dragi.

1941, noiembrie 25

Secțiune 8.11 TRISTEȚEA UMBLĂ-N ȚARA

Tristețea umblă-n țară drumuri arse.

Adapă călătorii la fântâni.

Domol adie-n ochi de vite stoarse.

Se duce cu catanele și iar se

Întoarce cu merinde pe la stâne.

Rămâne-n sat cu maica ori Ileana.

Bă le strămute timpul tot pe îi.

Dar lacrimile-i ard cum arde mana

S-aține ani și nu închide geana

În calea dorurilor lungi, pustii.

Ne roade-ncet cu mângâieri de piatra
Când lângă leagăn, tind lâng-un sicriu.
Neistovită-i cu bătrâni la vatră...
Dar când s-abate-n nopți de jar la șatră
Cum țipă diblă-n pumnu-i fumuriu!
Pe zarea noastră spânzură cocorii.
Ea culcă toamnă-n șesul țințirim.
Mai dă ocol prin spartele podgorii.
Apoi pădurii, strânge căpriorii.
Ne bate-a porți și-n brațe o primim.

1941, decembrie 18

Secțiune 8.12 DOR

Curg gânduri lungi pe fir de ape
Și sufletele taie văi.
S-ajungă pân' la voi aproape.
Își sparg în lume alte căi.
Vorbim de voi numai în șoapte.
Așa ca despre niște duși
Chemați dintr-un adânc de noapte
Când gem zăvoarele pe uși.
Ni-s oare limbile bolnave
Că pun în grai atâta tine?
Bocim când spunem azi Târnave
Și citi zic „Mureș” parcă plâng.
S-adună lacrimi în cuvinte
Ca ploile-n cernitul nor:
Ci-n miez stă fulgerul fierbinte
Cu aspre trăsnete de dor.

1942, București

(a) INSCRIȚII

Secțiune 8.13 INSCRIȚIE PE UȘA UNUI ATELIER
DE ARTIST

Oricine vrea mă-mpinge și intră, om sau vânt:
Sunt rana vie-a casei în zidul de-apărare.
Nu m-a deschis vreodată un geniu sau un sfânt.
Cu orice pas de-afară pătrunde-o destrămare.
Să nu mai bată nimeni în pieptul meu de-acum.
Nu mă mai dau în lături supusă și sfioasă.

În loc de zâmbet, lacăt strigoilor din drum.
Mă ținuiesc să-mi apăr stăpânul scump din casă:
Să-și scoată avuția prin goalele-ncăperi.
A strâns în el minunea pământului și-a mării.
Și când avar de sine vrea alte mângâieri.
Să iasă sus la vasta vitrină a visării.
1940, octombrie 26 București
Secțiune 8.14 INSCRIȚIE PE NISIP
Mereu însetez după tine.
De ce m-ai făcut de nisip?
Ocean, te reversi peste mine.
Lacom de sorb și nu te pot ține.
Nu te pot, cu niciun chip.
Credință cu boabe mărunte!
Când moartea cu suflu de leu.
Zidirea-ți voind să înfrunte.
Mă spulberă-n apele crunte.
Și-acolo, netrebnic, cad greu.
Cad la fund...

„Fundul sunt Eu”.

Secțiune 8.15 INSCRIȚIE PE O ZI DE TOAMNĂ
Au început să fie iar arborii de aur
Și tremură minunea palatelor de foi.
Se pârguiește vremea întinsă pe coclauri.
Divinități streine au poposit la noi.
Oracolele-s clare și pacea scânteiază.
E-n tot o plinătate cu-ndemnuri de huzur.
Din slavă, peste liniști, o pajură veghează
Ca într-o-mpărătească hrisoavă de azur.
Dar aur și azururi sunt goale vicleșuguri
Aduni din orice toamnă o boabă de-nțeleș.
Și dincolo de țarcul îngustelor belșuguri
Dă orizont tristeții imensul câmp cules.
Tu strâns lipești obrazul de ziua care trece.
E ce-ai mai drag sub cerul atâtor spulberări...
Obrazul dulce-al zilei, mai tras și tot mai rece.
Încet se depărtează, întors spre alte zări.
1941, septembrie București

Secțiune 8.16 INSCRIȚIE PE O FOAIE CĂZUTĂ

Se-ngroașă sevă-n miezul orgolioasei pulpe.
Rotund și greu atârna tot ce-a fost vis și-avânt.
Ne dă ochuri vremea cu pași mărunți de vulpe.
O, toamna mea înaltă, coboară pe pământ.
Nu ascultă la carnea trudită de plăcere.
Din moleșagul pernei oftând cu ochi închiși.
Că-n orice dăruire, la pânda-i o cădere:
Coroana ta-n azurul poruncilor suiși.
În inimă, prin cazna lăutricelor zboruri.
Te-am așteptat statornic ea pe un înger drept:
E rodul doar răspunsul atâtor moarte doruri.
Sau sufletul întrece cuprinsul unui piept?
Suntem tălmaci vremelnici ai celor nevăzute.
Și-n seninătatea noastră-ncheagă măturii?
Sau plămădim noptatici în gropile tăcute
La rădăcina lumii doar negre bogății?
Tu deslușește-mi toate lucrările din urmă.
Înseamnă-mi cu belșugul de dincolo de noi.
Și viața pe culese și stâna fără turmă.
Și aurul părelnic din scuturate foi.

1940, august 23 București

Secțiune 8.17 INSCRIȚIE PE FÂNTÂNA LUI NARCIS

Strein alai dospește în carnea ta ocultă.
Neliniștiții sâmburi plăceri făgăduiesc?
Ești robul noptii tale, și taina nu te-ascultă.
Te-mprăștii, pieri în alții ce te făgăduiesc:
Apleacă-le în mine cu râvnă lui Narcis.
Adâncul meu lăuntric a limpezit un vis.
Destăinuie oglindă-mi fărâme de mister.
Din frumusețea noastră nasc îngerii din cer.
Nepipăita sete să în genunchi, s-adori.
De propriile-ți brațe încolăcit cobori
În inima fântânii rodind singurătăți
Și-n care închegare de dincolo te-arăți.
Izvor de tine însuți te plăsmuiești din nou.
Himeră pipăirii și ochilor ecou...

Când luna urcă miere în crengile cerești
Și schimbă unduirea în unde sufletești.
Tot ce se iscă-alături părelnic și tăcut
Nici n-a venit vreodată și nici nu a trecut:
În slăvi se-ntoarce boltă pe umăru-i rotund.
Dar neclintit și singur tot tu ră sai din fund.
Pe frunte cu noiane de straniu geniu nins
Străbate din neantul urzit un fraged ins.
Cum genele visării de sine și-a plecat.
Pe dulcea-i goliciune nu-i cută de păcat
Și cum din vaste ceruri interioare vin.
Ies mâinile-i ca niște sigilii vii de crin.
Prin recea alchimie a lunii tristă-n van.
Destinul mai departe-i și tot mai diafan.
Prin aripa de trestii a zeilor oculți
Ca pe-un oracol chipul îți cauți și-l ascuți.
Prin plete mlădioșii luceferi ți-au pătruns.
Dar fața ta, de-a pururi unică, ți-e de ajuns.
Din lumi strălucitoare de pure oglindiri
Alcătuie-ți genunea de daruri și gândiri.
Orice miraj te cheamă cu foc în ochii largi.
Seninul cerc din miezul ursitei să nu-l spargi.
Statornicul miracol în care te alegi;
Iubește-ți pururi taina fără s-o înțelegi.
Prin somnul meu te pipăi prelung că marii orbi.
Împătimit de tine minunile să-ți sorbi.
Neatinse de cutremur și reci ele nu trec.
Căci visul nefățarnicse-ncheie cu înec.

1940, august 25 București

Secțiune 8.18 INSCRIȚIE PE CARTEA CU
POVESTEA GENOVEVEI

O netedă iarnă de-acuma se lasă.
Ce fragedă-i lumea sub simple zăpezi.
Ia sufletul drumul și vine acasă.
Cu el la fereastra visării te-așezi.
La pară din vatră vin umbre firave.
Căldura dilată un fir de-amintiri...
Ce boare de lapte și ierburi suave

Te-adie deodată? O, nu-s năluciri.
Ascute-ți privirea pe albul de-afară.
O urmă-nghețată îți stăruie-n prag.
E ciuta pădurii ce noaptea coboară
Să-ți spuie ca-n vremuri că încă-i ești drag.

1940. octombrie București

Secțiune 8.19 INSCRIȚIE PE O STÂNCĂ LA PASUL VULCAN

Intră cu valeți și spioni
O armie grea, de baroni.
Ci-n goticii codri de brad
Pâdea mânios vodă Vlad...
...Nici tulnice lungi, nici tilinci.
Doar pași ațipiți de opinci.
Pe creste mazili și ciobani
Țin, muți, ațânați bolovani.
Pe firele văii prin chei.
Jos mișună oști de mișei.
În zale și coifuri de tuci.
Cotiș printre vămi de butuci
S-afundă în reci văgăuni
Și craiul, și domnii nebuni.
Râvnind chinezate și țări
Arată cu lăncile-n zări.
Ci-n hăul de pășuri străvechi
Pereții au ochi și urechi.
Un chiot i-ngheață de vii.
Ce hreamăt e sus în stihii?
Ha, luna își scoate-n vuitori
Baltagul de aur prin nori.
Și-ncepe-n baronii de fier
Să plouă cu pietre din cer.
Și curge pe mândrii orbeți
O lavă de crunte săgeți.
Sub trăsnet de stânci rostogol
Cresc stâneni de leșuri în gol.
Zi, noapte, cumplitul vulcan
Sfărâmă ciolan cu ciolan.

1940, octombrie București

Secțiune 8.20 INSCRIȚIE PE O FRUNZĂ DE VIȚĂ

Privesc zeița, goală-n al marmorei alb foc.
Cu coapsele-ncheiate în zâmbet pur de linii.
Și-ntreb ce cauți tu, frunză, nelegiuit obroc.
Pe miezul frumuseții și-n inima luminii.
Când seva nemuririi, dumnezeiescu-i joc.
Și-a strâns în sânii candizi parcă-i rodiră crinii.
De ce pe-avântul lacom să spargă timp și loc.
Pui semnul sfiinciunii, căderii și al vinii?
Ce gând a stat din fruntea bacantei să te fure.
Să te lipească-n ținta desăvârșirii pure.
Un zbenghi de curtezană sub pântecul rotund?

„... Destul!... Păienjenirea privirilor profane

Întoarceți-o din drumul supremelor arcane.

Sunt pleoapa unei taine, acopăr, nu ascund”.

Secțiune 8.21 INSCRIȚIE PE UN PAT ANTIC

O lăncedă zeiță ce-ar fi zburat prea mult
S-abate-n așternuturi și-n moalea mea răcoare
Cu fâlfâiri de gene s-a-ntins nălucitoare...
Solia cărnii sale supus mă plec s-ascult.
Și iată, aprig zeul strălucitor căzu.
Mistuitor ca focul ceresc peste victime...
Sclav dornic ce slujește misterul din vechime.
Mi-am pus căluș și-acopăr ce ochiul meu văzu.
Prin măduvă deodată un chiot mi-a trecut...
Galopul de Centauri gonind către Lapite?
În dulcea-ncăiertare de coapse cotropite.
De-atâta lung cutremur ce lemn putea sta mut!?

1942 București

Secțiune 8.22 INSCRIȚIE PE MARGINEA UNUI

BASM

Cercași toți armăsarii din grajdul de-mpărat.
Îi adăpași cu rouă, le-ai dat belșug, otavă...
N-a odrăslit niciunul o aripă spre slavă
Și-n van îmbii azi alții cu fân împrourat.
Nechează-ntr-o coșarcă bătrânul bidiviu.
Auzi-l cum își cere tainul de jăratec.

Cutează, scurmă-ți pieptul: c-o mina de foc viu
Din gloabă va renaște Pegasul furtunatic.
Și vei afla atuncea răpirea-n spirit cum e:
Vârtej de aripi cânta, grumazul arc de cer.
Cutreier pur ca gândul mai sus de vămi și lume.
Peste risipa vieții tu-naltul vistier...

Și toată ascuțimea beției fără nume
Când zei îți ies în cale și imnurile-ți cer.

Luni, 21 august 1944 Bod-sat

Secțiune 8.23 INSCRIȚIE PE UN VAS DE ARGEȘ

Ții, mire, trandafirul și drept la piept ți-l pui.

Ulcica mea de Argeș cu boi de fată, șui...

În dorul cui olarul te zămisli frumoasă

Și-o le de dulci smălțuri s-a migălit să-ți coasă?

Să-l fi-ndemnă, ce taină, pe-al cerului ibovnic

S-aleagă tocmai lutul și să și-l ia duhovnic?

Ce gând a-mpins pe asprul muntean să scrie-n tine

Izvodul fără' de moarte-al tiparelor eline?

Ca-n somn, din fundul unui nemuritor descântec.

Ți-a tras, melodioasă, statura ta de cântec.

La agera-i dogoare a inimii te coapse.

De-ncremeniși pur lujer de înger fără coapse

Ca să răsași mai mândră din toate celelalte.

Te-a mlădiat de mijloc pe șoldurile-nalte

Și-nsăilindu-și jindul, în brâul cu florări

Ți-a pus năluca unei eterne dezmiardări...

Dar cum zvâcneau din forma râvnită sâinii, plinii.

Desăvârșiți îi strânse sub un pieptar de linii

Și-n semn că harul curse prin mâna lui uneltă.

Zâmbește încă luna din talia ta zveltă...

...Cum goală plăsmuire a dorului, stai mută.

Te mângâie doar gândul, doar ochiul te sărută:

S-a spulberat olarul cu mâna inspirată.

Și mârâi și mireasa ce-ai strâns la piept odată...

Ci-n tine pururi visul nestinsa seva sparge-și.

Schimbându-te-n pierduta surată de pe Argeș.

28 mai 1945

(a) EVOCĂRI - PRIVELIȘTI

Secțiune 8.24 VILLON

...„*Mais ou sont les neiges*”...

Hoinar vestit, poet la drumul mare.
Ce-ai pus din timp popia la ciochini.
C-o mână umbli lumii-n buzunare
Cu alta-n stihuri Precistei te-nchim.
Dai, hăituit ca lupul-pe la stâna.
Târcoale-n târg dughenilor cu șunci.
Spăsit le-adulmeci plin de râvnă, pini
Ce-n ele cangea deștelor ți-arunci.
Soi ulițarnic ce-și înjură prada.
Chefliu stricat cu visul strălucit.
Ca un tâlhar ascuți, oțel, balada.
Să ne-o împlânți în piept ca pe-un cuțit.
Ibovnic scump al ocnei, bun din fire.
Dar înhăitat cu îngerii pierduți.
Te cuibărești prin putrede tractire.
Să plângi pe neaua anilor trecuți.
De gât eu zorii pleci la dănțuit.
În glas de liturghie, geamparale...
Ți-e sufletul un bâlci dezlănțuit
În nava unei vaste catedrale.
Parcă te văd maestru-n furțișaguri.
Edec de han și-al juzilor vrăjmaș.
Tras din spelunci ca un guzgan din faguri
Scrășnind sub biciul asprului armaș.
Risipitor cum n-a fost vistiernic.
Măreț golan cu aurul în gând.
Tu îți iubești viața de nemernic
Și știi să mori, drag păduchios, sperând.
Și-n timp ce-ți pun în zbilț cerbicea bravă
Și se găesc să te ridice-n furci.
Tu, mai isteț, furând un vraf de slavă.
Pe scări de rime veacurile urci.
12 septembrie 1942

Secțiune 8.25 MICHEL-ANGELO

A luat în mâini argila necurată
Și ca pe-o jertfă a zvârlit-o-n foc.

Din brazda flăcărilor albe, iată
A răsărit o frumusețe-n loc.
Întreabă aprig pietrele cu dalta
Ca pe-un oracol somnoros de greu.
Le răscolește una după alta.
Răspunsul, pururi urma unui zeu.
Ca-n niște porți, izbește cu ciocanul
Și ploi de așchii împrejuru-i curg...
Prin colbul orb ce-i bântuie aleanul
Zvâcnește-n el străbunul demiurg.
Oriunde bate, sparge și pătrunde
Adânc sub coaja îndârjitei humi.
Ecou, îndată împietrit răspunde
Conturul-vag al unei alte lumi.

1948, februarie

Secțiune 8.26 ARHIMEDE

Nici mâini, nici ochi... pur nesațiu
Cu genunile auzului închise.
Spânzurat ca un păianjen în spațiu.
Alerga pe urzeala imenselor vise.
Tot mai înfierbântat băteau berbecii
Jos în zidurile cetății.
El număra ca într-o strungă vecii
Din unghiul de aur al eternității.
Cinci l-au străpuns sulițele vrăjmașe.
Culegea legi, pândeia probleme.
Căuta sprijin altei lumi uriașe.
Nu și-a auzit carnea cum geme.
N-a prins știre măcar să tresalte.
Era așa de departe pornit.
Atât de cufundat în cele înalte.
Trupul jos atât de strivit.
Că el pentru sine n-a murit.
N-a mai avut doar unde se-ntoarce.

1941, decembrie 30

Secțiune 8.27 VIS

Cătam un țel nedeslușit pe drumul
Din mlaștinile timpului latin...

Amestecat cu seara și cu fumul.
Mă afundam în propriu-mi venin.
Și nicio fiară nu-mi ieșea în cale
S-o pun blazon poemului de chin.
Nicio răspântie în vasta jale.
Nici codrul cu-arătări ca în acea
Comedie divină, spaimă dragă.
Purtată o gând, ce-atâta îmi plăcea.
În care răătăcisem ziua-ntreagă
Și-al cărei caier visul meu torcea.
Trecut, cu mult, de miezul vieții, încă
Urcam lăuntric veștedul meu șes.
Și orice piatră îmi părea o stâncă.
Iar eu din toți s-o duc în spate-ales.
Orice hârtop prăpastie adâncă
Și iad de unde n-aveam să mai ies.
Când, iată-ne zumzet de alexandrini
Ce tânăr trist cu ochii de petunii.
Ivit pe dulci coline cu măslini.
Mă cheamă sub prietenia lunii?
Mă aninai de pașii lui senini
Cum, strânși pe-aripi de albatroși, lăstunii
Trec toamna marea când furtuni i-au prins.
Și în ilotul tulbure-al durerii
O blândă limpezime s-a aprins.
Cum săruta-voi mâinile tăcerii
Ce peste mine simple s-au întins
Boltind deasupra-mi tot azurul verii?
În inima-mi de-atunce-a pus sigiliu
Cu aurul de vremuri neatins.
Stai tu, izbăvitorule Virgiliu...

17 iulie 1943

Secțiune 8.28 VODĂ RAREȘ

Ne amețise jocul de lună plină, care-și
Plimbă prin nori coroana ca-n basme arăpești.
Urcam alene vadul pe unde vodă Rareș
Purtase aventura-i în carele cu pești.
Vorbeam de el. Și-n noapte se presimțea Bârladul

Pe-o geană de mocirle sub noi mocnind adânc.
Ne așteptau acolo boier Condruț ori Vladul.
Cu stemele domniei ascunse la oblânc.
Lin scârțâia-nainte șiragul de chervane
Cu iz prelung de baltă și miros greu de crap.
Haidăi cu veche limbă, și-njurături avane
Hăiseau, smucind grumazii și moațele din cap.
Ne-ajunse-apoi din urmă suflări de către Brateș.
Un bici de ploaie deasă plesnit de băltăreț
Ne-mpinse-n gloata sumbră sub un umbrar de rateș.
Vijelios pe-alături tună un călăreț.
Cum moțaiam pe finul călduț din nadișancă.
Mi-a nălucit aievea misteriosul domn.
Un fulger prins în zale și-n brațul drept c-o spancă.
Visat mai mult de ochii abia muiați în somn.

1947, octombrie 29 București

Secțiune 8.29 ACTORUL

Își leapădă coroana cu purpura regală.
Și toată văcsuiala de slavă și lumină
Cu care-nflăcărare fremătătoare sală.
Și vlăguit se-ntoarce la mucedă cabină.
În orice miez de noapte cuțit de ghilotină
Cortina îi retează viața triumfală.
Trunchiatu-i geniu moare în ulița haină
Și cezarul i-o umbră în lumea zilei goală.
Bătăi târzii din palme îi mai trimit ecoul.
Mulțimile grăbite se-nghesuiesc la scară
Și somnorosul teatru stă pleoapele să-nchidă.
El, despuat de aripi, biet fluture de seară.
Cu smucituri amare îmbracă-ncet sacoul
Și, iarăși, vierme, intră în vechea crisalidă.

1942, martie 3 București

Secțiune 8.30 POETULUI GRĂDINAR TRAIAN

MIHAIL

Înmormântași, poete, trandafirii...
Îi plânge ploaia-n șir, eu repezi stropi
Le-aruncă, cioclul, vântul prohodirii
Cununi de frunze moarte peste gropi.

Stau brazdele, odinioară salbe.
Un cimitir de crizanteme-acum.
Grădina scrisă-n strofe de flori albe
Se-nchide trist și-ncet ca un album.
În bolți funebre de zidiră norii
Și cerul negru e un alt cavou
Unde, pustii, s-au îngropat cocorii
Târând un bocet lung ca un ecou.
Icoanele luminii jucăușă
În inimă le strânge ca-ntr-un stup.
Să-ți fie miere, când va-ncepe-n ușa
Să urle iarna vieții ca un lup.
1948, noiembrie 19 București
Secțiune 8.31 ELEUSIS

(sau Olimpia)

Ascuns ca într-o criptă cu-ntreg alaiul sfânt.
A stat milenii cerul Helladei sub pământ.
Dar sapele vrăjite ce-odată l-au deschis
Dezmormântară cerul cu zeii lui de vis.
Din marmora în lespezi cu miezul de amiază.
Nălucitoare piatră de sine luminează.
Și-n ziua împietrită frontoanele-animale
Destăinuiesc azurul din care-au fost tăiate.
Ce far de frumusețe s-aprinde jos acolo.
Înconjurat de Joe, de Ares și Apollo?
E Afrodita, goală, cu nimfele vasale
În toată frăgezimea eternității sale...
Dumbravă de coloane senine s-a mișcat?
Frunzișul nou al vieții în zbor a fluturat
Și-n jocul veșniciei sub ochii vremii grei
Columbe albe umblă pe umeri calzi de zei.
1942, duminică, 8 februarie

Secțiune 8.32 EPIDAUUR

Amiaza de azur fierbinte cu ochi-ncercuiți de aur
A-nmărmurit pământ și mare sub o hipnoză de senin
Ard limpezimile de lespezi ca niște vetre de tezaur
De-a lungul amforelor vremii cu guri spălate de

venin!

Frânturi de zei sclipesc în lava singurătății îngropate
Și peste umeri de milenii, spărți de lăuntrice poveri.
O altă liniște-și înalță din temelii, ca o cetate.
Ciclopeienele-i coloane tăiate-n blocuri de tăceri.
Împresurat de veșnicie, urc treptele la Epidaur
Și-n visul meu privesc aievea din fundul stinsului
destin

Cum, singură rămasă vie în vastul marmorei coclaur.
Pe fruntea goală a luminiise-ncruntă umbra unui pin.

Aprilie 1941

Secțiune 8.33 TEMPLUL

Lasă de acum

Piatră și argil.

Cată-ți subtil

Sprijin de fum.

Stâlpi, zidării.

Turle... de loc.

La temelii.

Limbi mari de foc.

Jertfa? de gând.

Niciun amvon:

Singurul zvon

Duhul trecând.

Cu chin și azur

Acoperit.

L-a ctitorit

Sufletul pur.

Aici s-așază

Dorul ucis

Și-ngenunchează

Vis după vis.

Pară și nor.

Urcă la cer

Templul, ușor

Mongolfier.

20 iulie 1943

Secțiune 8.34 FACEREA

Sta grea Vecia neagră de taina unei rodii.

Pumn strâns adânc pe-o beznă de gând în miez de
zodii.

Tăiș divin Cuvântul deodată a strălucit.
Nedespicalul iată-l, s-a spart și risipit:
Curgeau bucăți de haos pe albiile de-nceput
Când a surâs lumină cu chip de-ntâi născut
Și, geamăn cu Azurul, din gestul ideal
Țâșnea spăimântătorul nomol primordial.
Tulpini de legi strălimpezi luptară cu furtuni
Să-mplânte rădăcina în sorburi și genuni.
În cârduri nebuloase urcau îndrăgostite.
Purtând ascuns în pântec un cosmos de ursite.
Luceferii sălbatici siliți de albe norme
Își făureau inele din orbite enorme.
Cometele ași jderi păunilor nerozi
Zvârleau peste abisuri nălucitoare cozi.
Ici-colo câte-un soare abia înfăptuit
Lucea între răspântii de hăuri ținut.
Prin spațiile oarbe și vraști de țării
Se deslușeau înalte, albastre schelării.
Pe cer rădvân de stele umbla că pe un șleau.
Băteau din palme îngeri că lunile creșteau...
Și-n vâlvora rodirii, cu scrâșnete de dinți.
Năprasnicele ghețuri se deșteptau fierbinți
Dar, aspră zămislire și tuturor izvor.
Părea o fericire giganticul fior.
În pripă, mâini intrară cutezătoare-n foc.
Făptură și unealtă s-au măritat pe loc...
Și duhul? Pe noiâne tira din când în când
Imense aripi triste, o lebădă, cântând.

16 februarie 1944

Secțiune 8.35 ACOLO UNDE NORII

Acolo unde norii noștri n-ajung.

Sub bolțile marelui azur fierbinte.

Peste spinările negrei Thesalii.

Cobor cu gândul

Drumul bătut de lăstunii dunăreni.

La țărmul ionic...

Zei albi mă-ntâmpină-n cale
Și făuresc din statuile lor
Un alt Thermopile de marmoră sfântă.
...Zei limpezi.
Hopliți ai frumosului veșnic.
Îngăduiți-mi să intru:
Eu caut valea Thempe.
Sacra potecă umbrită de dafini
Ce duce la Delphi.
Acolo în genunchi voi cere
Sfat bun înaltului Oracol.
Căci pentru mine
Zadarnic susură timpul
Și-n van bat clopotele turmelor de zile.
Eu nu râvnesc decât Eternul.
Desăvârșirea pură.
Icoană săpată în pietrele voastre
Logodnice ale nemuririi.
Vreau tiparul în care au sălășluit de-a pururi
Radioasele idei.
Nestrămutatele mame ale lumii
Aidoma cu veșnicia.
Dați-mi cheia măsurii biruitoare de moarte.
Zei, călăuziți-mă în Hellada
Și deschideți-mi largi Porțile frumuseții...

1943, iulie 20

Secțiune 8.36 ÎNALTELE NELINIȘTI

Înaltele neliniști din plop s-au deșteptat
Și-n ierburi prinse de presimțiri strecoară
Cu șoșote, un tremur de gând întunecat.
Și carnea goală a verii deodată se-nfioară.
Ce uneltiri apasă și cine stă la pândă?
O clipă heleșteul se face de pământ.
Sibilă prinsă-n spasme cu fruntea spumegândă.
O plută despletită profetizează-n vânt.
Surd, în zăduful zării s-a zvârcolit o zvoană:
Furtună-n cap cu goarne zbucnite din senin.
Galopuri nevăzute, bubuitoare zboruri...

Crunt, Nordul își răstoarnă cumplita lui bulboană
Din care grele armii de nori vuind în coruri
Cu tobele de ploaie și grindeni pline vin.

1943, iulie 25

Secțiune 8.37 ALBĂ IARNĂ DUNĂREANĂ

Albă iarnă dunăreană
Cu zăpezi până la brâu
Culcă-n sarica bălană
Bărăganele de grâu.
Năpădind zbătăi și rosturi.
Neaua urcă reci minuni:
Mistuiți în adăposturi.
Oameni și sălbăticiuni.
Peste sate fără vaduri
Își azvârle din duium
Urișele plecaduri
Găurite rar de-un fum.
Nimeni liniștea nu sfarmă.
Doar ca-n somn nedeslușit
Își descarcă-n gol o armă
Chiotul înăbușit.
Curge viscol ca pe vrană.
Nevăzută s-a închis
Țara fără de prihană
În omăt ca într-un vis.
Iar la guri de văi, pe laturi.
Într-o noapte s-au durat
Strălucite-nvoalte caturi
Pentru Crivăț-împărat.
Fulger alb, întreaga zare
Intră-n ochi, un junghi tăios.
Albul e atât de tare.
Că ajunge veninos.
Și-n cumplita lor albețe
Dorm adânci pustietăți;
Pun troienii vămi răzlețe
Între mari singurătăți.
Românească iarnă veche.

Albe lumi, fără drumeți...
Trece-un lup într-o ureche
Pe gorgane de nămeți.
1943, 11 ianuarie București
Secțiune 8.38 URSARII

(Mahala bucureșteană)

Amiaza își boltise în slavă peruzeaua
Când lung zbucni o zarvă ca de pe alt tărâm
Și-o neagră hărmălaie se lăsa-n mahalaua
Ce cască lenevoasă la umbră de salcâm.
Ursari smoliți, cu lanțuri trecute peste brâie.
La porți și-arată dinții prin aspre șomoiege.
Și namile ursuze smucite scurt din frâie
Tresar din vis și saltă sculate pe ciomege.
Bălăbănindu-și capul nostalgic înspre soare.
Și pieile tocate parcă de care mărunți.
Dihaniile slute cu ochii de urdoare
Clipesc către azurul amintitor de munți.
Li se năzar acolo reci iezere înalte.
Miresme lungi de zmeuri plutesc prin bezna verde.
Cad albele cascade cu apele învoalte...
Și-n pâclele-aiurării vedenia se pierde...
Ah, încă, stați: cu sânge de auroră-n gheare
Și pofte iuți de carne, pe după stânci s-ascund
Să vadă cum o ciută plecată pe cleștare
Își soarbe îndrăgita imagine din fund.
Tăcerea-i ca o miere, acolo sus sub stele.
Și-n stâlpi zidiți din piscuri îngheață vremea-n
peșteri...

Ei jos, mânați de larmă, trec duși de duhuri rele.
Prin triste anotimpuri, în tumbă tot mai meșteri...
Căzuți din cer, zac gârbovi... și molcomi iau la pas
Tărăgăneala vieții prin pulberile verii.
Iar țipă aprig dibla la alte porți popas
Și iar începe jocul pe tălpile durerii.
Un pui mai îndărătnic, stând țeapăn ca un trunchi.
Se zvârcole-n belciugul din nasul uns cu bale.
Un precupeț cât malul, dar șubred de rărunchi.

Se culcă-n drum să-l calce ursoaica grea, pe șale.
Sar furnicar copiii dând buzna prin cocioabe
Și ies cu pumni de poame ori coji de pâine-n mâini.
Urși suri, cerșind pe uliți cu tamburine-n labe.
Mătăhăloși, prind darul în hohote de câini.

26 aprilie 1946

Secțiune 8.39 BIVOLII

Domol se mișcă zeii nomolului fecund.
Le picură pe frunte amurgul luat în coarne.
Că parc-ar vrea deodată în aur să se-ntoarne
Elementarul negru ce-a răbufnit din fund.
Sălbatica stihie din smârcuri s-a ales.
Ia chipuri smoala hâdă și umblă pe picioare.
Mugesc către lumină huidume visătoare.
Noroi cu ochi nostalgici pornește peste șes.
Ies doi, ba trei... O turmă, haotice vedenii.
De vărsători zănateci scăpați de dedesubt
Își scrie zodiacul cu mâlul tot ce-a supt.
Pe drumurile noastre... Spăimântătoare genii
Aduc în sate noaptea dospită-n vrăji de stele.
Opriți la porți, așteaptă, ca soartă-n ceasuri grele.
1948, august 3 București

(a) ORACOLE

Secțiune 8.40 DODONA

De-ar ști stejarul ghinda cui slujește...
Rodesc tot mai puțin și tot mai rar.
Aceeși sevă crudă urcă, dar
Până ajunge-n vârf se-nțelepțește.
Mă zbuciumă oracole-n zadar.
Secura lumii singură-mi lucește.
Iar fi-voi lemn ce-n țândări putrezește.
Auguste reverii s-or face jar.
Nu mă strujiți în schiptru triumfal.
O, ce-ați făcut? Vedenii mă frământă:
E un palat clădit de salamandre.
Acolo-ntre meseni, sub policandre.
Măreț și-n mâini cu magicul pocal.
Stă veacul, sus, se clatină și cânta.

Ianuarie 25, 1944

Secțiune 8.41 ORFEU

Păianjenul îi stete pildă vie.

Cu sucul lui își toarce și resfiră:

El inima fâșie cu fâșie

Și-a sfâșiat-o și-a-ntocmit-o liră.

Ce poate a durerilor secure

Sau moartea ce-l pândește dintr-o stea

Când fiecare coardă-i o pădure

Cu toate corurile codrilor în ea.

La cântecele-i ademenitoare

Se scoală pietre vechi și-ascultătoare.

Ies fiare cu menadele în hore.

În timp ce-aleargă mâinile vrăjite.

Păianjeni albi, pe mreșile-aurite

Să prinză lacom prăzile sonore.

Ianuarie 28, 1944

Secțiune 8.42 DAEDAL

Am construit, cu ce ardoare, sub pământeană
rătăcire.

Se-mbucă geniul cu moartea în limpezimea unui
gând.

Ce clar e planul și ce sombră capcana, crâncena
rotire.

Să te-nvârtești fără scăpare, ocol tot ție însuși dând.

Las bestiile de aramă... Azi iar vicleanul duh îmi
vând.

Dar unei alte mai înalte cercări de pură-nfăptuire:

Să iscodesc pe nicovală o aripă mă zbat, flămând

Să urc în cerul sterp viața cu greul gând de nălucire.

Își leagănă în poală zeei și-i luluie cumplita mare.

Trec valuri dulci pe-amare liniști și coapsa insulei se-
ndoaie.

Aci o navă sparge zarea și-aci deodată nu mai e.

Pornesc spre - un zbor senin și, iată, s-abate marea
remușcare.

Aud, în inima-mi închisă, mugind ca-n tainica odaie

Sub Taurul închipuirii, zănateca Pasiphae.

1944, ianuarie

Secțiune 8.43 ARIADNA

O, Ariadna, plânsa mea minune.

O, fabuloasă carne, nvolt tezaur

De albă și zeiască goliciune.

Slăvite coapse pârguite-n aur.

Pe redia mai moale ca o lână.

Încolăcind fugarnicul tău domn.

Ai adormit c-un fir de algă-n mână

Când te-a cuprins iubirea ca un somn.

Cum îți strivești jos trupul fără milă.

Își sapă sânii cupele-n argilă.

Se adâncesc sub pântec dulci comori.

Nisipul sugă buzelor sărutul...

Și-n râvna lui spre frumusețe, lutul

Îți modelează marile splendori.

Ianuarie 28, 1944

Secțiune 8.44 HERMES

Sunt Hermes psychopomp de trei ori mare

În câtetrele sacre regiuni.

Port coif vrăjit, toiag cu șerpi lăstare

Și-naripații pinteni la colțuni.

Zeu iscusit, întind fără-ncetare

Mreji de scorniri, năvoade de minciuni.

De la Olimpul albelor altare

La Hadesul cu negrele genuni.

Deprind pe oameni camăta, negoțul.

Ascund, înșel; îndemn și apăr hoțul.

Clădesc pe-nchipuiri o bogăție.

Atât destinul, laud lăcomia;

M-a pus un vechi oracol temelia

Năucitoarei lumi ce va să vie.

Ianuarie 26, 1944

Secțiune 8.45 ICAR

Icar urcând azurul cu aripi moi de ceară

Știa că-n slăvi domnește de-a pururi asprul ger

Și cutezanălțimii scăparea să și-o ceară:

Un pisc își zămislește ghețarul pur în cer.

Primejdiosul rod al semețelor văzduhuri.
Înaltul zbor de aur întâi el l-a cules.
A desflorat genunea de sus până la duhuri.
Sălbaticelor pene dând țel și înțeles.
Și cum zbura-n ol însuși, nu l-a-ntrerupt căderea.
Nu s-a surpat din cuget dacă s-a rupt din vis.
Aripile din suflet și-au îndoit puterea:
Duceau solia lumii dincolo de ucis.
Un gând nu se topește când arde-n el durerea
Și când singurătatea de diamant l-a-nchis.

1943, iulie 7

Secțiune 8.46 SYMPOSITION

Cum a putut în jurul lui să strângă
Scăpărătoarea țării tinerețe.
Tot ce-i ardoare, vis și frumusețe.
Bătrânul hâd cu masca sa nătângă.
Alcibiade, palid zeu, stă lângă
Diotima, iubirea să-l învețe.
Melita, din prevăz de plete crețe.
A-ntins spre Platon alba-i mână stângă.
Banchetul e un stup... Zumzăitoare.
Cuvintele de aur prind să zboare
Și-aduc polen din orișice părere.
Amarul colb cu izuri felurite
Ce risipiră buzele-nflorite
Socrate-l strânge și-l preface-n miere.

Duminică, 31 ianuarie 1944

Secțiune 8.47 MAHATMA

Am săgetat Apusul și l-am aflat hain;
Năprasnic târg de genii înaripați cu viții.
Din vasele de aur beau fiera lor leviții
Și niciun sfânt în piscul sălbaticului chin.
Mândri de gânduri oarbe în sufletul puțin.
Născuți din spuma vremii, se-ntorc iar istoviții.
Titani fără legendă și fără zei, priviți-i.
Afund în hăul celor afară din destin.
Măreții robi ai forței s-agață în furtună
De-un păi plăpând de glorii. Când trăsnete s-adună

Îmi smulg cu spaimă ochii din cruntul cerc de fier:
Văd anticele Asii deschise ca o raclă
Și-nfipt pe culmi un schimnic mâncat de lepră sacră:
Se scurg prin el în taină mâniile din cer.

1944, ianuarie

Secțiune 8.48 CARTEA

Vistierie doldora de vise.

Fermecată ladă a Pandorii.

Unde toate duhurile-nchise

Schimbă-n aur plumbul închisorii.

Cât de veche, galbenă și roasă

Tu ne spinteci bezna suferinței.

Când te-avem în mâini, misterioasă

Teacă pentru săbiile minții.

Stup în care slove-naripate

Cu polenul lumii încărcate

Sucul nemuririi ne-au trecut.

Roi de buchi, semințe ale ideii.

Magic cosmos strâns în scoarțe; zei

Au pierit că nu te-au cunoscut.

1944, ianuarie 24 București

(a) ALTE AMĂGIRI

Secțiune 8.49 BASM

La miezul nopții-n iezer de cleștar

Furiș se scaldă fata de pescar.

Cămașa, fota, smulse, mototol.

Din stuf duc dorul trupului ei gol.

Pe limpezimea sânilor ce ies

Bujori de apă alte straie țeș.

Ea când se joacă sub poleiul pal

Cu mingea lunii azvârlită-n val.

Când fulg de auroră prins pe lac.

O poartă, plută, unda după plac

De-i licăre peste genuni hoinar

Seninul părului de chihlimbar.

Când, albă vidră, se repede-n fund.

Unde țipari de raze se ascund.

Cu degete urzite în voloc

Să-și dibuie sălbaticul noroc.
Bat mrenele picioarelor argint?
Ea-și subțiază-notul spre alint.
Lin se lungeste-n spume ca-n crivat.
Și strânge-n brațe valul fermecat.
Și-și mângâie iubitul diafan
Cu-a palmelor căușe de mărgean.
Se arcuiește peste el atât
Că stele-i vin la umeri și la gât.
Și cum ia-n piept molatecul talaz.
Luceafărul i-atârnă de grumaz.
Cât zuliari pe-alaiul ei ceresc
Clăbuci de nuferi o învăluiesc...
Cresc inelate apele de spasm.
Ea tot mai singură-i ca într-un basm.
Atunci, ca să-și viseze visul tot.
Ea-și face-un leneș leagăn din înot.
Și o pălește spaima că un dor;
De s-ar ivi acum un zburător!
Zvâcnind întreagă, scoate boiul șui.
Dar niciun Făt-frumos la pândă nu-i.
Doar din tufiș privighetori mlădii
Întind liane lungi de melodii.
Și-aprins de dragul ei, tot cerul greu
Cu zodiile lui se mută-n heleșteu.
1941, ianuarie 15 - 20 București
Secțiune 8.50 PLUGĂRIE
Nu mai visez la palide domnițe.
Râvnesc arzuia came dolofană.
Pietroșii nuri ce-aduc de la căpițe
Sălbatic iz cu gust de buruiană.
Mi-e silă de capcana diafană:
Dulci brațe albe, suflet în șuvițe.
Vreau trunchesa iubire pământeană
Trântită pe-un plecad de romanițe.
Stau sânii dârji scoțând ca din adâncuri
Grădinile lor doldora de mere.
Să-mi umplu mâini, ochi, gură, de belșug

Și să mă las pe rodnice oblâncuri
Cu-aceeași lungă, ritmică putere.
Cum te apeși în coapsele de plug.
1953, ianuarie 16

Secțiune 8.51 SORA DE LA SCHIT

Ochi codați de dor
Duși la mănăstiri
Țes din gene stor
Vulpeșe priviri.
Cum n-am înțeleș
Tremurul lor strâns?
Noți aș fi cules
Agrise de plâns.

Secțiune 8.52 DINTR-O CÂNTARE A CÂNTĂRILOR

PROFANĂ

IUBITUL

E iarăși noaptea cu ispita veche.
Dă haosul din nou în muguri cruzi.
Luceafărul își caută pereche
Și carnea spațiilor tremură... M-auzi.
Iubita mea, grădina lumii-ntregi?
Plâng, surghiunit din veșnicul mister.
Sunt șarpele, vin vraja să-mi dezlegi.
Mi-e dor de fructul sânilor din cer.

De caldul pântec – soare-n înălțimi – Zămislator a tot
ce este trai.

De coapsele stând, mândri heruvimi.
Străjuitori la dalbe porți de rai.
Stă între noi genuna ispășirii?
Și morții frumusețea vrei să-ți vinzi?
Apleacă-te pe marginea iubirii:
Și se prefac abisele-n oglinzi.

IUBITA

Iubite, fluviu fără începuturi.
De-a cărui apă lutul mi-a tânjit.
Mi-o sete, intră-n sacrele ținuturi;
Mor îngerii și porțile-au slăbit.
Încolăcește-mă, tărâmul ars să-mi fiarbă

Inundă-mi floarea care s-a uscat.
Și-acoperind eu mi-l pustia-mi iarbă.
Mă rodnicești cu-nalt păcat!

1938, ianuarie 30, duminică, ora 17

Secțiune 8.53 LITANIE

Ard desfătări închise-n zvelta carte
Legată-n pielea coapselor mlădii:
Liturghiei de viață și de moarte.

În limpezimea orelor târzii.

Îngenunchez cu gândurile sparte

La scoarțele cu vine azurii...

Desfă-te lin cu pâlپări de flutur:

Simt cum făclia stinsă alte dăți

Mi-o umple seva fără de-nceputuri

Ca să pătrund genuni de voluptăți

Și florile sărutului să-mi scutur

Peste suave impudicități.

20 iunie 1948

Secțiune 8.54 VERSURI PE TABLOUL UNUI

PRIMITIV

Adam se deșteaptă: îl arde lin coasta.

Femeia din față senină-i zâmbește.

Uimit, el se-ntreabă, ca-n vis, ce e asta?

Bălaie și goală, la ce folosește?

Deodată privirea în miez își țintește.

Stă gol de răsunet o clipă; din casta

Ființă-i un licăr de jinduri țâșnește...

Iar Eva, pătrunsă de dulcea săgeată.

Vărsându-și pe spate a pletelor unde.

Își plimbă surâsul cu o grație-nceată.

Pe sâni, peste coapse, pe trupu-i oriunde.

Să afle ce taină-i deschisă... și, iată.

Ferindu-și rușinea cu palme plăpânde.

Mai mult o arată decât și-o ascunde.

Duminică, 2 martie 1958

Secțiune 8.55 PETEC DE VECHE FRESCĂ

Raiul, gătit, sta mort; ornic ne-ntors.

Lei lungi lâncezeau lângă miori.

Tigri și ga/ele moțăiau în flori.
Inorogul părea din câlți tors.
Caii de cauciuc, taurii tânjitori.
Câinii blegi, nu ziceau ham.
La umbră dormea dus un maimuțoi – Adam?
Sătul de-această lume nemișcată.
Domnul însuși tânjea de alt dor
Și-l zămisli într-o făptură smălțată.
Cu flori, cu fragi, cu mere toată.
Șuie, arzuie.
Tulburătoare.

Cu gheare de petale la mâini și la picioare.
Cu nou și fraged iz de păcat.
Leii s-au oprit din căscat.
Fiarele săriră deodată.
Alai cu ea în mijlocul lor.
Centaurii galopau s-o vadă, și iată.
Îngerii se coborau ceată
Să-i cânte laude-n cor.
Albă, goală, nerușinată.
Eva zâmbea galeșă tuturor.
Inima paradisului începea să bată.

1944, ianuarie 14

Secțiune 8.56 CARTEA DE MAGIE

Cum te citeam! ca orbii: greaua mână
Își deschidea în orice deget ochii.
Să deslușesc magia scrisă până
Sub fiecare pagină a rochii.
Când vraja frunții-ncet se istovise.
Alunecam pe căi suave, drept.
Să mângâi lung un zodiac de vise
Cu gemenii rotunzi ascunși la piept.
Cu-ntoarceri dulci și lăncede ocoluri.
Te-am străbătut întreagă, rând pe rând.
Și buzele pe albele simboluri
Întârziau oracole cerând.

Stăpân pe-arcana coapselor de crin

— Poruncitoare magică a firii – Nu pătrundea un

strop de-afară prin

Nebiruitul cearcăn al iubirii:

Urlau urgii, genuni z bucneau aproape...

Pe lângă noi, închiși fără de porți.

Pecetluit cu sărutări pe pleoape.

Trecea Destinul ca pe lângă morți.

1948, iulie

Secțiune 8.57 ALBORADA

Ieși la fereastră să te vadă zorii:

Îndrăgostiți de chipul tău iubit.

Să-nghenuncheze acolo-n scoica zării.

Încremeniți în prag de răsărit.

Să ție astfel pururea în loc

Și noaptea prinsă-n poala depărtării.

Și dimineața numai în boboc...

Deasupra-ne, aidoma zambilei.

Tot cerul virgin amurgit să stea

Între întâiul gângurit al zilei

Și ultimul plăpând clipit de stea.

Să nu pornească încă roata morii.

În uliți să nu iasă trecătorii.

Să doarmă pură rouă pe livadă...

Ci în văzduh, misterios, să cadă

Un nepătruns și pașnic crepuscul.

Vrăjit zăbranic, străveziu destul.

Cât singură tu albă să răsai.

O floare-n glastră.

Cu lujere subțiri de gelsomină.

Nimic să nu te-alunge din fereastră.

Nici păsările gata de zburat.

Nici soarele cu apriga-i lumină.

Nici lumea cu zănatecu-i alai.

Să-ți pot cânta mereu, netulburat - Nimeni s-audă,
nimeni să nu vadă

Sălbatica-mi, aprinsa-mi Alboradă.

1951, martie 30 București

Secțiune 8.58 NOCTURNĂ

(à la Debussy)

Prin puful nopții înfiorări:
Fulguie palide zâmbete-n zări.
Sst... somnoroase neguri tresar.
Ies pricolicii cu ochi de jar.
Lunecă mina lunii pe lac.
Pletele apei lin se desfac...
Creștet și umeri răsar... Apoi
Cântă lumina pe sânii goi.
Pe-ncetul ape și țarmuri pier.
Balta se face numai de cer.
Ajunși alături – jind împlinit – O stea și-un pește s-au
îndrăgit.

Clopote-afunde auă stins.
Trece durerea și le-a atins?
Șopotă trestii prinse de-alint.
Umbre de îngeri dorm pe argint.
1951, ianuarie 9 – 10 București
Secțiune 8.59 ROMANȚĂ VECHIE
„Închide-ți ochii dulci „și-adormi””.
Așa te legănam odată
În noaptea proaspăt înstelată
Și-ți descântam să te transformi
Într-o noptatică tanagră.
Cu carnea limpede și neagră
În șerpilor părului, enormi.
Lung migăleam să te dezghioc.
Din alba hainelor păstaie
Și mâinile-mi z bucneau văpaie
Cu moleșeli de vis și joc.
Iar plopul foșnitor și drag
Al fericirii noastre steag
Urca în cer atât noroc!
Te frământam ca pe un lut
În care doarme o tanagră
Cu carnea aprigă și neagră.
Și, iată, duhul te-a umplut.
Cu brațul. galeș mă cuprinzi
Oftezi ușor și îmi întinzi

Tot sufletul într-un sărut.
Cu puf de noapte pe obraz.
Îngemănați sub jar de lună.
Sclipeam cu stelele-mpreună.
Luceam cu razele pe iaz.
Își alina văzduhul boarea.
Lin aromea privighetoarea.
Eu, ca luceafărul, stăm treaz.
Purtai, asemeni cu sulfina.
Plăpânda ta podoabă nouă.
Cununi sălbătice de rouă...
Își scutura pe noi grădina
Misterioasele-i palori
Până-mbinam târziu în zori.
Iubirea noastră cu lumina.
28 decembrie 1945 București

(a) MEDITAȚII

Secțiune 8.60 SCHIȚĂ PENTRU O MEDITAȚIE
Domol se-ntoarce noaptea cu umărul spre munte.
E tot mai moale bezna și cerul se-nfioară;
Lin inima luminii începe iar să bată;
Din cuib de somn sălbatic prin foșnet de-ntuneric
O tainică făptură se scoală sperioasă:
Deschide aurora adâncii ochi de aur.
Privește-n zări și pierde pe malurile zilei.
Din răsărit cu pașii senini călcând văzduhul
Viața iese-n lume cu sfintele ei daruri
Și soarele ridică potirul de lumină.
Jos, orice fir de rouă e-o cuminecătură
În care se răsfrânge întregul univers.
Și-n seceta cumplită ce bântuie pământul
Împărtășește iarba cu-naltă adăpare...
O ciurdă se ivește și parcă-mpunge gânduri
Cum mișcă fără pace cununile de coarne...
Ce vechi mâinii și furii le-au împietrit în frunte?
Alături băietanul închipuie un înger
Și-un vultur sus urzește în cercuri largi alt cer.
Dar Cel Prea nalt ridică fulgerătoarea-i mână

Și, iată, norii negri aluatul și-l adună.
Pe care Băltărețul îl bate și-l frământă.
Un tunet, altul... Câmpul setos îngenunchează
Sub patrafir de ploaie vărgat în curcubeie.
Tăcut își încovoiaie rărunchii lui puternici
Și-ngândurat primește zămisliitorul har.
Ca un copil ce-nvață acum întâi să meargă.
În lumea limpezită de pașnica furtună
S-anină slabu-ți cuget de-o floare, de-un copac.
Dar vrând în fugă clina minunilor să urce
(Doar unde numai duhul în uragan te-azvhie)
De-un vreasc al firii mintea se-mpiedică și cade.
Ursita e că steaua ce ziua nu se vede...
Un pâraiaș pornește domoalele-i meandre
Și altele culege în calea-i spre liman.
O, lasă tristul suflet la fel să curgă-n matcă
Sub ropotul de lacrimi și tunetul durerii.
Mai roditor, mai spornic spre marea libertate.
Așa, crescut, mai iute duci luntrea cu poveri
Acolo unde orice durere se descarcă.

9 mai 1044

Secțiune 8.61 TUDOR ARGHEZI

Rămâne-un mag al lumii, un alchimist, acel
Ce-a înjugat c-un zâmbet azurul la injurii.
Cu subțimi de înger el puse-n gura urii
Măscara grea de aur cu nimbul pur la fel.
A făurit sudalma așijderi unei steme.
Cu paralei și zgriptori în smalțuri de inel.
Să dea cu ea binețe și fără a se teme
Și-a împröscat stăpânii, de-a pururea rebel.
A dezmațat cuvântul, ușor, ca pe-o muiere.
Îmborțosat, prin vârful condeiului de miere.
Să-i fete după voie serafi ori vârcolaci.
Râvnind, lihnit, să muște din soare și din lună.
Și-n sombra-i semeție infernul i-e arvună.
S-ajungă paradisul pe schele și de draci.
Februarie 22, duminică dimineața București, 1948
Secțiune 8.62 PRONIE SĂRACĂ

Ridică gândul lancea, clar zeii stau la pândă:
Nu ni-s îngăduite cereștile izbânzi.
Am îmblânzit doar timpul, dar carnea lui plăpândă.
La jarul nostru arsă, ne lasă mai flămânzi.
Eternitatea noastră e încă tot uitarea.
Fii buni, iubim păcatul, cel ce ne-a zămislit.
Ne-acoperim rușinea c-o frunză-n vânt, visarea.
Ne petecim destinul cu zdrențe vechi de mit.
Ce pronie săracă și-amar de econoamă:
Ne ia-napoi cu grabă stihiiile averii.
Tot, apă, duh, țarină. ce-a dat cu împrumut;
Rostogolim un suflet ce-n aburi se destramă
...Și cât sunt de curate caratele durerii.
Târâte, îngropate în albia-i de lut.

Secțiune 8.63 COPIILOR MEI

(Pe volumul *Urcuș* dat unuia dintre ei)

În ora când în aur se schimbă lin regretul
Și piatră te mângâie cu susure de foi.
Când îți zâmbește-amarul și plânge violetul.
Să știi că din adâncuri se-ntoarce un strigoi.
M-a bântuit o viață și a trecut în voi.
Suav și grav, zănatec de trist strămoș, Poetul.

1937, iunie 25 București

Secțiune 8.64 ARCA RĂULUI

Cu hohote în pânze, din fundul pierzării
Arareori urcă a râului arcă.
O neagră splendoare de vis o încarcă.
Sub luna, ghirlandă în pletele mării
Aci-ngăduite de sacră Urgie.
Perechi se adună impurele soiuri.
Din culpeșul șarpe smintite altoiuri.
Spurcând miezul nopții cu-a lor liturghie.
Trufașul Luceafăr veghează la cârmă.
Adânca lui veghe îi mină pe toți.
Durerea, Urâtul, cumpliți mateloți.
Țin pururea strajă pe puntea din urmă.
Sub ochiul lor muced ilustrele viți
Și-au strâns frumusețea și-o trec în paradă.

Fac spume, în hamul plăcerilor pradă.
Patetice coapse, sâni duri la solstiții.
Își umflă corola, râvnind voluptăți.
Candori mursicate de pofta ce doare.
Când buze mascate se prind, lipitoare.
Pe goale și albe impudicități.
Domol dezvelește înalta Astarte
Stelară ei carne unică pe lume.
Ce dăruie-un straniu delir fără nume.
Nestinsul deliciu, spasm fără de moarte.
Cu nimb de arome s-afundă în larg...
Țâșnesc fabuloase ispite, feeric;
Ca soarele arde în plin întuneric.
Zâmbind, radiosul Păcat la catarg.
Astfel strălucitul Satan iarăși vine.
Cu el floarea crimei și prinții ghehenii.
Ies scârnave gloriei și putrede genii.
Titanicii ctitori ai veșnicei vine.
Efebi - mârșavi îngeri - eterne amante.
Pe purpura caldă își zvârcole nurii.
Iubirea lor: tragic miracol al urii.
Dar ochii zănateci rodesc diamante.
Ia seama, tumultul de vrăji te supune:
Lunatic, pui pasul pe ape, sub maluri...
A... unda te ține și calci peste valuri.
Spre a Răului vastă, nebună minune.
1944. noiembrie 15 București
Secțiune 8.65 CIMITIR ÎN SAT SĂRAC
Cimitir în sat sărac.
Sub ciorchinii de salcâm.
Și cununi de liliac.
Parcă ești din alt tărâm.
Nicio urmă din cei duși.
Sub talaz de ierburi noi.
Doar hulubii jucăuși
Îți sunt singurii strigoi.
Ce zbătaie să m-amân.
Cită spaimă să nu mor.

Versuri, visuri, gânduri, vrac.

Ca să țin și să rămân

Am luptat să mă-nfășor.

Ca o iederă, pe veac.

13 aprilie 1944

Secțiune 8.66 FLOAREA PISCURILOR

Plăpândă? Cine te-a prins

Pe tâmple de-nalt povârniș neatins.

Sus, între creste alpestre.

Peste prăpăstii fără suiș?

Blindă? Cum ți-ai ales

Semeața viață

La asprele graniți de gheață

În amețitorul, rece văzduh?

Tarele duh.

Ielele vântului nins.

Zmeii norilor fără vâslă.

Stihii măiestre

Îți torc și țeș

Zăpezile, triste.

În simplul tău luceafăr de pâslă...

Ție nu ți-a cântat nicicând privighetoare.

Nu te-au alintat fluturi cu aripi de boare.

Nu te-au aninat fete-n plete.

Nici flăcăi în bețe.

Singură, singură.

Piatra te-nconjură:

Înfricoșat, gândul se cațără-n neștire.

Ce paj eră ageră ți-a semănat

Grăunțul în nemărginire?

Albastrele trâmbiți ale verii

Tună până-n fund de văgăuni.

Stânca își lăcrămează izvorul.

Jos brazii își freamătă dorul.

Trec lin pe sub brâie oierii

Cu ciopoare, alai, în pășuni...

Glasul acioaielor suie

Ca un fum sunător de cățuie.

În șesuri se-nvolbură lanul.
Florile toate își spovedesc aleanul.
Gâze dragi șoptesc fiecăreia la urechea cu rouă.
Albine vrăjesc miere nouă...
Singură
Ce geniu nendurat s-a-nvierșunat să te așeze
În vîpiile mării asceze?
Pe tărâmurî curățate de orice deșertăciuni
Singură?
Liberă, liberă...
Un basm bătrîn spune că
Orice dor alunecă.
Nu e rudenie.
Nu e țipenie-n vasta muțenie
Izbăvitoare.
Dorul tău, mândra-ți smerenie
Cătă sus
Numai spre neclintita cerului vuitoare.
20 martie 1949
Secțiune 8.67 CIOCĂNITOAREA ȘI VIOARA
Măiestra ciocănitoare.
Apriga cercetătoare.
Critic aspru, cu-agerime.
Mult faimos în păsărimă.
Iscodește în tot locul.
Și cu gheara, și cu ciocul.
Deopotrivă de-ascuțite.
Scorburi cât de încâlcite.
Scurmă trunchiuri scorțoșate.
Pe sub coji cât de uscate
Și cu zboru-i scurt se saltă
Sus pe creanga cât de-naltă.
Dând cu pliscul ei isteț
Lumii simple spre folos
Tot ce lemnul găunos
Ține-ntr-însul mai de preț;
Bate-n el ca-n niște porți
Și de-ndată, mari și mici.

Ies gângănii, viermi, furnici.
Gândăcei și vii, și morți.
Iar din putredul copac
Cu cioc-cioc și cu pac-pac
Pe deasupra ea mai scoate
Clasice fugi și tocate.
Parc-ar fi întocmai Bach;
Sarabande, fantezie
Transpuse la tocălie
De fac gaițele „ah”!
Dânsa în întreaga țară
Are-o singur-adversară;
Lânceda privighetoare.
Miorlăita cântătoare.
Și, ascunsă-n crâng, o mierlă
Cu penetul scrum și șperlă.
Astea spun în gura mare
Că un trunchi valoare n-are
Dacă nu-i alcătuit în chip foarte iscusit.
Boltit tainic, cu măsură.
Ca un trup cu piept, gât, gură.
Și-i un lemn unic în lume.
Alăuta pe-al său nume.
Din ea numai cine știe
Scoată altă bogăție.
Miez și inimă de cântec.
Desfătări nu pentru pântec.
Izvorând ca pe o vrană
Dulce pentru suflet hrană.
Ghionoaia înciudată în sfârșit află odată
Pe o masă în grădină
O uitată violină.
Ce părea scobită toată
Dintr-o mândră nestemată.
„Asta e”? - ntreabă ea stolul.
Nu-i plăcea dintâi aspectul
„Prea lucea” - i găsi defectul
Și-ncepu îndată rolul.

Cu metoda-i cunoscută.
Ea izbi vioara mută.
Fără teamă, cu tot riscul.
Își înfipse în lemn pliscul
Și cu ciocul ei cel sprinten
Îi dădu direct un pinten.
Cioc și toc, pe dos și față.
Dar nici urmă de viață.
Niciun ou mărunt de găza.
Alăuta sta mofluză.
Trupul zvelt de chihlimbar
Se împotrivea avar:
Niciun fir de putregai.
Sub un bob de mucegai.
Doar un vaier lung, fiornic
I-a răspuns din golul dornic.
Parcă-n spasmele durerii
Tresăreau toți guarnierii.
Și de-atâta clonț și ghiont.
A ajuns vioara ciont.
„Unde-i - țipă ea - comoară?”
Și, bățând-o-n lung și-n lat.
Spunea: „Nu m-am înșelat”.
Găurind de zor vioara...
Spirit critic, ea, acuși.
Ca să afle adevărul.
Trecu iute la arcuș
Și îi destrăma tot părul...
...„Ce-mi vorbiți aici de artă?
Uite-o, acumă zace spartă.
Se fălea cu drept cuvânt
Criticul plin de avânt.
Unde-i viersul și cântarea?
Vă mințea privighetoarea.
Nu-i substanță-n ea reală.
Numai formă și-amăgeală.
Nici măcar tobă ori toacă.
A fost doar o biată troacă!

De-aia înc-o dată zic:
Într-o operă, oricare.
Cătați viermii, nu-nșelare:
Viermii-s tot, restul nimic”.

21 august 1954 București

Secțiune 8.68 DEDICAȚIE

O carte, scrie-n *Buch der Lieber*, Heine.

E un sicriu tăiat din lespezi reci.

Unde poetul cu-ale sale taine

Se-nchide singur pentru veci de veci.

Să nu te sperii, palid cititor.

Când răsfoind târziu aceste pagini

Mă voi scula oftând dintre imagini

Și voi zâmbi livid, strigoi al lor.

1957, noiembrie 17 București

Articol IX. [CLEPSIDRA]

Secțiune 9.01

CLEPSIDRA

Clepsidra veche las-o nemișcată.

Atât întors, viața îți toci – Și dintr-un gol în altul
vânturata

Cenușa lumii nu mai pritoci.

Pustiul vremii nu mai scotocii.

Clepsidra noastră? Inima bogată.

În care vie, fără o smuci.

Iubirea pururi curge-nvolburată.

Nisipul sterp ți-a spus vremelnicia.

Măsoară-te pe tine: veșnicia

E, poate, doar un prețios fior.

Împărăția clipelor de clisă

N-o birui, numărându-i bobul, ci să

Trăiești eternul timp interior.

14 mai 1849 București

Secțiune 9.02 AUTOPORTRET ROMANTIC

(la 67 de ani)

Mi-am făurit o bătrânețe bravă.

Cu părul alb ca faldul unui steag.

Cu crângul bărbii țărцуind șirag.

Un chip uscat de pajiște firavă.
În pieptul liber, bântuita navă
De al talazurilor vălmășag.
Port încă sus, ci tot mai lângă prag.
O inimă, răcită, dar de lavă.
Visez mereu, căci visul mi-e trezie.
Din lene mi-am făcut amică vie:
Cu ea țin sfat când gânduri, mii, mă trag...
Nu mai întreb ce vremuri bat afară;
Privesc, în mine, pulberea de seară.
Și coborând lăuntrica mea scară.
Mă sprijin în condei ca în toiag.
Duminică, 11 noiembrie 1951 București Cișmigiu
Secțiune 9.03 AȘA ZICE DOMNUL
Până nu vă veți înțelege eu Dreptatea
Și cu Adevărul nu veți face Pace
Nu se vor întemeia sufletele voastre
Ci mereu cu ele mă voi război;
Ca pe niște cuiburi de jivini spurcate.
Până nu vă veți înfrăți cu Mila
Și cu Dragostea nu veți face legământ
Pururea pre voi vă stârpesc:
Că nu spre fără de legi Eu însumi v-am zămislit.
Nici pentru minciună v-am dat sufletul meu.
Vărsătorilor de sânge, zice Domnul.
Ci ca lumea s-o împărtășesc cu Frumusețea.
Cu Bunătatea să o mângâi
Și pre voi în luminea mea sădindu-vă.
Cu Iubirea să o încununez.
1947 București
Secțiune 9.04 DE PROFUNDIS
Am căzut, fiindcă, m-ai smuls Tu din Tine.
Pentru că m-ai zvârlit am căzut...
Așa strigă toată eternitatea din mine.
Umple-mă cu păcat, umple-mă cu rușine.
Sfânt am fost, simt rănim, ca la început.
Vina mea s-a iscat în lut.
Eu, a patra-ți ipostază, țin din ruine:

Cine, Doamne, mă va pune la loc? Cine?
Nu dragoste, nu milă, nu iertare.
Vreau dumnezeiască mea stare
Dă-mi-o, dă-mi înapoi ceea ce am avut.
Întregește-mă și întregește-te, Doamne, iar cu mine.
1950, martie 11 București
Secțiune 9.05 ÎNTÂIA DRAGOSTE
Cu ce adânc să te măsor? de unde
Atâta înălțime, să te-ating?
Mă urc în cer și cerurile-s scunde.
M-afund în mări, amare funduri ling.
Bat pin ce fruntea de-ntrebări îmi crapă.
Cer, se-ntorc goale aprigele-mi rugi
Cât, îmi rămân în mâini noroi și apă...
Ca un vampir, tot sufletul îmi sugi.
Mi-e dor de Tine, Doamne, că de-o fată.
Întâia dragoste... Cât am iubit!
Dar într-o zi s-a mâniat deodată.
Făr un cuvânt de-atunci m-a părăsit.
Un fir din taina-i nu mai străbătu:
Și mă întreb de n-ai fost Doamne, Tu.
Mai 1950 București
Secțiune 9.06 TÂLHAR
Doborât de ananghii, la poalele Tale
Doamne, nu mai știu să mă rog, nătâng.
Mă strivesc munți și angarale;
Ce Ți-aș putea cere? Parale?
Bat cu fruntea țarină și plâng.
Zac, așa, despuiat, dosădit.
Dar cozile ochilor îmi fug viclene
Și iscodesc pe sub gene
Dincolo de roată pământului zgârcit...
Ce de avuții ai strâns Părinte
Acolo, sus, în țărmurile sfinte!
Gânduri păgâne îmi dau ghes...
Nu mă mai rog... Doamne, ai înțeles:
Cum te-aș prăda! Cucernic tâlhar.
Aș sări hoțește pe o fereastră

În împărătească Ta bazilică albastră.
Să jefuiesc dumnezeiescul altar.
Nu mă ispitesc necuprinsele Tale taine.
Putere, slavă, minune, har.
Nici ale îngerilor aurite veșminte.
Deși n-am haine.
Nici înțelepciunea Ta, deși n-am minte.
Ți-aș lăsa raiul și stelele neatinse.
Nu-mi trebuie nemurirea cu vieți nestinse.
Nu jinduiesc nimic, la nimic alt nu m-aș bucura.
Nici jilt de aur, nici potir de mărgăritar:
Din toată holda de splendoare.
Din vistieria de frumuseți și odoare.
Cu inima mea cutezătoare.
Doamne, numai Dragostea Ta aș fura...
1951, iunie 2 București
Secțiune 9.07 DOAMNE
În vârful copacului Tău sunt o floare...
Pe cea mai înaltă ramură a lumii
Mă leagăn în talazul de azur și soare.
Slavă Ție, că n-am rămas în temnița humii.
Ci slobodă, spre cer, înfloritoare
Inima mea nu mai întârzie:
Zbucnește afară în limpezi petale
Să lege rod tainic, bob de poezie
Hrană zburătoarelor împărăției Tale.
Petala, mi-e cu aripa rudă;
Mireasma, cântec gata să s-audă.
Zâmbesc sub luceafăr visările-mi grele.
Beau apele lunii, se umflă în ele
Păunii nopții cu cozile-n stele.
...Scuturați-mă vânturi mlădii ori haine.
Singură moartea e o dincolo de fire
Prăpastie, cu adânc de fericire.
Furtuna extazului mă va urca, poate.
Peste vămile și stavilele toate.
Într-o pală de parfum, Doamne, până la Tine.
Cerul arunce-mi înapoi jos ruina.

Pururea mărire Ție:
Floarea căzută din împărăție
A văzut Cerul și Ți-a sărutat Lumina.
Marți, 5 iunie 1951
Secțiune 9.08 BĂTRÂNEȚE
Mă trezisem pe-un fraged țărnam întins...
Genunile vieții fremătau senine...
Mi-am cufundat mâinile, aprins
Năvod în adânc, și le-am scos pline.
Cu pumnii încheștați pe prada ce-am prins.
Și nu i-am mai dat drumul...
Băteau acolo inimi, mii, în surdină
Zvâcneau bogății cu duiumul.
Minuni închise-n palma mea
Clocot de cântec, puteri și lumină
Cununi de sfințenie, geniu și azur:
Scosesem lumea și era numai a mea...
Am fugit, îngropând-o ca un fur.
Ani și ani am strâns temnița pumnilor pe ea
Să n-o împart cu nimeni dimprejur.
...Minunea strivită a scăzut, s-a uscat...
Prin menghina degetelor zgârcite
Marile seve s-au furișat
Nesimțite;
S-a ascuns tinerețea, s-a prelins bărbăția
Sfințenia a secat, a evadat bucuria.
Măcar moarte să le văd, dacă le-am sugrumat.
Deschid pumnii: în carceră cruntă
Doar bătrânețe mărunță
Drojdii de pământ înghețat...
Doamne, mă-ntorc la țărnamul de unde-am plecat.
Mă mai primește Mila Ta oare?
Adu-ți aminte în clipa mâniei.
Ca să scapi de robia veșniciei
Tu însuși Te-ai smuls din ea și Te-ai întrupat.
Îngăduie să-ți pun la picioare
Posomorâtă, muta, țărnamă:
Am purtat-o mereu sus, stăpână!

Atinge, Doamne, vremelnicia mea;
Ochiul Tău poate va mai scurmă în ea
Un bob de foc, un grăunte de stea...
Dar dacă rămâne încă haină.
Arunc-o la loc în marea senină.
Lângă aurul de minuni și lumină
Încă o altă veșnicie să stea.
Sâmbăta, 9 iunie 1951 București
Secțiune 9.09 NEBUNUL
Doamne, știu: Tu îngerilor ești Slava.
Sfinților Lauda, martirilor nemurirea.
Pustnicilor Hrana, cuvioșilor nava
Care le aduce Mântuirea.
Tu schimnicilor virtutea, profeților Tăria.
Credincioșilor unicul zel.
Unora lumina, altora vrednicia.
Unii Te înțeleg numai într-un fel.
Alții Te cunosc doar într-un singur chip.
Pocăiții: ispășirea, păcătoșii: spaimă.
Doamne, râvna mea altfel Te îngaimă;
Eu, un nebun, un netot
Pumn de fum, strop de nisip.
Eu Te vreau, Doamne, să-mi fii Tot!
Nu știu să-mpart, nu cutez să aleg.
Ici inima, dincolo mintea să te vrea.
Eu Te râvnesc, omenește, pe Tine întreg
Pentru toată păcătoșenia mea.
Să nu-mi fii numai îndemnul și călăuza.
Numai cugetul, ori sfatul.
Tu neatinsul, Tu negrăitul
Tu să-mi fii văzul, Tu auzul
Tu gustul, Tu pipăitul
Tu răsuflarea.
Mie slabul, spre patimi plecatul.
Nu numai limanul și răscumpărarea.
Tu să-mi fii zbuciumul, chinul, furtuna, pierzarea:
Nu numai lumina.
Ci Tu primejdia, Tu bezna, Tu cazna, Tu vina

Tu ispita, Tu răutatea, Tu tot păcatul!
1951. iunie 16 București
Secțiune 9.10 MURIND
Nu Te cunosc, nu Te închipui, Te presimt.
Toate din mine Te vor și Te cheamă
Mă-năbușe lumea în pântecu-i strâmt
Bat în ea ca un făt în vintrea de mamă;
A sosit, sorocul să ies, mi-e teamă...
Trup cald, cămași de carne, nu mai mă mint.
Nerăbdător mă zbat la ultima vamă.
Din caznele morții mă nasc... Ah, cum doare!
Nu știu să respir lumina nemuritoare.
Din pântecu.1 vieții spre Tine m-arunc
În veșnicia spăimântătoare
Fără fund, fără vâd, fără cale...
Mă-mpresură Duhul în vijeliile sale...
Slăbănogul, nemernicul suflet prunc
Primește-l, Doamne, pe mâinile Tale...
29 iunie 1951 București
Secțiune 9.11 PRIZONIERUL
Uneori, calcă, cineva în inima mea.
Calcă aprins, parcă s-o ia.
O măsoară în jos și-n sus.
Eu tac, ascult și adast supus:
O fi boala, o fi moartea
Nu mă răzvrătesc, asta mi-e partea.
Mă doare, dar nu mi-e frică
Numai inima se face mică, mică...
Într-o noapte pașii largi, tot mai largi...
— Domol inimă că te spargi
Strig la ea - ești nebună?
Ea - mi bate-n urechi să-mi spună!
Omule, scoală, este El!
— Care El? Cine? Stai nițel!
El, Domnul, găfâie ea.
Ne măsoară cu pas de stea...
Eu dintr-odată-mi încordez tăria
Cataractă mă inundă bucuria:

— Oho, Te-am prins, Doamne, nu mai scapi, Te țin prizonier...

Bine zâmbi El, ține-mă o clipă: Ah, gemui, pier...

O clipă, inima mi se făcuse Cer.

Duminică, 2 decembrie 1951 București

Secțiune 9.12 MOARTEA

Se simțea... Nu ca o umbră.

Nu ca o rece suflare.

Nici ca un duh de destrămare...

Poate, ca un zâmbet pe-o ncruntare.

Poate, o lumină dintr-o stea sumbră

Învăluită de depărtare.

Sigur n-avea aripi, nu fâlfâia...

Nu era nici fiară la pândă...

Mai curând blândă - Negru fior de-ntrebare -
Așteptare în nemișcare grea:

Nu ofilea floarea, nu doboră stea.

Dar toți știam că este Ea:

Venise să-l ia.

Bolnavul a auzit? A văzut?

Privirile-i pân-atunci călătore.

Se ațintiră în necunoscut

„Cine te-a trimis? bâigui încetinel.

Ah, a oftat adânc, El?”

Pleoapele-i coborâră hotărâtoare...

Dintr-odată, neașteptat, au stătut

Tot zbuciumul și scâncetul de pân-adineaur?

O cumplită liniște, o cumințenie spăimântătoare.

De dincolo de om, au căzut!

Cu zâmbet de aur

Pe masca de lut.

1951, Ziua întâi de Crăciun, București

Secțiune 9.13 GRAALUL

Unde tânjește, Doamne, acum Graalul

De dumnezeiescul Tău sânge plin?

Ce alt Amfortas pângărește Pocalul

Slujit de Parsifal și Lohengrin?

Zadarnic de-o viață bat lumea năucă.

Munte cu munte, năzuință spre cer.
Nu-l află. Trimite lebăda să mă ducă
Mă leg pân' la moarte să-i stau cavalier.
Lui Klingsor vrăjmașul să-i smulg fără teamă
Lancea, din brațu-i răufăcător...
Dar tot mai slab, tot mai departe aud cum cheamă.
Cum cheamă Graalul, un mântuitor...
— Tu-l cauți prin lume? Ci Graalul e-n tine...
Munții din harul lui urci:
E inima tainic potir pus de mine: ...
Și-n loc de paznic, tu-i ești Amfortas, tu Klingsor, și-l
spurci.

Duminică, 13 ianuarie 1952, București
Secțiune 9.14 DIN PIETRE GRELE
Ca pe un munte mă zămislești, din pietre grele...
Fălci, tigvă, morman de ciolane.
Mușchi sălbatici, bălării, crescură peste ele.
Tauri limpezi se scobiră-n asprele stane...
Alunecă, prăpăstioase-n negrele adâncuri
Guri de hăuri, hâde gâtlejuri.
Spre putrede peșteri ascunse-n adâncuri
Unde șerpii măruntaielor colcăie, vrejuri.
În orice colț se ghemuiesc sângeroase fiare.
Prădalnici monștri-n necurmată cină
Rup, macină, mistuie fiecare
Tot ce viază sus în lumină.
Dar iată! - **n** pieptul stâng spânzura o astră?
Pâlpâie focul neadormit în ea.
Jumătate roșie, jumătate albastră:
Jivina inimii, jivina inimii, nu e stea!
Nesățioasă-i caracatiță spăimântătoare.
Cea mai chinuitoare, ea mi-e dușmanul...
Prin mii de brațe, mii de picioare
Gata-i să soarbă însuși oceanul.
Cu celarele pântecului ei puse-n cruce.
Stă la pândă smerită, a rugă:
Te-adulmecă și pe Tine, Doamne, să te apuce
Și să te sugă.

1953, decembrie 7 București
Secțiune 9.15 IUBIRILE NOASTRE
Iubirile noastre? numai pospai.
Luciri mincinoase de putregai;
Nu ard, nu luminează, nu-ncălzesc.
Când și când în beznă lucesc.
Oul de viperă cu fosfor în el
Clocit în nisip, face la fel.
Doamne, inimile bieților poeți
Mâncate de care și de bureți
Înșală pe oameni spre a le-ndrăgi.
Pe Tine nu Te pot însă amăgi...
Și ce inimă domnească-mi visam!
Doamne, atinge-Te de ea, să s-aprindă, ori să n-o mai

am.

8 decembrie 1953
Secțiune 9.16 TABORUL
Suflete, fii gata să urcăm Taborul:
Soarele și lună au orbit în piscuri
Când, Atunci, splendoarea și-a vărsat zăporul
Peste spăimântate, negrele lor discuri.
Și pe noi, schimbații mai presus de îngeri.
Vipiile sacre slobozi azi ne lasă...
Doar atât să spunem, tari, fără de-nfrângeri:
„Noi, copiii Slavei, ne-nturnăm acasă”.
18 martie 1954, București
Secțiune 9.17 ÎNTREGIRE
Cum cântă ciocârlia podobia luminii
Iscată-n slăvi când încă nu-i soare pe pământ
Așa îți ies nainte din lumile ruinii
Și presimțindu-ți zorii Te-ntâmpin și îți cânt:
Tu dulce vitejie spre tot ce e Iubire.
Tu veșnică dobânda a tot ce facem bun.
Plinirea mea, Tu, Doamne, supremă întregire.
Fă din risipa vieții în Tine să m-adun.
21 martie 1954 București
Secțiune 9.18 VÂNĂTOR
Mă tulbur iar. Nomolul din fund se înfiripă.

Din nou se răscolește și fierbe ne-mpăcat.
Ce demon mă atinse cu apriga-i aripă
Din râvna mea stârnindu-mi arhanghelesc păcat?
Ispita nerăbdării mă arde ca o lavă:
O, dac-aș fi un vajnic, nalt vânător în duh.
Cât șoimul rugăciunii să mi-l reped în slavă
Să te vânez, Doamne, din larguri de văzduh.

23 martie 1954 București

Secțiune 9.19 RODIREA

Ca-mpărtășirii tale să nu fiu lut sterp doară.
Așa te zămislește și-n mine Domn de taină.
Cum te-ntrupăși din Ceruri în sânul de Fecioară
Și sufletul-mi-mbracă-n nemuritoarea haină.
Să nu rămân o groapă cu lespezi cetluite.
Ci cum zbucniși din piatra ce-n hruba-i Te primea.
Cu pacea și Iubirea de Tine dăruite
Să înviezi din mine în orice faptă a mea.

2, 7 martie 1954 București

Secțiune 9.20 SPOVEDANIA

Ce taină grea! Păcatul m-aduce iar la Tine.
Fărădelegea însăși mă-mpinge-n fața Ta.
În dârdora de patimi, năprasnica rușine
Pe care niciun demon nu poate să-mi aline
Mi siluiește, Doamne, să nu Te pot uita.
Cu cât cad mai în beznă cu atât Te văd mai bine
— Tot iadul e-nspre Tine un groaznic ochi deschis -
Și-n negrul naufragiu cu pulberări haine.

Înlănțuit de ceruri Căința mă mai ține.

O ancoră înfiptă în milele-ți divine...

...Și spânzur pe deasupra spurcatului abis.

27 martie 1954, București

Secțiune 9.21 FLUIERUL

Așa - precum păstorul scobește cu-ngrijire
Un lemn să-și facă fluier și măduva i-o sapă.
Mă curățește, Doamne, de miezul dur, mă scapă
De sinea-mi ne-ndurată, de dârza-mi împietrire.
Destupă-mi fire, suflet și inima mea, pline
De eul îndărătnic, învărtoșat în ură:

Când pur, golit de patimi mi-i ridica la gură
Să curgă slobod suflul și duhul Tău prin mine.

31 martie 1954 București

Secțiune 9.22 NU DIN SPAIMĂ

Nu din spaimă pentru pedepsire

Cu vecia negrului Tartar.

Ci din dragoste, din râvnă și uimire

Pentru bunătatea-ți fără-mpotrivire

Pentru frumusețea Ta făr' de hotar

Cad cunălțătoare umilire.

Că nu scârbele durerii și necazul

M-au predat în mâna Ta, supus:

Bucuria Ta ce-a spart zăgazul

Vieții mele strâmte, și extazul

Admirației, mi-au îndoit grumazul;

Pe-un talaz de fericire Ție m-au adus.

7 aprilie 1954, București

Secțiune 9.23 VAS DE ALABASTRU

Vas de alabastru plin cu mirul lunii

Cerul nopții calde-ți curge la picioare

Poposită-n stele - taină călătoare - Lumea ia imensul

chip al rugăciunii:

Te iubesc, o Doamne, mai presus de toate

Pentru așa iubire-i prea puțin o viață:

Tu o știi, de aceea-n mila Ta mărează:

Celui ce Te-adoră dai Eternitate.

Sâmbătă, 10 aprilie 1954 București

Secțiune 9.24 ALTOIUL

Așa mă știu: strâmb, șubred, cu vârf și crengi uscate.

Un pom al făr' delegii rodind mai mult omizi;

Mi-au sugrumat lumina liane-nfășurate

Să-și spânzure în mine ciorchinii de păcate.

Cât n-ajung să dea-n floare câțiva boboci timizi.

Sunt bun de-acum doar numai spre veșnica văpaie?

O, Doamne, ia cuțitul curățitor și-apoi

În suverana-ți milă retează, smulge, taie.

De mrejele viclene pierdutul trunchi despoaie

Și din dumnezeiască-ți stihie dă-mi altoi.

Miercuri, 14 aprilie 1954 București

Secțiune 9.25 STRIG

Nu știu să mă rog, că nici cuvântul

Și nici cugetele nu-și au rost.

Prin închipuire-mi bate vântul.

Minților în dăm cer adăpost.

Aș plăsmi, n-am ghiers și nu știu cântul.

Fac ca pomul, iarna, în grădină

În pământ genunchii îmi înfig

Și cu inimanălțată spre lumină

Tac și-aștept ca soarele să vină...

Iar în viscole, mă vaier și Te strig.

Joi, 29 aprilie 1954, București

Secțiune 9.26 ÎN CREȘTERE

Iubirea mea, o, Doamne, s-a concentrat în Tine

Și iată-i mult mai largă acum ca la-nceput:

Mișei, schilozi, bătuții de blesteme și vine.

Tot universul milei în ea mi-a încăput.

De unde-atâta pâine de suflet și-alinare

Să satur miriada ce-n sarcină mi-ai dat?

Mă rup bucăți, mă dărui la toți... și ne-ncetat

Rămân întreg, ba parcă cresc uneori mai mare.

Sâmbătă, 1 mai 1954, București

Secțiune 9.27 IA-ȚI SUS ÎNAPOI

Simt că sunt mai mult decât știu să fiu

Am puțințe mai mari decât pot.

Trăiesc și altfel decât în acest chip viu.

Trec dincolo de marginile trupescului sicriu.

Carne, suflare, minte, nu m-alcătuiesc tot...

Ele mint, pier, le lapăd, se prefac...

Rămâne ceva de care nu mă despoi

O voie, pururea în - și nu din - noi...

Când va sosi sorocul să mă desfac

Doamne, ceea ce mi-ai dat Tu, ia-ți sus înapoi.

Duminică, 9 mai 1954 București

Secțiune 9.28 CRUCEA - MIREASĂ

(Răstignirea)

Năprasnică, spăimântătoare nuntă

Cu îngeri plânși, haini legionari.
Tragic alai și băuturi amari.
Mire Christos, mireasă Crucea cruntă
Tovarășa infamilor tâlhari.
„Vin din Liban”... cânta odinioară
Miresei sacre, marele-nțelept...
Și canălțată dintr-un cedru drept
În brațe prinse pe Iisus, la piept
Și osândiții miri se-mbrățișară.
Șoptindu-și unul altuia „de când te-aștept”?
1954, august 25 București
Secțiune 9.29 CRUCEA - ÎNĂLȚARE
Tu-nsemni peste lume cea mai înaltă Lege:
Din patru zări aduni puterile toate...
Cine-ar putea vreodată-nțelege
Misterioasă, groaznica ta simplitate?
Chip al infinitului răstignit în noi.
Punem slabele noastre brațe peste-ale Tale;
Pironește-mi-le de aripile-ți triumfale
Să mă înalți cu tine din lăuntricul gunoi...
1954, înălțarea Sf. Cruci București
Secțiune 9.30 GĂDĂRENII
Iisuse, alt nimic nu mai știi oare
Decât să ne îneci averi și turme?
Pui visul Tău în piepturi să ne scurme.
Împărăția banului să curme?...
Noi nu primim minuni păgubitoare!
Nu Te-ngriji că lumea-i o gadară...
Demoniaci și porci, Satan cu toți ciracii
Dau propășirii spor, ne sunt ortacii
Și ca să nu mai cerci să ne-alunghi dracii.
Te izgonim din țara noastră-afară!
1954, septembrie 18 București
Secțiune 9.31 ȘTIINȚA
Primește lacrima amarelor căinți
Și iartă-mă că Te-am vândut Iisuse...
Nu ca Iscariotul pentru arginți.
Ci spre mândria proastei mele minți.

Pentru ngâmfările ei: „cât de sus e”!

Căci Cerurile-ți cu minuni în ele

Din inimă în cap cercai să-mi mut...

Dar, jos aici, în gândurile mele.

Înaltele misterioase stele.

În pietre și pământ s-au prefăcut.

Și-n ceruri port cenușile lor grele.

1954, septembrie 25 București

Secțiune 9.32 ULTIMA RUGĂCIUNE

Simt frânghiile cărnii grăbit cum se dezleagă.

Cătușele de oase slăbesc... Și mă desferic...

Lumina nu-mi ajunge: vreau altă nouă, ntreagă

Sfârșesc de-acum popasul în larva mea pribeagă.

Aștept eliberarea din strâmt și întuneric...

La marea sărbătoare, curând a morții mele.

Pe lângă albul înger cu aripa de gheață

Te leg adânc, o, Doamne, în clipele acele.

Chezaș al meu la Ceruri pentru eterna viață

Cu sfântul Trup și Sânge să fii și Tu de față!

Duminică, 26 septembrie 1954 București

Secțiune 9.33 NORUL

Ași jderi unui nor ce s-a-ncăreat

Cu tunete și fulgere deșarte

Și-adevărata lui menire și-a uitat

Veneam în numele înaltei, sterpei arte...

...Un vânt mă risipi... și n-am plecat.

Îngăduie, o, Doamne-al învierii

Iar să mă-ncheg din negurosul limb

Să strâng din mlaștini aburii durerii

Și, închinat doar milei și tăcerii.

În lacrimi rodnice să mă preschimb...

Mărți, 11 mai 1954 București

Secțiune 9.34 NEBIRUITA ARMĂ

În van luptam cu sabia mea slabă.

Mă răpunea dușmanul ne-mpăcat

Când Te-am chemat în ajutor și-n grabă

Nebiruita-ți armă Tu mi-ai dat.

Pot tăbărî de-acum asupra-mi zbirii:

Lăsându-mi, Doamne, cuget pur de prunc
Mi-ai prins în mână praștia iubirii
Ca în vrăjmaș cu inima s-arunc.

Luni, 10 mai 1954 București

Secțiune 9.35 ALEȘII

Așa grăiește prorocul necunoscut despre Aleși;

Fac cu voi, zice Domnul din ceruri.

Cum face șarpele împărătesc cu puii săi.

Vă-mpărtășesc cu veninul meu înțelepciunea.

Ca să fiți pururi cuminți și viteji.

Mărturisitori despre dreapta mea frumusețe și
judecată.

Spaimă și biruire asupra lumii acesteia;

Glasul vostru șuier înfiorător, îndemn la veghe.

Fapta, mușcătură de care pier păcătoșii.

Prigoana voastră, stârnirea mâniei Mele peste
popoare...

...Dar pe câți vă veți abate lăsându-vă-mblânziți

De fluierul ademenitor al vrăjitorilor

Vă voi judeca mai aspru ca pe înșelători.

Voi pune să vi se smulgă colțul puterii

Și veți intra supuși în coșul descântătorului

Să vă joace ca pe niște păpuși în bâlciuri

Spre hazul și desfătarea gloatelor.

Fiindcă v-ați vândut, zice Domnul, darul

Și v-ați înstrăinat stăpânirea ce vă dasem

Golind de taina mea pungile inimilor voastre deșarte

Pentru paraua ce vă zvârle gură-cască și trecătorii.

1954 București

Secțiune 9.36 LAUDA

Fecioara sta-n lăuntric pisc alb de rugăciune

Cu ceru-ntins la poală ca marea sub o navă

Un vânt suav deodată venit cu repejune

O adumbri cu taina în cântece de Slavă:

„Primește Ne-ncăputul, nemuritoarea Plasmă.

Tu binecuvântată, prea sfântă-ntre femei...”

...Și adiindu-i vestea, prelung, ca pe-o mireasmă.

Îmbobocea un înger, acolo, n fața ei...

23 martie 1954 București

Secțiune 9.37 BABEL

Tânjesc după o faptă să-mi dea desăvârșirea.
Râvnesc o subțime în care să mă torc.
O stare fără trepte, mai sus ca fericirea.
O luminare-n sine mai pură ca iubirea.
Un fără loc, din care să nu vreau să mă-ntorc.
Nu e un jind, ci-o aspră strădanie neștearsă:
M-adun, urc iar, mă nărui cu tot lăuntru meu.
Și mă clădesc ca turnul lui Babel, humă arsă.
Și nu-mi pasă de toată risipă ce se varsă
În lupta grea cu taina s-ajung pe Dumnezeu.

1954 București

Secțiune 9.38 MOLDOVA VECHE, CEREASCĂ

Ades visez Moldova, cea din demult, cerească.
Încinsă-n constelații de albe schituri sfinte.
Și gloria străveche începe să lucească
Cu tainicii ei ctitori de-adânci așezăminte.
Către Rarău atuncea își face jindul cale.
Te văd slujind la Rugul aprins, ca-ntr-o minune.
În aspra poezie a sihăstriei tale
Iluminată-n aur înalt de rugăciune.

1955 București

Secțiune 9.39 BULB TRÂNDĂV

Sădește grădinarul un mic bulb în gunoi...
Răsare-n urmă crinul cu genială floare
Și rază din mireasmă împrăstie apoi...
Noi putrezim în tina vieții... De ce oare?
Nu împlinim, bulbi trândavi, minunile din noi?
Eu am pierdut prilejul?... rămân un stârv avar?
Cerescul, viul germen nu-l mai pot deștepta?
Adâncul putrejunii va să mă-nghită iar?
Îngăduie căinței amare-atât măcar.
Ca ultima mea clipă să fie, Doamne, a Ta.

Joi, 3 februarie 1955 București

Secțiune 9.40 POVARA

Doamne, m-am plâns că viața mi-e cumplit de grea.
Te-am rugat să mi-o iei... n-ai vrut să m-ascuți...

Mi-ai spus atât: să nu mai fie numai a mea.
S-o-mpart cu alții, cu cât mai mulți...
Am pornit atunci să-mi arunc: unora haina.
Altora pita, sandalele, banii;
Am colindat lumea, m-am despuiat, mi-am pierdut
anii...

Tot mai copleșitoare mi se făcea povara și taina...
Din nou m-am întors și m-am jeluit:
Doamne, sarcina iată, sporește...
Abia mai pot, privește, sunt strivit...
„Nu mai da' tu!” m-ai sfătuit
„Atunci, ce să fac? „Tu, de-acum primește!”
Și-am început să iau... de la unii sfat.
De la alții necaz, ori durere
Am primit tot ce mi s-a dat;
Câtiva hulă și ură mi-au aruncat.
Mulți cu lacrimile lor m-au încărcat.
Am împărțit cu mulți deznădejdi, răni, suspine.
Mi-au dăruit atâta chin
Atâta chin mi-au dăruit cât mă mir, c-a încăput în
mine.

Rar de la cineva o lumină și mai rar o tăcere...
Toți în căușul sufletului mi-au turnat
Numai zbătăi, rușini și sfâșiere...
Doamne, darul a crescut mereu nemăsurat:
— Un munte de obidă și nemângâiere - Nu mă-ndur
din inimă să mi-l smulg
E al meu, l-am cules, milă de la ei și gând de la Tine
Fără niciun păs, ori grijă de mine;
Ca să-l duc, mi-ai hărăzit atâta putere
Ca de atunci povara mea n-o mai simt nici cât un
fulg...

Vineri, 22 iulie 1955 București
Secțiune 9.41 ECOUL
Nemărginirea mea e-n mine; acel misterios ecou
Al infinitului Tău. Doamne. Din gând în gând. iubit, el
crește
Prin orbul labirint lăuntric tumultul slavilor sădește

Și inimii ne-ncăpătoare cu sila-i sparge alt văd nou...
Ascuns în văile de carne eu nu-ncetez de-al asculta.
Din somn mă scoală-n miez de noapte... nicio ureche
nu-l aude...

În toate sunetele lumii el n-are seamăn, n-are rude...
Nemărginirea mea e-n mine... și e: că nu te pot uita...
Miercuri, 19 octombrie 1955 București

Secțiune 9.42 CLOPOTUL

Moarte trăită? Vis plin? Anume
Eu nu știu sfințenia ce-i:
Smulg din mine întreaga lume
Cu toate rădăcinile ei...

Ca unui clopot scobit cu dragi trude
Doamne, de-mi dai lăuntric ocol
Ce sus și limpede acum s-aude
Limba inimii în albul gol.

Sâmbăta, 5 februarie 1955 București

Secțiune 9.43 MAREA SIGURANȚĂ

Nu mă mai tem de ce se petrece...
Calc înainte pe tăiș de brici...

Nu caut, nu alerg... mă lasă rece
Toate dezlegările-ncâlcite, de-aici...
Liniștea ia în mine locul sorții...

Inima mi-e de prisos... aproape neclintită:
Deasupra mea, tot mai jos, mai ațintită
Veghează neagră Pronie a Morții.

Sâmbăta, 5 noiembrie 1955 București

Secțiune 9.44 CEA FĂRĂ UMBRĂ

Se măsurau virtuțile... - într-o joacă.

Cu umbrele ce aruncau sub soare:
Aceea-i cea mai sfântă și mai mare
Care mai lungă umbră o să facă.

Era o dulce luptă fără' de preget.
Dădeau cu pasul larg peste nisip...
Una strigă că le-a-ntrecut c-un deget
Și-o-ncununară în anume chip.

Iubirea sta deoparte și privea
Hârjoana lor cuminte de-a regina...

Și cât de tare o bătea lumina.

Ea niciun fel de umbră nu făcea.

Sâmbăta, 15 octombrie 1955 București

Secțiune 9.45 ȘARPELE

Am întâlnit un șarpe împodobit splendid.

În verdea lui armură cu stropi de-azur și soare.

Se odihnea cuminte la margini de ogoare.

Și-n pielea lui tot cerul se răsfrângea candid.

Părea că e acolo un giuvaier de vis.

Să-l iei ca din tezaur să ți-l înfigi la piept.

Am ridicat călcâiul. El m-a privit lin, drept.

C-o grea făgăduință în ochiul lui deștept:

Știi că e păcatul... și nu l-am mai ucis!

Sâmbăta, 15 octombrie 1955 București

Secțiune 9.46 SUPREMA LIBERTATE

Nu-mi trebuie viață veșnică, eternitate

(Alte fără de margini închisori).

Dincolo de orice existențe, presimt uneori

O dezlegată de toate, suprem de simplă libertate...

Acolo năzui eu... Și cred că nu-n zadar:

Unde nimicul nu-și mai înalță schelă.

Unde se intră de pretutindeni, fără porți, fără de
hotar.

Unde nesfârșitul, desăvârșit, nu mai încape iar...

Doamne al uriașei mele neștiințe, tu ești acela.

Duminică, 21 octombrie 1956 București

Secțiune 9.47 ZBOR

În pofida necredinței mele, cred în tine.

Împotriva voinței mă nevoiesc.

Îmi sucesc destinul către alte destine.

Îmi pun aripi de dor și suspine:

Numai prin siluiri spre dincolo de sine

Fierul se transfigurează în avion ceresc:

Arză-mi patimile, esențe unice.

Bată-mi inima, aprins motor.

Cerul sfredelească-l mintea-mi-helice.

Sufletul la tine să se ridice.

Nu-mi pasă dacă are să pice:

Căderea din înalturi e tot zbor.
Duminică, 21 octombrie 1956 București
Secțiune 9.48 TE AȘTEPT: INTRĂ
Doamne, inima nu mi-e bună de nicio treabă.
Prea am ținut-o-n piept numai podoabă!...
N-am pus-o la lucru, n-am dat-o la școală;
Am cruțat-o... și mi-a rămas nepricepută, goală.
Am crescut-o mai rău ca pe prințese:
Nu stăruie-n nimic, nu coase, nu țese.
Voinică, se plânge că obosește-ndată:
Inimă fără' de rost, inimă răsfățată.
Credeam că așa trebuie: poezii
Să-și poarte inima mai presus de greul vieții!
Dar iată, acum mi-e plină de toane și nazuri.
Stă numai de dragoste, îmi face doar necazuri.
Sare, s-aprinde, o apucă atacuri
Că nu-i dau raiul, scări la cer, punți peste veacuri!
Doamne, eu nu mai izbutesc s-o îndrept.
Numai singur tu de-acum poți... te aștept.
Intră, Doamne, acolo, la ea în piept.
Duminică, 4 noiembrie 1956
Secțiune 9.49 CONTEMPORAN
Nu mă-nspăimântă cerul, nici pământul;
Pe unul calc, pe celălalt îl străpung;
Sunt slab - sămânța care-o suflă vântul
Pe stepele vieții îndelung.
Dar el mă suflă unde vreau s-ajung!
Chiar dacă ești la infinit de mine.
Dar știu că ești și-ți cât împărăția.
Nu-mi mai trăiesc în van nimicnicia.
O, Doamne, sunt contemporan cu tine
Și sunt contemporan cu veșnicia.
Duminică, 7 octombrie 1956 București
Secțiune 9.50 MÂNTERUL
Tu, Doamne-al cerurilor, ești miner
De-ai tăbărât în mine ca-ntr-un munte.
Cu sfredele și târnăcoape crunte.
Să sapi largi hrube-n durul meu mister?

Cați aur? el stă sus ca pe-o tipsie
În cugetele melenălțătoare...
Vrei diamante? strânse-n poezie.
Tot timpul ți le-am pus, prinoase, la picioare;
E tot ce-am mai de preț, presus de-argilă;
Tu nu iei seama, le azvârli cu silă
Și dârz, prin vrăni îmi găurești oblâncul.
Toporul tău în stânca-mi vie taie;
Ca un kobold îmi scormonești adâncul.
Până în ale sufletului măruntaie.
Scobindu-mi temeliile puternice de ieri
Cu galerii și catacombe de dureri...
Ce grea comoară cauți de te-afunzi
Acolo unde toate vinele se-mbină.
Jos, la răscrucea tainelor fugite de lumină?
Ce slavă stă-ngropată-n neagră tină
De te căznești cu-nversunare să-mi pătrunzi
În inimă, ca-n cea mai scumpă, nesecată mină?

Miercuri, 8 mai 1957

Secțiune 9.51 SPIRALA

Mă rotesc neconținut într-un cerc neînfrânt.
Gândurile-mi rodesc vorbe, vorbele, gânduri.
Șaman sunete ca să culeg apoi vânt...
De la un timp mă ard alte aleanuri și gânduri:
Să nu pricep, să mă scutur, să mă uimesc, să mă-
nspăimânt.

Sunt sătul să calc numai pământ înțeles.
Să trag plecat la plugul rațiunii grele:
Doamne, când voi putea din brazda ei să ies?
Pe spirala duhului cu deschis-suitoare inele
Să urc sus în cerurile minții mele.

Vineri, 12 iulie 1957

Secțiune 9.52 N-AI TEAMĂ

N-ai teamă, mi-a spus.
Sunt ca un munte
Muntele cel de sus.
Am văi adânci, piscuri în cer.
Flori și pășuni.

Peșteri negre cu vâgăuni.
Prăpăstii cu moarte.
Izvoare cu viață.
Noapte la poale, pe creștet răsărit.
Trăsnete și azur nesfârșit.
Dincolo de ghețuri și zăpezi.
Unde vrei să te așezi?
Urci până-n vârf, rămâi pe-o brână?
Potecile-s taine de schit ori stâna.

Secțiune 9.53 VAIER

De puii de aspidă te-ngrijești:
Încă din ou în guri le pui veninul.
Pe mine dar de ce mă osândești
Când rău mă face viața grea și chinul?
Unde ți-e cumpăna, c-alegi prin vremi?
Ierți fiarelor, îngădui gadini, iar pe
Cel care-ți poartă chipul îl blestemi:
Mă nasc un înger, ca s-ajung un șarpe!
7 martie 1958

Secțiune 9.54 VORBESC ȘI EU ÎN DODII

O, Doamne, sfânt, vorbesc și eu în dodii...
Când te cobori să priveghezi prin zodii
La rânduiala turmelor de stele.
Ia seama și spre laudele mele.
Primește-mi fumul jertfei de mirodii...
Pitic, pe cea mai scundă din planete.
N-am spart vreun veac cu tunuri și bățai...
Poate mă știi... sunt faur de sonete.
Și-mi ațipesc, pe ritmuri îndelete.
Urechea inimii la pașii tăi...

Luni, 17 martie 1958

Secțiune 9.55 α. Ω.

Nimic nu mă-nspăimântă, că mor sau că viez.
Ești început a toate și tuturor sfârșitul:
De când m-am rupt de tine și nu mai încetez
Cumplita mea cădere ce umple infinitul.
M-apropii tot de tine pe cât mă depărtiez.
1947, martie 12

Secțiune 9.56 NEMURIREA

Râvnești să pui un capăt luptei grele

Și prin tumultul lumilor să treci.

Cu binele ce-ai săvârșit în ele

Să te așezi în liniștea de veci?

Ci-n van aștepți răsplata viitoare

Ca o odihnă după un sfârșit.

Nu: nemurirea nu este o stare.

Ci o lucrare fără de sfârșit.

Articol X. ULTIMELE SONETE ÎNCHIPUITE ALE LUI
SHAKESPEARE ÎN TRADUCERE IMAGINARĂ...

(1)

Secțiune 10.01 CLV

Nu-mi cerceta obârșia, ci ține-n seamă soiul.

Gusti fructul nu tulpina, chiar aur de-ar părea...

Strămoșii-mi, după nume, au învățit țepoiul.

Eu mânuiesc azi pana, de mii de ori mai grea.

Dovada cea mai pură a-nnobilării mele

Ești tu și-ngăduința de-a te lăsa iubit

Mai mult ca un prieten, cu patimile acele

Cu care adori amantul de veci nedespărțit.

Îmi cânt astfel norocul, înalt epitalamuri.

Și, pentru închinarea la care mă supun.

Culeg azur și raze și roze de pe ramuri.

Stăpânul meu alesul, cu slavă să-ncunun:

Poporul meu de gânduri, simțire, vis, trup, dor.

Te pun azi peste ele de-a pururi domnitor.

duminică, 5 decembrie 1954

(2)

Secțiune 10.02 CLVI

Iubirea mea e trează ca un priveghi de arme.

Un lung ajun de luptă eroic încordat;

Nimic nu lânzezește în mine, cum nu doarme

Țintitul arc, în sine vibrând, dar nemișcat.

Aștept ceva, de-un farmec mai sus ca o izbândă.

Nu bruta-ncoronare a sângelui aprins;

Dincolo de plăcere, pândesc altă dobândă.

Slăvită-mpreunare de genii, fără-nvins...

Râvnesc nefăptuitul vis al desăvârșirii;
Ca-nalta-ți frumusețe să nu fie-o nălucă.

— Cu clipa-n zbor venită cu alta să se ducă – Voi
sparge-ntârziatul decret de lut al firii:

Ca ea să dăinuiască de-a pururi roditoare.
Îi altoiesc, din mine, puterea gânditoare.
vineri, 3 decembrie 1954

(3)

Secțiune 10.03 CLVII

Te miri că nu scot gheara să-mi sfâșii bârfitorii?
Unde-ai văzut tu leul vânând gândaci sau poame?
Poetul sare lacom asupra-naltei glorii.
Cu-mbătătoarea-i carne s-aline sacra foame.
Și eu am alergat-o-n pustiul lumii voastre
Și m-am bătut cu tigrii și șerpilor pentru ea.
Am fugărit-o până-n capcane și dezastre.
Dar când s-o prind, în cale-mi ieșiși tu, scumpa mea!
Tu m-ai vânat cu ochii, oțele zâmbitoare.
Și lesnicioasă pradă-ți cad astăzi la genunchi;
Hai, inima sfâșie-mi, mi-o faci nemuritoare.
Și dulcea ta cruzime pătrunză-mă-n rărunchi:
Căci stihurilor mele le dau alte destine.
Cu nobilul lor sânge de-a te hrăni pe tine.
sâmbătă, 4 decembrie 1954

(4)

Secțiune 10.04 CLVIII

Din clarul miez al vârstei râd tinereții tale.
Trufașă-ți frumusețe în față o privesc
Și ochilor tăi, aștri tulburători de cale.
Opun intensu-mi geniu în care se topesc.
Mă-nfățișez cu duhul, nu te sărut pe gură.
Plecat ca peste-o floare, te rup și te respir...
Și nu mai ești de-acuma trupească o faptură.
Ci un potir de unde sug viața și strâng mir.
Nu-mi număr anii, seva nu stă în gingășie:
Cu ideala forță mi-apropii ce mi-e drag.
Înjug virtuți și patimi la marea poezie
În care, fără urme de pulbere târzie.

Te-amestec și pe tine cu sila; pentru mag.
Pământul n-are margini, nici cerurile prag.
joi, 2 decembrie 1954

(5)

Secțiune 10.05 CLIX

A câta oară zorii mă prind fără de somn?

Dă iarna buzna, anul își lapdă coroana.

Eu în surghiun, departe... Când ai să-mi curmi
prigoana.

Iar să mă chemi la tine, puternicul meu domn?

Dar tot veghez – de-aicea – iubirea ta plăpândă.

Ca peste o comoară-n veci hărăzită mie

De inimi arzătoare și toate stând la pândă.

Ferește mai cu seamă să pleci pe mare-albastră

Cu oacheșă aceea fățarnică și rece;

Năvalnice-mi gânduri, gonind pe urma voastră.

Vă va stârni tempeste, corabia să-nece:

Căci te iubesc cu ură, întreg, și numai eu;

Nu te împart cu nimeni, nici chiar cu Dumnezeu.

marți, 7 decembrie 1954

(6)

Secțiune 10.06 CLX

La ce-mi slujesc de-acuma duh, faimă, fantezie...

M-ai părăsit... și toate se sting, reci scânteieri.

Pentru rănitul vultur aripile-s poveri.

Zbătaia lor, zadarnic adaos de-agonie.

Și mă supun... Osânda de gura ta rostită

E lege pentru mine de aur pur și greu;

Durerea de la tine mi-e încă o ispită.

Tu, genial tutore al geniului meu.

Și neguri lungi de veacuri las iar să mă înghită...

Din groapa mea zbucni-va o flacăra târzie;

Atunci întreaga lume va desluși, uimită.

Crescând misterioasă a noastră poezie.

Din dragostea născută în zbucium și ardori.

Pe-ascuns, din tainic tată, ca un copil din flori!

duminică, 12 decembrie 1954

(7)

Secțiune 10.07 CLXI

Dintre atâtea chinuri, venite-asupră-mi hoarde
Păstrez dureri de care nu pot să mă despart;
Tot sufletul mi-e-n ele, ca sunetul în coarde
Ce încă vii vibrează vioara când s-a spart.
Ca viermele mătasei țesusem nencetat
În jurul tău un magic cocon de poezie;
Tu, strălucitul flutur, l-ai rupt și ai zburat
Din gingașa-nchisoare păzit cu gelozie.
Și astăzi, mari otrăvuri cu care m-am deprins.
Disprețul tău, trădarea îmi sunt trebuitoare;
Intrate-adânc în carne-mi, țin viața de învins.
Cât lipsa lor mi-ar fi și mai ucigătoare.
Căci ele, printr-o vrajă, sunt înseși răsturnate.
Iubirea și credința, pe dos și blestemate!
marți, 14 decembrie 1954

(8)

Secțiune 10.08 CLXII

Eu îmi clădesc sonetul în piscuri, o cetate
Cu rimele creneluri și orice vers un zid.
Pe tine, prinț hermetic, ca-ntr-o eternitate.
Smuls pur din gheara vremii, în el să te închid.
Haină, marea lumii să-l bată furioasă.
Cu haita ei de pizme, zavistii, hâdă ură.
Nu vor clinti o iotă din mândra-i armătură.
Nevolnice să-i spargă enigma glorioasă.
De-acum nu ne mai pasă ce are să se-ntâmples...
Punând în lanț uitarea și ferecându-i zborul.
Cu laurii veciei neofiliți pe tâmples.
Vom înfrunta trecutul, ce-asmute viitorul:
Ca-n inimă-mi ascunsă, stă slova nemuririi
Și-o scriu cu diamantul caratelor iubirii...
Solstițiul de iarnă, 1954

(9)

Secțiune 10.09 CLXIII

Din spulberul iubirii atât doar mai pot strânge.
Să-mi fac un ștreang, eu singur, cu fragedele-ți
rochii.

Mă-ndeamnă alte gânduri să iert și să-nchid ochii.
Privighetoarea oarbă cu mult mai dulce plânge.
Înduplecă-te, dară, durerea mea-ntr-atât.
Să preaslăvim fugara, și-n loc de răzbunare
Să stoarcem nemuririi și artei lacrimi, cât
Să stea podoabă lumii hidoasa ei trădare.
Dar cine viers și suflet acum să-mi împrumute
Dacă-mi lipsești tu, însăși esență a minunii?
Ah, inimă și coarde-mi sunt deopotrivă mute.
Când limpede văd astăzi prăpastia minciunii:
Căci orb eram atuncea când te aveam în față.
Splendoarea-ți, luându-mi ochii, da cântecului viață!
25 decembrie 1954

(10)

Secțiune 10.10 CLXIV

Perechea este țelul, porunca sacră a firii:
Stârniți de ea, vulturii se caută prin spații.
Delfinele iau marea în piept, să-și afle mirii.
Chiar stelele în ceruri se-njugă-n constelații...
Ca viața către mândrul stejar, spre tine-ntind
Ciorchinii-mi plini de patimi cu sevă-mbătătoare;
În mrejele-adorării te-nfășor, te cuprind.
Și orice vers îți scriu e îne-o-mbrățișare.
Noi doi suntem victime ale suavei legi.
Căci dragostea nu cată la forme-ntâmplătoare:
Dac-ai fi fost femeie, te-aș fi ales eu oare?
De ce mă lași acum? Te smulgi și te dezlegi?
Tăiat în jumătate și-n pulberea zdrobirii.
Cum am să port eu singur poverile iubirii?
Anul nou 1955

(11)

Secțiune 10.11 CLXV

Iubita mea, ai suflet adânc întortocheat
— Vast labirint, ascuns sub palatul frumuseții - În
care - un minotaur domnește nendurat.
Flămând de duhul slavei și carnea tinereții...
Mulți îndrăzneți pieiră în taințele-i sumbre.
Feciori eroici, pradă dați fiarei suverane...

Acum m-alătur și eu fugarnicelor umbre.
Cobor, dar fără teamă, n vârtejul de capcane.
Căci tu mi-ești Ariadna și-mi dăruiești un fir
Din pletele-ți de beznă, e că lăuză vie;
Și nu să scap din cursă îl țin și îl deșir.
Ci mai afund să intru în neagra-mpărăție;
Dedalicul tău suflet locaș mi l-am ales
Și jur că niciodată din el n-am să mai ies.
sâmbătă, 8 ianuarie 1955

(12)

Secțiune 10.12 CLXVI

Eu, ce trăiesc tot timpul printre semnificații.
Și nu mă amăgește ușor o-nfățișare.
Pot să prefir minciuna din minunate grații.
Zăresc ascuns pumnalul sub calda-mbrățișare.
Te-am străvăzut prin toate a tale pavezi grele.
Nativu-ți bloc de aur a rezistat întreg.
Supus regalei ape a răutății mele.
Cu care mușc pe oameni, să-i cerc și să-i aleg...
Căci e înțelepciune a ști să fii și rău.
Sub încercări și cazne dă probe tari simțirea...
Nu mă cruța, izbește!... Iubite-i rândul tău:
Cu cât e mai fierbinte, lovită de-i iubirea.
Ca fierul roș, de faur bătut cu măiestrie.
La fel se oțelește și ea se și mlădie...
duminică, 9 ianuarie 1955

(13)

Secțiune 10.13 CLXVII

Pe noi prietenia nu ne mai încăpu...
Prea mult cresc și grabnic năvalnica simțire
Atunci ne strămutarăm pornirile-n iubire
Și-o dragoste înaltă și-adâncă începu.
Se prefăcu deodată coliba în palat.
Iar casnicele scule, în zâne, ca-n magie;
Eu regăsii în mine un suflet de-mpărat.
Purtând puternic sceptru de vis și poezie.
Nu-i oaste mai vitează ca cea a-nchipuirii.
Ca duhul frumuseții atotbiruitor;

În fruntea lor porni-vom războiul dezrobirii
Din lumile țărânei spre unicul meu dor;
Să-ți cuceresc și ție, în dreapta stăpânire;
Alături de mine, un tron în nemurire!
luni, 10 ianuarie 1955

(14)

Secțiune 10.14 CLXVIII

Ne bate primăvara în inimi!... Să-i deschidem:
Lapislazulii lumii sunt toți în ochii tăi.
Cât negurile vieții putem să le desfidem.
Alt soare să aprindem pe vechile ei căi...
E mâna ta în aer? Sau prima rândunică?
E tremur lung de pleopă? Ori gingaș flutur viu?
Bob roșu de măcească mi-ntinde gura-ți mică.
Trunchi zvelt de măr cu roade e trupul tău mlădiu...
Și înțeleg prin tine acum întreaga fire.
Mă-apuc cu rânduială din asprul univers.
Taifunul ce sfărâmă corăbii în neștire.
Picioru-ți scump ce calcă o biată găză-n mers.
Zăpezi și flori și fructe în drum ți se aștern.
Pe rând, supuse toate la ritmul tău etern!
miercuri, 12 ianuarie 1955

(15)

Secțiune 10.15 CLXIX

Coboară iarna... Ursa tot mai adânc se pleacă.
Și inimile noastre se-nvăluie în nori.
Ca pe-o tocită spadă bagi sufletul în teacă.
Cu umbrele durerii viața să-ți măsoari:
Cât au crescut de-nalte, aproape pân' la frunte!
Încetineala vremii viclene ce-n urmă te-a-nghițit...
Tu ai crezut că timpul în față ta e-o punte.
Și el era chiar valul ce-n urmă te-a-nghițit...
Mai e vreun țărnm la care ai fi ieșit înot.
Greșeala să-ți răscumperi cu o cât de grea dobândă?
Ori s-a sfârșit aicea? Și doar ce-a fost e tot?
Căci, iată, vine-nghețul, grăbit ca o osândă!
O, de-ai putea nu polul cu umărul să-mpingi.
Ci-n gânduri, ca-ntr-o lampă, să sufli să le stingi!

joi, 13 ianuarie 1955

(16)

Secțiune 10.16 CLXX

Sămânța nemuririi, iubite, e cuvântul.
Eternul se ascunde sub coaja unei clipe.
Ca-n oul ce păstrează un zbor înalt de-aripe.
Pân' ce-i sosește timpul în slăvi să-și ia avântul;
A fost de-ajuns un nume, al tău, sol dezrobirii.
S-au spart și veac, și lume; ținut prizonier
A izbucnit din țândări, viu, vulturul iubirii.
Cu ghearele-i de aur să ne răpească-n cer.
Cine ne puse-n suflet aceste magici chei?
Egali în frumusețe și-n genii de o seamă.
Am descuiat tărâmul eternelor idei;
Supremelor matrițe redați, care ne cheamă
Din formele căderii, la pura-ntâietate.
Să ne topim în alba, zeiască voluptate...

joi, 20 ianuarie 1955

(17)

Secțiune 10.17 CLXXI

Iubirea pentru tine-mi veni nu ca un fur.
Ci ca un rege cărui uși largi i s-au deschis;
Nu strecurată-n noapte din adâncimi de vis.
Ci în lumina-naltă a marelui azur.
Abia acum descopăr mărețele-ncăperi
Ce stau deșarte-n mine cu obloane de-nchisoare.
Te așteptau, să-mi umpli tu, tânărul meu soare.
Adâncul vast cât lumea cu raze de dureri...
Căci nu e fericire mai gravă decât chinul
Și dulcea zvârcolire să-ți plac, să te câștig.
Mândria de-a-ți fi scaun, să-ți odihnești destinul.
La patima mea, truda mai strâns să te-nverig.
Și inima îmi bate în mine ca un faur.
Zorind să-ți împletească un lanț de vrăji de aur.
miercuri, 2 februarie 1955

(18)

Secțiune 10.18 CLXXII

Să n-ascuți ponegrirea, nici clevetiri mulțime

Cu care azi ne-mproașcă prietenii de ieri;
Iubirea ni-i sfințită de marea-i înălțime.
Ne urcă la lumina eternelor dureri.
Acolo, sus, păcatul n-ajunge nici ca gând.
Și vițiul nu suie nici în închipuire;
E ca un iad în ceruri unde se-ntorc, plângând.
Râvnirile nebune ce n-au jos împlinire;
Îngheață-mbrățișate gigante disperări.
Amoruri fulgerate de tragica trufie.
Neîmpăcate arderi, spre aiurea încordări.
Ce-au ispitit neantul cu îndărătnicie.
Din lumea lor purcede și dragostea-mi, iubite.
De-aceea-i fără sațiu și fără de limite.
Noaptea vineri spre sâmbătă, 5 februarie 1955
(19)

Secțiune 10.19 CLXXIII

Te mistuie iubirea? Credeai că-i o păpușă.
Să-ți faci un joc cu toane, ca în copilărie.
Când ea - ți cerea o fire de salamandră vie.
În tainica-i văpaie să arzi fără' de cenușă.
Ea nu stă-n trup, stăpână a cărnii și-a plăcerii.
Înflăcăratu-i spirit, urgie, le consumă;
Își cată-n noi duh geamăn... și de-l îmbii cu humă.
Rămâi o biată urnă cu zgurile durerii...
Te ispitește jindul să-mbraci și fericirea
Cum pui, pentru petreceri, o rochie de brocate?
Dar trebuie-nfruntată cu spaimă, ca o moarte...
Căci ea, ca să pătrundă, îți sparge-alcătuirea.
Preface în genune lăuntru tău, anume
Ca să încapă acolo, cu ea, întreaga lume.
sâmbătă, 19 februarie 1955

(20)

Secțiune 10.20 CLXXIV

Îmi spui zaraf? Schimb versuri pe-o dragoste de aur?
Pentru a-i iubirii tale ducați îți dau sonete?
Viclean, îți iau aleanul și dorul amanete.
Cu camătă închise-n avarul meu tezaur?
De-ai ști! fiecă slovă ce-ți scriu ți-ar fi mai scumpă

Ca mii de nestemate din frunțile regești;
Cutezător scafandru-n oceanele cerești.
Zvârl duhul meu din duhul etern să ți le rumpă...
Și nu mă plâng că poate iubirea ta mă-nșală.
Nu cât de-i mincinoasă moneda ce-mi streкори.
Că simt ce grea și seacă îmi sună uneori.
Și nici nu zgârii plumbul sub calpa poleială.
Ci smulg tăriei verbul de dincolo de fire.
Și orice vers ce-ți dăruie i-un fir de nemurire.
joi, 17 februarie 1955

(21)

Secțiune 10.21 CLXXV

Să fie dar Iubirea o mască a Durerii?
Alt chip al ei când poate, adoarme și visează?
De ce atunci în mine rămâne pururi trează.
Făr' de ogoi chiar până pe perina plăcerii?
Voi doi mă chinuirăți cu-acea perfidă artă
Cu care inșii meșteri strâng roze cu duiumul;
Strivite-n teascuri grele și stoarse, le deșartă
De tot ce au în ele adânc etern: parfumul.
Închisă în cleștare, esența lor străbate
Depart, peste veacuri... nici moartea n-o învinge.
Și duhul rozei umple pe toți câți va atinge...
Așijderi eu, de-a voastre torturi neîndurate.
Mă distilez în versuri, prin harul poeziei
Vă-mbălsămez în pura mireasmă a veșniciei.
Miercuri, 23 februarie 1955

(22)

Secțiune 10.22 CLXXVI

Cu chipul tău pe masă, trudesce să mă inspir...
Ca un jongler ce scoate când flăcări, când cordele.
Acele versuri scrise să te desfeți cu ele
Din inima mea arsă le-am scos să ți le-nșir
Sunt psalmii mei de taină, o rugă necurmată.
În ei am pus Iubirea lângă Eternitate.
Să lupte cu vrăjmașul Destin îngemănate:
M-au părăsit și ele, trădând cu tine-odată.
...Grăbită, căruntețea mă-mbracă-n promoroacă.

Amarnice vântoase de gânduri și nesomn.
Smuls unul câte unul, de visuri mă dezghioacă...
Pe râpile uitării, însingurat, mă-ntomn.
Îndură-te, coboară și vino de mă vezi
Pân' nu s-aștern pe mine solemnele zăpezi.
Sâmbătă, 5 martie 1955

(23)

Secțiune 10.23 CLXXVII

Mereu îmi vine în minte un cântec țărănesc...
Îl îngânau la hanuri poznașii cimpoieri:
„Să nu te-mbraci în zdreanța zvârlită de boieri.
Cu straiul lor odată și râia-ți dăruiesc!”
Iubirea ta purtată-n saloane și la curte.
Smulsă-n alcov de pofte cu colții lor nebuni;
Îmi stă-ntr-un peș, îngustă, cu poalele prea scurte.
Reci drojdii de dantele pe-amare goliciuni...
Eu totuși am primit-o, înflăcărat s-o schimb.
Și migălesc s-o curăț, s-o înalț, să-i dau lărgime.
Dar vino cum te afli, în haina ta de crime:
Ți-am pregătit o alta din străluciri de nimb;
Veșmânt slăvit, mai trainic ca globul pământesc.
E mantia-mi de visuri în care te-nvelesc.
luni, 7 martie 1955

(24)

Secțiune 10.24 CLXXVIII

Spun unii de-un ostrov vrăjit, pe mări departe...
Corăbiile-n preajmă-i se năruie în valuri.
Orice metal din ele se smulge, se desparte.
Sar cuiele și-aleargă să se înfigă-n maluri.
Oh nu e basm... Cu mine s-a petrecut la fel:
Tot ce-mi încheie firea și cârma drept o ține.
Orgoliosul geniu, voința de oțel
M-au părăsit năuce și s-au lipit de tine.
Da dragostea îndată le luă la toate locul.
Cu lanțuri fermecate mă ferecă și leagă;
Zvârl ancora la țarmul unde-mi aflai norocul.
Vreau să rămân aicea viața mea întregă.
Și ca să nu mai vie din lume niciun rău.

Oceanele Iubirii revărs în jurul tău...

vineri, 11 martie 1955

(25)

Secțiune 10.25 CLXXIX

Nu! Gloria iubirii nu este îmbuibarea.

Ospețe de săruturi, orgii de-mbrățișări.

Ci dorul lung și taina-mpletită cu-așteptarea

Sunt duhul ei pe-o lume de vane desfătări.

Prin înfrânări și chinuri asceții-ating extazul;

Eu te ador cu-același canon ce-ntreg mă-nfrânge.

Căci dragostea nu-i apă, să-ți umfle-n vânt talazul.

Lași gloabele în voie; în ștreang pui purul sânge...

Eu nu ți-am scris, ca alții, pe lefuri sau merinde

Simțiri gălăgioase cu arderi măsluite;

Sonetul meu e cuget și patimă, mpetrite.

Cu inima ciocnește-l, că scapără, s-aprinde...

În scoica mea închisă, dârz, fă^r de răsuflare.

Încet ia suferința chip de mărgăritare.

joi, 17 martie 1955

(26)

Secțiune 10.26 CLXXX

S-a străduit natura ca omul să nu-i scape;

Iubirea îl urcase deasupra ei prea tare.

Și-a-nmormântat-o-n carne... Din fundul oarbei gropi

Eterna rădăcină spre ceruri dă lăstare.

Din sumbra putrejune cu viermii laolaltă

A mea-și umfla toți bulbii cu patimi și rușine...

Dar adiași deodată tu, primăvară-naltă.

Și izbucni, suavă, în chip de crin, spre tine.

La dulcea-ți alchimie gunoiul se supune.

Sub părul tău de soare, și-albastrul ochi deschis

Se prefăcu-n mireasmă spurcata stricăciune.

Tot ce fu somn și beznă-i acum azur și vis.

Și-n slujba ta stau puse-n genunchi - să nu le cruți -

Puternicele-mi viții întoarse în virtuți...

miercuri, 30 martie 1955

(27)

Secțiune 10.27 CLXXXI

Oricât de drăgăstoasă ți-e iscusita limbă.
Știu când mă minți, cu toate ce-mi spui și faci pe
plac.

Neașteptat culoarea privirilor se schimbă
Și ochii tăi o clipă se bâlbâie și tac.
Cât mi-ești de drag atuncea! Cum îți iubesc
minciuna!

Întreg te afli-acolo, tu, cel adevărat.
Tu, candid plin de viții, amestecând într-una
Păcatul ce lucește ca aurul curat...
Și nicio vină... Răul sub tine-i calul sprinten.
Sfărâmă stăvili, inimi, să zboare unde-i ceri.
În coastele Iubirii cruzimea-i ager pinten.
Stau bine stropii roșii pe negrele plăceri.
Și-ademenind lumina cu îngerii-ți perfizi.
În iadul tău tragi cerul și astfel mi-l deschizi...
miercuri, 13 aprilie 1955

(28)

Secțiune 10.28 CLXXXII

Eu n-am fost niciodată ucenic;
Dintru-nceput deplin maestru... numa
În fața ta mă-nchin; stăpân unic.
Revarsă-ți harul peste mine-acuma.
Nu te mira că-ți cer să nu-mi mășori.
Să-mi dai tu singur tot; nu se desparte
Iubirea ta de marele-i surori:
Eterna Artă, suverana Moarte...
Azi, fericite, ele nu mai sunt
Fărâmitate-n lume și răzlețe:
Din cer, din iad, de pe întreg pământ
S-au strâns în geniala-ți frumusețe.
Când țin la piept făptura-ți luminată.
Le-mbrățișez pe câtetrele-odată...
23 aprilie 1955

(29)

Secțiune 10.29 CLXXXIII

Mereu cerșim vieții ani mulți, așa-n neștire.
Ne răzvrătim, ne plângem de piericiunea noastră.

Și încă nu-nțelegem că fără de iubire
Se vestejește Timpul în noi ca floarea-n glastră;
Rupt din eternitate, el vrea tărâm asemeni
Din care-altoiul șubred să-și tragă sevă nouă;
Noi îl primim cu gheață și-l răsădim încremeni
Când Dragostea-i unica vecie dată nouă.
Ci-i van acum te mânii pe mine și m-arunci.
Minunile iubirii n-au stavile pe lume;
Ca Lazăr la auzul duioaselor porunci.
Oricând și ori de unde mă vei striga pe nume.
Chiar de-aș zăcea în groapă cu lespede pe mine.
Tot m-aș scula din moarte ca să alerg la tine.
luni, 2 mai 1955

(30)

Secțiune 10.30 CLXXXIV

Tu știi ce lung și aprig luptai ca să te capăt.
Cu mine-ntâi, cu tine, cu pizma tuturor...
Războiul crâncen însă urmează fără capăt;
Și te țin rob, eu, sclavul, pe tine-nvingător.
Nu cruț nimic; cuvântul îți cântă osanale.
Dar lănci de gând, catrene de versuri te pândesc.
Duh, inimă și minte, aprinse arsenale.
Zi, noapte, geniale unelte-mi iscodesc;
În dragoste nu este odihnă, numai moarte...
O pace-nseamnă sațiu, surâsul lănced minte.
Acel ce-ți strânge mâna și pleacă se desparte.
Dar rana mă trezește ca un sărut fierbinte:
Iubirea mea-i ca steagul în lupta norocoasă.
Cu cât mai sfâșiată, cu-atât mai glorioasă.
luni, 23 mai 1955

(31)

Secțiune 10.31 CLXXXV

Nu mai hulesc, iubite, această tristă țară.
Nici lumea rea și strâmtă în care te-ai născut.
Cum nu urăsc țărâna vulgară și avară
Din care pomul mândru zbucni, neîncăput...
Ci lupt s-o scap de viermii ce rod la rădăcină.
O-nobilez cu soiul unor ființe noi.

Îți zămislesc amante cu suflet de lumină.

Îți plăsmuiesc soți vrednici din ideali eroi...

Turnate din iubire – titanice modele – Am stors în ele
sukul a sute de vieți.

Trăiesc în veci. Tu însă, mult mai presus ca ele.

Întreci aceste-nalte virtuți și frumuseți.

E oastea ideală, trimisă-n sârg de mine

Să ia Eternitatea cu-asalt și pentru tine.

luni, 30 mai 1955

(32)

Secțiune 10.32 CLXXXVI

Urâi perfecțiunea de când te-am cunoscut.

Reci limite rigide cu aer de-nchisoare;

Viața-i schilodită de ea și visul moare.

Acolo niciodată tu nu ai fi-ncăput.

Îmi place-n tine sporul, viu, gata tot să spargă.

Scăderi neașteptate cu-adâncul monstruos.

Azi bunul plac, schimbarea cu unduire largă.

Lumină-n beznă, norul ca vițiul frumos;

Dar spiritul în tine stăpânitor veghează.

Nimic nu are voie să intre nechemat;

Râzi, inima s-aprinde îndată cu o rază;

Un semn, și negrul clopot cleștar a înghețat;

Strunești ca Bacchus tigrii, și-n lanț cu mândri lei.

Pe mine, înjunghiatul la caru-ți, lângă ei...

3 iunie 1955

(33)

Secțiune 10.33 CLXXXVII

Eu nu-mi ador în tine iubirea mea rășfrântă.

Cum, oglindit în ape, se contempla Narcis:

În volbura de valuri ce-ntiderea-ți frământă

— Unde foiesc balauri – nu-i tihnă pentru vis.

Dar uneori ești numai azur, rodești sirene.

Din spumele-ți de patimi se zămislesc mari zei.

Îți scoți toți înecații la țarmuri, ca alene

În dragoste-ți cu toane iar să te joci cu ei.

Atuncea plec în tine să-ți cuceresc favoarea;

Îți flutur oriflame³, pun purpura veșmânt.
Ca dogii când în larguri se logodesc cu marea.
În sufletu-ți oceanic, nuntind, mereu m-avânt;
De sus, din mândru-mi geniu armat în Bucentaur.
Ți-arunc, inel, iubirea-mi, cătușă grea de aur.
vineri, 8 iulie 1955

(34)

Secțiune 10.34 CLXXXVIII

Mă uit cum cade noaptea, aluzie la moarte.
Și lumea-și cată duhul în lămpile aprinse;
Reintră în vis viața, pătrunde de departe.
Ca o mireasmă, somnul, în cărnurile stinse.
Eu stau mereu în beznă: lumina mea-i la tine
Și ochii mei o alta nu vor să mai privească.
Cum irosești aiurea plăcerile divine?
Nu ți-a rămas o umbră de cuget să-ți șoptească
Cum dragostea-mi, mai mare ca veșnica natură.
Ți-a zămislit adâncul din nou, în zeci de fețe?
M-am despuiat de taină, de-nalta-nvestitură.
Ca să-ți îmbrac unica și goala-ți frumusețe;
Te-am învățat iubirea, semețul zbor în slavă.
Să pier ca scorpionul de propria-mi otravă.
vineri, 22 iulie 1955

(35)

Secțiune 10.35 CLXXXIX

Nu m-au târât spre tine nici stearpa desfrânare.
Nici vițiul fățarnic, ci patima senină;
Când fluturul își arde aripa-n lumânare.
El nu râvnește seul, ci magica lumină.
Mă sprijin pe-amintire-acum... și apoi pe moarte;
Toți ceilalți stâlpi cu lumea deodată s-au surpat.
Iubirea putrezește pe undeva departe.
Eternitatea-i încă un vis dezaripat.
M-adun de pretutindenii, mă-nchid de-o grijă sumbră.
Mi-e sufletul zadarnic și cere să se culce;
Prin slavi amurgul trece misterios de dulce
Și-n umedul lui giulgiu mă-nfășură cu umbră...

3 Steag de război al regilor Franței.

Nici stea, nici cântec: vine alt soi de noapte, grea.
Mai limpede ca gheața... și rece tot ca ea.
duminică, 24 iulie 1955

(36)

Secțiune 10.36 CXC

Nu te-am putut cuprinde să fii numai al meu.
E cum aș cere lunii să-mi ardă noaptea-n sfeșnic;
Ți-e locul între stele... Ci, oricât de pigmeu.
Mi-e dragostea cer, iar tu, luminătorul veșnic
Știu, între noi sunt două iubiri: a mea și a ta;
Nu ne-a-nghegat în sine o unică simțire:
Tu firul tău oricând vrei poți rupe sau scurta.
Dar lanțul meu rămâne și-i fără-mpotrivire.
Nici spațiul, nici timpul nu izbutesc să-l roadă.
Rugina deznădejzii îl lasă neatins?
Ca să te urmărească, năvalnic ca pe-o pradă.
Chiar pân' la celălalt capăt al lumii de-ai fugi.
Înverigat de tine, cât lumea s-ar lungi.
duminică, 31 iulie 1955

(37)

Secțiune 10.37 CXCI

Am azvârlit cu dreapta ale Ursitei zaruri
Și mi-ai căzut, vajnic mântuitor din rău;
Azi toate-mi vin prin tine... și între mii de haruri
Primesc chiar zorii zilei ca pe un dar al tău.
Alături de lumina creată-n empireu.
Iubirea fu o nouă lumină pentru lume;
De-atuncea fiecare-n opaițu-i de hume
O poate aprinde singur, el sieși Dumnezeu.
În inima mea arde acest lăuntric soare.
Din haosul vieții mi te-a dezvăluit
Pe tine frumusețe atotcotropitoare.
Vast cosmos, ce-n orbita-ți mai prins, biet satelit;
Și-n juru-ți cu alaiul de aștri mă avânt.
Pe muzica din sfere de-a pururi să te cânt.
luni, 8 august 1955

(38)

Secțiune 10.38 CXCII

Mi-a-mbătrânit iubirea și gloria-i pe moarte.
Că-mi ocolești surâsul și fugi de ochii mei?
Alături: și parcă pământul ne desparte;
Vorbim: și-i flecăreală, prin gard, ca-ntre femei...
Te măsluiești cu o artă prea înfiorătoare
De nu ți-aș ști lăuntrul și meșteșugul tot;
Porți crima ca pe-o roză înfiptă-n chiotoare.
Și vițiile, n tine, suavi boboci își scot.
Acum cerci să te scuturi: de ele? ori de mine?
Dar nu te vreau prieten și nici vrăjmaș sublim;
Înapoiază-mi iadul, demonicele-ți stele.
Îl vom prefăce iarăși în cer de ne iubim;
Nu-mi hărăzește locul, nici timpul fericirea.
Ci tu; la piept cu tine mi-e paradis pieirea.
marți, 9 august 1955

(39)

Secțiune 10.39 CXCI

Așa cum zilnic hrana o mărunțim în gură.
Așijderea viața o destrămăm în clipe...
Iubirea de mai poate la loc s-o înfirișe.
Cum izvorî din sine, dumnezeiesc de pură.
Robi trași pe roata vremii, stăm fără' de-mprospătare.
Și viitorul nostru e plin doar de trecut...
Nici moartea nu ne scapă... arar câte-o visare
Ne înfierbântă fruntea, fugarnic cu-n sărut.
Dar dragostea ne-adună trăirea spulberată.
Trunchiatele-i silabe poem întreg s-aștern.
Zbătăi, izbândă, fapte cenușă cad îndată.
Și numai inutilul din noi este etern;
Aievi supun vecia și strâns de clipe-o leg
Când mâna-ți, fructă albă, cu buzele culeg.
marți, 9 august 1955

(40)

Secțiune 10.40 CXCI

Eu nu cred bucuria ce-mi trimiseși, capcană.
„Că iar ți-e drag poetul, și-l chemi”... ci iau aminte.
Mă-ntreb lăuntric, pipăi nemuritoarea rană:
Fidelă, durerea niciodată nu ne minte.

Tu nu știi ce amară e gloria târzie.
Când nu mai ai un dinte, s-o muști, în gura hâdă...
Nevolnic, ți-e rușine de cruda poezie
Ca de-o femeie gata de râvna ta să-și râdă...
Iubirea, cât de pură, tot cere o ispășire.
Chiar între om și îngeri păcat e socotită;
E drept să fiu eu singur prinos de izbăvire?
Nu m-ai jertfit tu, însuți, victimă osândită?
De ce cu lănci de slove acum din nou m-ajungi
Și-mi hărțuiești, iubite, Destinul, să-l străpungi?
joi, 11 august 1955

(41)

Secțiune 10.41 CXCV

Tu mi-ai cules, iubite, pentru eternitate
A cugetelor mele mireasmă, poezia.
Acum trimiți asupra-mi disprețul și urgia.
Dar fagurul rămâne când pier florile toate.
Iubirea ta cu grindeni, zorită să zdrobească
Și-n drumu-i meteoric să treacă mai departe.
Nu mi-a cruțat un petec de suflet... Totuși, iar te
Implor să cazi pe mine cu vipia-ți cerească...
Se sparge norul... iată, tu ești întreg lumină.
La care zvânt durerea, urc crengi, dau flori, rodesc...
Chiar gheața ta mi-e hrană: în taină o-mblânzesc.
Ea - mi ține duhul proaspăt și inima virgină...
Și, umbră, în tot locul de tine-alături sunt.
Căci umbra e ecoul luminii pe pământ.
miercuri, 17 august 1955

(42)

Secțiune 10.42 CXCVI

Alungă vicleșugul și nu da crez poveții
Să minți iubirea, strâmbă s-o guști, ca pe-o merinde:
Lumina voluptății depline îți aprinde.
Ea pârguiește carnea, acest fruct dulce-al viții...
Vrei să rămâi copila cu sâni suavi și coade?
Dar floarea fecioriei se scutură la fel:
Închipuirea, vierme flămând, în duh o roade
Și-i putrezește sacra sămânță, fără țel.

Oricât ar fi fățișă, iubirea-i tot o taină:
Ne vizitează-aicea, dar stă în altă parte;
Sărutu, mbrățișarea îi sunt numai o haină
Cu care se-nveșmântă în lumea de sub moarte...
Atunci într-o văpaie și noi ne-nvăluim.
Măcar ca licuricii să ardem cât trăim.
miercuri, 17 august 1955

(43)

Secțiune 10.43 CXCVII

Nu-ți cer deloc credință, mi-e de ajuns iubirea.
Ca sfântul trup, în orice fărâmbă ea e-întreagă;
Cu-tine-odată-n brațe am strâns nemărginirea;
Ce-mi pasă că și alții râvnesc s-o mai culeagă!
Urzind din haos lumea, în vasta-i rățacire
Stăpânul a-ncăreat-o de nebunia sa;
Dar i-a adaos, unic leac de tămăduire.
Iubirea, cheia bolții cu harul de-a visa...
Eram în aurora de aur a iubirii.
Privirile aprinse creară ceruri noi;
De cum veni amiaza, canicula iubirii.
Tu tot mai groase umbre de-ngheț pui între noi;
Dar te strămut în mine când pleoapele s-aștern.
Alcătuia-aievea din tot ce ai etern.
duminică, 28 august 1955

(44)

Secțiune 10.44 CXCVIII

Îți altoiseși firea pe glorii și trufie.
O gingașă mlădiță pe-un vechi trunchi scorburos;
Cu vine tari, flămânde, zvâcnite drept în glie.
A mea-și urcase soiul sălbatic și vânjos...
Pornisem din obârșii potrivnice unirii.
Dar ne chema lumina aceluiași văzduh;
Cu vârfuri deopotrivă în slăvile gândirii.
Ne-am întâlnit acolo, în pur azur de duh!
Sus, creștete-mpletite în artă și visare.
Zvârlisem orice amestec cu lumea de sub noi.
Când din seninul aprig suit, pân' la pierzare.
Larg, fulgerul iubirii izbi în amândoi:

De-atunci mă zbat și suflu, văpaia să-i sporesc.
Să ardem împreună de-același foc ceresc.
luni, 29 august 1955

(45)

Secțiune 10.45 CXCIX

Domniță a grădinii cu merele de aur.
De-acolo ți-ai luat sânii de mândră Hesperidă?
Și verzii ochi atlantici, din ce pierdut tezaur?
Și părul tors din noapte, somptuos ca o hlamidă?
Eu singur îți știu taina când lung ți-alint aleanul
Și trupul în sărutări ți-l prind ca-ntr-un năvod.
Vizez că sunt Hercule și iar despic oceanul.
Ostrovul feciorelnic să-ți jefuiesc de rod.
N-am să fug: nu caut alte mărețe fapte.
Poeții rămân astăzi eroii omenirii!
La albele-ți picioare torc versuri zi și noapte...
Mi-ai încleștat pe soartă cătușele iubirii:
Să-ți cânt doar frumusețea mi-e unica ispravă.
Nemuritoare-ți formă pe veci s-o-nalț în slavă.
marți, 30 august 1955

(46)

Secțiune 10.46 CC

Credeam că gelozia-mi va ruina iubirea.
Cum face cămătarul cu victima plăpândă;
Dar m-a-nșelat: nu numai că nu-i opri sporirea
Ea însăși s-a adaos la dragoste dobândă.
Aci-ți scot un zâmbet mai rău ca o capcană.
Aci-mi-ntinde-un înger aripa-mbrățișării;
Atingerea-ți acuma mi-e har acum prihană.
Și iarăși curcubeul fugar al împăcării...
Atâtea vii venituri și bogății de chinuri
Fac sufletul o pungă cu avuții de moarte;
Mi-e dor de sărăcie cu marile-i seninuri.
Când adoram o umbră și încă de departe...
Dar tu nu ține seama, ci iartă-mă mereu:
Așa toți credincioșii îi fac lui Dumnezeu.
miercuri, 31 august 1955

(47)

Secțiune 10.47 CCI

Iubirea-i neclintită? Îți schimbi numai iubii
Arunci alte noi vreascuri pe-același foc mereu
Gheena ta nu arde decât pe osândiții
La dragoste eternă? Atunci acela-s eu.
În albia-ți demonie căzut fără scăpare.
Presimt ce-i veșnicia cu fiecare chin.
Și simțurile-mi, șase năpârci spăimântătoare.
De tine asmuțite, mă-mbată cu venin.
De gerul voluptății durerile-mi scânteie.
Și vițiul, deodată năprasnic diamant.
Plăcerea îmi resfiră în mii de curcubeie.
C-un capăt în edenuri, scrâșnirea-n celălalt...
Și plâng, Adam nemernic, la sacre porți de rai.
Din iadurile-ți nalte afară când mă dai...
vineri, 9 septembrie 1955

(48)

Secțiune 10.48 CCII

Iubirea mea se-ntinde în timp, a ta în spațiu;
Tu patima-ți împrăștii pe-un câmp fără hotare:
Amici, cai, paji, canalii, femei, câini, prinți... n-ai
sațiu!

În dragostea mea, veacul abia-i o sărutare.
Te-mbrățișez, și-o oră nu-mi descleștază brațul;
C-un vers ți-așez icoana în piscuri de milenii;
Vânez eternitatea să ți-o-mpletesc în lanțul
Cununii pentru fruntea răspântie de genii...
N-ajunge o viață? A mea prin tine crește;
Mi-e-o viață clipa în care mă privești.
Belșug de nemurire surâsu-ți dăruiește.
Iubirea-mi leonină numai cu ea hrănește:
Durere, soartă, moarte sunt partea celorlalți
Deasupra lor, prin mine, transcenzi și te înalți.
luni, 12 septembrie 1955

(49)

Secțiune 10.49 CCIII

Ne-nvăluie misterul unei iubiri de zei
Ce și-au ales sălașul în lumea trecătoare;

Ciclopeene ziduri de dragoste-nfipsei
În carnea ta uitucă și alunecătoare...
S-a năruit iubirea, de lut la temelie;
Nici patimile - stâlpii - n-au mai rămas... Stăm
sterpi...

Ne ocolesc cu grijă amici, vrăjmași: se știe.
Ruinele de temple-s cuibare mari de șerpi.
Ei șuieră din găuri? E inima mea prinsă
— Stafie-a nemuririi când tainici zei eram - Ea s-a
păstrat acolo, chiar sub moloz, nestinsă.

Un ciob, dar arde-n colțul unde te adoram...

Tu te-ai întors în slava vârtejului lumesc:

Păcatul fericirii eu singur ispășesc.

marți, 13 septembrie 1955

(50)

Secțiune 10.50 CCIV

Mi-a trebuit întreaga văpaie-a poeziei

Cărbunele iubirii să schimb în diamant;

Dar strălucești de-acuma pe fruntea veșniciei.

Răscumpărat de-a pururi obștescului neant...

Puterea mea e jarul închis, ca-n nestemată.

Ce arde dur și rece-n lăuntricul său joc:

De la crearea lumii, cu aștrii toți deodată.

Nu se mai stinge-n mine originarul foc.

E cât un bob, dar ține virtuțile esenței;

E diamant, ce roade oțel și munți de stei...

Cu el îți tai fereastra-n pereții existenței.

Să intre nemurirea cu tot văzduhul ei.

Și-ntr-un vârtej de versuri arzând diamantine

Seduc eternitatea, iubite pentru tine.

sâmbătă, 17 septembrie 1955

(51)

Secțiune 10.51 CCV

Știu și-o voiesc; aceasta mi-e ultima viață...

Nu mai renasc de-acuma, căci, iată, te-am găsit.

Deschizi eternitatea: în pacea ei măreață

Se-ncheie rătăcirea-mi c-un glorios sfârșit...

Sunt mai bătrân ca moartea; născut mai înainte

Ca stricătoarea-i umbră să fi intrat în lume.
Am supt nemuritorul sân al iubirii sfinte.
În rând cu Archetipii fără de veac, nici nume...
Dă-mi mâna, nu-i nevoie de aripi... O-mbrățișare:
Misterioasa carne se face duh în noi;
De dincolo de ceruri se-ntinde-o așteptare.
Perechea cea pierdută să vie înapoi...
Ce aștri, sus, acolo, cad jertfă împlinirii.
Junghiați pentru ospățul de foc al regăsirii?
duminică, 18 septembrie 1955

(52)

Secțiune 10.52 CCVI

Te-ncununam cu gânduri de slavă și mister.
Ca într-o liturghie slujită-mpătimirii.
Cerșeam extaz cu aripi de flăcări în eter.
S-ajungem ipostaza de spaime a iubirii...
Dar mi-ai părut prea fraged, prea gingaș la-nceput.
Tumultuosu-mi geniu întreg să ți se-nchine:
Ca-n dragostea-ți îngustă să-ncap, să mă strămut.
Tot ce fu greu și mare am azvârlit din mine.
Am înghețat acolo sub bolta idolatră.
Genunchi plecați și frunte pe lespezi mi-am tocit...
N-a scăpărat o zare în golul tău de piatră.
De ce m-arunci acuma când însă n-am murit?
Din ocnele iubirii, îmbătrânit, steril.
Mă-ntorc cu greu la mine, ca dintr-un crunt exil.
sâmbătă, 9 octombrie 1955

(53)

Secțiune 10.53 CCVII

Că m-ai trădat tot timpul nu-ți socotesc o vină.
Păcatul e că astfel pe tine te trădezi;
Ești propriul tău Iuda; împins de negre piezi.
Îți vinzi unor Caiafe înalta ta lumină...
Mai tragic ca un țipăt din mine a țâșnit.
Sfâșietor, sonetul ce ți-am trimis aseară.
Ocări, blesteme, imnuri, acolo s-au ciocnit.
În iureș, îngeri, demoni, val mă cutreierară.
Ca lebăda ce moare și cântul își țipă.

În spasmul destrămării ți-am scris, înăbușit
De-un gâlgâit de suflet agonice, pe sfârșit...
Și mâna cu condeiul căzu ca o aripă.
Culcai pe masă tâmpla și, așteptând pieirea.
Crezui că este moartea... era, vai, tot iubirea!
joi, 7 noiembrie 1955

(54)

Secțiune 10.54 CCVIII

Să nu crezi că iubirea e numai vicleșuguri.
Dulci mreje de carne, undiți de zâmbet și privire.
În fructul tainic, încă nebănuț în muguri.
S-amestecă tot cerul, setos de zămislire.
N-ai teamă, nu ne este iubirea eretică:
Călcăm noi doi vreo lege a inimii-n picioare?
Dar dragostea în lume e-atâta de pitică.
Încât ce nu-i încapă în calapod o doare...
Stăm adumbriți de-o taină prielnică durerii.
Cumplită frumusețe de chinuri ne perindă.
Rămâi cu mine pururi în târgul de mizerii.
Îți sunt o credincioasă și magică oglindă;
Te arăt mereu dârz, tânăr, frumos și înțelept.
Și de te strâmbă lumea, te vezi în mine drept.
duminică, 20 noiembrie 1955

(55)

Secțiune 10.55 CCIX

Eu nu-ți cer fericire, această toropeală
De sobă oarbă-ncînsă c-un vreasăc fără' de lumină...
Iubirii tale - sacră cruzime genială - De nu-mi dai
izbăvirea, cer arderea deplină.
Nu-mi mai ajunge viața cu ani hotărnicită
Și valul ei de veacuri rozând adânc din noi
În dragostea eternă ea trebuie sorbită
Cu tot ce are-n funduri - și perle, și noroi.
Atunci ieși-vom slobozi pe veșnice meleaguri.
Lăsând în clisa lumii doar uriașe urme.
Pentru sărmanii oameni nedepășite praguri.
În care fără pace după comori să scurme:
Către această slavă mă pregătești tu oare

Cu-atâtea lungi și aprigi dureri mântuitoare?
miercuri, 18 ianuarie 1956

(56)

Secțiune 10.56 CCX

Mă-mbii doar cu o cupă de dragoste? Eu cer
Să urc iubirea toată, cum urci o înălțime:
Sub orice pas să-i crească o nouă adâncime
Și-ntinderea-i cât lumea s-o-ncercuim cu cer.
Îți dau împărăția cea fără' de vătămare
În care oști și arme sunt pururi de prisos...
Când aur, slavă, rugă cad, nu mai au folos.
Eu te răscumpăr morții cu cântec și visare!
Nu! Stelele și sorii n-au nici o-ntâietate.
Sunt fructele luminii ce-a-nsămânțat pustia...
Din ale noastre râvne-și ia hrană veșnicia:
Noi cu o-mbrățișare rodim eternitate...
Înalță-ți suflul, duhul... și dă-mi acel sărut
Care-a-nceput pe gura celui fără' de-nceput.
sâmbătă, 4 februarie 1956

(57)

Secțiune 10.57 CCXI

Nu mai cunoști această licoare cristalină?
E dragostea: strivită în teascul greu de chin.
Dintr-un sonet într-altul, am tras-o, ca pe-un vin.
Și vers cu vers, de-a lungul, am limpezit-o, lină.
Ca ochiul unui înger îi este-acum candoarea:
Tumult și spumă, drojdii în drum a lepădat;
Din cruda fermentare atât a mai păstrat.
Îmbătătorul spirit, tăria și ardoarea.
De oriunde țâșnește, o rază stă viață:
La piept strângând cu milă amarul nostru ieri.
În tainica-i lucrare iubirea ne învață
Că e și-o fericire urzită din dureri:
Potrivnicele-arome zâmbind, în ea le-mbină...
Pocalul sus... și-nchină: îți torn în bei lumină.
sâmbătă, 11 februarie 1956

(58)

Secțiune 10.58 CCXII

Iar îți citesc răvașul, nu îndeajuns de lung;
Vai, tu strekori minciuna și-n cuminecătură...
Venin îmi este dorul, că uneori ajung
Să nu mai știu iubirea deosebi de ură...
Crezi tu că poți cu vorbe să-nșeli eternitatea
Și dragostea s-o sature cu pleava ta mărunță?
Ca o fecioară vorba își dă virginitatea
Doar mirelui, poetul, și scrisul e o nuntă...
Îmi fac din orice cuget o patimă adâncă.
Și-n spațiul durerii te caut nempăcat.
Întoarce-te din valuri, sunt țărmul tău de stâncă.
Chiar de-ai făcut periplitul întregului păcat.
Vom arde tot trecutul cu spaime și rușine
Pe rugul bucuriei ce-ai să aprinzi în mine.
duminică, 16 februarie 1956

(59)

Secțiune 10.59 CCXIII

Vrei să smulgi din mine? Smulgându-mi ochii poate...
Și nici atunci... De-a pururi stai dincolo de ei.
În tot ce este-n mine duh de eternitate.
În însăși nemurirea în care-am să mă-nchei.
Ce-mi pasă că iubirea, ca luna, are faze.
Când crește și când scade până la-ntunecime;
Oceanul meu de patimi, robit de-a tale raze.
Tălăzuind, lunatic, se umflă sprenălțime:
Ce mândră limpezime-n zenitul suferinței!
Deodată-n mii de valuri mă sparg să te răsrâng...
Ne-atragem unul pe altul cu forța năzuinții.
Dar cumpăna ei fixă - pământ și cer - n-o-nfrâng.
Și totuși, aspra-i lege poetul va-nfrunta:
În orice vers se scaldă, de sus, splendoarea ta.
13 aprilie 1956

(60)

Secțiune 10.60 CCXIV

De ce numai pe tine însuți te iubești?
E lege frumusețea să o adori oriunde.
Oglinzi și ochi întreabă, și toate vor răspunde
Că domn al frumuseții, pur archetip, tu ești.

Cum, geamănă, te-mbibă lăuntrica splendoare
— Eter arzând de taine, de gânduri și simțiri - Tu,
naltă ipostază a cărnii trecătoare.

Ai luat în lume locul pierdutei nemuriri...

Nu-i crimă pe picioru-ți ne calcă, viermi în drum.

Nici vițiul că-ți storci hrana din sufletele noastre;

Căzându-ți jertfe - ajungem la ceruri, măcar fum.

Și, mistuiți de tine, urca-vom poate-n astre!

Lăsându-ne tulpina osândelor întregi.

Tu, **n** treacă **t**, numai floarea păcatului culegi.

joi, 3 mai 1956

(61)

Secțiune 10.61 CCXV

Tu îți vânezi iubiții tot ca pe cerbi, din goană.

În zvonul de petreceri, cu spăngi de poftă-n mâini.

Doar să le smulgi din creștet, trofeu, mândră
coroană...

Ce-a mai rămas lași apoi pentru valetți și câini.

Dar nu-i nimic, iubește, în orice chip, n-ai frică:

Cereasca moștenire, păcatul radios.

Din carne sau din suflet asupra ta ridică

În van un pumn de fulger... nu cade mânios;

În spaimă să nu-i fie tocmirea lui smintită

De vreun sărut, de-o taină, din șartul ei etern

— Oricât de blestemată ș-oricât de osândită - Iubirea-
n veci nu este primită de Infern.

În loc de iadul pașnic, ferit de-a ei dezastre.

Ea arde în gheena din inimile noastre.

marți, 15 mai 1956

(62)

Secțiune 10.62 CCXVI

Tu ai numai ureche de-ți trebuie cuvinte?

Alt soi de graiuri nu simți? Cu inima n-auzi?

Vai celor ce au sfetnic doar creierul cuminte

Și pentru taina lumii doar ochii călăuzi!

Eu schimb, încurc stihia: poet și argonaut.

Cer părului tău aur și pântecului vis.

Lumina feței tale cu buzele o caut.

Și-n strânsu-mbrățișării m-afund ca-ntr-un abis.
Nu-mi cârmuiesc eroii corabia iubirii.
Ci tu mi-o porți, zeiță de gheață și furtuni.
Din tremurul nădejzii în spaima pieirii.
La niciun țarm, prin tulburi talazuri de minuni.
Și rătăcesc în tine, cu versuri sfâșiate.
Sub sumbra fericire de stele cu păcate.
duminică, 15 iulie 1956

(63)

Secțiune 10.63 CCXVII

Iubirea este geniu: cum poți s-o pui în frâu.
Să-ți poarte faetonul în trap, la preumblare?
Că mă sfâșie leul, nu-i crimă, nici desfrâu.
Și gloria-i un monstru la fel, cu colți și gheare.
Să te câștig, bat cerul și iadul, nemurirea.
Rup aripile vremii și - demiurg rapsod - Sub tine-mi
pun cerbicea, chiar de mi-ai fi pieirea.
Dar inima ta mândră ce dulce eșafod!
Cu-naltele abateri, semeață erezie.
Croim albastre zboruri peste-un noroi bătrân
Și ni-e datoare viața că-i dăm o poezie
De care o s-asculte, cândva, ca de-un stăpân:
Noi doi lăsa-vom lumii un duh ce nu se schimbă.
Căci noi și veșnicia vorbim aceeași limbă.
duminică, 22 iulie 1956

(64)

Secțiune 10.64 CCXVIII

Îți scriu sonete... râvnă pitică și deșartă.
Când tu ești întruparea celui mai pur sonet!
Nu te-a făcut natura; ci, în suprema-i artă.
Chiar Cel Etern te scrie cu mâna de poet.
Ce-adânc rimează-ți ochii cu cerul vast de vară.
Și buzele sunt rima suavei aurori.
Iar duhul, panoplie de foc, fără povară.
Stă-n carnea cu lumina așijderea surori...
Cum se mlădie versul grumazului, răsare
Un istm de frumusețe, să lege-n armonii
Nemuritoare strofă a pieptului, din care

Ies brațe-ngemănate ca două melodii:
Și-un orizont de slavă în tine-nchizi și ei
Cu glorioase coapse sonetul când închei.
duminică, 19 august 1956

(65)

Secțiune 10.65 CCXIX

Cum dragostea de tine mă vrea de veci sonor.
Melodios din creștet și până-n tălpi, mă ține
Mereu între fiole și alambicuri pline.
Cu sucuri de cuvinte, miresme tari de dor.
Plecat peste esențe, cu tanice șoptiri.
Să migălesc cerescul venin în lacrimi acre.
Și-n cumpăna de aur a sunetelor sacre
Să aflu elixirul râvnitei nemuriri...
Fierb muzici mari de sfere în magicele scule.
Se rânduiește-n zodii tot clocotul de hău...
Și e aproape gata... Dar albelor formule
Le mai lipsesc silabe: rostesc numele tău;
Închis, fără de moarte, doar într-un singur vers.
M-a sărutat pe gură întregul Univers.
duminică, 30 septembrie 1956

(66)

Secțiune 10.66 CCXX

Am scris iubire? Iartă... citește: adorare...
Sus pân' la tine, unde râvnește al meu dor.
Cuvântul e omidă când eu îl vreau condor.
Să spintec vremi, spații cu geniul în gheare...
Stă necurmat în poartă-ți, cu ochiul la ospețe.
Și-ți cere milă Timpul, hainul cerșetor;
În scârnavă lui mână, tot mai nepăsător;
Tu zilnic zvârli fărâme din marea frumusețe...
Nu-s rege, nu am aur să-mprăști, nici onoruri;
Atât: eternitatea mi-e singura unealtă.
Să nemuresc în spirit icoana ta înaltă.
Sub ea să-nghete vecii cu cârdul lor de zboruri.
Să-nmărmurească lumea de o iubire, care...
...Iar scriu iubire! Iartă... citește: disperare!
miercuri, 5 decembrie 1956

(67)

Secțiune 10.67 CCXXI

Cătând să te-nnegrească, o clică bârfitoare
Ți-aruncă-n spate viții și crime neiertate.
Așjderi celor care, ca să se uite-n soare.
Pe ochii lor nevrednici țin cioburi afumate;
Ți-e drag să-ți zvârli lumina prin uliți și taverna.
Unde s-aștin pizmașii la splendida-ți risipă?
Dar tu ești din acele înfăptuiri eterne
Ce iadul se smulge cu o batere de-aripă.
Domesticești veninul, pui patimile-n fiare.
Strunești în voie răul supus puterii tale.
Și-nlănțuite-n cușca din colțul tău cu fiare.
Te joci cu cele șapte păcate capitale.
Din zestrea grea de haruri nimic nu ți se fură.
Te-bracă frumusețea în sacra ei armură.
vineri, 7 decembrie 1956

(68)

Secțiune 10.68 CCXXII

Iubirea ta, știu bine, e numai o minciună.
Mă-ndeamnă răzvrătirea să fug, să mă dezbar...
Dar inima, sărmana, îmi dă-n genunchi, să-mi spună
Că dragostea ta este un tainic adevăr...
Ea zice că-ți cunoaște orgolioasa fire.
Tu crezi că numai cei slabi ar fi iubit curat.
Și-atunci te ascunzi de tine sub altă amăgire;
Ca să-ți înșeli minciuna, nu minți adevărat.
Ci, înțelesi, cu schimbul suveicile iubirii
Trec între voi pe fire chiar înadins sucite.
Ca, neștiuți, să țeseți zăbranic fericirii;
Pe față reci contururi, pe dos flori strălucite...
Vai, inimă nătângă, nu vrei să bagi de seamă
Că mâinile perfide nu ȣes, ci-n joc destramă
Tot ce urzești zi, noapte din propria ta scamă!
duminică, 9 decembrie 1956

(69)

Secțiune 10.69 CCXXIII

Acum pricep, noblețea i-o dulce putrejune:

Cu-atât mai nobil fructul cu cât mai viermănos.
Și rasa-i mucegaiul ajuns până la os.
Ca în moșmoana coaptă gustoasa stricăciune...
Clocelii blazonate tu ai scăpat aieva;
Magiile iubirii te-au strămutat la noi.
În largile risipe unde, schimbat în seve.
Trecutul nu s-adună asupra-ne, gunoi...
Pe-ai tăi de mult i-nghite o ceață somnoroasă;
Strigoii ai vechii slave, ei în ruini s-au strâns...
Aici, la mine, bate furtuna generoasă
Cu fulgere de patimi, salubre ploi de plâns...
Jilavi bureți de umbră sub tine zac ceilalți;
Tu glorios ca cedrii Libanului te-nalți.
Decembrie 1956

(70)

Secțiune 10.70 CCXXIV

Tot timpul disperarea mie mi-a fost lumină...
Aprinsă-n absolutul de veghe-n fundul meu.
Stă nemișcată, centru de liniște deplină...
Jos, uraganul lumii se pierde-n gol mereu.
Mă face-atotputernic această arătare.
Cu-naltă bărbăție îndur disprețul tău;
Nu e dumnezeirea suprema disperare.
C-un univers potrivit rotind în jurul său?
Mă scol din morții zilei în fiecare seară
Când urc până-n mansardă cum aș sui în cer...
Cetatea, tu, vă zbateți în furia de-afară;
Eu, dezbrăcat de mine, universal disper.
Chem și aștept lumina, adâncu-mi se-nfioară;
Ce-ar fi, zbucnind, să intri tu, ca odinioară?
decembrie 1956

(71)

Secțiune 10.71 CCXXV

Vei ști și tu că plânsul adesea e o rouă
Ce cade milostivă pe sufletul uscat:
Ea, adunând tot cerul într-o bobită nouă.
Ți-adapă rădăcina c-un țel de mult uitat.
O lacrimă curată e geniul iubirii:

Pe doborâți ridică din iaduri izbăviți...
Doar una să-ți lucească în zărilor privirii.
Și vezi, ca Saul, lumea cu ochii dessolziți.
Ni se făgăduiește sus, dincolo de moarte.
Un loc unde nu-s lacrimi, suspinele lipsesc;
Ce-am să mă fac acolo dacă ne va desparte.
Fără de-această mană cu care mă hrănesc?
De nu vei fi cu mine, suflarea-mi să te strângă.
Învăț eternitatea cu hohote să plângă.
decembrie 1956

(72)

Secțiune 10.72 CCXXVI

E drept că nu-ți adaug nimic; ba, dimpotrivă.
Îți fur mereu din raze, în chip nengăduit
Să-mi încălzesc o muză rămasă costelivă.
Ce nu și-a pus pe frunte un nimb făgăduit...
Dar nu-s niciun ușarnic deprins cu huiduială.
Să-ți vând poemul și-apoi un geniu să mă crez;
Delirul meu e-n casă; în lume-s cu sfială.
Cu versurile mele întâi mă flagelez.
Dar cum? Valeți ignobili au har să te dezbrace?
S-atingă așternutul cu laba lor de rând?
Când eu te-mbrac cu cerul, închipuind mijloace
Să te feresc de-a pururi de orice ochi și gând!...
De ce nu pot fi Zeus, stăpân pe slăvi? Acolo
Te-aș lua, eternității să fii un nou Apollo!
luni, 10 decembrie 1956

(73)

Secțiune 10.73 CCXXVII

Ce nu-ți scornesc dușmanii cu negre guri fiecare!
Când stau lingușitorii în jurul tău ca roiul.
Ai fi descântătorul șiret din Hârlem, care
Momea doar șobolanii cei proști, sunând cimpoiul.
Zic alții: unde intri, cobori cu tine-Olimpul;
La curte, prin taverna, în port cu mateloții.
Faci spațiul de aur, faci primăvară timpul.
În zei schimbi bădăranii, eroi se simt iloții...
Potrivnicele gașce te sfâșie în două.

De-o parte, ura oarbă, de alta adulare...
Povești, satire, imnuri duium asupra-ți plouă...
Tu nu vezi înaintea cui zvârli mărgăritare?
C-un bici pe toți alungă-i, fără deosebire...
...Întoarce-te la mine: eu singur sunt iubire!
joi, 13 decembrie 1956

(74)

Secțiune 10.74 CCXXVIII

Nimica nu atinge iubirea mea curată.
Mânii, trădări, zavistii, ce-n zâmbete s-ascund.
Ca umbrele pe-o undă nu lasă nicio pată...
Nu tulburi apa dacă nu e noroi la fund.
Doar pura-ți frumusețe în mine se-nfiripă.
Ca-ntr-un cleștar rășfrântă de mii și mii de ori...
Mi-e de-ajuns în treacăt să te privesc o clipă
Și, ntors din nou în beznă, mă umplu de splendori...
Din ritmul ei vremelnic deodată dezrobită.
Illuminatei inimi alt orizont se naște.
Cu-nalte constelații de dragoste... Orbită.
Dă înapoi durerea și nu mă mai cunoaște...
Atunci, în creatorul vârtej al poeziei
Răpindu-te în mine, luăm pasul veșniciei.
duminică, 30 decembrie 1956

(75)

Secțiune 10.75 CCXIX

Nu-ți spun nici adio: cum n-ai mai exista...
Rămâi doar coaja celei pe care o iau cu mine...
Ți-am supt adânc esența și te-am golit de tine...
Plec numai cu splendoarea și frumusețea ta;
Las ochii, falși luceferi, și iau privirea dragă.
Las buze reci de idol și iau sărutul lor.
Uit sânii, duc căldura și forma lor întreagă.
Fur neagra avalanșa de păr când se dezleagă.
Din trup îmbrățișarea de vrej amețitor...
Zvârl inima stricată, ce-ți șchioapătă alene.
Cu scopuri nepătrunse țesute-n lingușiri

— Când prefăcute lacrimi, când râsete viclene –
Capcană-n chip de suflet ascunsă-n amăgiri...

Cu tot ce-am strâns din tine curat, ca Prometeu.
Am să te alcătui altfel, dar suflet îți dau eu.
luni, 31 decembrie 1956

(76)

Secțiune 10.76 CCXXX

Mă mir că sunt de-atuncea tot pur, ca o oglindă
În care nu rămâne nimic din ce-a trecut.
C-am șters chip umeri, brațe întinse să mă prindă.
Și negrii ei luceferi de dincolo de lut...
Se zămisleau din îngeri? Din spuma nălucirii?
Genunchi de Magdalenă, odihnitori de Christ...
Ca să mă smulg din iadul de flăcări al iubirii.
M-a poleit durerea cu aerul ei trist...
Dar straniul meu aur nu uită dulcea oră
Când ea trăgând în lături noptateca perdea.
Zvârlea doar o maramă pe goala-i auroră
Și-n așternut ca lampa lui Aladin dormea...
Plecat pe ea, ca-n basme, la dulcile-mi șoptiri.
Ea - mi deschidea comoara întregii fericiri...

[15.01.1950]

(77)

Secțiune 10.77 CCXXXI

Mai leagănă tristețea doar pieptul ca o boare
Cu fluxuri și refluxuri aproape ațipite...
Amurgul voluptății vărsase sumbra-i mare.
Suave mădulare dormeau în el, topite...
Și alb și magic, palid se afunda obrazul
Din castaniul moale cu țărături ondulate...
Plutea pe apa tâmpiei un nor de vis... În iazul
De somn ieșeau profiluri de ceruri înecate...
Și nu știai de-i suflet, ori luna, sau un pește
Ce se juca sub unda cu pielițe senine...
...Când un oftat, din gura scrâșnită ca un clește;
Spărgea cleștarul vrăjii urzită peste tine!
Din carnea somnoroasă, din liniștea fierbinte.
Tu izbucneai, amantă mai dârză ca-nainte.

[23.04.1950]

(78)

Secțiune 10.78 CCXXXII

Tu nu ești în iubire decât un trântor, care.
Trândav, te îmbuibi cu miere de-a gata adunată;
Tu nu știi chin, durere, caliciile-amare
De unde-ți sug, cu cazne, licoarea desfătă.
Tu zbori atât: doar clipa cât ține-n slăvi o nuntă.
Spre cer te-mpinge sexul, nu marele azur...
Ca iar să cazi în tină și aripa ta ciuntă
S-o năclăiască iarăși al poftelor huzur:
Din dragostea curată tu faci vinovăție.
Îmbrățișarea dragă o schimbi într-un păcat.
Din glorioase viții și-naltă scârnăvie
Îți împlinești cunună pe capul neplescat - Nimb de
amăgitoare, impură poezie...
Și ideală floare a iadului suprem.
Cumplita-ți frumusețe o porți ca pe-un blestem.
miercuri, 15 mai 1957

(79)

Secțiune 10.79 CCXXXIII

Ne îmbinăm cu-atâtea deosebiri... și știm pe
Ce formă ideală ne împlinim unirea;
Noi unei flori unite luăm chipul și întocmirea.
Fireasca-mperechere, tu, trandafir, eu ghimpe.
Stau dedesubt; frunzarul curtenilor mi-e haină.
Și slava ta suavă adânc de jos privesc...
Dar cel dintâi cu harul miresmelor primesc.
Prieten morganatic, în ascuțiș c-o taină:
Sunt îngerul cu gheare demonice, anume
Să sfâșii mâna-ntinsă, ori botul ce te cată...
Știu, geniul e țepul urât de-ntreaga lume.
Dar cine te culege mă ia cu tine odată...
Iar când ai să te scuturi, tind spinii cu-ndrăzneală.
În ei să-ți prind de-a pururi petală cu petală.
duminică, 21 iulie 1957

(80)

Secțiune 10.80 CCXXXIV

Nu trâmbițele slavei și-a dragostei cimbale.
Ci vuietele mării în scoică de sonet.

Taifunul unei inimi în vers prins ca-n zăbale.
Cu inima plecată pe el s-ascuți încet...
De-aș revărsa pe tine iubirea ca noianul.
Nu poate cât o rimă în care m-am răsfânt...
Când ești poet, o perlă-ți destăinuie oceanul
Și spaimele iubirii s-ațin într-un cuvânt.
Ți-am făurit o-naltă și grea demiurgie.
Un univers de patimi adânc pus sub zăvor:
Aicea orice vorbă închide o urgie
Și fiecă silabă e un ciclon de dor...
Deși sunt descântate și dorm ca-ntr-o poveste.
Citindu-le, tu nu simți duh aprig de tempeste?
luni, 23 iunie 1957

(81)

Secțiune 10.81 CCXXXV

Mă lupt să scap iubirea de pățimașul trup.
Să n-o mai sorb cu ochii, să n-o mai mușc cu gura.
Din lațu-mpreunării sălbatice s-o rup.
S-o curățesc de carne, ca de pe aur zgura;
Să te ador în suflet; doar duhul să-ți aleg – O veșnică-
mbinare a doua raze line...

Dar cum te-arăți, mă-ntunec... și sufletul întreg
Se face ochi, piept, brațe... zbucnite către tine.
Pâlpâitor de pofte, iar dinainte-ți cad;
Din nou vremelnicia își cască-n mine-abisul.
Rostogolit pe dâre de flăcări, ca-ntr-un iad.
Mă-ntorc, cântând în carne... Mă doare numai visul
Că mai presus de fire, putând să o răstoarne.
Iubirea e sămânța eternității-n carne.
marți, 3 septembrie 1957

(82)

Secțiune 10.82 CCXXXVI

De mult eu simt în tine o rece deșertare:
Din mâna mea-ți tragi mâna, privirile-ți pierdute
Îmi spun, mai înainte să-mi zică gura: „du-te” ...
Și te golești de mine ca pentru o plecare...
E toamnă? Și cocorii-ți deșteaptă nostalgia?
Pribegile corăbii te-ademenesc în zări?

Dar n-ascultă de șoapta feericei pierzări!
Pentru mirajul orei nu lepăda vecia!
Când Nordul se răstoarnă crunt peste noi și vine
Noianul de omături pe inimi să-și deșarte.
Nu mai râvni spre calde și-albastre țări departe...
Rămâi fără de teamă aicea, lângă mine.
În veci mai credincioasă ca soarele de sus
Iubirea mea nu are nici iarnă, nici apus.
miercuri, 18 septembrie 1957

(83)

Secțiune 10.83 CCXXXVII

Eu nu dau niciodată cu suliman iubirii
Și, dintre dresuri, versul e singurul ei fard.
Dulci unduiri în trupul prea aspru al vorbirii...
Și-i rumenă la față pentru că întreg eu ard.
Nu-i țeș nici mândru vâlnic – izvod cu chip de floare –
Nici straie de imagini cu care s-o îmbrac:
În pura-i goliciune – unica ei splendoare – Mii de-
mbătăări stau strânse ca dintr-un lan de mac.
În toată a ei făptură nu e nicio greșeală:
Sub măsurate grații, adâncul voluptății...
De-aceea nu se teme să ți se-arate goală.
Asemenea zeiței ieșită ideală
Din spasmele cu spumă ale eternității:
Ca altă dată Paris, încununat de laur.
Iubirii mele-ntinde-i râvnitul măr de aur...
marți, 14 ianuarie 1958

(84)

Secțiune 10.84 CCXXXVIII

Cu nobila Virtute nu ne culcăm... fugi:
Cum poți să strângi în brațe un stâlp de diamante?
Ca pe-o soție-n lume o scoatem și-o cinstim
— În taină cu nădejdea cândva s-o moștenim – Ci-n
pat urcăm păcatul, amanți mlădii și-amante.
Transfigurați de-un fulger de viții, dăm lumină.
Și dintr-o curtezană croim ușor o sfântă:
Iubirea-i scurta noapte în care totul cântă.
Dar demonul e-alături și râde în surdină – Mocirla

cărnii noastre răsfărânge cer și stele.

Plecați să le culegem, în ea ne scufundăm.

Împerecheați pornirăm s-ajungem pân' la ele.

Și-n loc să fim scafandri pentru nomoluri grele.

Ne-am prins aripi... Iubite, dă-mi gura... ne-necăm!

Neconținut viața are nevoie-n noi

De negre-ngrășăminte, ca planta, de gunoi.

sâmbătă, 15 martie 1958

(85)

Secțiune 10.85 CCXXXIX

Bem pân' la fund paharul... În drojdia iubirii

S-ascunde-o și mai tare, subtilă îmbătare.

Fără de aburi, rece... o neagră exaltare

Ca dup-o-naltă crimă în slujba dezrobirii:

Am fost și noi doi îngeri, legi sumbre am călcat...

Ci-mbrățișarea noastră, oricât de vinovată.

Păstra în ea savoarea întâia, neuitată

Și paradiziacă a primului păcat.

În inimile noastre stă pacea nemuririi.

O veșnică știință, grăind peste muștrări.

Ne spune că sub zvârcol, blesteme și ocări

Zac numai dor și flăcări în gheața despărțirii.

Că-i pe nedrept infernul în care ne muncim

Și-n ghearele Satanei noi încă strălucim.

miercuri, 9 aprilie 1958

(86)

Secțiune 10.86 CCXL

Să-mi vindec dorul, altor dureri cer lecuire:

O boală grea cu alta potrivnică s-alină;

Te uit... Uitarea numai de tine mi-este plină...

Și depărtarea-i înc-un adaos la iubire.

Pentr-un răgaz de-o clipă mă-ncătuș nopti de-a
rândul.

Stau gata să te-năbuș... Când făr-a-mi da de știre.

Cu-ntortocheri de vulpe, mișel se-ntoarce gândul

Să-ți mai ulmeze ochii, acolo-n amintire.

Veneam întâia oară; zâmbind, citeai alene...

Și te-ai întors: deodată cu fulgerul orbirii

Țâșniră pe sub puntea arcatelor sprâncene
Scăpărător de-albastre șuvoaiele privirii.
Te blestem, amintire! Ca o nebună-mi strângi
Amarul colb de patimi în stupii tăi nătângi.
Vinerea Mare, 1958

(87)

Secțiune 10.87 CCXLI

Când n-o mai fi nici urmă din noi în amintiri.
Cu spaimă dezgropa-vor dintre hârtoage roase
Un alb colos de versuri mai tari ca niște oase:
Scheletul uriașei, tristei noastre iubiri.
De-a pururi ard în ele, din focul cel etern.
Ca-n măduva de stâncă, titanicele febre.
Un osuar de patimi, năprasnice vertebre
C-un cap s-atingă cerul, cu celălalt, în infern...
Și-or întreba, ce-arhanghel s-a prăbușit din zbor
Și-a-nsămânțat țărâna cu marea-i fulgerare?
Slăbitelor fărâme clădi-le-vor altare
Popoare-ntregi cu fruntea sub frumusețea lor;
Ci-atât prinos de gloriei asupra lor vărsat
Nu va-mplini statura iubirii ce-au purtat.
Paștele, 1958

(88)

Secțiune 10.88 CCXLII

Surâd? Obișnuință... Cred c-aș putea chiar râde:
Tu spui că-n cea mai dulce iubire-i o prigoană?
Îmi amintesc: pe-o veche și stranie icoană
E un martir ce-și duce tăiatul cap la gâde.
Cu inima-mi așijderi s-a petrecut de mult:
S-a strămutat în tine și m-a lăsat strigoi...
Tu nu știi că ea bate acuma pentru doi?
Nu simți în piept adaos de glorios tumult?
Neconținut în preajmă-ți, să sug răsuflet, sânge.
M-aduce ca din groapă misterioasa sete...
Când plec, ajung acasă o umbră pe părete.
Ca-n palida icoană ce-aieva mă răsfrânge...
Zâmbesc? Obișnuință... Cred c-aș putea chiar râde:
Știu un nebun ce-și duce cap, inimă... la gâde.

Duminica Tomii, 1958

(89)

Secțiune 10.89 CCXLIII

Îmi scânteiază-n mână azi iarăși stinsa pană
Și-mi bate-n ea tot gândul, asemeni unui puls...
În inimă de-a dreptul o-nmoui: păstrez o rană
De unde nicio forță săgeata nu mi-a smuls.
Îți scriu: și dintr-odată mă năvălește-o lume;
Ca-n bobul pur de rouă, în orice strop de vers.
Din care înflorește strălucitoru-ți nume.
Se-nghesuie să intre întregul univers.
Din când în când, în zboru-i dezvăluind secretul.
Condeii se izbește în țărături de hârtie...
Și s-a oprit din zbucium c-un freamăt de mândrie.
„Ah, cine vrea să-i poarte cât mai curând sonetul?”
Frumoasă, tăinuită în straie de solie.
Durerea mea aleargă să-ți ducă bucurie...
duminică și luni, 20 - 21 iulie 1958

(90)

Secțiune 10.90 CCXLIV

Stric oare faimei tale? Îngăduie să-ți spun.
Oceanule de geniu ce-neci chiar și uitarea:
Cine-ar putea, cu atâta mai mult un biet nebun.
Și în ce chip pe lume, să pângărească marea?
Ți-am bătuit viața, eu, bădăranul Will;
Nu am putu ajunge năprasnică-ți mărire!
Am cutezat atuncea, îngenuncheat umil.
Să te cobor... jos... până-n adâncă mea smerire...
De-am tălmăcit cu umbre lumina ta regească.
De lacrimi, ca și ochii, mi-s visurile ude.
Te-am îngânat ca pruncul ce-nvață să vorbească
Și-n râvna-i scâlciază cuvintele ce-aude...
Dar tu ești soare veșnic: o clipă poți ierta
Să fiu o biată găză jucând în raza ta.
duminică și luni, 20 - 21 iulie 1958

CUPRINS

POEZII (1916) 5

POEZIA 7

STĂ SUFLETUL FĂRĂ IUBIRE 8
ȘOIMUL 9
LA RUSALII 10
DIN VENETIA 11
POATE 12
ARTISTUL 12
MAGII 13
CASA NOASTRĂ 14
CA PE UN DIAMANT 16
BĂTEA LA POARTA CERULUI 16
SPINII 19
SENTINȚĂ 20
GLAS DE CLOPOT 20
NU TE MIRA... 27
PĂRINTE, UNDE SĂ TE CAUT? 28
HAIDUCUL 29
TOAMNA 30
DOINA ȘI IAR DOINA 31
PE CRUCE 32
DIN ȚARA ZIMBRULUI 35
CUGETARE 37
GANIMEDE 38
ERA O ZI DE BĂTĂLIE 39
ȘASE CRUCI 40
LA CHEIA BUZĂULUI 41
POPA DIN DEALUL SĂRII 42
ȚĂRII MELE 44
MORMÂNTUL STEGARULUI 45
CUM STAM ÎNCĂTUȘAT 46
SUNT CULMI ÎNFRICOȘATE 47
CUNUNA DE AUR 47
NOAPTE DE IARNĂ 48
NOAPTEA 49
ȚARA 50
FRUNZĂ VERDE... 50
PE ȘIRET 51
O, ȚARĂ 52
PĂRGĂ (1921) 54

PÂRGĂ 56
PIATRA AURIFERĂ 56
LACUL ZÂNELOR 57
SINGURĂTATEA 58
NOUL MAG 59
CA NĂFRAMA SFINTEI VERONICA 60
PEISAJ MARIN 60
ÎNGERUL NĂDEJDII 61
SODOMA 63
AMURGUL 64
APUS DE SOARE 65
LA POARTA PARADISULUI PIERDUT 65
DUREREA NEAMULUI 66
AMURG PE LAC 68
SUNT PEȘTERI 68
VÂNĂTOARE VECHE 69
IDILĂ 70
OSÂNDĂ 71
DIN CÂTETRELE DARURI 71
PROMETEU 72
CÂNTAREA LEBEDEI 73
REVOLTĂ 74
FANTAZIE 75
RĂSĂRIT DE LUNĂ 76
AMINTIREA 77
DEZLEGARE 77
LA RĂSCRUCE 79
ÎN GRĂDINA GHETSEMANI 79
SPECTRUL VIEȚII 80
PEDEAPSA MACULUI 82
LACHE LOGOFĂTUL 83
CLIPĂ LUMINOASĂ 84
POVESTE 85
NUCUL 87
ACELAȘI CÂNTEC 87
ICOANE DE TOAMNĂ 89
PATRU BRAZI 90
DOI GEMENI 92

TREC VREMILE 93
DESTINUL 93
IMN MUNCII 95
CURTE PUSTIE 97
SEARA 97
PE MUNTELE OBÂRȘIA 98
BUCEGII 99
DE PE PRISPĂ 100
NORI DE VARĂ 101
LUNA 102
NUNTĂ ȚĂRĂNEASCĂ 103
CĂZUT PE PIATRĂ 104
UREAZĂ-MI 105
DIN ZILE DE DURERE 105
ORFANII ȚĂRII 106
STEAGUL 107
POEME CU ÎNGERI (1927) 110
COBOARĂ CUVINTELE 111
L-AM LĂSAT DE-A TRECUT 112
ÎNGERUL DIN ODAIE 113
ÎNGER AMÂNAT 113
ÎN PĂDURILE DE GÂNDURI 114
DUREREA 116
GRÂU COMUN 116
LUMINĂTORUL 117
APUS APOCALIPTIC 118
PE DRUMUL DE AUR AL SIDONULUI 119
BOTEZUL 120
IISUS PE APE 121
PREGĂTIRI DE CINĂ 122
CINA CEA DE TAINĂ 123
SUFLETUL 124
COLINDUL NINSORII 125
GÂNDURI DE IARNĂ 126
PĂDUREA 128
PRIMĂVARĂ 129
RĂSĂRIT PE CÂMPIE 130
ȘTIUBEIUL DIN CODRI 131

AMIAZĂ PE MUNTE 132
HAITELE MĂRII 133
MĂRGĂRITARUL BOLNAV 134
CA O BAIADERĂ 136
PLOAIE MARE 136
METAMORFOZA 137
STROFE PENTRU O FATĂ 137
OSTROV ÎNCINS DE APE 138
NOAPTE DE MARTIE 139
TOAMNA 140
DESPĂRȚIRE 141
ÎN VIE 142
OBOSEALĂ 143
ZILELE 144
ARGONAUT 145
CA-n BASMUL CC GREUL PĂMÂNTULUI 146
DIN ÎMPĂRĂȚIA SUFLETULUI 146
CRÂMPEI DE BALADĂ 147
DOCHIA 148
DECEBAL 149
TUDOR 152
UN GLOTAȘ 153
PE DECINDEA DUNĂRII 155
CÂNTEC SUFLETULUI 156
DESTIN (1933) 158
GÂNDULUI 160
TRISTA MINUNE 161
TÂRZIU 162
VINUL LUMII 162
VIS RĂU 163
EVA 163
BACANTĂ DANSÂND 165
ȘARPELE 165
AȚIPIRE 166
HOREB LĂUNTRIC 167
POEZIE 168
SOSEȘTE FERICIREA 168
PESCUITORUL DE GÂNDURI 169

TOIAG DE ÎNGER 170
ERGA KAI IMERAİ 171
DEASUPRA SIHLEI DE IMAGINI 172
AŞIJDERI CRINULUI 173
AŞTEPTARE SUB CORTUL PUSTIEI 174
PLÂNGERE CĂTRE HERUVIM 175
ORBUL 177
IISUS DIN COPILĂRIE 178
PE DRUMUL CIOBANILOR 180
FLORII 180
PRIMĂVARA ÎN CIMITIR 181
AMURG 182
SEARĂ ÎNTĂRZIATĂ 183
NOAPTE 183
PEISAJ 184
TOAMNA 185
IUBIRE ÎMBĂTRÂNITĂ 185
CALIACRA 186
EFIGII MARINE 186
AMIAZĂ 187
DIMINEAȚĂ DUNĂREANĂ 188
HOȚI DE CAI 189
DIN FLORI 191
ZMEU BĂTRÂN 192
BĂRĂGAN ÎN AMURG 193
IONICĂ 194
COIFUL DE AUR 198
SOSESC CODRII 199
PRIN SITA ZILELOR 200
PISICA POPII 202
IARNA DE ALTĂDATĂ 203
CHEIA DE AUR 205
VARA ÎN MIEZUL CODRILOR 206
SOMNUL LA MARGINE DE CODRU 207
LA SCHIT ÎN MUNTE 208
ZÂNELE DE AUR 211
ELEGIE 212
URCUȘ (1937) 215

CUPA 217
IMN SUFLETULUI 220
PLECARE 221
ARTĂ TÂRZIE 222
MIORIȚA 223
FALII 223
ÎN ZORI 224
NOUL VÂNĂTOR 225
NOAPTEA DE CREMNE 226
DOBROGEA-N AMIAZĂ DE VARĂ 227
ÎN CIMITIRUL TURCESC DIN MANGALIA 228
IARNA SCITICĂ 228
TOIUL PRIMĂVERII 230
CÂNTEC PENTRU DEZBRĂCARE 230
FATA DIN DAFIN 231
POPAS ÎN SUFLET 232
CÂNTEC DE TOAMNĂ 233
PLÂNS DE TOAMNĂ 234
TOAMNA LA BALTĂ 235
ZÂMBET DE TOAMNĂ 235
SE ROAGĂ IUBITA 236
FRUCTUL OPRIT 237
TRUPUL, CETATE A TIMPULUI 238
FEREAȘTRA 238
PRIVIND CUM CRESC COPIII 239
NUNTA PĂUNILOR 239
MEȘTERUL 240
FRAGMENT DINTR-UN ARC DE TRIUMF LUI
BEETHOVEN 240
SEMN DE PRIMĂVARĂ 241
SCUTUL MINERVII 241
INSCRIȚIE 242
HELADA 243
MUNTE PUR 244
ÎNTREZĂRIRI (1939) 247
ALTITUDINE 249
AMINTIREA 249
ANDROGINUL 250

ANTOLOGIE 251
ANUL 1840 252
APOCALIPS 253
ARHITECTUL 253
ARTA MINORĂ 254
BALADA DORULUI CU MÂINI LEGATE 255
CÂMPULUNG 256
CÂNTECUL OMULUI 257
CÂNTEC PENTRU GHEHENA 259
CÂNTECUL URSULUI 260
CHARON 261
CINCIZECI DE ANI 262
CRĂIASA DE ZĂPADĂ 263
CUGET PROFAN 263
CUPA 264
DOR DE TINEREȚE 265
DUDUL 265
DUPĂ CULES 266
DUPĂ PLOAIE 267
ECCE HOMO 268
ELEGIE ÎN AMURG 269
FĂURĂRIA TOAMNEI 270
FECIOARA 270
FERICITUL GÂDE 271
GRAI VALAH 272
IARNA ÎN ODAIA CU SCOARȚE OLTENEȘTI 273
ICOANA LUMII 274
ÎNTRE ALBE REPTILE 274
LEGENDA POETULUI ARION 275
M-APROPII DE SFÂRȘIT 276
MAI MULTĂ NOAPTE 276
MÂNTUIRE 277
MAREA BIRUINȚĂ 278
O, BRAD FRUMOS 278
PĂMÂNTEASCĂ 279
PRIMĂVARA LA BALCIC 280
PRINTRE SEMNIȚIILE GÂNDULUI 281
PSIHANALIZA 281

RUGĂCIUNEA 282
SIBILA 283
SOMNUL DE DUPĂ-AMIAZĂ 284
SONATA IERNII 285
SONATA MORȚII 286
STELĂ FUNERARĂ 287
A DOUA STELĂ FUNERARĂ 287
SUB FRUNZIȘUL VREMII 288
SUB ZODIA CU OCHII VERZI 289
TAUMATURGUL 290
TE ÎNALȚ... 290
TRISTAN ȘI ISOLDA 291
TRISTEȚE 292
ȚĂRM CLASIC 293
VARĂ 293
VÂNĂTOARE MITOLOGICĂ 294
VERSUL 294
VRAJA 295
ZI DE OCTOMBRIE 296
VEGHE 298
VEGHE 299
VEGHE 299
CEASUL DE PIATRĂ 300
LUNATICII 301
RAPSDUL 302
INTER ARMA 304
ȚARA 304
COMOARA 304
STROFE PENTRU UN CIMITIR AL EROILOR 306
TRANSILVANIA 308
AMURG ARDELENESC 308
ALBEI-IULII 309
TRISTEȚEA UMBLĂ-N ȚARA 310
DOR 311
INSCRIPTII 312
INSCRIPTIE PE UȘA UNUI ATELIER DE ARTIST 312
INSCRIPTIE PE NISIP 312
INSCRIPTIE PE O ZI DE TOAMNĂ 313

INSCRIȚIE PE O FOAIE CĂZUTĂ 314
INSCRIȚIE PE FÂNTÂNA LUI NARCIS 315
INSCRIȚIE PE CARTEA CU POVESTE
GENOVEVEI 316
INSCRIȚIE PE O STÂNCĂ LA PASUL VULCAN 317
INSCRIȚIE PE O FRUNZĂ DE VIȚĂ 319
INSCRIȚIE PE UN PAT ANTIC 319
INSCRIȚIE PE MARGINEA UNUI BASM 320
INSCRIȚIE PE UN VAS DE ARGEȘ 321
EVOCĂRI - PRIVELIȘTI 322
VILLON 322
MICHEL-ANGELO 324
ARHIMEDE 324
VIS 325
VODĂ RAREȘ 327
ACTORUL 328
POETULUI GRĂDINAR TRAIAN MIHAIL 329
ELEUSIS (sau Olimpia) 329
EPIDAU 330
TEMPLUL 331
FACEREA 332
ACOLO UNDE NORII 333
ÎNALTELE NELINIȘTI 334
ALBĂ IARNĂ DUNĂREANĂ 335
URSARII 337
BIVOLII 338
ORACOLE 339
DODONA 339
ORFEU 340
DAEDAL 341
ARIADNA 341
HERMES 342
ICAR 343
SYMPOSION 344
MAHATMA 344
CARTEA 345
ALTE AMĂGIRI 346
BASM 346

PLUGĂRIE 348
SORA DE LA SCHIT 348
DINTR-O CÂNTARE A CÂNTĂRILOR PROFANĂ 349
LITANIE 350
VERSURI PE TABLOUL UNUI PRIMITIV 351
PETEC DE VECHE FRESCĂ 351
CARTEA DE MAGIE 352
ALBORADA 353
NOCTURNĂ 355
ROMANȚĂ VECHE 355
MEDITAȚII 357
SCHIȚĂ PENTRU O MEDITAȚIE 357
TUDOR ARGHEZI 359
PRONIE SĂRACĂ 359
COPILOR MEI 360
ARCA RĂULUI 360
CIMITIR ÎN SAT SĂRAC 362
FLOAREA PISCURILOR 363
CIOCĂNITOAREA ȘI VIOARA 365
DEDICAȚIE 368
[CLEPSIDRA] 370
CLEPSIDRA 371
AUTOPORTRET ROMANTIC (la 67 de ani) 371
AȘA ZICE DOMNUL 372
DE PROFUNDIS 373
ÎNTÂIA DRAGOSTE 374
TÂLHAR 374
DOAMNE 376
BĂTRÂNEȚE 377
NEBUNUL 378
MURIND 379
PRIZONIERUL 380
MOARTEA 381
GRAALUL 382
DIN PIETRE GRELE 383
IUBIRILE NOASTRE 384
TABORUL 385
ÎNTREGIRE 385

VÂNĂTOR 386
RODIREA 386
SPOVEDANIA 387
FLUIERUL 387
NU DIN SPAIMĂ 388
VAS DE ALABASTRU 388
ALTOIUL 389
STRIG 389
ÎN CREȘTERE 390
IA-ȚI SUS ÎNAPOI 390
CRUCEA - MIREASĂ (Răstignirea) 391
CRUCEA - ÎNĂLȚARE 392
GĂDĂRENII 392
ȘTIINȚA 393
ULTIMA RUGĂCIUNE 393
NORUL 394
NEBIRUITA ARMĂ 394
ALEȘII 395
LAUDA 396
BABEL 396
MOLDOVA VECHE, CEREASCĂ 397
BULB TRÂNDĂV 397
POVARA 398
ECOUL 399
CLOPOTUL 400
MAREA SIGURANȚĂ 400
CEA FĂRĂ UMBRĂ 401
ȘARPELE 401
SUPREMA LIBERTATE 402
ZBOR 402
TE AȘTEPT: INTRĂ 403
CONTEMPORAN 404
MÂNERUL 405
SPIRALA 406
N-AI TEAMĂ 406
VAIER 407
VORBESC ȘI EU ÎN DODII 407
α. Ω. 408

NEMURIREA	408	
ULTIMELE SONETE ÎNCHIPUITE ALE		LUI
SHAKESPEARE ÎN TRADUCERE IMAGINARĂ...	411	
CLV	412	
CLVI	413	
CLVII	413	
CLVIII	414	
CLIX	415	
CLX	416	
CLXI	417	
CLXII	417	
CLXIII	418	
CLXIV	419	
CLXV	420	
CLXVI	421	
CLXVII	421	
CLXVIII	422	
CLXIX	423	
CLXX	424	
CLXXI	425	
CLXXII	425	
CLXXIII	426	
CLXXIV	427	
CLXXV	428	
CLXXVI	429	
CLXXVII	429	
CLXXVIII	430	
CLXXIX	431	
CLXXX	432	
CLXXXI	433	
CLXXXII	433	
CLXXXIII	434	
CLXXXIV	435	
CLXXXV	436	
CLXXXVI	437	
CLXXXVII	437	
CLXXXVIII	438	
CLXXXIX	439	

CXC 440
CXCI 441
CXCII 441
CXCIII 442
CXCIV 443
CXCV 444
CXCVI 445
CXCVII 445
CXCVIII 446
CXCIX 447
CC 448
CCI 448
CCII 449
CCIII 450
CCIV 451
CCV 451
CCVI 452
CCVII 453
CCVIII 454
CCIX 454
CCX 455
CCXI 456
CCXII 457
CCXIII 457
CCXIV 458
CCXV 459
CCXVI 460
CCXVII 460
CCXVIII 461
CCXIX 462
CCXX 463
CCXXI 463
CCXXII 464
CCXXIII 465
CCXXIV 466
CCXXV 467
CCXXVI 467
CCXXVII 468

CCXXVIII 469
CCXIX 470
CCXXX 471
CCXXXI 471
CCXXXII 472
CCXXXIII 473
CCXXXIV 474
CCXXXV 475
CCXXXVI 475
CCXXXVII 476
CCXXXVIII 477
CCXXXIX 478
CCXL 479
CCXLI 479
CCXLII 480
CCXLIII 481
CCXLIV 482